

PREFAȚĂ

Motto:

„Cunoscând istoria, eroii, tradiția, ne
facem mai sociabili, mai altruști, mai
iubitori de neam și viață.”

Nicolae Iorga

Cartea este un omagiu adus bunicului meu, **Radu Ilie**, și păuleștenilor, eroi din cele două războaie mondiale, neînscriși pe Monumentul Eroilor din Păulești.

Timpul trece odată cu noi, lăsând în urmă trecutul care devine istorie. Dacă istoria țării natale și cea a popoarelor lumii se învață la școala generală și la liceu, pentru toate etapele de dezvoltare a societății, din antichitate până în prezent, istoria comunității, în care se deșiră viața noastră, rămâne o necunoscută pentru mulți dintre noi.

Prin educația mea, din perioadele cu multe tulburări politice, eu am avut „norocul” să cunosc mai multe istorii și anume:

- în școala primară (1938-1942), pe cea interbelică, cu caracter național, plină de patriotism, dar și, din nefericire, marcată de unele excese extremiste sau dictatoriale;

- în liceu (1942-1950), pe cea de tranziție de la istoria națională la una a clasei muncitoare, impusă, dogmatic, de inginerul Roller Mihail, devenit „istoric”;

- în armată, în facultate și câțiva ani în producție, pe cea a Partidului Comunist (b) al U.R.S.S., dar și istoriile confuze și amestecate ale anilor 1970-1990;

- după anul 2000, am descoperit mirajul istoriei clare, în lucrarea *O istorie sinceră a poporului român*, scrisă de istoricul Florin Constantiniu, care mi-a redeschis apetitul pentru trecut. Am simțit necesitatea cunoașterii mai riguroase a istoriei locale, revenindu-mi în amintire, cu nostalgie: copilăria, oamenii și meleagurile natale.

În anul 2004, răsfoind *Dicționarul enciclopedic*¹, am fost neplăcut surprins când am aflat că despre istoria comunei Păulești, din Prahova, se

¹ *Dicționar enciclopedic*, București, Editura Enciclopedică, 2004, vol. V, p. 263.

scrie doar că localitatea este așezată pe râul Dâmbu, care, în fond, acum este un pârau, uneori fără apă, dar plin de gunoaie.

Deși nu eram nici istoric, nici scriitor, dragostea pentru comuna natală, dar mai ales lipsa de informații istorice din dicționar, au fost cele două argumente determinante ale hotărârii mele, de a realiza un studiu istoric despre trecutul acestei comunități, atestată în documente emise cu peste patru secole înainte.

Astfel, în anul 2005, a apărut, la Editura „ Ploiești Mileniul III”, lucrarea *Comuna Păulești, județul Prahova. Scurtă monografie*. Am sperat, așa cum am scris în finalul ei, că voi atrage lângă mine pe alți fii ai comunei (profesori, învățători, preoți și alți specialiști), pentru a realiza împreună o lucrare mult mai amplă, care să poată fi numită MONOGRAFIE. Scrierea mea s-a dovedit a fi neconvingătoare și nu a trezit nici un interes pentru „intelighenția păuleșteană”.

Simbolic, o lucrare monografică este asemănătoare cu un pom, care are rădăcinile sub pământ, tulpina peste pământ și, în final, coroana roditoare, ramificată din tulpină în mai multe direcții.

Ducând mai departe comparația se poate spune că monografia unei localități are rădăcinile adânc înfipte în pământ, în valorile perene rămase de la moșii și strămoșii noștri; tulpina se bazează pe documentele scrise lăsate de ei, în arhive, biblioteci și publicații, iar coroana reprezintă salba fremătătoare a instituțiilor culturale, științifice, sociale, economice și administrative, în care se găsesc roadele eforturilor conjugate și ale creativității acelei comunități. Aceste elemente, în totalitatea lor, sunt studiate de arheologi, de istorici și de alți specialiști în domeniu și după aceea sunt strânse în același buchet al unei monografii științifice.

Informații scrise în limba română, cu caracter monografic, despre comuna Păulești, au apărut încă de la sfârșitul secolului al XIX-lea, în secolul XX, dar mai ales în ultimii ani.

După ce am luat cunoștință de existența lor, le-am cercetat, le-am comentat și le-am împletit cu amintirile din viața mea, trăită în mijlocul acelei comunități, în mai multe perioade ale timpului. Rezultanta acestor acțiuni este prezenta lucrare intitulată *Păuleștii din Prahova – Repere monografice, comentarii, amintiri*. Prin ea corectez unele erori ale lucrării anterioare, dar, mai ales, completez cu noutăți importante pe baza studiilor arhivistice, unele dintre capitolele sale.

Structura acestei lucrări arată astfel :

Cap. I - *Așezare în spațiu* - elimină unele imprecizii privind vecinătățile, adaugă noi date de amplasament (hartă și coordonate), dar și expresia sentimentele mele personale, comparând transformarea naturii, în timp, atunci când mă uit spre aceleași puncte cardinale.

Cap. II - *Trecutul comunei în lumina descoperirilor arheologice* descrie urmele locuirii pământului așezării cu multe milenii în urmă. Siturile arheologice, marcate pe harta anexată, fiecare cu istoria lui, și rămășițele „Tezaurului de la Cocoșești”, existente încă în comună, despărțite de cele din muzeu, sunt noutăți care se publică, în premieră, în lucrarea noastră.

Aici, virtual, mi-am dat întâlnire:

- cu rămășițele strămoșilor milenari, din movilițele presărate pe teritoriul comunei, deschise în ultimul an, cărora specialiștii, spre folosul științei istorice, din motive fortuite, legate de dezvoltarea economică a zonei, le-au tulburat veșnicia;

- cu situl arheologic al unor așezări din spatele pădurii Misleanca din Păulești, dar și unele similare, de origine geto-dacică și daco-romană, din punctul „La Fântâni”, în Păulești, relicve anonime și fără nici un marcaj vizibil;

- cu valorile de tezaur prezentând figurile unor consuli ai Republicii Romane și ale unor împărați ai Imperiului Roman, de la Nero la Traian, care, deși știute de unele autorități, stau ascunse într-un borcânaș de medicamente, undeva, la Cocoșești.

Cap. III – *Atestări documentare ale satelor comunei* prezintă istoria, bazată pe documente scrise, atât pentru satele actuale din componența comunei Păulești, cât și pentru cele care au existat cândva, dar au dispărut de pe teritoriul actual al acesteia. Capitolul demonstrează existența satului Păulești cu peste 450 de ani în urmă, infirmând legenda falsă, larg răspândită, a întemeierii sale, la începutul secolului al XIX-lea, de către diaconul Paulescu.

În cuprinsul capitolului vor fi întâlnite numele unor domnitori ai Țării Românești, ca Radu Paisie, Mihnea Turcitul, Radu Mihnea și Gavril Movilă, care, prin acțiunile lor, au confirmat, într-un fel sau altul, existența satelor Păulești, Găgeni și Dănești.

Cap. IV - *Școlile din Păulești* este unul dintre capitolele care, pe lângă multe noutăți prezentate, față de lucrarea anterioară, mi-a adus aminte, cu emoție, de vremea copilăriei, când, elev fiind, îi pășeam pragurile și îi toceam băncile, învechite de vreme.

Cap. V - *Organizarea administrativă a comunei* arată dezvoltarea ei, după schimbările înnoitoare din anul 1864, cu alipirile și cu dezlipirea satelor componente, cu problemele și cu realizările ei generale, în mai multe etape istorice. Ca noutate absolută, lucrarea conține și un tabel cronologic cu primarii și președinții sfaturilor populare, de la înființarea comunei și până în prezent, incluzând și duratele mandatelor lor.

Cap. VI - **Războaie, eroi și monumente**. Lucrarea aduce dovezi privind participarea locuitorilor din toate satele componente la Războiul de Independență, Războaiele Balcanice, Primul și al Doilea Război Mondial.

Au suferit cei care au rămas în sate, dar mai ales cei plecați pe front, din care mulți nu s-au mai întors. Am stabilit, din mai multe surse, lista cu toți eroii morți în Primul Război Mondial (scrisă incomplet pe actualul monument) și lista eroilor din Al Doilea Război Mondial (care lipsește complet din evidențele comunei și de pe monument). În cuprinsul capitolului am demonstrat mai multe neadevăruri istorice, scrise sau nescrise, pe actualul Monument al Eroilor, nereprezentativ pentru toți eroii păuleșteni.

Cap. VII - **Politică păuleșteană** este un capitol cu unele episoade trăite de mine, în anii '30 și '40 ai secolului al XX - lea, pe care nu puteam să le ocolesc.

Cap. VIII - **Tradiții spirituale** încearcă să rezume, în evoluția lor, preocupările locuitorilor satelor, majoritar creștini ortodocși, pentru organizarea materială, din timpul vieții trecătoare, a cerințelor lor spirituale.

Cap. IX - **Personalități ploieștene, din secolul al XX-lea, în satul Păulești** prezintă datele biografice ale unor mari ploieșteni care și-au legat numele de dezvoltarea economică, socială și culturală a satului Păulești, în prima parte a secolului trecut.

În **Anexa documentară** sunt incluse copii ale unor documente oficiale, toate având scopul să fundamenteze textul unor capitole menționate anterior.

Bibliografia selectează izvoarele folosite la documentarea lucrării: arhive, lucrări generale, cărți, articole din publicații, manifestări, manuscrise locale și site-uri de pe internet.

Lucrarea este ilustrată, în majoritate, cu fotografiile realizate de firma Alexcolor din Ploiești, cu unele din arhiva personală, dar și din alte surse precizate în text.

Reperete abordate de mine reprezintă numai o parte din istoria comunei Păulești. Ea este mai complexă, cu multe arhive locale și centrale nestudiate, pe care vârsta, spre amurgul ei, m-a împiedicat să le mai văd.

Sper, ca alții fii ai satelor comunei, unii istorici, alții specialiști în alte domenii vor dezvolta reperete abordate de mine, vor cerceta și altele, și în final, din adunarea lor, se va elabora **Monografia comunei Păulești**.

I. AȘEZARE ÎN SPAȚIU

Motto:

*„Încerc să bag de seamă, în sfârșit,
Că multe îmi rămân neînțelese,
Că-n orice fapt sunt adevăruri mari
De care-odată nu părea să-mi pese”.*
(Nicolae Labiș - *Geografia timpului.*)

1. Comentarii

De mii de ani, în civilizația noastră, omul a încercat să se apere de o natură agresivă și ostilă. Dar „unirea face puterea” și, în acest fel, au apărut comunitățile umane mici, mai întâi familii, clanuri, triburi, care s-au grupat în așezări mai mici sau mai mari, așa cum sunt cătunele, satele, orașele, municipiile, metropolele, județele.

Fixarea suprafețelor acestora, pe geoidul pământean, se realizează prin „cuiile convenționale”, numite științific coordonate, care le definesc, punctual, în spațiul acestuia.

Comuna Păulești s-a născut în anul 1864, în urma reformei administrative a domnitorului Cuza, devenind ceea ce este astăzi - o comunitate de sate, vechi de peste 450 ani -, fiind încadrată astăzi în parametrii științifici menționați la sfârșitul capitolului.

Dacă, doi oameni din emisfera nordică a pământului, ar pleca în același timp, unul de la pol și altul de la ecuator, mergând cu aceeași viteză, pe un drum apropiat meridianului de 26 grade longitudine estică, s-ar întâlni, în Păulești, la jumătatea drumului, pe paralela de 45 de grade.

Se observă că hotarele convenționale ale comunei, alcătuite dintr-o mulțime de linii frânte, închid între ele o suprafață de aproape 5400 hectare, mult mai mare decât de cea din anul 1889, la 24 ani de la înființarea comunei, când aceasta nu avea decât 2500 de hectare.

Suprafața comunei se întinde peste unul din dealurile insulare ale județului Prahova, pleacă de la râul Teleajen, atinge cota de altitudine maximă, de 337,4 m, în dealul Degerați, și pe cea minimă, de 188,5 m. în zona de câmpie, existentă în vestul și sudul localității.

Între vecinii săi direcți, comuna Păulești are trei orașe, din cele paisprezece ale județului (Băicoi, Plopeni și Boldești-Scăieni), dar și trei comune, cu potențial economic și cultural ridicat.

Dacă, la sud, trecem peste teritoriul comunei Blejoi, pe o lungime de circa trei kilometri, putem spune că Păuleștiul are indirect și un vecin puternic - municipiul Ploiești, capitala județului -, de care a fost, este și va fi

și în viitor strâns legat. Această vecinătate a creat premiza introducerii comunei în Asociația de Dezvoltare „Polul de Creștere Ploiești”.

Natura, generoasă prin terenurile valoroase din intravilan, cu terenuri agricole în extravilan, cu vii și livezi, cu păduri și lacuri, cu importante căi de comunicații și oameni harnici, a permis legături strânse pe plan economic, social și cultural, în primul rând, cu importante centre urbane și rurale din județul Prahova, cu multe altele din România.

Satul Păulești, fiind locul meu natal, i-am admirat cadrul natural încă din copilărie și, trecând prin timp, îl admir, cu aceeași plăcere și la maturitate.

Îmi amintesc cu plăcere când, din dealul Degerați, de la altitudinea maximă, stând la umbra unui scoruș bătrân, care astăzi nu mai există, orizonturile îmi spălau privirile, spre punctele cardinale astfel:

- Spre est, din coronamentul secular al pădurilor apropiate, întinse până în Valea Teleajenului, răsăreau din pământ spre cer, ca niște țepușe, multe schelete din lemn. Erau sondele de extracție a petrolului. În prezent, ca amintire, au rămas numai câteva.

Sondă izolată (foto Alexcolor, 2011)

Mai departe se vedea și încă se mai vede, peste păduri și râul Teleajen, vârful bontit al dealului Boldești.

- Spre sud, la orizont, era Ploieștiul, cu mulțimea de coșuri de fum înalte ale fabricilor și ale rafinăriilor. În prezent, când privesc nostalgic din

aceiași loc, constat că multe dintre ele au dispărut, odată cu timpul lor și cu modernizarea.

- Spre vest, privirea mi se oprea, în prim-plan, în valea Fântânii unde bătrânul cimitir al Păuleștiului își poartă povara veșniciei din veacul al XVII-lea. Se văd castanii cu care a fost împodobit în secolul trecut, dar nu se mai vede bisericuța veche, purtătoarea hramului *Nașterea Maicii Domnului*, construită de strămoși în anul 1688 și demolată, nejustificat, prin anul 1953.

Cimitirul văzut din deal (foto Alexcolor, 2011)

- În plan mijlociu, când treceam cu privirea peste o parte din casele satului, vedeam, în câmpie, cum lanurile din grâu auriu se împleteau cu verdele crud al loturilor plantate cu porumb și, puțin spre dreapta, cele două petice, de un verde crud, mai închis, ale frumoasei păduri păuleștene, printre care șerpuia valea Dâmbului.

Astăzi, din casele vechi se mai văd doar câteva. În locul lor au crescut și se văd altele mai mari și mai frumoase și chiar cartiere noi, închegate într-un tot arhitectural modern.

Păulești văzut din clopotniță (foto Alexcolor, 2011)

A rămas totuși, aceeași imagine verde a câmpiei și a pădurii, sub timpul trecător, la care se adaugă, între păduri, un lac azuriu, făurit de oameni.

- În plan îndepărtat, în zare, apăreau gara Buda și trenurile care se apropiau de ea, târându-se ca niște râme, lăsând în urma lor dâre de fum negru de cărbune, în drumul spre Brașov, dâre care au dispărut în timp, odată cu motorul care consuma cărbune și apă.

- Spre nord, nu puteam atunci să văd prea departe, din cauza dealului Găgeni acoperit cu vii, dar, mai ales, de pădurea, parcul și vila „Băicoianu”. Vila a fost distrusă de luptele din anul 1944, purtate între români și nemți. Parcul și pădurea de atunci au fost, în mare parte, distruse de ”stăpânirea colectivă” din anii 1950-1989 și de retrocedările care au urmat. A rămas numai o poiană frumoasă, păzită de stejarii și fagii rămași după dezastru.

Locul vilei Băicoianu (foto Alexcolor, 2011)

Acum, la vârstă înaintată, am trecut dincolo de aceste obstacole și, din dealul Găgeni, am privit, peste o vale, dealul Țintea, încă plin de sonde. La piciorul dealului, spre câmpie, am văzut mulțimea de case frumoase ale găgenarilor și biserica lor cea nouă, împestrițate cu casele vechi, ca un covor de acoperișuri de culori diferite.

Găgeni văzut din deal (foto Alexcolor, 2011)

Tot acum, din zona Butărești, între satele Păulești și Cocoșești, văd cum și aceste sate, cocoțate pe dealuri sau ascunse prin locuri mai joase, cresc și se înnoiesc, etalându-și statornicia pe aceste meleaguri. În mijlocul Cocoșeștilor răsare, spre cer, o mică biserică, zidită de curând, dar dorită de localnici de peste 100 de ani.

Cocoșeștii văzut din vale (foto Alexcolor, 2012)

2. Datele geografice ale comunei²

2. 1. Coordonate orientative

- Latitudini:

44,98⁰ nord, punct extrem sudic, în zona comercial-industrială, fost INTEX.

45,03⁰ nord, punct extrem nordic, în zona de contact cu orașul Plopeni.

- Longitudini:

25,91⁰ vest, punct extrem, la calea ferată București-Brașov.

25,99⁰ est, punct extrem, la valea Teleajenului.

2. 2. Altitudini

- Maximă: 337,4 m, în dealul Degerați.

- Minimă: 188,5 m, în sudul localității.

2. 3. Vecini (în sens orar):

- Orașele Băicoi și Plopeni, spre nord.

² Surse:

- Maria Ungureanu și Ion Drăgușin, *Monografia geografică a comunei Păulești, județul Prahova*, Ploiești, Editura Karta-Graphic, 2012, pp. 13, 14, 15, pentru nr. curente 2.1, 2.2, 2.3 și 2.6.

- nr. crt. 2.4 și 2.5, din cercetări C. Ilie, în anii 2011 și 2012.

- Comuna Lipănești, orașul Boldești - Scăieni și comuna Blejoi, spre est.

- Comuna Blejoi, spre sud.

- Comuna Aricești Rahtivani și orașul Băicoi, spre vest.

2. 4. Sate componente actuale (cronologic atestate) :

- Păulești – sat de reședință, în centru, atestat din anul 1540.

- Găgeni – la nord, atestat din anul 1604.

- Cocoșești – la est, atestat din anul 1754.

- Păuleștii Noi – la sud, atestat din anul 1968.

2. 5. Sate și cătune dispărute: Pițcani, Degerați și Dănești.

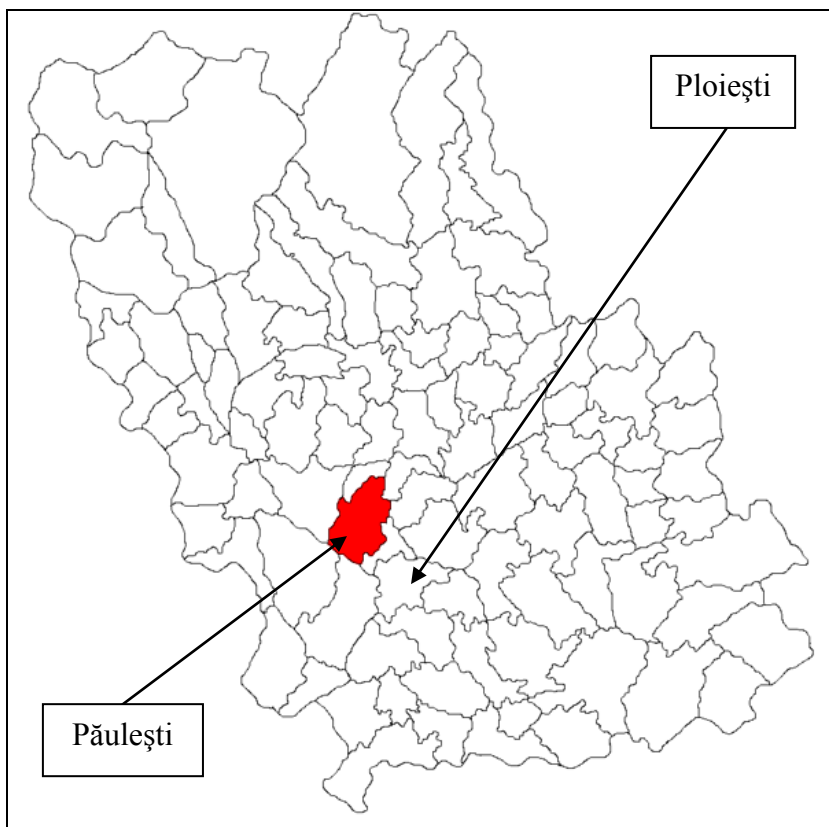
2. 6. Suprafețe :

- intravilan, 940 ha = 17,4%

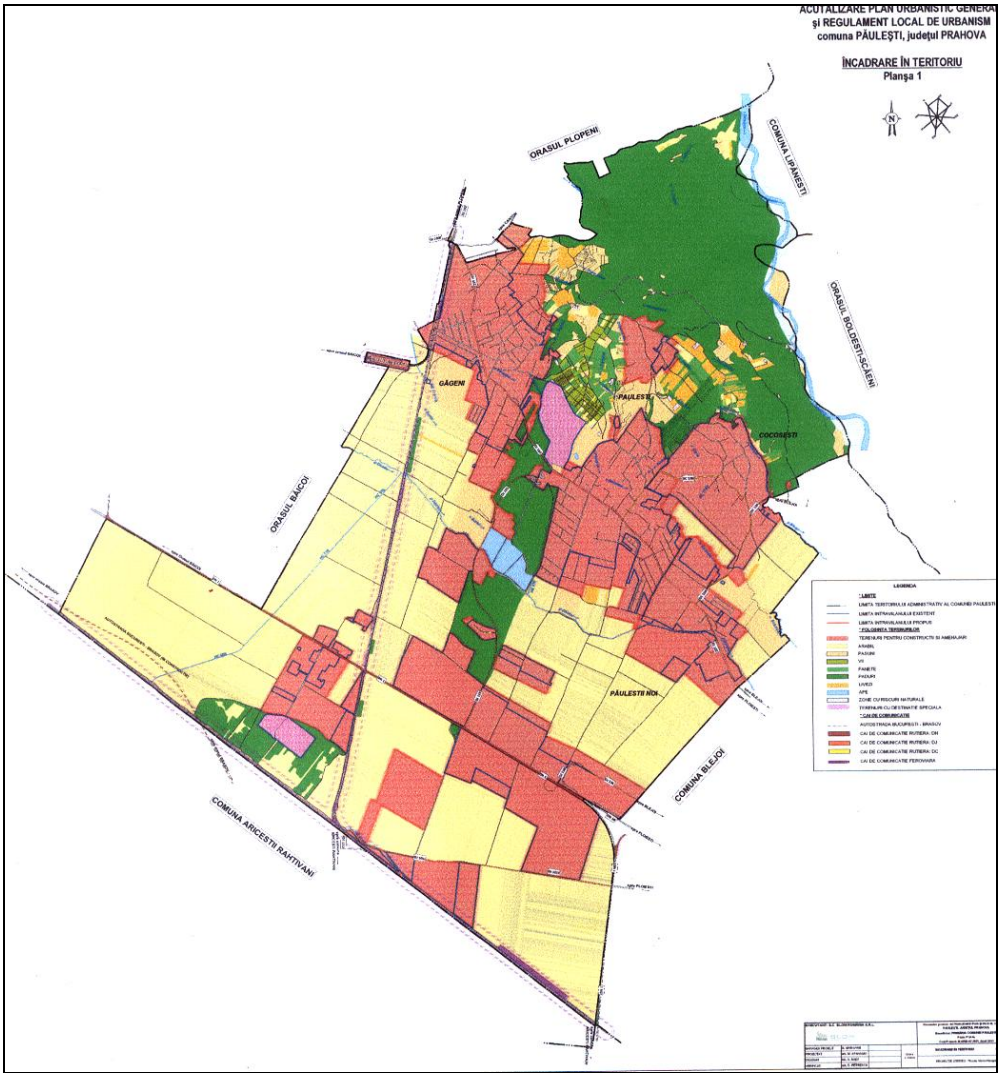
- extravilan, 4458 ha = 82,6%

- total = 5398 ha

3. Hărți

Amplasarea comunei Păulești, în teritoriul prahovean
(sursă: ro.wikipedia.org/wiki/Comuna_Păulești,_Prahova)

Comuna Păulești, limite teritoriale
(sursă: Primăria Păulești, Adrian Pătrașcu)

II.TRECUTUL COMUNEI, ÎN LUMINA DESCOPERIRILOR ARHEOLOGICE

Motto:

*„Noroadе au trecut și glii s-au răsturnat,
Cenușa a-npietrit pe vetrele pustii.
Și drumuri au murit subt iarbă, pe sub strat
Trecutu-i lung. C-un capăt se ivește-aci”.*
(Lucian Blaga - din ciclul *Cântecul focului*)

Teritoriul actual al comunei Păulești a fost locuit, cu mii de ani în urmă, de comunități al căror nume poate nu vor fi cunoscute niciodată, deoarece treptele cunoașterii sunt limitate în timp. De aceea, istoria a fost clasificată, după trăsăturile caracteristice proprii ale dezvoltării umane, în perioade sau epoci ³. Cercetările din a doua parte a secolului al XX-lea și începutul secolului al XXI-lea au scos în evidență, în satele Păulești, Cocoșești și Găgeni, urme din mai multe epoci istorice.

1. Perioada neolitică sau Epoca pietrei lustruite

Desfășurarea acestei epoci este cuprinsă între anii 6000 - 3000 î. Chr, ea se caracterizează prin trecerea de la cules, la cultura plantelor și de la vânătoare la creșterea animalelor și la folosirea sistematică a focului.

Un sit arheologic ce conservă relicve din această epocă este situat în spatele fostei Tabere de vacanță a elevilor, din satul Păulești, la limita exterioară a pădurii Misleanca. Aici, arheologul Virgil Teodorescu, în cadrul unor cercetări de suprafață, a identificat și recuperat fragmente ceramice, rămase de pe urma unei așezări umane din acele timpuri.

Situl este înscris în Lista Monumentelor Istorice (LMI/2010 la nr. crt. 173).

2. Epoca bronzului (3000-2000 î. Chr.), este prezentă și în comuna Păulești prin cei opt tumuli⁴, răspândiți în vestul drumului de centură Ploiești-București și în dreapta drumului E 60, pe o distanță care începe cu km 66 și se termină în apropierea km 68.

În această epocă, spațiul actual al României a fost afectat de unele populații migratoare sosite din estul continentului.

³ Dicționar enciclopedic. București, Editura Enciclopedică, 1996, vol. II, p. 230.

⁴ Tumul = movilă de pământ ridicată, în scop de protecție, deasupra unui mormânt destinat membrilor marcanți ai unei comunități, caracterizând ritualul de înmormântare al multor populații din Antichitate. (Dicționar enciclopedic, *Ibidem*, 2009, vol. VII, p 209.)

Mormintele tumulare amintite sunt aproximativ circulare, au diametre care variază între 40-70 m, sunt în general aplatizate și au înălțimea maximă de 2 m.

În anul 2011, specialiștii Muzeului de Istorie și Arheologie al Județului Prahova (dr. arheolog Alin Frânculeasa) au început să cerceteze o parte din acești tumuli, găsiind în ei mai multe schelete umane din această epocă. În tumulul A (dinspre D. E. 60) au fost identificate două schelete chircite, datate din epoca timpurie a bronzului.

Schelet din tumulul A (foto Alin Frânculeasa, 2011)

Cercetările continuă, iar descoperirile vor fi studiate în folosul cunoașterii istoriei în general, dar și a trecutului comunei Păulești, și nu ne îndoim că vor fi publicate în alte lucrări consacrate acestei așezări.

Este o epocă de dezvoltare a civilizației, bazată pe tehnologii de prelucrare a unor metale (cupru și staniu), când se diversifică uneltele, armele și podoabele și se trece la practicarea intensivă a agriculturii și a creșterii vitelor.

3. Epoca fierului începe în Europa și pe meleagurile noastre, aproximativ din anul 1200 î. Chr. și se termină pe la anul 500 d. Chr., după cucerirea de către romani a spațiului de la nordul Dunării, inclusiv cel al Daciei.

Prima etapă a acestei perioadă este denumită Hallstatt, după numele unei necropole descoperită în Austria. Epoca se caracterizează prin

introducerea și generalizarea fierului și a avut efecte revoluționare în confecționarea uneltelor, a armelor, în producția de mărfuri, în comerț și în dezvoltarea structurilor sociale și politice.

Cercetările arheologice au continuat, descoperindu-se, în satul Păulești, în același amplasament din spatele taberei de vacanță, încă două situri, unul datat din perioada Hallstatt și altul, cu urme ale unor așezări daco-romane din a doua epocă a fierului (Latene), datată în secolele IV-VII d. Chr. Ambele sunt înscrise în LMI/2010, la nr. crt. 172, 171.

În anii '80 ai secolului al XX-lea, arheologii Victor Teodorescu și Marinela Peneș, lucrând pentru Muzeul de Istorie și Arheologie al Județului Prahova, au identificat, prin recuperări de suprafață, în satul Păulești, la punctul numit "La Fântâni", la nord-est de cimitir, urmele unor așezări getice și daco-romane, din secolele IV-V d. Chr.

La fântâni (foto Alexcolor, 2011)

4. Tezaurul roman de la Cocoșești

Prin anii 1961-1962, în satul Cocoșești, a fost descoperit un valoros tezaur de monede romane, care reprezintă o dovadă concretă de locuire a acestui teritoriu, la circa 100 de ani, după ce armata romană, condusă de Traian, a ocupat Dacia. În lucrarea monografică pe care am publicat-o în anul 2005⁵, am dat puținele informații, pe care le cunoșteam atunci, despre acest tezaur.

⁵ Constantin, Ilie, *Comuna Păulești, Prahova - Scurtă monografie*. Ploiești, Editura Ploiești Mileniul III, 2005, p. 9.

Acum, după extinderea cercetării din ultimii ani, având mai multe informații despre istoria zbuciumată a acestei descoperirii, le voi completa și le voi comenta, la limita cunoașterii actuale.

La hotarul dintre comuna Blejoi și satul Cocosșești, drumul de legătură dintre ele trece peste valea pârâului Bleaja. Lângă pod, în urmă cu circa 50 de ani, era o cruce veche, despre care, într-o legendă, se spunea că a fost ridicată de un boier bogat, stăpân al pădurii, pentru a-l apăra de hoți și de duhurile rele, care căutau să-i ia averea. Crucea și legenda au dispărut, odată cu trecerea timpului.

Aici se deschid acum trei drumuri: unul cu vechime mare numit Drumul Blejoiului, care a făcut și face legătura între cele două localități (acum asfaltat), altul merge în lungul văii, devenind potecă, și se sfârșește odată cu valea în dealul Degerați, iar altul, un drum forestier, care urcă pieptiș prin pădure, unde, după ce atinge cota maximă a înălțimii din zonă, își continuă șerpuit mersul, pe malul drept al văii Teleajenului. Este o pădure de stejar, plantată în a doua parte a secolului al XX-lea, cu arbori tineri, aliniați, ale căror tulpini verticale se îndreaptă spre cer, ca lumânările într-un policandru. În coroanele lor, verzi și bogate, se ascund, în special primăvara, mulțimea de păsări, din pliscurile cărora, dimineața și seara, răsună simfonia naturii. Drumul, nefiind modernizat, protejează pădurea, încă ferită de poluarea specifică vremurilor noastre, fiind o plăcere să o străbați, „luând-o la picior”.

Zona amplasamentului tezaur (foto Alexcolor, 2012)

În această pădure, cu ocazia întineririi ei, la începutul anilor '60 ai secolului trecut, locuitorul satului Cocoșești, Dumitru Iordache (în prezent decedat), săpând sub o buturugă a vechii păduri, a găsit un vas din ceramică spart, în care erau mai multe monede din argint.

Deși în jurul lui erau și alți săteni, ”descoperitorul” și-a însușit toate monedele și vasul în care erau depozitate. Necunoscând valoarea lor istorică, el a reținut o „cotă” în proprietatea sa și restul le-a donat, în condiții încă neclare, Muzeului Județean de Istorie și Arheologie Prahova, împreună cu vasul, la o dată necunoscută, așa cum susțin actualii moștenitori ai lui.

Reprezentantul legal al muzeului, directorul Nicolae Simache, a preluat monedele donate, posibil 32 piese, dar fără vasul depozitar, așa cum se precizează în scrisoarea muzeului, nr. 2921/08. 11. 2011.

După informațiile obținute în cadrul cercetării noastre, rezultă că, din cota reținută de D. Iordache, există posibilitatea ca monedele să se fi împărțiat astfel:

- 3 bucăți au ajuns în colecția numismatică a Muzeului de Istorie și Artă al Municipiului București, nu se știe cum și când, posibil imediat după descoperire. Ele erau într-un plic, pe care cercetătoarea Iulia Constantinescu a scris: „*Sesiunea muzeelor 1965/vezi SCIV 1966-7/B. Mitrea / Tezaur / Cocoșești, Păulești*”. Aceasta a fost prima informație, în care descoperirea de la Cocoșești era numită „Tezaur”, chiar dacă erau studiate numai trei monede, dovedite a fi denari romani⁶, din perioada republicană⁷.

Mai târziu, după decesul profesorului emerit Nicolae Simache, denarii donați de Iordache, la care s-au adăugat și cei trei denari din muzeul bucureștean, cu sprijinul doamnei Elisabeta Savu, muzeograf și șef de secție la Muzeul Ceasului „Nicolae Simache” din Ploiești, au alcătuit o frumoasă colecție, formată din 35 de piese din „Tezaurul de la Cocoșești”, care poate fi admirată în acest muzeu.

- Un număr de 10-15 monede au fost aduse la școala din Păulești de către fiica descoperitorului, când era elevă, fiind predați profesoarei de istorie, Brumaru Lucreția. Contactată de mine, profesoara mi-a mărturisit primirea unui număr de zece bucăți, din care două au fost luate de directorul școlii, Iorgu Toma, iar restul le-a adăugat la colecția școlii, fără să le

⁶ Denar = Monedă de argint din Roma antică. (Dicț. enciclopedic, *op. cit.*, 1996, vol. II, p. 55)

⁷ Radu, Ocheșeanu; articolul. *Descoperirea monetară de la Cocoșești (comuna Păulești), jud. Prahova*, publicat în ”Cercetări Arheologice”. București, IV, 1992, p 333-338.

inventarieze. Nefiind inventariați, așa cum s-ar fi convenit, denarii s-au pierdut pentru totdeauna, odată cu pensionarea profesoarei.

- Alte 5-6 bucăți au fost donate, de aceeași fiică, unui primar al comunei, care, după ce le-a căutat, mi-a mărturisit că necunoscându-le valoarea, nu le-a dat importanță și nu le-a mai găsit.

- Este posibil, ca o parte dintre ele să fi fost date de D. Iordache consătenilor săi. Unii din aceștia, respectând o tradiție populară, le-au găurit cu dornul și le-au agățat, câte una la gâtul copiilor, sperând să le aducă noroc, așa cum mi-a mărturisit un păuleștean, purtător în copilărie a unui astfel de „talisman”.

- În anul 2001, dr. Mihai Dima, numismat, dorind să afle mai multe despre acest tezaur, s-a deplasat la Cocoșești, l-a întâlnit pe D. Iordache, cu care a avut o convorbire de circa o oră, și de la care a aflat mai multe amănunte. Deși i-a prezentat cele 44 de monede pe care le mai avea, descoperitorul nu i-a permis să le fotografieze, invocând lipsa de timp. Totuși, numismatul, pe baza celor văzute, a întocmit un studiu, din care citez de la pag 76: *„În scurtă vreme tezaurul, care cuprindea inițial aproximativ 350 de monede, a început să se disperseze. Cea mai mare parte a pieselor, circa 200, au fost vândute unui țigan, care le-ar fi topit. „Vreo 40 ” au fost oferite spre achiziție muzeului de istorie din Ploiești, împreună cu cioburile vasului, iar restul au rămas la descoperitor. În cursul anilor, acesta a mai înstrăinat un anumit număr de piese, rămânându-i în prezent numai 44”*⁸.

Studiul dr. Mihai Dima a condus atunci, în rezumat, la următoarele concluzii:

1. Cele 79 monede (35 în muzeu și 44 la Iordache) reprezentau aproape un sfert din întreaga descoperire.

2. În tezaur erau:

- 19 denari republicani, reprezentând o parte dintre consulii Republicii Romane, din anii 129 î. Chr. – 32/33 d. Chr.;

- 59 denari imperiali, reprezentând o parte a împăraților Imperiului Roman, din anii 63-108 d. Chr. (Nero, Galba, Vespasian, Domițian, Nerva și Traian);

- unul din ei fiind uzat, nu i s-a putut stabili apartenența.

⁸ Mihai, Dima, articolul „Un tezaur de la începutul secolului al II-lea p. Chr., descoperit la Cocoșești, com. Păulești, jud. Prahova”, publicat în „Buletinul Societății Numismatice Române”, în anii XCII-XCVII (1998-2003), Nr. 146-151, București, Editura Academiei Române, 2003, pp. 75-82.

3. Denarii republicani și cei din timpul lui Nero și Vespasian sunt uzați, prin circulație îndelungată, spre deosebire de cei emiși de Traian care par noi, ceea ce conduce la ipoteza că depozitul monetar a fost îngropat în timpul domniei lui Traian sau imediat după moartea lui.

Luând cunoștință de acest studiu, în primăvara anului 2011, am pornit pe urmele tezaurului. Am contactat moștenitorii descoperitorului, la domiciliul lor de vară, din Cocoșești, la data de 25.06.2011, și i-am rugat să-mi spună povestea tezaurului.

Am fost surprins când aceștia au adus un mic borcan de medicamente, pe care l-au răsturnat, și din care s-a revărsat pe fața de masă o mulțime de monede lucioase de dimensiuni mici.

Nu îmi venea să cred că în fața mea se aflau imagini reprezentative pentru câteva secole de istorie romană, care au stat ascunse în pământ aproape 2000 de ani, urmând să rămână încă ascunse, de contemporanii noștri, chiar după ce au văzut lumina zilei, în urmă cu circa 50 de ani.

Văzându-le, le-am făcut propunerea deținătorilor, ca, la o dată ulterioară, să aduc un specialist pentru studiul și fotografierea monedelor, în vederea publicării lor într-o lucrare monografică păuleșteană și în presă, pentru a fi consemnate în patrimoniul național. Propunerile mele au fost acceptate de cei doi moștenitori ai descoperitorului, Ionel Iordache și Mariana Voicu (Iordache), la data de 17 august 2011, atunci când am revenit la Cocoșești, însoțit de dr. Mihai Dima.

Acesta a măsurat, a cântărit și a fotografiat monedele prezentate, făcând și constatarea că din cele 44 piese, văzute în anul 2001, nu mai erau decât 38 bucăți, depozitate în același borcan.

Cercetările dr. Mihai Dima au fost făcute publice, într-un context mai general, la 26 august 2011, când, la un simpozion, a analizat mai multe tezaure similare din județul Prahova⁹. Ulterior, a realizat un C. D., care conține fotografiile celor 38 monede din tezaurul fotografiat, dar și pe cele existente la muzeul prahovean, din care mi-a dat o copie. Apoi, printr-un e-mail mi-a comunicat și personajele pe care le reprezintă imaginile de pe ele. Am putut astfel să le intabulez și să prezint, în premieră, fotografiile tuturor celor 73 de monede, care au mai rămas din Tezaurul de la Cocoșești.

⁹ Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova; Simpozionul " *Arheologia Mileniul I p. Chr., Ediția X*", 25-27 aug. 2011.

			
1. denar republican	2. d. republican	3. d. republican	4. d. republican
			
5. d. republican	6. d. republican	7. d. republican	8. d. republican
			
9. d. republican	10. d. republican	11. d. republican	12. d. republican
			
13. d. republican	14. d. imperial Nero	15. d. imperial Vespasian	16. d. imperial Vespasian

			
17. d. imperial Vespasian	18. d. imperial Vespasian	19. d. imperial Vespasian	20. d. imperial Vespasian
			
21. d. imperial Vespasian	22. d. imperial Vespasian	23. d. imperial Vespasian:Domitian	24. d. imperial Vespasian:Domitian
			
25. d. imperial Vespasian:Domitian	26. d. imperial Titus:Domitian	27. d. imperial Domitian	28. d. imperial Domitian
			
29. d. imperial Nerva	30. d. imperial Traian	31. d. imperial Traian	32. d. imperial Traian

		
33. d. imperial Traian	34. d. imperial Traian	35. d. imperial Lycia:Traian

Tezaurul păstrat la Muzeul de Istorie și Arheologie Prahova

			
1. denar republican	2. denar republican	3. denar republican	4. denar republican
			
5. denar republican	6. denar republican	7. d. imperial Nero	8. d. imperial Galba
			
9. d. imperial Vespasian	10. d. imperial Vespasian	11. d. imperial Vespasian	12. d. imperial Vespasian

			
13.d. imperial Vespasian	14.d. imperial Vespasian	15.d. imperial Vespasian	16.d. imperial Vespasian
			
17.d. imperial Vespasian	18.d. imperial Vespasian	19.d. imperial Vespasian	20.d. imperial Vespasian
			
21.d. imperial Vespasian	22.d. imperial Titus	23.d. imperial Titus	24.d. imperial Domitian
			
25.d. imperial Domitian	26.d. imperial Domitian	27.d. imperial Nerva	28.d. imperial Nerva

			
29.d. imperial Traian	30.d. imperial Traian	31.d. imperial Traian	32.d. imperial Traian
			
33.d. imperial Traian	34.d. imperial Traian	35.d. imperial Traian	36.d. imperial Traian
			
	37.d. imperial Traian	38.d. neprecizat	

Tezaurul existent la moștenitorii lui Iordache din Cocoșești

Consider că, în ansamblu, toate aceste monede reprezintă un **bun cultural național**¹⁰. Este necesar ca autoritățile statului să facă toate intervențiile legale posibile pentru achiziționarea rămășițelor Tezaurului de la Cocoșești, de la deținătorii lor, atât cât a mai rămas din el, deoarece rămânând în continuare în „borcanul de medicamente de la Cocoșești”,

¹⁰ Vezi în anexă scrisoarea nr. 2295 /31 08 2011, către Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova și răspunsul nr. 2921/08 11 2011.

există riscul ca frumoasele monede să dispară una după alta, așa cum s-a întâmplat în ultimii 50 de ani, care au trecut de la descoperirea lor.

5. Perioada formării poporului român

Teritoriul Daciei, cucerit de romani la începutul secolului al II-lea, a fost invadat treptat de mai multe populații migratoare, care au început să treacă sau uneori să staționeze pe teritoriul acestei provincii. Ca urmare a acestui fenomen, care începuse să-i deranjeze pe cuceritori, în anul 271 d. Chr., împăratul roman Aurelian a hotărât să părăsească Dacia. Legiunile romane de apărare și administrația au fost retrase. Este posibil ca, în același timp să fi plecat și cei interesați să-și pună la adăpost bogățiile.

De la retragerea aureliană și până la marea invazie mongolă din 1241, spațiul carpato-danubian a fost străbătut de goți, huni, gepizi, avari, slavi, pecenegi, uzi, cumani, tătari, lăsând urme în solul și subsolul locurilor, în toponimie și în limba română¹¹.

Tot în Lista Monumentelor Istorice, la nr. crt. 170, în același amplasament din Păulești, cu siturile menționate la nr. crt. 171,172 și 173, există un sit datat în secolele V-VII d. Chr, care reprezintă o așezare mai târzie a daco-romanilor, posibil începuturi de formare a poporului român și pe aceste pământuri.

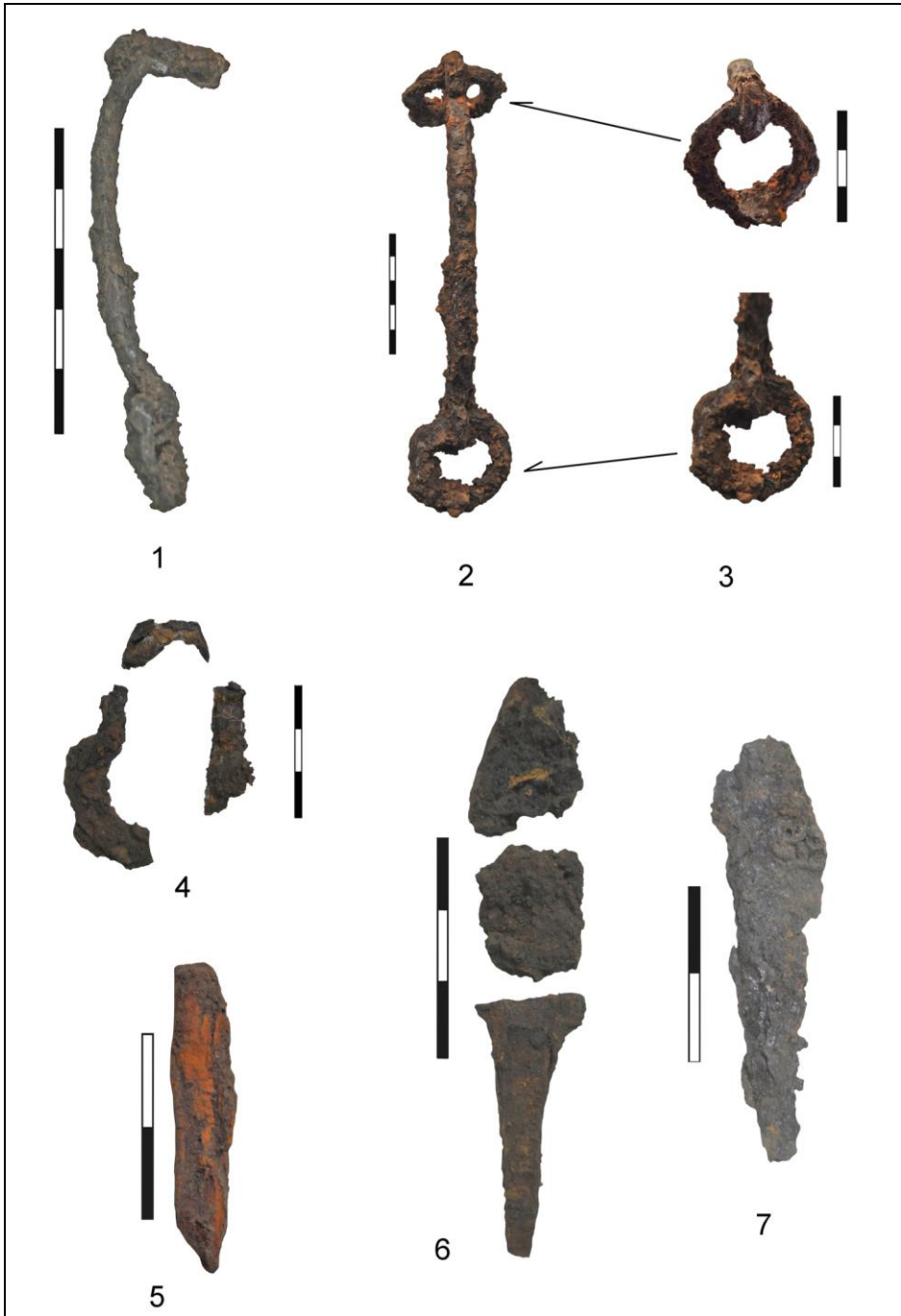
De teama migratorilor, „orășenii”, oamenii cetății, au început să se refugieze în zonele rurale, pe pământurile și pădurile mai îndepărtate. Aceste strămutări sunt reflectate de două cuvinte din limba română care provin din limba latină - *cetate* = *civitas și pământ* = *pavimentum*.

Au început să apară obștile sătești care au constituit celula de bază a societății daco - romană și apoi a celei române, posibil și pe teritoriile actualei comune Păulești, deși nu avem încă dovezi scrise.

Cercetătorii menționați anterior, deschizând tumulul B (dinspre liziera pădurii Păulești), care se găsește la circa 500 m de amplasamentul siturilor înscrise în Lista Monumentelor Istorice, au descoperit în el două morminte secundare din epoca bronzului, dar și un schelet din secolul al X - XI-lea d. Chr.

Din informațiile și fotografiile primite de la dr. Alin Frânculeasa, acesta era depus pe spate, chircit și avea lângă el câteva piese din fier: o zăbală cu două inele mobile la capete, o verigă, două vârfuri de săgeată și alte piese neidentificate. Ca ofrandă, alături, erau depozitate un craniu de cal și membrele inferioare ale acestuia.

¹¹ Florin, Constantiniu; *O istorie sinceră a poporului român*. București, Editura Univers Enciclopedic, ediția a III-a, 2002, pp. 43, 44, 46, 48.

Obiecte din fier (foto Alin Frânculeasa, 2012)

Schelet din tumulul B (foto Alin Frânculeasa, 2012)

Se presupune că scheletul ar aparține unui peceneg, neam turcic, așezat în acea vreme pe meleagurile noastre și apoi asimilat treptat de populația autohtonă¹².

Este o dovadă clară a trecerii popoarelor migratoare și pe teritoriul actual al comunei, posibil în căutarea locuitorilor ascunși în pădurea alăturată, care atunci, era mult mai mare și mai deasă.

Multe mărturii arheologice au fost distruse în perioada colectivizării agriculturii din anii '50-60 ai secolului trecut. Eu îmi amintesc despre existența unei movile, cu o cruce de piatră veche în vârf, împodobită cu înscrisuri, pe care în anii copilăriei nu le înțelegeam. Era amplasată la drumul Băicoiului, aproximativ, în spatele fostului canton de pe actualul D.N. 60. Despre ea, se amintește într-o hartă veche și într-un *Recensământ al satelor din anul 1941*¹³. A fost suficient ca un „tovarăș” să dea ordin și tractoriștii să-l execute, nivelând pământul și distrugând normele istoriei, pentru „beneficiile colectivei”.

Similar, presupun că s-a întâmplat și cu Movila Vulpiei, din care, azi, a rămas numai numele.

În concluzie, cercetările au demonstrat că și pe teritoriul comunei Păulești sunt relicve istorice importante, pe care școala, primăria biserica, necunoscându-le, încă nu le-au promovat.

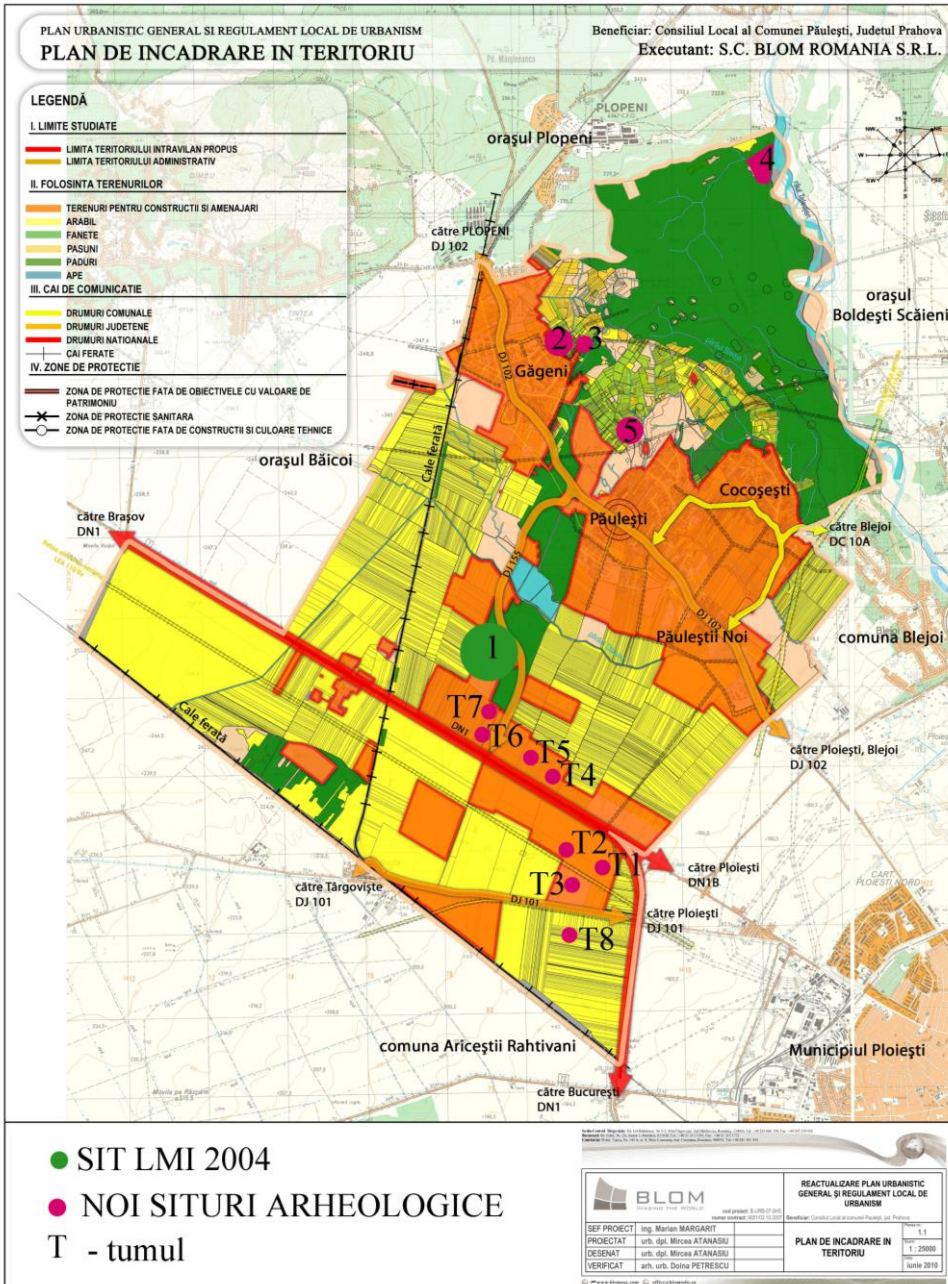
6. Centralizarea siturilor arheologice de pe teritoriul comunei Păulești – Prahova

În urma unei acțiuni de documentare, din toamna anului 2011, am primit de la Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova (dr. Alin Frânculeasa) o hartă pe care sunt marcate siturile arheologice existente pe teritoriul comunei, însoțită de un text explicativ cu date istorice, coordonate și propuneri.

Pe baza documentelor primite și a „Listei Monumentelor Istorice Prahova (2010)” am întocmit un tabel centralizator al acestor situri.

¹² Dicționar enciclopedic, vol. V, 2004, p. 270.

¹³ ANJP, Fd. PCP, dosar 5/1942, f. 207.

Harta cu siturile arheologice
 (sursă: Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova)

**Tabel centralizator al siturilor arheologice
de pe teritoriul comunei Păulești**

Nr. crt. Hartă	Denumire	Amplasament Satul, zona, coordonate	Datare	Obs.
1	Sit arheologic de la Păulești – PH Cod PH-1-S-B-16198 a) PH-1-S-B-16198.1 b) PH-1-S-B-16198.2 c) PH-1-S-B-16198.3 d) PH-1-S-B-16198.4	Sat Păulești, spatele pădurii în zona fostei tabere de vacanță a elevilor. N 45 ⁰ 05'091''- E 026 ⁰ 24'675'' Așezare Așezare Așezare Așezare	Sec. V-VII p.Chr. Sec. IV-V p. Chr. Hallstatt Neolitic	Este înscris în Lista Monumentelor Istorice (LMI – 2010) Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova (arheolog V. Teodorescu)
2	Vatra veche a satului Găgeni	Sat Găgeni, Dealul Găgeni, vizavi de ruinele bisericii vechi „Sf. Voievozi” N 45 ⁰ 01'30,14'' – E 025 ⁰ 57'18,98''	Sfârșit de sec. XVI – început de sec. XVII- lea	Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova Propus L.M.I. (Informații în cap. de atestare a satelor)
3	Fundațiile bisericii vechi „Sf. Voievozi”	Sat Găgeni, Deal Găgeni, în incinta cimitirului vechi.	Prima parte a sec. XIX	„
4	Piscanii sau Piscanii de la Cumătra	Sat Găgeni, sud- est de Cetatea Fetii, pe malul drept al Teleajenului, N 45 ⁰ 02'37,26'' – E 025 ⁰ 59'05,62''	Atestat sat Sat domnesc Sf. sec. XVI și încep. sec. XVII (Donat Ion 1996)	„
5	La Fântâni	Sat Păulești, Valea Fântânei N 45 ⁰ 00'49,60'' – E 025 ⁰ 57'58,27''	A doua epocă a fierului și sec. IV-V d.Hr.	M. J. I.A.P. (arheologi V. Teodorescu, Marinela Peneș) Propus L. M. I.
6	Tumul T1	Sat Păulești, zona Centură- vest, spre București N 44 ⁰ 58'04,84'' – E 025 ⁰ 57'26,14''	Epoca bronzului	Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova Propus L.M.I.

7	Tumul T2	Sat Păulești, zona Centură vest spre București N 44 ⁰ 58'05,75" – E 025 ⁰ 57'26,14"	„	„
8	Tumul T3	Sat Păulești, zona Centură vest spre București N 44 ⁰ 57'50,81" – E 025 ⁰ 57'11,78"	Epoca Bronzului	Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova Propus L.M.I.
9	Tumul T4	Sat Păulești, zona DE 60 km 66+500 m N 44 ⁰ 58'16,56" – E 025 ⁰ 57'35,98"	„	„
10	Tumul T5	Sat Păulești, zona DE 60 km 67+100 m N 44 ⁰ 58'21,21" – E 025 ⁰ 57'26,51"	„	„
11	Tumul T6	Sat Păulești – zona DE 60 150 m nord de DJ 155 N 44 ⁰ 58'48,16" – E 025 ⁰ 56'19,86"	„	„
12	Tumul T7	Sat Păulești – zona DE 60 250 m nord de DJ 155 N 44 ⁰ 59'0,99" – E 025 ⁰ 56'20,70"	„	„
13	Tumul T8	Sat Păulești – zona Centură vest spre București N 44 ⁰ 57'26,68" – E 025 ⁰ 57'22,43"	„	„

Pentru aceste situri, urmau să se obțină avizele necesare documentației „Reactualizare Plan Urbanistic General și Regulament Local de Urbanism – comuna Păulești, județul Prahova”.

III. ATESTĂRI DOCUMENTARE ALE SATELOR

Motto:

*„Uite, e seară,
Sufletul satului fâlfâie pe lângă noi,
cu un miros de iarbă tăiată,
ca o cădere de fum din streșini de paie,
ca un joc de iezi pe morminte înalte”.*
(Lucian Blaga - Sufletul satului)

Populația satelor vechi din Țara Românească, în momentul atestării, era stratificată în funcție de condițiile sociale și economice dar mai ales de proprietatea asupra pământului și de felul cum acesta era muncit. Pentru a clarifica relațiile dintre locuitorii unui sat este necesară o definiție a principalelor categorii componente :¹⁴.

a. Moșierul, sau boierul, era stăpânul unei mari proprietăți de pământ pe care îl obținuse prin moștenire, donație sau cumpărare. El îl muncea cu robi, clăcași, sau cu moșneni, în arendă.

b. Moșnenii erau țărani liberi, stăpâni devălmași ai pământului moștenit de la un străbun comun.

c. Clăcașii erau țărani obligați să presteze clacă pe pământul stăpânitorului de moșie.

d. Robii erau oamenii care depindeau total față de stăpânul lor cu excepția dreptului de a fi omorât.

În urmă cu peste 450 de ani, pe teritoriul actual al comunei Păulești au fost atestate documentar mai multe așezări, sub formă de sate sau cătune. În desfășurarea timpului, unele încă există, altele au dispărut. Ca urmare a cercetărilor recente, voi încerca să le stabilesc, cronologic, spațiul și existența lor în istorie.

1. Satul Păulești

Pe teritoriile cu limba română majoritară, sunt șase localități care poartă, în prezent, numele de „Păulești”. Ele sunt amplasate în județele: Bihor, Hunedoara, Prahova, Satu-Mare, Vrancea și una în raionul Călărași din Republica Moldova (fosta Basarabia).

Prima atestare documentară cunoscută de mine în prezent, pentru satul Păulești din județul Prahova, este cea din timpul domnitorului Radu Paisie (1535-1545). Acesta era un fost stareț al Mănăstirii Argeș, care, fiind ales domn de boierii susținători, și-a luat numele de Radu. Fiind un om pios,

¹⁴ Dicționarele enciclopedice, vol. I, IV, VI, București, Editura Enciclopedică, 1993, 2001, 2006.

el a ctitorit mai multe lăcașuri religioase. În jurul anului 1540, a întemeiat și mănăstirea Mislea, din județul Prahova, pe firul râului cu același nume, la confluența cu râul Telega. Radu Paisie este cunoscut ca un mare cumpărător de sate, sau părți din ele, din care cel puțin 15 au fost cumpărate pentru noua sa mănăstire.

Printre acestea, în lucrarea lui Ion Donat¹⁵, se scrie că domnitorul a cumpărat „*parte din Păulești (jud. Prahova) de la boierul Bănuci, pentru 15400 aspri*”. Este prima informație scrisă despre existența satului Păulești, încă din prima parte a secolului al XVI-lea.

La sfârșitul aceluiași secol, în a doua domnie a lui Mihnea Turcitul (1585- 1591), pe meleagurile Păuleștilor apare logofătul Mogoș, care începe să cumpere pământ. În documentul A.N.CIX a/r, original slav. perg., existent în Arhivele Naționale ale României, datat la 2 noiembrie 1587, se scrie: „*Și iar a cumpărat Mogoș logofăt și cu cumnatul său Baico toate părțile lui Udrea și a lui Bran din Păulești. Încă și semnele să se știe: din valea Corbului în lung până la matca Teleajenului și din hotarul călugărilor cu râpile, până la hotarul orășenilor*”. Mai departe, peste câteva rânduri, documentul continuă „*Și iar a cumpărat Mogoș logofăt ocină în Păulești partea lui Ivan stolnic din Măgureni toată , încă cu vecini, din câmp și din vie și din pădure și din vaduri cu mori și de peste tot hotarul, oricât se va alege, pentru 1000 aspri gata. Și a cumpărat Mogoș logofăt ocină la Păulești din partea lui Martin stolnic, din Măgureni jumătate, cu vecini, din câmp și din vadurile de moară și din pădure și de pretutindenii, pentru 500 aspri gata. Și iar să fie lui Mogoș logofăt și jupaniței lui, Neacșa ,ocină la Păulești din partea socrului lui Avram și a jupaniței lui, Stana, a treia parte, cu vecinii, din pădure și din câmp și din vie și din vaduri cu mori și de pretutindenii, pentru că au dat-o zestre fiicei lor Neacșa*”¹⁶ (vezi anexa III/a, b, c, d).

În timpul domniei a treia a lui Radu Mihnea (1611- 1616), printr-un document, al acestuia din 14 decembrie 1612 dat la Târgoviște¹⁷, în care îl numește pe Mogoș „*Mogoș logofăt de la Păulești*”, îl înzestrea pe el și pe feciorii lui cu moșii la Tătara dar și la Păulești spunând: „*Șa iarăși să fie slugii domnii mele lui Mogoș partea lui Bran și a frate-său Udrii, toată, oricâtă se va alege din câmpu și din pădure și din apă și din siliștea satului și cu românii, câți au fost avut și din dealul cu viile și depretutindine, din hotar până în hotar, până în matca cea bătrână a Teleajenului și în lungu*

¹⁵ Ion Donat, *Domeniul domnesc în Țara Românească (Sec. XIV-XV)*. București, Editura Enciclopedică, 1996, p. 62 și 134.

¹⁶ *Documente privind Istoria României, veacul XVI B. Țara Românească*, vol. V (1581-1580), București, Editura Academiei Române, 1950-1960, pp. 333, 334.

¹⁷ *Ibidem, veacul XVII*, vol. II (1611-1615), p.121-123.

pă drumul Dălbăneștilor, unde se hotărăște cu orașul Târșoru". În acest fel, încă din acele vremuri, s-au stabilit hotarele satului Păulești, care rămân statornice până la reformele domnitorului Cuza.

Logofătul Mogoș sub aceeași domnie, la 23 ianuarie 1615, continuă să cumpere, pentru el, fiii săi și soția sa Neacșa, mai multe ocini în Păulești¹⁸, amintind de vecini și de hotare care poartă numele de Blajea, Danciul și Drumul Dălbăneștilor. Vor avea acestea legătură cu actuala vale Bleaja, cu dispărutul sat Dănești sau cu drumul Dărmăneștilor? Sunt întrebări cărora istoricii, poate, în viitor, le vor găsi răspunsuri.

La începutul secolului al VII-lea, pe lângă logofătul Mogoș, în documente, apar destul de des numele unor boieri din trei sate ale actualei comune, care, individual sau grupați, erau folosiți în unele cazuri pentru a rezolva problemele domnitorilor și ale dregătorilor lor.

Astfel logofătul Mogoș împreună cu Manea Pelea, în 1611-1613, erau împuterniciți de vornicul Vintilă Corbeanu să-i cerceteze pricina pe care o avea cu un Mihai din Târșor, pentru o ocină pe Dâmbu.

În acele vremuri, ca și acum, orice comunitate românească creștină tradițională, nu putea să trăiască fără să aibă o biserică, unde, după cele șase zile de muncă trebuia să se reculeagă și un cimitir, în care să își îngroape morții.

Informații despre existența acestor locașuri au început să apară în publicațiile de la sfârșitul secolului al XIX-lea. Ele vor fi detaliate într-un alt capitol.

Referindu-se la aceste locașuri spirituale, în *Monografia orașului Ploiești*, arhitectul Toma T. Socolescu, într-o notă de subsol, la capitolul „Arhitectură”, scrie... „*Cercetând, am aflat că niciodată nu a fost vreun schit în Păulești, unde biserica satului este veche numai de vreo 50 ani; iar mai demult era o bisericuță în actualul cimitir al satului, unde slujea un diacon Paulescu, care a fost omorât de tâlhari într-o noapte și de la care s-ar trage și numele satului. Tot din bătrâni se spune că hoții ar fi fost prinși pe la Băicoi și spânzurați de doi copaci care mai există și azi, spunându-li-se „la spânzurați”. Sunt doi tei frumoși, ceva mai sus de localitatea Liliesți*”¹⁹.

Cercetările recente din arhive²⁰ au condus la descoperirea anului construirii acelei vechi bisericețe.

În Lista nr. de monumente istorice de arhitectură, aprobată prin ordinul nr. 269/1 iulie 1953 de Comitetul de Stat pentru Arhitectură și

¹⁸ *Ibidem*, p. 361-363

¹⁹ M. Sevastos, *Monografia orașului Ploiești*, București, Tiparul Cartea Românească, 1937, p. 175 (copie 2002)

²⁰ ANJP, Fd. SPCP, dosar 3/1951-1953, f.148.

Construcții, la nr.crt 1578, figurează **în localitatea Cocoșești, Păulești** (Satul Cocoșești, comuna Păulești N. A.), din raionul Ploiești, *biserica Nașterea Maicii Domnului*, cu anul zidirii, 1688 (anexă III/e). Este încă o dovadă că, după înființarea și atestarea sa, satul exista și se dezvoltă și din punct de vedere spiritual.

Uneori numele satului a apărut și în unele litigii, cum a fost cel din 26 noiembrie 1802, când locuitorul Nicolae din Păulești se plângea domnitorului Constantin Ipsilanti împotriva nepotului arhierelui Drăstea Petre, pentru o pricină de bani în care era vinovat și egumenul mănăstirii Târgșor²¹.

Perioada anilor 1750-1840 a fost dominată de diaconul Vasile Paulescu și de cei doi fii ai săi, logofătul Gavrilă Paulescu și boierul Răducanu Paulescu. Numele lor au creat, la începutul secolului al XX-lea, legenda falsă că diaconul Paulescu ar fi întemeietorii localității de la care și-ar fi luat și numele.

Lucreția Brumaru, profesoară de istorie la școala din Păulești, fără să precizeze sursa, scrie într-o lucrare a sa²² că primele așezări ale satului existau înainte de anul 1700, când Păuleștiul este menționat într-un act de hotărnicie al moșiei mănăstirii Târgșor, în care arată că această moșie se mărginește și cu moșia Păuleștilor. Până aici are dreptate, ținând seamă de documentele prezentate mai sus, dar din păcate, se contrazice în continuare, preluând ca bună ipoteza falsă, atunci când spune că numele satului este dat de diaconul Paulescu, locuitor al acestor locuri, între anii 1750- 1821.

Autoarea invocă existența unui alt act de hotărnicie, dat în 1809, prin care moșia Păulești se împărțea astfel: 2/3 din ea revenea logofătului Gavrilă Paulescu și 1/3 la „toți moșnenii d-acolo”. Tot atunci logofătul Gavrilă Paulescu a constatat că pe 70 de pogoane și 1 ½ ciozvârtă erau căminurile moșnenilor din Păulești, care i-au dat în schimb lor, tot atâtea pogoane din moșia Dănești. Aceasta era moșia lor și se întindea din Valea Nucilor (sau a Corbului) spre apa Teleajenului, până în valea Puțului.

Se mai precizează că moșiile Dănești și Râpele, erau stăpânite de boierul Răducanu Paulescu, cu fiii lui, Costache, Iorgu și Nicolae, dar și de moșnenii Râpeni și Dănești, moșia Râpele întinzându-se din valea Teleajenului până în valea Dănești.

În anul 1889, primarul Radu Dinescu trimite la prefectură o lucrare intitulată *Chestionar comunal și administrativ*²³, o adevărată monografie a comunei Păulești, la care voi reveni și în alte capitole. El răspunde precis la

²¹ *Documente privind Istoria României; veacul XVII*, vol. II (1611-1615), pp. 121-123.

²² Lucreția Brumaru, *Monografia comunei Păulești – Sinteză*, p. 2. Exemplar dactilografiat, scris în anul 1981, nepublicat, posibil lucrare de grad didactic.

²³ ANJP, Fd. PCP, dosar 1/1889, ff. 22-42.

cele 154 de întrebări pe care le conținea formularul, al căruia autor este posibil să fi fost scriitorul, arheologul și omul politic Alexandru Odobescu (1834-1895).

La întrebarea de la nr.2, privind datele de înființare ale satelor comunei Păulești și Găgeni, răspunsul este „*Nu se poate ști*”.

Peste ani, în 1941, la un alt chestionar²⁴, primarul Ion D. Balcan, răspunde că satul Păulești a fost înființat în anul 1811 și prima proprietate a fost a diaconului Paulescu, de la care și-ar fi luat și numele.

Legenda a fost preluată cu lux de amănunte în lucrarea intitulată „*Monografia comunei Păulești*”²⁵, scrisă de Alexandru Ispas, fost uneori notar și alte ori secretar al comunei, în perioada 1927- 1950.

La pag. 6, din lucrarea sa, el menționează că primele așezări ale satului Păulești ar avea vechimea din anul 1750. Atunci diaconul Paulescu și fratele lui și-ar fi făcut casă pe moșia lor, azi islazul comunal, unde aveau un chioșc în mijlocul unei vii, ale cărui rămășițe au rămas ca mărturie, până la începutul secolului al XX- lea. Cu acest prilej, cei doi frați ar fi dat numele de „Păulești” acestei așezări.

Revine la pag. 8 scriind: „*În anul 1821, pe timpul lui Ipsilanti, diaconul Paulescu cu ajutorul localnicilor de peste vale au construit o mică bisericuță din lemn în vale unde se află cimitirul de azi al comunei. El făcea slujbă la biserică sărbătoarea, unde se adunau oamenii de pe atunci*”. Mai departe se povestește despre moartea tragică a lui Paulescu, din anul 1822, confirmând și amplificând ceea ce publicase Socolescu în 1937.

Cercetările mele, făcute în anul 2004, citate în bibliografia lucrării „*Comuna Păulești, județul Prahova – Scurtă monografie*”²⁶, cele din lucrarea „*Așezări prahovene.Repere istorice*”²⁷, dar mai ales studiile recente făcute în Arhivele Naționale ale județului Prahova, cu prilejul scrierii acestei lucrări, îmi permit să aduc mai multe argumente care exclude legenda falsă menționată din lucrările: Socolescu-Brumaru-Balcan-Ispas, privind numele satului.

Acestea sunt următoarele:

a. Satul Păulești este atestat documentar sub acest nume, cu cel puțin 200 de ani înaintea existenței diaconului Paulescu, așa cum este dovedit în scrierile istorice și documente de arhivă. Există posibilitatea ca diaconul Paulescu și rudele lui să-și fi luat numele de la cel al satului.

²⁴ *Ibidem*, dosar 5/1942, f. 207.

²⁵ Alexandru Ispas, *Monografia comunei Păulești*. Redactare nedată (posibil 1970?), dactilografiată, netipărită și larg răspândită în Păulești.

²⁶ Constantin Ilie, *op. cit.*, p. 21.

²⁷ Ion R. Dedu, *Așezări Prahovene. Repere istorice*. Ploiești Editura Ploiești-Mileniul III, 2007, pp. 135, 250.

b. Mica bisericuță din cimitirul satului a fost construită în anul 1688, așa cum am demonstrat, cu mult timp înainte de a fi slujită de Paulescu. Este posibil ca acesta să-i fi făcut unele reparații, în timpul în care a slujit-o.

c. În lucrarea *Dicționarul istoric al județului Prahova*, Mihai Apostol²⁸ citându-l pe Iorgu Iordan, presupune că numele satului derivă de la numele de Paul, venit la noi prin filieră slavo-bizantină. Acest autor, în lucrarea citată, a dat mai multe detalii despre satul Păulești, detalii pe care eu le-am folosit în premieră, în anul 2005.

d. Lucrarea *Așezări prahovene. Repere istorice*, publicată de cercetătorul Ion R. Dedu, aduce noutăți asupra satului Păulești, situat în vechea plasă a Filipeștilor. Conform acestuia, de la atestarea documentară și până la înființarea comunei, numele **Păulești** a mai fost consemnat în alte 146 documente, aflate în arhivele oficiale menționate de autor și care își așteaptă cercetătorii.

Se mai precizează că, în anul 1838, satul avea 44 gospodării cu 173 persoane, din care 17 gospodării erau ale moșnenilor, restul fiind clăcași care lucrau pe moșia logofătului Gavrilă, pe a lui Hagi Tudorache și pe unele loturi ale mănăstirii Mislea.

Harta scrisă în limba română dar cu grafie chirilică, descoperită și cercetată de mine în arhiva prahoveană, tradusă și reprodusă fotografic de profesorul Ion R. Dedu, intitulată „*Planul moșiei PĂULEȘTI din județul PRAHOVA, ridicat și lucrată în 1848 la 1852, septembrie 11 de pitarul Ion Chirculescu, inginer hotarnic*”, aduce elemente interesante despre acest sat, în urmă cu peste 160 de ani²⁹ (anexa III/f).

Atunci, satul era desfășurat în lungime, de la nord la sud, între râul Teleajen și drumul Dărmăneștilor. Numele acestui drum a evoluat de la Dălbănești, menționat în urmă cu 424 ani, pe vremea logofătului Mogoș, apoi i s-a spus Dărmănești, în prezent fiind actuala șosea care leagă Ploieștii de Târgoviște. Dincolo de drum era moșia Târgșor, a mănăstirii cu același nume.

Pe lățime, satul era mai îngust, cuprinzând un spațiu vecin la nord-est și sud-est cu moșia Bărbuceanca a lui Matache Păltineanu și a lui Dumitru Nichii, moșia Butureasca a lui Dumitrache Gealipu (posibil actuala zonă Butărești), Moșia Satu-Nou a moștenitorilor doctor Teodosie, moșia Strâmbei a fraților Corlătești și a altor moștenitori, iar la sud-vest și nord-vest cu moșia Misleanca a Sfintei mănăstiri Mislea, pe toată latura.

Între acești vecini era cuprins teritoriul satului, împărțit pe lungime în două fășii, din care, una cu suprafața de circa 2/3, era proprietatea

²⁸ Mihai Apostol, *Dicționarul istoric al județului Prahova*, Ploiești, Editura Ploiești-Mileniul III, p. 332.

²⁹ ANJP, Fd. Planuri, Hărți, Hotărnicii, 1830-1952, nr. inventar 15.

moșierului Ioan Gavrilescu (cu galben pe hartă) și restul era al moșnenilor (roșu pe hartă). Se confirmă astfel structura actului de hotărnicie din 1809 de pe vremea lui Paulescu.

În legenda hărții sunt marcate 58 de puncte, în care sunt descrise caracteristicile bornelor de hotar, care delimitau proprietățile. Multe din aceste borne erau cruci vechi sau movile care nu mai există. Satul era traversat, lângă Teleajen, de Iazul morilor din care azi au rămas numai urme, de valea Strâmba, în apropierea drumului Găgenilor, apoi de valea Dâmbului, de drumul Băicoienilor, de drumul Câmpinei, de drumul Filipeștilor și de drumul Domnișorilor.

Pe harta originală se văd mici dreptunghiuri roșii, care posibil sunt locuințele sătenilor (moșneni + clăcași), amplasate în zona deluroasă, atât pe moșia Gavrilescu cât și pe proprietatea moșnenilor. Este posibil ca motivul întocmirii hărții să fi fost un litigiu juridic, deoarece, între Ion Gavrilescu, stăpânul moșiei pe de o parte și moșnenii satului pe de altă parte, au avut loc multe procese, moșnenii fiind acuzați că și-au construit case pe proprietatea moșierului.

În concluzie, pot afirma că satul Păulești, sub acest nume, este menționat în literatura istorică încă din 1540 (domnitorul Radu Paisie), atestat documentar sigur în anul 1587 (domnitorul Mihnea Turcitul), cu biserica *Nașterea Maicii Domnului* construită în anul 1688, anul venirii pe tronul țării a domnitorului Constantin Brâncoveanu, cu diaconul Vasile Paulescu și fiii săi, mari moșieri (1775-1833), cu școală înființată în anul 1838, cu moșierul Ioan Gavrilescu menționat în harta din anul 1847-1852 și, după reforma domnitorului Alexandru Ioan Cuza până astăzi, sat component al comunei Păulești, de la care structura administrativă de astăzi și-a luat numele.

Satul s-a dezvoltat inițial în zona numită "Pe Mal", pe actualul drum al bisericii cu case răzlețe pe terenul moșnenilor, începând din apropierea pârâului Strâmba și până la cimitir, sau pe cele câteva drumuri comunale care urcă spre dealul Păulești până la izlaz, dar și pe moșia din jurul cimitirului, acolo unde era chioșcul diaconului Paulescu și poate chiar locuința acestuia.

După construcția drumului Găgeni-Păulești (existent în anul 1847) și după reforma agrară a domnitorului Cuza, satul s-a dezvoltat parțial pe lângă acest drum. Atunci, atât moșnenii cât și clăcașii satului au obținut, pe căi legale, pământ, imediat din moșia lui Gavrilescu, sau, după înstrăinarea ei, de la noul moșier N.P. Rășcanu, cu unele hotare ale moșiei, așa după cum rezultă din Planul izlazului comunal al satului Păulești, întocmit în anul 1911 de Serviciul Geografic al Armatei³⁰.

³⁰ ANJP, Fd. PCP, dosar 1/ 1939, f. 71.

Construirea primului local de școală, la începutul secolului XX, a accentuat dezvoltarea în jurul acestuia, în zona cunoscută cu numele de „Satul Nou”, întins de la punctul zis „La Cruce” până la fosta pădure „Doftoreanca”, pe ambele părți ale șoselei Păulești-Ploiești. Împroprietăririle de după cele două războaie mondiale, din moșia prințesei Letiția N. Ghica, fiica lui Rășcanu, au condus la dezvoltarea satului din fața Monumentului Eroilor, spre Dâmbu, de la pădurea Misleanca până la drumul Moșiei și din terenurile moșnenilor în punctul „Dumbrava”, cartiere în plină dezvoltare, dotate în mare parte, în prezent, cu rețelele utilitare necesare.

2. Satul Găgeni

Pe teritoriul României se găsesc trei sate cu acest nume: Găgeni din județul Vâlcea, Găgeni din județul Buzău (fost în jud. Saac pe vremea lui Mihai Viteazul) și Găgeni din județul Prahova.

Satul Găgeni din fostul județ Saac³¹, împreună cu localitățile prahovene: Băicoi, Cocorăștii Mislei, Plopeni și Piscani, au făcut parte din domeniul domnesc al lui Mihai Viteazul. Trebuie corectată eroarea primei părți a unui paragraf, din *Dicționarul istoric al județului Prahova*³², reluată și de mine în *Scurta monografie* din anul 2005, la pagina 21, privind referirile la satul Găgeni din Saac, care nu au nici o legătură cu Păuleștii și, nici cu Găgenii din Prahova.

Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, la solicitarea nr. 1922 din 13.07.2010 a Primăriei Comunei Păulești, trimite harta cu siturile arheologice existente pe teritoriul acestei localități, pe care, am anexat-o capitolului II.

Punctul 2 marcat pe hartă este susținut de următorul text „*Găgeni, com. Păulești, punctul „Dealul Cimitirului” se află în vechea vatră a satului Găgeni atestat documentar la sfârșitul secolului al XVI și la începutul secolului al XVII-lea*”... În continuare se prezintă coordonatele geografice ale sitului, fără să se menționeze, în text, vreun document de atestare pentru satul Găgeni, la sfârșitul secolului al XVI-lea. Se face totuși propunerea ca acest sit să fie declarat monument istoric.

În perioada 1604-1609, domnitorul Radu Șerban a emis un document la Târgoviște³³, în care se spune: ... „*Io Radul voevod... am dăruit... acest hrisov al domniei mele, cinstitului și prea sfințitului mai presus arhimitropolit chir vlădica Eftimie ca să-i fie ocină în Dărmănești, partea*

³¹ Ion Donat, *op. cit.*, p. 237.

³² Mihai Apostol, *op. cit.*, p. 333.

³³ *Documente privind istoria României, Veacul XVII B., Țara Românească*, vol. I, pp. 146-150.

lui... care a fost vândută de mai înainte vreme de Vișa și Șarba și Stanca și Stan din Găgeni...”. Documentul există la Academia Română, Ms. 2456, f. 45 v-49 și este prima atestare cunoscută, de la începutul secolului al XVII-lea.

Același domnitor, la 22 mai 1610, îi confirma unui Neagu din Târgușor, printre altele, și o ocină de la Găgeni și apoi Radu Mihnea, în a treia domnie, la 15 mai 1616, întărea mănăstirii Mislea mai multe sate între care și Găgenii.

Încă nu se știe de unde și-a luat numele acest sat. Una din legendele care circulă spune că el ar fi fost înființat la anul 1801, de un boier cu numele de „Gheorghe Găgeanu”, de la care și-ar fi luat numele³⁴. Legenda este falsă deoarece satul este atestat documentar cu circa 200 ani mai înainte. În lucrarea *Dicționar istoric al județului Prahova*, M. Apostol citând pagina 280 din „*Dicționarul Onomastic Românesc*” al lui N. A. Constantinescu, crede că numele ”Găgeni” provine din patronimicul „Gagea”, la care s-a adăogat sufixul „eni”, pentru formarea numelor de grup³⁵.

Până în anul 1864, satul Găgeni a fost subordonat plasei Filipești din județul Prahova și este consemnat în alte 226 de documente oficiale, câmp de lucru pentru cercetătorii de specialitate, doritori să-i cunoască istoria³⁶. Se pare că acest sat era împărțit în două așezări, astfel:

1. Găgenii de Sus (de Băicoi), legalizat ca sat în componența comunei Băicoi, în anul 1892, și apoi cu rang de cătun, al aceleiași localități, până în anul 1925.

2. Găgenii de Jos (de Păulești), sat component al comunei Păulești, cunoscut sub acest nume la reorganizările administrative din 1892, 1904, 1908 și 1925, dar citat în documentele din arhive numai cu numele de Găgeni, așa cum este numit și în chestionarul comunei din anul 1889.

Până la înființarea comunei Păulești, satele Păulești și Găgeni au avut multe legături culturale și economice comune. În satul Păulești exista o biserică veche din anul 1688, pe care cei din Găgeni au avut-o abia în prima parte a secolului al XIX-lea; la școala din Păulești, înființată în anul 1838, învățau și elevii din Găgeni, iar drumul de legătură al găgenarilor cu orașul Ploiești traversa satul Păulești. Acestea au fost, probabil, principalele argumente, în anul 1865, când, după reforma domnitorului Cuza, s-a hotărât ca aceste sate să formeze nucleul actualei comune Păulești.

³⁴ Elena Ianculescu, *Monografia școlii primare mixte din comuna Găgeni-Prahova*. Dosar de grad didactic, arhiva Ministerului Culturii Naționale, dosar 691/1942, f. 1.

³⁵ Mihail Apostol, *op. cit.*, p. 208.

³⁶ Ion R. Dedu, *op. cit.*, pp. 27, 89, 246, 250.

În perioada 1930-1950, satul Găgeni devine comună cu administrație proprie dar, din anul 1950 și până în prezent, satul face parte din structura administrativă a comunei Păulești.

Ținând seama de situl din dealul Cimitirului, se pare că dezvoltarea lui a început din această zonă spre vale și apoi, după construirea drumului spre Ploiești, pe ambele părți ale acestuia, în lungul lui.

În prezent, satul s-a dezvoltat, în cadrul comunei Păulești, prin cartiere noi spre nord-est, pe dealul Găgeni, spre nord, cu noul cartier numit „Dealul Verde”, și spre sud, cu cartierul de lângă pădurea Misleanca.

3. Satul Piscani

Pe aceeași hartă a siturilor arheologice, la punctul marcat cu nr. 4, Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova îl menționează ca un sat medieval, motivat în textul însoțitor astfel: „*Găgeni, com. Păulești, sat medieval probabil Piscanii sau Piscanii de la Cumătra atestat documentar în timpul lui Mihai Viteazul ca sat domnesc. Punctul se află la sud-est de Cetatea Fetii (care parțial se afla pe teritoriul Găgeniului și parțial pe cel al Plopeniului), pe malul drept al râului Teleajen*”. În continuare, se face propunerea ca situl să fie înscris pe Lista Monumentelor Istorice.

Ion Donat, în lucrarea *Domeniul domnesc în Țara Românească. (Sec.XIV-XVI)*, scrie că domnitorul Radu Paisie a cumpărat și „*Satul Piscani (lângă Plopeni jud. Prahova) de la Drăghici spătar și Udriște vistier de Măgureni, pentru 12000 de aspri*”. Tot în aceeași lucrare, la capitolul b., Sate cumpărate de Mihai Viteazul ca domn, se scrie: „*Plopeni (Jud. Prahova), împreună cu Piscani (sat dispărut lângă Plopeni), satele au fost cumpărate de Mihai de la megiași, care s-au vândut de bună voie, pe 5000 de aspri, fiind dăruite mânăstirii Mislea*”³⁷. Deci satul Piscani a existat în perioada Radu Paisie - Mihai Viteazul, dispărând nu se știe când și cum din istorie, lăsând pentru noi câteva urme arheologice, pe teritoriul actual al comunelor Plopeni și Păulești.

4. Satul Cocoșești

Satul Cocoșești apare prima dată sub acest nume în anul 1754, fiind recenzat separat în catagrafia plasei Filipeștilor. El mai apare și în alte 29 documente necercetate, dar evidențiate în lucrarea lui Ion Dedu. În anul 1831, avea numai 16 gospodării care au crescut în anul 1838 la 18, locuite de 109 moșneni³⁸.

Despre proveniența numelui satului există mai multe legende. Într-un chestionar al primăriei, din 11 mai 1953, se scrie că satul este vechi din anul

³⁷ Ion Donat, *op. cit.*, p. 231 + anexa.

³⁸ Ion R. Dedu, *op. cit.*, p. 64, 264, 250.

1600 și numele lui ar veni de la cocoșii sălbatici, existenți în pădurile care îl înconjurau ³⁹. O altă legendă, care circulă printre sătenii mai vârstnici, spune că numele satului ar veni de la un cioban cocoșat, care avea o fată cocoșată și împreună s-ar fi stabilit pe aceste meleaguri ⁴⁰. Alții susțin existența unei poieni numită Poiana Cocoșului, unde câțiva oieri, în transhumanța lor cu oile s-ar fi stabilit aici, dând astfel numele așezării.

Mihai Apostol arată că în vremurile neștiute, localitatea s-ar fi numit „Cocorăști”, printr-o relație cu boierii Cocorăști, „*însă prin influență populară (poreclă, etimologie) sau ignoranță, așezarea se numește Cocoșești, de la patronimicul Cocoș=Cocoșescu*”⁴¹.

Toate sunt presupuneri nedovedite, mai ales că, după atestările menționate mai sus, în toate scrierile ulterioare satul este numit Cocoșești.

Satul a fost în administrația comunei Blejoi, până în anul 1931, face parte din comuna Păulești până prin anul 1940, când revine la comuna Blejoi și apoi, din anul 1950, intră iar în componența comunei Păulești. Satul a făcut parte din Parohia Păulești, încă din a doua parte a secolului al XIX-lea.

Fiind așezat între două sate mai vechi, Păuleștii și Blejoi (Strâmbeni), logic, el s-a dezvoltat și continuă să existe și să se dezvolte, în lungul drumului vechi de legătură dintre aceste sate și pe lângă drumurile ramificate, care urcă, spre vechiul sat Dănești.

5. Satul Dănești

Atestarea documentară a acestui sat este veche, Ion R. Dedu menționându-i existența în anul 1619 și consemnarea scrisă apoi, până în anul 1860, în alte 38 de documente oficiale. În anul 1831, satul a fost recenzat separat în plasa Filipești, deși avea doar 16 gospodării și era locuit de 61 de persoane. Din acestea două erau moșneni și restul clăcași pe moșia mănăstirii Mislea, a logofătului Gavrilă și a lui hagi Tudorache⁴².

Acest sat era amplasat la nord de satul Cocoșești, lângă pădurea Moșneanca, în extremitatea estică a satului Păulești.

Într-un document, datat din 1619 Noembrie 29, domnitorul Gavrilă Movilă (1618-1620) poruncește boierilor Drăghici din Păulești, Stan Dănescu din Dănești, Voico și Fiera din Găgeni, împreună cu Tudor din Vlădeni, să cerceteze dacă Leca agă a cumpărat, de la Gherghi din Târgșor, o ocină la Bălțați⁴³. Acesta este și atestarea pentru satul Dănești, înălnindu-

³⁹ ANJP, Fd. SPCP, dosar 18/1954-1957, f. 31.

⁴⁰ Alexandru Ispas, *op. cit.* p. 7.

⁴¹ Mihai Apostol, *op. cit.*, p. 135.

⁴² Ion R. Dedu, *op. cit.*, pp. 75, 250.

⁴³ *Documente privind istoria României, Veac XVII, B, Țara Românească*, vol. III, p. 439.

se, în același loc, mai mulți boieri din satele vechi care, peste 250 ani, vor forma comuna Păulești.

Articolul scris de dr. Melentina Bâzgan⁴⁴, citând o copie a unui document din 3 ianuarie 1631, îl intabulează între satele județului Prahova.

Aceste cercetări recente, corelate cu cele menționate de mine pentru numele satului Păulești, infirmă și pe cele scrise la sfârșitul secolului al XIX în lucrările: „*Dicționar geografic al județului Prahova*”, la pag. 160 și „*Marele dicționar geografic al României*”, la pag. 68, în care se menționează că numele Dănești – plasa Târgșor ar fi numele vechi al satului Păulești. Este o eroare sau o confuzie, deoarece boierul Drăghici din Păulești a fost contemporan cu Stan Dănescu din Dănești, ambii fiind parteneri în aceeași misiune încredințată de domnitorul Gavrilă Movilă, în anul 1619.

Pentru numele acestui sat nu există nici o legendă, dar este posibil ca numele satului să fie luat de la numele proprietarilor care au stăpânit moșia Păulești-Dănești, așa cum este menționat în chestionarul primăriei din 11 mai 1953, când satul avea 78 de locuitori⁴⁵.

Satul (cătunul) Dănești a fost în administrarea comunei Păulești până la reorganizarea din 1968, când a dispărut din organigramă. Fizic, el mai trăiește și astăzi, prin 3-4 case bătrâne, înconjurată în ultimul timp de vile moderne, beneficiind de amplasamentul pitoresc pe o colină înaltă, cu perspectivă largă, cu pădure în apropiere, cu aer curat, fiind inclus astăzi în satul Cocoșești.

6. Cătunul Degerați

Pentru acest cătun, până în prezent nu am găsit niciun document istoric care să-i ateste existența, dar el este recunoscut prin lege în componența comunei Păulești, din anii 1904 și 1908, dar dispărea la cea din anul 1925⁴⁶.

El a continuat să existe pe dealul Degerați, cu grupuri răzlețe de case amplasate lângă fântânile de la poalele dealului, pe vârful dealului în mijlocul izlazului, așa cum rezultă din harta izlazului citată anterior, dar și pe platoul aceluiași deal, unde, în apropierea acestor case, în perioada 1930-1950, s-au montat mai multe sonde de foraj și de exploatare a petrolului. Acestea au adus o relativă prosperitate cătunului, ridicându-l la rang de sat, el reapărând în anul 1950 din nou în structura organizatorică a comunei.

Cu această ocazie companiile petrolifere au împietruit multe drumuri de acces în deal, unde, pe lângă conductele tehnologice petroliere, au apărut

⁴⁴ Melentina Bâzgan, „*Evoluția teritorială-administrativă a județului Prahova până la mijlocul secolului al XVII-lea*”, publicat în Arhivele Prahovei XVIII-2003.

⁴⁵ ANJP, Fd. SPCP, dosar 18/1954-1957, f. 32.

⁴⁶ Ion R. Dedu, *op. cit.*, pp. 76, 274.

și conducte de apă, alimentate din stația de pompare de la Recea, amplasată în apropierea râului Teleajen. În același timp, rețelele de alimentare cu energie electrică au împânzit dealurile. Aceste rețele au fost embrionul dezvoltării rețelelor edilitare ale comunei Păulești, din perioada 1940-1960.

Diminuându-se activitatea petrolieră și începând colectivizarea agriculturii, majoritatea locuitorilor satului Degerați au fost mutați în perimetrul construibil al comunei, în zona Dumbrava și satul a dispărut din documentele oficiale, la organizarea administrativă din anul 1968⁴⁷. Din el a rămas, ca amintire, în prezent, o singură casă pe valea Fântânii și încă una pe platoul dealului.

7. Satul Păuleștii Noi

Satul Păuleștii Noi este amplasat în extremitatea de sud a comunei Păulești, cu casele înșirate pe ambele părți ale drumului care duce spre Ploiești.

Înainte Primului Război Mondial, o mare parte din terenurile din zonă, o vie frumoasă, izlazul arendat satului Cocoșești și o parte din fosta pădure Doftoreanca, aparțineau unui moșier care se numea Caracaș. După război, locuitorii satelor Păulești și Cocoșești, se pare că au fost împrăștiți conform legii, cu unele parcele din proprietatea lui iar alții le-au cumpărat.

Via și o parte din teren au fost cumpărate, în anii '20 ai secolului trecut, de avocatul I. Georgescu - Obrocea, primar al Ploieștilor. Acesta și-a organizat aici o fermă și a început să-și construiască un conac, sub forma unui mic castel, după proiectul arhitectului Toma T. Socolescu. Din cauza unor dificultăți financiare, întreaga proprietate o vinde omului de afaceri Gerard Joseph Duqué, după anul 1930.

Atunci, în această zonă nu existau decât conacul Duqué și vreo șase case, construite între podul peste pârâul Dâmbu și fosta pădure Doftoreanca. După terminarea celui de Al Doilea Război Mondial și până la începutul anilor '70 ai secolului trecut, zona a fost completată cu mai multe locuințe și gospodării ale noilor proprietari de terenuri.

Ca urmare a dezvoltării, prin Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 1116/1968, comunitatea din această zonă a devenit sat al comunei Păulești, cu numele de Păuleștii Noi.

După anul 1975, în perioada „sistematizării ceaușiste”, pădurea Doftoreanca existentă între cele două sate este defrișată și satul Păuleștii Noi este propus pentru dezafectare, prin Decizia nr.275/1989 (Bul. Of. al Consiliului Popular al județului Prahova, nr 1/1989, pag.13)⁴⁸.

⁴⁷ Ion R. Dedu: *op.cit.*, p. 76.

⁴⁸ Mihai Apostol; *op. cit.*, p. 335.

Decizia este anulată în anul 1990 și noul sat rămâne component al comunei Păulești, fiind în prezent în continuă dezvoltare urbanistică, mai ales pe amplasamentul fostei păduri Doftoreanca, unde a apărut un mare cartier de locuințe și spații comerciale moderne.

Noutățile de mai sus sunt numai câteva episoade din istoria necunoscută a satelor comunei Păulești. Vălul necunoașterii poate fi ridicat numai prin cercetarea cu pasiune de către profesioniști a izvoarelor din arhive și biblioteci, și în primul rând a celor peste 400 documente despre satele păuleștene, semnalate de lucrarea lui Ion R. Dedu, existente în arhivele naționale, dar necercetate.

IV. ȘCOLILE DIN PĂULEȘTI

Motto:

„Învățătura e averea
Ce pururi o duci în gând
Și fără raza ei puterea
E doar un colb bătut de vânt”.
(Nicolae Labiș: din *Învățătura*)

1. Generalități

Prin definiție, școala este o instituție de învățământ public și educație unde se predau elementele de bază ale principalelor discipline⁴⁹. La primul contact cu școala, un elev trebuie să învețe să scrie și să citească.

În județul Prahova, prezența unor știutori de carte datează din secolul al X-lea, a căror scriere se găsește pe un fragment al unei inscripții cu grafie chirilică, descoperită la Bucov. Ulterior, fenomenul scrierii devine frecvent în cancelariile domnești pentru redactarea documentelor. Târgșorul intensifică relațiile comerciale cu brașovenii și negustorii acestuia. Pentru aceasta era necesar să cunoască operațiuni de aritmetica și să știe să scrie comenzile de mărfuri⁵⁰.

Prima școală din județul Prahova este menționată în satul Boldești, în martie 1582, condusă de dascălul Arion⁵¹.

La sfârșitul secolului al XVI-lea și în prima parte a secolului al XVII-lea, în satul Păulești este tot mai frecventă prezența logofătului Mogoș, numit uneori „Mogoș logofăt de la Păulești”. Prin funcția pe care o avea, putem presupune că era un știutor de carte. În aceeași perioadă, în satele din zonă, mai erau și alți boieri, printre care Drăghici, Voico și Fiera, cu funcții administrative în slujba domnitorului Gavril Movilă⁵² și care știau să scrie și să citească.

În localitatea Târgșor, se presupune că ar fi existat încă din secolul al XV-lea o instituție de învățământ, atestată documentar la 1 aprilie 1681, cu numele de „școală”, înființată chiar de ctitorul mănăstirii, Antonie Vodă. Școala trebuia să fie folosită atât de fiii boierilor, ai meșteșugarilor, cât și de copiii țăranilor. Ea și-a continuat activitatea și în timpul lui Constantin Brâncoveanu. Scrierea și citirea în limbile română, slavonă și greacă ocupau un loc important în procesul de instruire⁵³.

⁴⁹ Dicționarul enciclopedic, vol. VI, București, Editura Enciclopedică, 2006, p. 617.

⁵⁰ Constantin M. Boncu, *Școala prahoveană - Secolele X-XIX*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1976, pp. 7, 8.

⁵¹ *Ibidem*, p.13.

⁵² Mihai Apostol, *op. cit.*, p. 333.

⁵³ Constantin M. Boncu, *op. cit.*, p.15.

Așezarea localității Târgșor, în vecinătatea satelor Păulești și Găgeni, a creat posibilitatea ca unii fii ai acestor sate să fi beneficiat de învățământ în această școală.

Ultima parte a secolului al XVII-lea, secolul al XVIII-lea în integralitatea lui și începutul secolului al XIX-lea sunt perioade când învățământul s-a dezvoltat sub diferite forme, mai ales în mediul urban, în orașele Vălenii de Munte, Ploiești și Câmpina și mai puțin în mediul rural.

Revoluția din anul 1821, condusă de Tudor Vladimirescu, a avut în program o prevedere prin care mitropolia, episcopiile și mănăstirile aveau obligația de a avea școli cu copii români care să învețe pe cheltuiala mănăstirilor⁵⁴.

Un pas important în dezvoltarea învățământului a avut-o Regulamentul Organic, promulgat în anii 1831-1832 de către autoritatea imperială rusească, condusă de generalul Pavel Kiseleff. Printre alte prevederi, acesta a proclamat limba română ca limbă de stat, urmând ca aceasta să fie folosită în administrație, în biserică, în justiție și în școli. Printre alte categorii a apărut noțiunea de „școală începătoare”, care avea patru clase.

Între anii 1832-1848, omul de cultură Petru Poenaru, ca director al școlilor, a fost primul organizator al școlilor sătești în Țara Românească. Imediat a început pregătirea candidaților de învățători, atrași din localitățile în care trebuiau deschise școlile sătești, astfel ca aceștia, după terminarea cursurilor de pregătire, să se întoarcă în satele lor.

2. Dezvoltarea școlilor din Păulești

Prima atestare documentară a unei școli cu caracter public în Păulești este anul 1838, când tânărul Dinu sin popa Constantin în vârstă de 22 ani predă aici⁵⁵. După trei ani, la această școală este încadrat învățător Costache Manolescu pentru un număr de 100 familii. În anul 1843 numărul elevilor era mic, acesta fiind între 4-15 la școlile din plasa Filipești, pe teritoriul căreia se găsea atunci și satul Păulești. În anul 1846, cu toate lipsurile de localuri, de învățători și de surse de finanțare, numărul școlilor din Prahova a crescut, astfel că acest județ ocupa locul al V-lea printre județele din Țara Românească.

Revoluția din anul 1848 a avut un impact negativ asupra școlilor în general, dar mai ales asupra școlilor din mediul rural. Multe din ele s-au închis, dar școala din Păulești a rezistat, astfel că, în anul 1859, aceasta era frecventată de 44 băieți și 14 fete⁵⁶.

⁵⁴ *Ibidem*, p. 27.

⁵⁵ Ion R. Dedu, *op. cit.*, p. 135.

⁵⁶ Dimitrie Frunzescu, *Dicționar Topografic și Statistic al României*, București, Tipografia Statului, 1872, vol. III, p. 664.

Din numărul mare de reforme legislative ale domnitorului Alexandru Ioan Cuza menționez: adoptarea oficială a scrierii cu alfabet latin, Legea instrucțiunii publice și Legea privind organizarea administrației. Acestea au fost treptele de bază și în dezvoltarea învățământului din tânăra comună Păulești, rezultată din unirea administrativă a bătrânelor sate Păulești, Găgenii de Jos și Dănești.

Câteva informații importante privind consecințele acestei dezvoltări sunt înscrise în lucrarea *Chestionar comunal și administrativ*⁵⁷, unde, la întrebarea nr.146, formulată astfel: *Primarul trăește în sat, ce meserie are, știe carte ,câte clase a învățat ?*, în limbajul vremii, el răspunde: *Primarul trăește în satu, meserie are Agricultura, carte știe, este absolvent al Școlii Normale din Ploesci*. La întrebarea următoare: *Care sunt locuitorii mai notabili în comună, cu ce se ocupă fiecare? (Care sunt cu cunoștință de carte să se noteze?)*. Răspunsul este următorul: *Locuitorii mai notabili sunt: Stan Toma, Ioniță Gheorghe, Soare Toma și Gheorghe St. Popa, fără cunoștință de carte, eară cei cu cunoștință de carte sunt: Preotul P. Stătescu, Dumitru Stănescu Învățător, Stan Tomescu și Radu Dinescu, se ocupă cu agricultura*.

Ultimii patru erau primii fii ai comunei, cu școală la oraș, întorși în satul natal, pe care l-au condus mult timp, având diverse funcții, pregătind drumul urmașilor, pe care îi vom întâlni mai târziu în structura comunei, ca percepatori, învățători, primari, cârciumari, cântăreți la biserică, profesori și ingineri.

Despre școala din Păulești, în același chestionar se spune că, la acea vreme, învățător era Dumitru Stănescu, care studiasc cursurile Școlii normale din Ploiești.

Școala nu avea local propriu, învățământul desfășurându-se de către învățător la școala din curtea casei sale în Păulești, în zona zisă „Pe Mal”. Ca bunuri mobile, școala dispunea de un dulap, una masă, un scaun, trei bănci, două table negre și 18 table intuitive (presupun că acestea erau celebrele tăblițe din ardezie, pe care la aceeași școală, în anul 1935, am început și eu să scriu). În cataloage erau înscriși 44 elevi și, din aceștia, urmau regulat cursurile numai 30. Printre acești elevi erau și trei fete, care nu aveau sală de curs separată.

Frecvența era redusă, deoarece părinții foloseau copiii „la treburile lor”. Învățătorul era obligat să meargă la biserică în zilele de sărbători cu elevii, conform regulamentelor școlare.

La început, învățătorul era plătit din bugetul statului, dar prin Jurnalul nr. 4/4 aprilie 1892⁵⁸ „*Consiliul comunei decide de a nu se mai plăti*

⁵⁷ Radu Dinescu, *Chestionar comunal și administrativ*. Primăria comunei Păulești, 24 aprilie 1889, ANJP, Fd. PCP, dosar 1/1889.

⁵⁸ ANJP, Fd. PCP, Păulești, dosar 1/1892, f. 58.

învățătorului suma de 10 lei lunar deoarece are venitul celor 17 pogoane de pământ ale școlii, astfel că este destul de bine plătit. Suma se va întrebuința la alte lucruri ale școlii, sau la sporirea salariilor funcționarilor, care au serviciul destul de îngreunat". Acest teren era proprietatea școlii și era obținut prin efectul Legii rurale a lui Alexandru Ioan Cuza.

Spiru Haret (n.1851-d.1912), mai întâi ca inspector general al școlilor și apoi ca ministru, după anul 1882, este considerat organizatorul școlii moderne românești, pe care a reformat-o din temelii. Se spune că pentru învățământul sătesc el a lansat conceptul „o cameră, un învățător, o tablă și un steag”. Până la el, școala era organizată, de regulă, în satul de reședință al comunei, copiii din satele componente ale acesteia fiind nevoiți să parcurgă distanțe lungi până la școală.

În chestionarul amintit, nu se precizează dacă în numărul elevilor care frecventau școala erau și elevi din satul Găgeni. Acum este sigur ca aceștia existau, dovadă fiind elevul Niculescu V. Gheorghe, născut la 28 noiembrie 1874 în Găgeni, episcop al Buzăului în anul 1923. Acești copii din Găgeni se deplasau la școala lui Stănescu, la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, pe o distanță de circa trei kilometri, poate prin pădure, peste deal, sau poate pe drumul Găgeni, menționat pe harta veche a comunei din anul 1847, deoarece nu aveau școală în satul lor.

Prin legislația de după anul 1896, Spiru Haret a impus construirea localurilor de școli, acolo unde acestea nu existau, dar și înființarea școlilor în cătunele sau satele cu minim 40 elevi, amplasate la o distanță mai mare de trei kilometri de școala existentă.

Se pare că după un timp, învățătorul D. Stănescu nu a mai beneficiat de cele peste 17 pogoane de pământ ale școlii deoarece, în perioada anilor 1895-1901, primea chirie pentru locuința folosită ca școală⁵⁹. De fapt școala era o construcție clădită, ca un salon – magazin. După ce pentru școală s-a construit un local propriu, fostul învățător, și mai târziu, primar al comunei, pe locul lui unde a fost școala și-a construit o locuință. Aceasta, modificată în timp și îmbătrânită, este folosită și astăzi de moștenitorii lui, în frunte cu mătușa Didina, o femeie cu vârsta de peste 80 de ani.

În anul școlar 1900/1901 funcționează ca „dirigentă” a școlii Elena Ganciu, care pe trimestrul IV, primește 15 lei indemnizație de locuință. Din toamnă, posibil după începerea noului an școlar, pe aceeași funcție vine Maria Drăgulinescu, care pe lunile: septembrie, noiembrie, decembrie și ianuarie, primește indemnizație de „dirigenta școlii” câte 10 lei⁶⁰.

Prin procesul verbal de inspecție din 30 mai 1902 al plasei Câmpu-Târgșor, se menționează, printre altele, că școala funcționează regulat în

⁵⁹ *Ibidem*, dosar 4/1896, f. 137.

⁶⁰ *Ibidem*, dosar 1/1900, ff. 145, 149, 150, 152.

spații închiriate și cei doi învățători își fac conștiincios datoria, existând o singură școală pentru toate cătunele :Păulești, Găgeni, Dănești și Degerați”⁶¹.

Pe lângă Maria Drăgulescu în anul școlar 1901-1902, a apărut încadrat învățătorul Alexandru Drăgănescu și din lipsă de spațiu s-a mai închiriat un local de școală la Ghiță Gavrilă⁶², care era amplasat la aproximativ 500 de metri față de cel al lui Stănescu.

Procesul verbal din 16 septembrie 1903, încheiat de Conducătorul de Poduri și Șosele, circa IV al jud. Prahova, G. Ionescu, împreună cu primarul Dumitru Dumitrescu și învățătorul A. Drăgănescu au pus bazele noului local de școală. În introducere se spune: „*am controlat amplasamentul fundației noului local de Școală ce se construiește în această comună după un plan de construcții din bârne. Deoarece Prefectura a aprobat a se face acest local din cărămidă în loc de bârne, s-a făcut amplasamentul amenajându-se după grosimea zidăriei, care la corpul principal se face din 1+1/2 cărămidă, iar la cancelarie și camera dirigintelui din 1 cărămidă*”. Mai departe, procesul verbal stabilește condiții de calitate pentru viitoarea școală⁶³. Locul pe care se construia școala fusese donat de locuitorul Gheorghe Andrei Ghiță, în anul 1901⁶⁴.

Prima sală din școala veche (foto C. Ilie, 2004)

⁶¹ *Ibidem*, dosar 2/1902, f. 9.

⁶² *Ibidem*, dosar 1-3 /1901, f. 141.

⁶³ *Ibidem*, dosar 1/ 1903, f. 10.

⁶⁴ Constantin Ilie, *op. cit.*, p. 30.

Din lipsă de fonduri, școala a devenit funcțională în anul 1906, așa după cum rezultă din expunerea primarului Dumitru Dumitrescu, la 23 ianuarie 1907. Ea nu era împrejmuțată, erau înscriși 100 de copii de ambele sexe, dar frecventau numai 30 și era condusă de un singur învățător cu titlu definitiv. Era o construcție nouă din zidărie învelită cu tablă, care avea o sală de clasă și două camere pentru învățător⁶⁵.

După învățătorul Al. Drăgănescu, urmează la conducerea școlii în anul 1908/1909, învățătoarea A. G. Imbru, în 1908/1909, iar apoi învățătoarea Maria Anastasiu⁶⁶.

Prin scrisoarea nr.385/4 dec 1910 primăria raportează superiorilor „știutorii de carte” din comună astfel: „în Păulești 39, în Găgenii Mari 21, în Găgenii Mici 2. Știu a scrie, știu a citi, se bucură de toate drepturile”⁶⁷.

În procesul verbal de inspecție din 7 iunie 1911, al administratorului plasei Târgșor⁶⁸, se precizează că în comună sunt două școli, una în Păulești, cu local propriu, și una în Găgeni, fără local, frecventate de 70 copii. Este greu să ne imaginăm astăzi cât de vitrege erau condițiile școlare cărora trebuiau să le facă față, atât învățătorul cât și copiii din ambele sate ale comunei. De aceea se punea tot mai acut problema realizării unui local de școală și în satul Găgeni. Acesta se construiește și devine funcțional în anul 1912⁶⁹, ușurând sarcina școlii din Păulești.

Școală veche din Găgeni, modernizată (foto Alexcolor, 2012)

⁶⁵ ANJP Prahova, Fd. PCP, dosar 2/1907, f. 14 și dosar 2/1912, f. 9.

⁶⁶ *Ibidem*, dosar 2/1908, f. 145 și dosar 2/1909, f. 42.

⁶⁷ *Ibidem*, dosar 1/1910, f. 66.

⁶⁸ *Ibidem*, dosar 1/1911, ff. 9-11.

⁶⁹ *Ibidem*, dosar 1/1912, f. 1.

Epidemia de holeră din anul 1913 și mai târziu Primul Război Mondial au perturbat activitatea școlii din Păulești. Pentru aceste perioade lipsesc informațiile despre școală în dosarele depuse la arhivă de primăria comunei Păulești. Se pare că trupele germane de ocupație au deteriorat localul școlii și cu această ocazie nu au ocolit nici arhiva acestei instituții. În scrisoarea nr.672/18 noiembrie 1918, G. Stan, primarul comunei, își informează superiorii „că școala din Păulești nu funcționează, în sat există variolă și drumurile sunt stricate”. În această perioadă învățătoare la școala din Păulești era Athena A. Nicolescu, așa după cum rezultă dintr-un chestionar al comunei⁷⁰. Mai târziu, prin procesul verbal de inspecție din 15 iunie 1920, se cere scândură și tablă pentru a repara „devastările trupelor de ocupație, utilizându-se fondul donat de domnul inginer rural”, fără ca acesta să fie nominalizat.⁷¹

Situația școlii din Păulești era destul de critică, astfel că la ședințele consiliului comunal, din 31 august și 1 septembrie 1919, se propune: înființarea celui de al doilea post de învățător, reparații la mobilier, iar două camere din localul primăriei să fie folosite pentru nevoile școlii.

Arhivele primăriei, existente la ANJP, sunt sărace în informații privind cadrele didactice ale școlii din Păulești pe perioada Primului Război Mondial, până în anul 1920. Din acest an este încadrat la această școală, ca învățător diriginte, Gh. D. Ștefănescu, originar din satul Râncezi al Prahovei (azi Nucșoara-comuna Posești). Pe lângă sarcinile didactice pe care le avea, primarul îi încredințează și unele sarcini în comisia de împrumut, așa cum rezultă din procesul verbal al consiliului, din 27 mai 1920⁷².

Într-un proces verbal de inspecție, din 4 iunie 1921, se preciza că în comuna Păulești erau două școli cu trei învățători. Cea din Păulești avea 8 ha. teren de cultură și 2000 m.p. de grădină, care se cultivau cu ajutorul elevilor. Școala din satul de reședință avea 130 copii și cea din Găgeni 112. Nu exista cor școlar la niciuna din ele.

Școala din Găgeni era condusă de Elena Tănăsescu iar cea din Păulești de Gh. Ștefănescu, posibil ca aici să fie învățătoare și Elena Ianculescu. Aceasta se transferă la Găgeni, în anul 1929, așa cum scrie în lucrarea sa de grad, întocmită în anul 1942⁷³. În această perioadă, este

⁷⁰ *Ibidem*, dosar 2/1918, f. 41.

⁷¹ *Ibidem*, dosar 2/1920, f. 1.

⁷² *Ibidem*, dosar 4/1920, ff. 184 și 185.

⁷³ Elena Ianculescu, *Monografia școlii primare mixtă din comuna Găgeni-Prahova*, Arh. Ministerului Culturii Naționale, dosar 691/1942.

posibil să fie încadrată ca învățătoare la Păulești și Zenaida Ștefănescu, pe care o amintește A. Ispas în monografia sa⁷⁴.

Cele două școli, fiind mixte, cu numărul de elevi în creștere, a apărut necesitatea extinderii localurilor existente și se începe cu școala din Păulești.

Prefectul Spirea Sorescu inspectează comuna și constată că nu s-au început lucrările la sala de curs la actualul local al școlii și dispune unele măsuri pentru finanțarea ei din: donații Bacalu, veniturile cărciumilor, arenda terenurilor școlii și ajutor din fondurile comitetului școlar. Sub acest impuls s-au început lucrările pentru extinderea locuinței învățătorului, o noua sală de clasă și o cancelarie. Lucrările au fost terminate la începutul anului școlar 1924/1925⁷⁵. Acestea erau amplasate pe terenul liber de pe latura din nord al terenului școlii, începând de la vechea locuință spre șosea. În anul 1927 s-au mai adăugat o sală de clasă (sala cea mică existentă și azi în spatele primei săli) și alte camere pentru învățători. Locuitorii satului au contribuit cu mână de lucru la realizarea lor⁷⁶.

Școala din satul Păulești a funcționat aproape un secol ca școală primară mixtă cu regim obligatoriu de patru clase. Spre sfârșitul deceniului al treilea al secolului al XX-lea, ea devine școală cu șapte clase (clasele 1-4 reprezenta ciclul primar obligatoriu, iar clasele 5-7 ciclul secundar facultativ). Anul 1931 aduce probleme școlii. Sala veche și o parte din locuința învățătorilor au fost afectate de un incendiu, dar distrugerile au fost reparate, în anul 1932⁷⁷.

Începând din primăvara anului 1935, copil fiind, am început să îndrăgesc această școală și pe învățătoarea Rodica Ștefănescu, care, din când și când, atunci când eu aveam chef, deși nu aveam vârsta școlară, mă primea ca „asistent” la clasa sa. Atunci mi-a dat „cadou” o tăblița de scris și un condei, amuzându-se că nu puteam să fac cifra 3, decât în poziție rotită la stânga cu 90 de grade. Astfel șirurile cifrelor trei, pe rândurile trasate cu roșu ale tăbliței, semănau cu șirurile de cocori, desenate stilizat în abecedare.

Începând cu anul școlar 1935 și terminând cu anul 1942, timp de șapte ani, am fost elevul acestei școli și de aceea, rog cititorii să-mi permită ca, pe această perioadă, narațiunea să o împletesc cu amintirile și

⁷⁴ Alexandru Ispas, *op. cit.*, pag 13.

⁷⁵ ANJP, Fd. PCP, dosar 1/1921 (2 Registru Inspecții, ff. 12, 18, 21).

⁷⁶ Constantin Ilie, *op. cit.*, p. 30.

⁷⁷ *Ibidem*, p. 30 și ANJP, Fd. PCP, dosar 2/1932 f. 7.

sentimentele puternice ale copilăriei, pe care scurgerea timpului nu le poate șterge.

Mergeam la școală având legată de gât, drept ghiozdan, o traistă confecționată din pânză. În ea aveam, de regulă, înghesuite cărți vechi, ponosite, moștenite de la cei care învățaseră pe ele în anii trecuți. Printre ele erau și instrumentele de scris, condeiul și tăblița din piatră de ardezie, înrămată în lemn, care la orice șoc se spărgea în țândări tăioase.

În clasă ne întâmpinau niște bănci lungi, în care intram, unul după altul, câte patru elevi pe rând, călcându-ne pe picioarele goale, care de regulă numai din octombrie până în aprilie erau încălțate.

Într-un colț al clasei era așezată o tablă pe trepid înalt, de care era agățat câte un burete de mare pentru ștergerea ei, îmbibat cu apă prin grija elevului de serviciu. În celălalt colț era catedra învățătorului. Pereții erau împodobiți cu tablouri, care reprezentau portretele personalităților din istoria țării, dar și cu harta României.

În holul de intrare al sălii mari era așezată putina cu apă, care era un vas cu capac mobil, cu fund și pereții din doage din lemn. Avea formă tronconică cu capacitatea de circa 60 litri și de ea era legată o cană din metal. În recreație, ne așezam la rând ca să ne potolim setea, unul după altul, ridicam capacul și luam apă folosind aceeași cană. După golire, vasul era umplut din nou cu apă, prin grija unei femei de serviciu a școlii. Aceasta căra apa în două găleți, de la puțul cu apă, existent „La Cruce”, cu celebra cobiliță, instrument care era folosit în mod curent de femeile păuleștene, pentru transportul greutăților.

În cei șapte ani am avut învățători numai pe Gheorghe Ștefănescu și pe soția sa Rodica Ștefănescu, deși prin anul 1939 a apărut și o învățătoare nouă. Cele șapte clase erau împărțite, atât dimineața cât și după amiaza, câte două în aceeași sală cu un învățător. În același timp, unora li se preda lecția nouă sau erau ascultați, iar ceilalți erau puși să scrie. La sfârșitul anului, învățătorul întocmea o foaie matricolă în care înscrisa caracterizările sale amănunțite despre comportarea elevului.

Era greu, dar așa erau condițiile. Îmi amintesc cu plăcere de orele de cor și de serbările școlare, ținute cu ocazia sărbătorilor naționale sau cele de la sfârșitul anului. Atunci cântam corurile învățate, recitam poezii, iar fruntașii la învățătură erau fericiți în momentul când primeau diplomele și pachetele de cărți ca premii.

Elevii școlii după serbarea din 1939 (foto C. Ilie)

Erau mulți copii săraci care frecventau școala. Pentru aceștia, în anul școlar 1939/1940, profesorul-arhitect Toma T. Socolescu, primarul onorific al comunei, a reușit să înființeze o cantină școlară. Aceasta a funcționat timp de 3-4 ani, cu sprijinul primăriei, al prințesei Letiția Ghica, proprietara moșiei Păulești, al Consiliului de Patronaj, uneori al bisericii din Păulești și chiar prin aprobarea unui bal, organizat în incinta școlii. Se servea o masă caldă, între cursurile de dimineață și cele de după masă, copiilor selectați de învățători și de comitetul școlar. Pregătirea și servirea meselor se făcea în sala mică a școlii, dar, după sosirea celui de al treilea învățător, printr-o scrisoare adresată primăriei, directorul cere mutarea cantinei, deoarece sala trebuie să rămână liberă pentru cursuri⁷⁸.

Toate condițiile grele în care se desfășura învățământul în comuna Păulești, l-au determinat pe primarul-arhitect Toma T. Socolescu ca în programul său, exprimat prin „Deciziunea nr.7/1939 a Primăriei Comunei Păulești Plasa Ploiești”, printre alte puncte, la nr. crt.8, să scrie: „*Biserică și școală nouă*”⁷⁹. Pentru că necesitatea devenise o urgență, în anul 1939 el a început să proiecteze o școală nouă, pe fațada căreia scria „ȘCOALA PRIMARĂ MIXTĂ”. Proiectul a fost terminat în anul 1942 și prevedea: patru săli de clasă de 6/9 m, cancelarie, bibliotecă, sală de serbări și gimnastică de 8,86/10,28 m, un spațiu semicircular cu raza de 5,14 m,

⁷⁸ ANJP, Fd. PCP, dosar 1/1940, ff. 8, 15.

⁷⁹ ANJP, Fd. Primăria oraș Ploiești, dos 199/1940, f 2.

culoare-vestiare cu grupuri sanitare separate pentru băieți și fete, hol și sală de așteptare⁸⁰.

Anul 1940 a fost un dezastru pentru școala din Păulești. La data de 22 octombrie, dimineața în timpul orelor de curs, a avut loc un cutremur puternic, cu magnitudinea de 6 grade pe scara Richter⁸¹, așa cum știm acum. S-a produs panică, învățătorul ne-a cerut să părăsim clasa. În îmbulzeala la ieșirea din bănci, unii au căzut, dar, până să părăsim toți clasa, cutremurul s-a terminat. S-au spart geamurile, au căzut bucăți de tencuială, dar nu au fost accidente umane. Toți eram speriați și apoi bucuroși că ni s-a permis să plecăm spre casele noastre. A fost un cutremur premergător celui care urma să vină peste puțin timp.

Cataclismul s-a produs în noaptea de 10 noiembrie 1940 și a fost mult mai puternic (7,2 pe Richter). Acesta a afectat școala în mare măsură. Au fost distruse cancelaria și sala de curs din față, au fost avariate celelalte două săli de cursuri și locuința învățătorilor. Cursurile școlii au fost întrerupte și până la reparația celor două săli, școala a funcționat, în acel an, mai multe luni, în localul primăriei și în casele sătenilor Ion Ristea și C. Ionescu⁸².

Atunci eram în clasa a șasea și am primit sarcină de la directorul școlii să supraveghez, câteva zile, o clasă de copii din ciclul primar, care erau trimiși să învețe în casa locuitorului Ion Ristea. Mi se împlinise un vis, înaintea timpului, deoarece pentru mine, atunci, cea mai frumoasă profesie pe care mi-o doream era aceea de învățător.

Imediat după cutremur, primăria a evaluat cantitativ pagubele și le-a raportat preturii. Mai târziu, ținutul Bucegi a trimis primăriei proiectul reparațiilor, care se ridica la o valoare totală de 364000 lei. Cantitativ, la imobilul cu două săli de clasă trebuiau executați 2,3 metri cubi de beton armat, refăcuți 40 m.p. pereți din zidărie cu 400 m.p. tencuieli interioare și exterioare și 20 m.p. refaceri de tavane. Aceste lucrări s-au executat în timp și sălile sunt funcționale și astăzi. La imobilul mai nou, cu antreu și cancelarie, erau necesari 2 metri cubi din beton armat și 47 metri cubi de zidărie⁸³. Constatându-se că avariile erau mult mai grave, acestea nu s-au mai reparat și după mult timp construcțiile au fost demolate.

Într-un chestionar cerut de superiorii săi⁸⁴, primăria Păulești, la capitolul IX Școli, precizează:

⁸⁰ ANJP, Fd. PCP, dosarul 2/1942, f. 44 și dosarul 2/1944, ff. 25-29.

⁸¹ Aurel Nestor, *Cutremure în județul Prahova*, Ploiești, Editura Ploiești-Mileniul III, 2010, p. 58.

⁸² ANJP, Fd. PCP, dosar 1/1940/2, f. 46 + Constantin Ilie, *op. cit.*, p. 30.

⁸³ ANJP, Fd. PCP, dosar 1/1941, f. 15.

⁸⁴ *Ibidem*, f. 33.

- Școala din Păulești are trei posturi de învățători, 170 elevi și local propriu cu trei clase.

- La cantină iau masa 21 elevi.

- Localul școlii este grav avariata. În prezent s-au reparat două săli și sunt necesare reparații radicale la locuință și la o sală de clasă.

- Comitetul școlar este format din Gheorghe Ilie Radu și încă cinci locuitori.

- La conducerea cantinei sunt Ion Balcan, Calistru Ursache și Rodica Ștefănescu.

- Terenul școlii este de 9 ha. (500 ari donație și 8,5 ha. împroprietărire din 1921).

Revenind în funcția de primar, după 27 februarie 1942, în al doilea mandat, prof. - arh. Toma T. Socolescu pornește hotărât la edificarea unei noi școli. În acest sens negociază cu vecinii școlii, în mod special cu Grigore Toma Ioniță și obține de la acesta, prin schimb de terenuri, dreptul de proprietate asupra terenului necesar construcției. Având proiectul întocmit, el reușește să obțină, de la primăria Ploiești și de la mai multe ministere centrale, unele fonduri necesare începerii lucrărilor.

Prin scrisoarea nr 1266/1 sept. 1942, adresată primarului municipiului Ploiești (căruia îi era subordonat administrativ), între altele el spune: *„cutremurul a distrus școala, s-au reparat două clase care sunt întunecoase și friguroase, improprie pentru școală. M-am hotărât să construiesc școală nouă”*... În continuare își descrie proiectul și apoi spune: *„care la roșu, acoperită și parțial acoperită, ar costa 2000000 lei. Am executat fundații, sochuri și zidărie cu h. = 2,5 m.- cu 300000 lei subvenție de la dvs. și 150000 lei subvenție de la M.A.I., din subvenția de 400000 lei aprobată. Până la toamnă dorim să fie acoperită. Dorim ajutor 600000 lei”*⁸⁵.

Condițiile fiind create, la data de 6 septembrie 1942, într-un cadru festiv (deși lucrările erau începute), se pune piatra fundamentală a școlii. Cu acest prilej se întocmește un „ACT DE FUNDARE”, în care printre altele se scrie *„...în vremuri grele de crâncen război contra bolșevismului, s-a pus piatra fundamentală la clădirea noului local de școală primară mixtă în comuna suburbană Păulești, din inițiativa autorităților locale și cu ajutorul Ministerului Afacerilor Interne, al Primăriei Municipiului Ploiești, ca și al locuitorilor, acestei comune de pe planurile arhitectului Toma T. Socolescu”*⁸⁶.

Documentul este semnat de ministrul sănătății, de prefectul județului, de pretorul plasei Ploiești, de primarul municipiului Ploiești, de

⁸⁵ *Ibidem*, dosar 2/1942, f. 34.

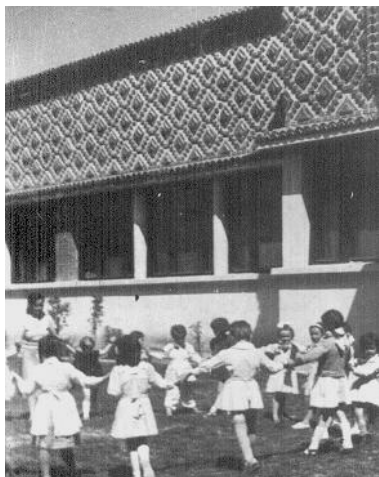
⁸⁶ Documentul original se află în arhiva strănepotei arhitectului, Laura Socolescu.

prietenii arhitectului, de învățătoarea R. Ștefănescu și de câțiva locuitori ai satului (vezi anexa IV/a).

Lucrările au continuat, s-au turnat fundațiile pe întregul perimetru proiectat, inclusiv soclul scenei sălii de serbări, dar în perioada 1942-1944, fondurile obținute nu au ajuns decât pentru realizarea urgențelor astfel : două săli de clasă în aripa din dreapta școlii, cu grupul sanitar, culoarul aferent, cancelaria, biblioteca, holul dintre ele și frumoasa fațadă care au devenit funcționale în anul 1944.

Fațada școlii are o istorie zbuciumată și plină de enigme. După o excursie făcută în Italia, arhitectul Socolescu, posibil inspirat de partea superioară a fațadei existente la Palatul Dogilor din Veneția, a proiectat similar și pe fațada școlii din Păulești un covor din cărămidă aparentă și mortar alb, cu motive tradiționale românești, realizat din înșiruiți de pătrate cu diagonala pe verticală. Fațada era unică în România dar aspectul ei general a fost grav maltratată în anii '90, cu ocazia unor consolidări în urma avariilor produse de cutremurele de la sfârșitul secolului al XX-lea.

Erau afectați câțiva pereți interiori, dar mai ales aticul acoperișului. Deși eu, în calitate de inginer, expert pentru structuri de rezistență și absolvent al școlii, propusesem să întocmesc gratis un proiect, cu o soluție de consolidare prin interior, care nu afecta fațada, totuși administratorii fondurilor, din interes sau ignoranță, au decis altfel. Au angajat executanții neprofesioniști, care, neavând printre ei un arhitect, dar fiind dornici de câștiguri rapide, au făcut o consolidare pe exterior, irațională din punct de vedere arhitectural.

Fațada școlii noi originală

Fațada școlii noi modificată (foto C. Ilie)

În timpul execuției școlii, preocuparea lui Socolescu pentru funcționalitatea instituției și atragerea de fonduri a fost statornică.

Prin scrisoarea nr. 605/3 mai 1940, se intervine la mareșalul Antonescu, să-l pună în libertate pe învățătorul Gh. Ștefănescu, internat la 23 aprilie 1942 în lagărul de la Târgu-Jiu. Internarea se întâmplase, în urma discordiei dintre preot și învățător din timpul regimului legionar, legată de o pretinsă fraudă produsă băncii comunale *Salvatorul*. Intervenția era motivată prin meritele învățătorului și prin necesitatea folosirii experienței lui la execuția școlii celei noi⁸⁷.

Existența unei tabere de vară a Consiliului de Patronaj, condus de Maria Antonescu, în pădurea Păulești și intervenția din scrisoarea menționată, au determinat, probabil, vizita mareșalului Antonescu și a soției sale Maria, în anul 1943, la școala și comuna Păulești. Ca urmare, se fac scrisorile necesare la: Consiliul de Patronaj, M.A.I., Casa școlilor și la Ministerul Educației Naționale, pentru ajutorul necesar construcției școlii.

Mai târziu, soclul scenei de serbări și fundația acesteia au fost demolate iar pe amplasamentul lor, în anul 1985, s-au construit spații pentru învățământ, folosindu-se un alt proiect⁸⁸, director al școlii fiind Dumitru Dincă.

Ca om de cultură, Socolescu a căutat să desfășoare și în comuna sa de reședință, mai multe acțiuni culturale în scopul dezvoltării acesteia.

După dispariția istoricului Nicolae Iorga, asasinat de legionari în noiembrie 1940, ca omagiu pentru fostul său prieten și colaborator, în plan de lucru pe exercițiul financiar 1944/1945, înscrie o sumă de 500000 lei pentru „*Bustul Profesorului N. Iorga, patronul Școlii și al Căminului cultural*”⁸⁹. Din cauza vremurilor tulburi din anii următori acest bust nu s-a realizat.

Tot atunci a dotat școala cu bibliotecă și muzeu așa cum scrie în „Memoriu - Note autobiografice”, din care citez „*Am înființat la școală muzeu și bibliotecă, care în timpul războiului ultim s-au risipit*”⁹⁰. Din acestea, în școală nu mai există decât tabloul „*La popas*”, pictat de prietenul său Gh. T. Tomescu și un dulap bibliotecă, fără cărți. În anul 1955 a lăsat școlii, prin donație, ca amintire, și biroul său masiv, din lemn de stejar sculptat, moștenire de la unchiul său marele arhitect al secolului al XIX-lea Ion N. Socolescu. Acest birou, de atunci și până astăzi, este folosit de toți directorii școlii din Păulești, deși niciunul nu i-au îndeplinit obligația

⁸⁷ ANJP, Fd. PCP, dosar 8/1942, ff. 61, 81, 86, 91, 222.

⁸⁸ Constantin Ilie, *op. cit.*, p. 31.

⁸⁹ ANJP, Fd. PCP, dosar 1/1945, f 3.

⁹⁰ ANJP, Fd. SPCP, dosar 12/1953-1957, f. 22.

exprimată prin actul de donație, de a se pune pe el o mică plăcuță, cu înscrisul „*Dăruit de Profesor-arhitect T. T. Socolescu*”⁹¹. Dar proverbul „*Niciodată nu este prea târziu*”, poate fi aplicat și în acest caz.

A fost interesat și de alfabetizarea locuitorilor comunei care nu știau carte. Într-un document nedatat, posibil scris în anul 1943, adresându-se cadrelor didactice el spune: „*Trebuie ca în cel mai scurt timp toți locuitorii valizi și care nu sunt încă prea bătrâni să știe carte, acel strict necesar al cetitului, scrisului și ceva socoteli...este rușinos ca aici, la bariera orașului, să avem un număr covârșitor de neștiutori de carte...Organizarea lor rămâne dar în sarcina Dvs., ... eu vă dau numai sugestii ca și ajutorul bănesc ce va fi necesar*”⁹². Pentru înființarea acestor cursuri, Inspectoratul Școlar Prahova îi mulțumește, prin scrisoarea nr. 60 din 31 ianuarie 1944.

După război, cursurile școlare se desfășurau în condițiile lipsurilor firești, determinate de seceta cumplită din anul 1946, fără lemne de foc și cu frecvența la cursuri redusă. Veniturile școlii erau realizate teoretic: din bugetul general 14 %, 1/3 din veniturile colectate de la cârciumi, din donații, din fonduri cooperatiste și bancare, din serbări, baluri, hore și amenzi. Se obține totuși, la 21 decembrie 1947, aprobarea pentru instalarea unui umăr de opt focuri de gaze pentru școală⁹³.

Școala din Păulești a funcționat de la înființare până în anul 1930 în regim de 4 clase, iar după 1930 a trecut la regimul de 7 clase, din care ciclul primar de 4 clase obligatoriu și 3 clase pentru ciclul secundar facultativ⁹⁴.

După Al Doilea Război Mondial, în anul 1948, în condițiile impuse de ocupația sovietică, s-a trecut la reforma fundamentală a învățământului. A fost momentul, trecerii de la o școală de influență franceză la una de influență sovietică, care a schimbat brusc conținutul manualelor, organizarea și treptat mentalitățile.

Începe politizarea învățământului, manifestată, în premieră, la 24 ianuarie 1949, când, într-o ședință festivă, învățătorul Ion M. Vasile „*evocă asupra vechiului regim, inclusiv pe Hohenzollernul prusac care le-a apărut averile*”⁹⁵.

Odată începută politizarea, ea nu mai putea fi oprită atât timp cât de la centru, Ministerul învățământului Public, prin ordinul 40909/17 aprilie 1950, obliga școlile ca în ultima oră de curs din ziua de 22 IV, să se țină o conferință cu „*viața și opera marelui Lenin*”⁹⁶.

⁹¹ *Ibidem*, f. 24.

⁹² ANJP, Fd. PCP, dosar 4/1943, ff. 55, 56.

⁹³ *Ibidem*, dos.2/1947, f. 30. și dosar 7/1947, f. 167.

⁹⁴ Constantin Ilie, *op. cit.*, p. 31.

⁹⁵ ANJP, Fd. PCP, dosar 1/1949, f. 68.

⁹⁶ *Ibidem*, dosar 2/1950, f. 88.

La o inspecție a preturii, din 30 iulie 1949, se menționează că învățătorii din comună nu colaborează cu autoritățile și organizațiile de partid⁹⁷ și posibil, atunci, directorul G. Ștefănescu a fost înlocuit din funcția de director, pe care o avea de aproape 30 de ani. În august același an, se întocmește un „Plan de muncă” prin care se propune „*atragera corpului didactic la munca de culturalizarea maselor, în vederea creierii noii gospodării agricole colective*”⁹⁸.

În aceste condiții, școala din Păulești a devenit „Școala Elementară de 7 ani Nr. 1”, cu regim obligatoriu de 7 clase, așa cum o prezintă noul director, Teodorescu, în „Raportul de activitate de la 1-15 Octombrie 1950”⁹⁹.

Acest raport analizează problemele școlii astfel:

„Școlarizarea

- *Înscriși clasele I-IV 108, clasele V-VII 105, total 213*

- *Frecvență clasele I-IV 97, clasele V- VII 90, total 187*”

Se fac precizări că munca didactică la casele I-IV este multumitoare, dar la clasele V-VII, predarea unor materii, ca matematica și științele naturii, nu s-a putut face normal din lipsa de profesori. În continuare el își critică, la modul general, „tovarășii”, care la rândul lor nu au criticat „*în spirit bolșevic*” conducerea școlii. Mai departe se arată unele lipsuri și se trece la angajamente și la apelul final de încheiere a raportului spunându-se: „*Pentru aceasta fac apel la toți educatorii de a lăsa la o parte presupuneri și bănuieli greșite și prin alcătuirea unui colectiv puternic, dârz, cinstit, cu simț tovarășesc în adevărata lumină a marxismului să luptăm cu toții cot la cot, din toate puterile pentru crearea adevăraților luminători ai zilei de mâine, comuniști adevărați, ducându-ne astfel la bun sfârșit și cu cinste sarcina și încrederea acordată de Partid, pentru educarea justă a capitalului celui mai de preț, omul zilelor noi*”.

La sfârșitul anului 1950, într-un raport de activitate pe luna decembrie, sfatul popular precizează că s-au introdus 5 focuri cu gaze la școală, unde frecvența era de 98%. În compensare, la 21 decembrie, școala din Păulești a organizat o serbare cu pionerii și școlarii, „cu ocazia aniversării zilei de naștere a tovarășului Stalin și a instalării noului sfat popular”. În continuare, se trasează sarcină „ca în fiecare seară să se organizeze colective agrotehnice, cu cel puțin 30 de tovarăși, care să-și însușească cunoștințele culturii sovietice”, cerându-se ca de 30 decembrie să se organizeze serbări școlare pentru aniversarea abolirii monarhiei¹⁰⁰.

⁹⁷ *Ibidem*, dosar 11/ 1949 .

⁹⁸ *Ibidem*, dosar 1/1950, f. 274.

⁹⁹ *Ibidem*, dosar 13/1950, ff. 2-6.

¹⁰⁰ *Ibidem*, dosar 1/1950.

În același timp, pe agenda cadrelor didactice, reapare după război, problema celor care nu știau carte. O situație a acestora în comuna Păulești se prezintă astfel¹⁰¹:

Ciclul	Recenzați			Înscriși			Frecvența		
	B	F	T	B	F	T	B	F	T
I	96	43	139	6	78	84	4	41	45
II	47	104	151	25	65	90	16	45	61
Total	143	147	290	31	143	174	20	86	106

S-a început o luptă grea, dusă de cadrele didactice dar nu s-a reușit decât atenuarea fenomenului, fără lichidarea lui.

În anul școlar 1950/1051, după noua organizare teritorială, în structura învățământului comunei Păulești intră școala din Păulești, cea din fosta comună Găgeni și cea din satul Cocoșești. Localul nou construit de la Cocoșești a fost inaugurat, cu serbări festive, la începutul anului școlar 1950/1951. În continuare mă voi referi la aceste școli, în limita informațiilor pe care le am, deoarece nu le-am putut studia arhivele, din mai multe cauze¹⁰².

După anul 1948, școala din Găgeni și-a pierdut regimul de școală cu 7 clase devenind școală cu 4 clase și numărul elevilor ei a scăzut. Elevii, care erau obligați să învețe 7 clase, s-au mutat în majoritate la școala din comuna Păulești, unde spațiul de școlarizare era insuficient.

O analiză a consiliului sfatului popular, prin procesul verbal din 14 aprilie 1951, critică la modul general frecvența slabă la cele trei școli și rezultate nesatisfăcătoare în munca de alfabetizare. Cu această ocazie se stabilesc pentru prima dată colectivele gazetelor de perete, numindu-i responsabili pe directorii școlilor: la Păulești pe Constantin Teodorescu, la Găgeni pe Vasile Nicolescu și la Cocoșești pe Zamfira Zota¹⁰³.

¹⁰¹ *Ibidem*, dosar 2/1950, f 100.

¹⁰² a. Pentru școala din satul Păulești, la cererea mea, înregistrată la nr.346/2 06 2011, am primit unele informații cu caracter personal, privind istoria școlii din perioada 1956-2011, scrise de profesorul Dincă Dumitru, fost elev al școlii (1956-1962), profesor de biologie-agricultură al școlii din Păulești (1973-2004), director coordonator pentru unitățile școlare și preșcolare din comuna Păulești (1979-2004), ales primar al comunei (2004-2008) și, în prezent, profesor de biologie la aceeași școală. Informațiile marcate în text cu simbolul * îi aparțin și îi mulțumesc pentru ele.

b. Pentru școala din Găgeni, știu că profesorul Rădulescu Antonio Ovidiu Aurelian a scris o lucrare de grad, intitulată "*Monografia satului Găgeni*", în care sunt incluse și multe detalii despre evoluția școlii din acest sat.

c. Nu am avut acces la arhiva fostei școlii din Cocoșești.

¹⁰³ ANJP, Fd. SPCP, dos.1/1951-1952, f. 15.

În anii școlari 1952-1956, director al școlii din Păulești era învățătorul Vasile Nicolescu, transferat de la școala din Găgeni. Era perioada când noul regim „ascuțea lupta de clasă”, fiind doritor să aibă cât mai multe informații și despre cadrele didactice. Aceste informații sunt cuprinse într-un tabel întocmit pentru sfatul popular, la data de 5 februarie 1956¹⁰⁴, pe care l-am sistematizat pentru fiecare școală:

Școala Păulești			Școala Găgeni			Școala Cocoșești		
Nume și prenume	Funcție	Orig. soc.	Nume și prenume	Funcție	Orig. Soc.	Nume prenume	Funcție	Orig. soc.
Nicolescu Vasile	Dir., învăț.	-	Vasile Ilie	Dir., învăț.	mij-locăș PMR	Toma L. Toma	Dir., înv.	mij-locăș
Nicolescu Maria	învăț.	-	Ivanov Nina	învăț.	sărac	Avramescu Rodica	în v.	”
Ivanov Ion	”	sărac	Găgeanu Nedelea	”	mij-locăș	Luzi Gherasim	Student	”
Nedelcu Gheorghe	”	mij-locăș	Groșescu Margareta	”	sărac			
Dinescu Vasilica	”	”						
Gârbăcică Nița	”	”						
Ilie Elena	prof. nec.	chia-bur						
Rădoi Gherghina	educ.	mij-locăș						
Georgescu Maria	prof. nec.	”						
Pantilie Nicoleta	în v.	mij-locăș						

Din tabel rezultă că școala nu avea profesori calificați, se lucra cu învățători și pentru ciclul doi. În școală exista un singur membru de partid, dar și o fiică de chiabur, „stricătoare de origine socială a școlii”. Aceasta preda matematica, fiind studentă la fără frecvență într-o facultatea de profil, din care peste doi ani a fost exmatriculată în anul III, din motive politice .

Starea imobiliară și mobiliară a celor trei școli, la sfârșitul anului 1955 și în 1956 era următoarea¹⁰⁵:

¹⁰⁴ ANJP, Fd. SPCP, dosar 18/1954-1957, f. 6

¹⁰⁵ ANJP, Fd. SPCP, dosar 32/1956, ff. 21, 25, 24, 32.

a. Construcții

Nr. crt.	Destinație	Material	Încăperi Nr. Suprafață. m. p.	Vechime	Starea tehnică, uzură %
	<i>Șc. Păulești</i>				
1	Școala nouă	beton, cărăm., tablă.	9 312	1943	35 % ?
2	” f. veche	”	3 168	1906	50 %
3	Șc. veche față	”	3 76	1922	Av.100% de cutremur
4	Loc. director	”	5 65	1923	60 %
5	Magazie lemne	lemn + tablă	2 12	1938	75%
6	Closet	bet., lemn, tablă	2 6	1938	40%
	<i>Șc. Găgeni</i>				
1	Șc. elementară	bet., cărăm., tabl.	4 158	1912	medie
2	Locuință	”	5 50	1933	„
3	Remiză, magazie	scândură	3 40	1934	degradată
4	Closet	beton	3 12	1938	bună
	<i>Șc. Cocoșești</i>				
1	Șc. elementară	Bet., cărăm., țiglă	4 170	1948	Constr. nouă
2	Magazie	scândură			

Cele circa 8,5 ha teren agricol, proprietatea școlii din Păulești, au dispărut din inventarele acesteia în anii 50, odată cu colectivizarea agriculturii. Nu îmi explic de ce la retrocedările din anii de după 1989, directorii școlii nu au utilizat toate căile administrative și juridice, pentru a-și recăpăta proprietățile. Ar fi fost o resursă importantă de creștere a veniturilor școlii.

b. Mobilier

Șc. Păulești:

- În anul 1955: bănci 33, mese cantină 2, table trepied 2, table perete 2, putina de apă 1.

- În anul 1956: dulap alb din două piese (bibliotecă sătească), birou din stejar sculptat și ca valoare de muzeu, un tablou, pictat în ulei, intitulat „La popas”.

Șc. Găgeni: bănci 24

Șc. Cocoșești: bănci 15

În perioada 1956-1979, director al școlii din Păulești a fost profesorul Iorgu A. Toma. Ajutat de soția sa, profesoara Iorgu Vasilica (Dinescu), a avut multe acțiuni benefice în administrarea și gospodărirea școlii. El s-a preocupat de încadrarea școlii cu cadre calificate, ajutând tineri profesori la început de carieră, a transformat terenul din fața școlii într-un parc de cireși, care a ajuns în prezent la maturitate, a înființat o bază sportivă și un lot școlar agricol, al cărui teren, după anul 1989, a fost redat foștilor proprietari*.

O realizare importantă a aceluiași director este și preocuparea pentru mărirea spațiului școlar. El a propus, în anul 1957, continuarea execuției școlii după proiectul lui Socolescu, cu încă două săli în stânga și cu sală de festivități și gimnastică în spate, care avea fundațiile și soclul scenei deja executate.

D.S.A.P.C.-ul a întocmit documentația în anul 1962 (respectând proiectul Socolescu), s-a obținut autorizația de construcții, dar Sfatul popular al orașului Ploiești, ca for titular, a aprobat execuția numai pentru sălile de clasă. După multe eforturi, cele două săli de clasă aprobate au fost puse în funcțiune în anul 1968, rezolvându-se, pentru o scurtă perioadă, problema acută a spațiului școlar¹⁰⁶.

Iorgu Toma a fost mai mult timp deputat al Sfatului popular comunal, ajutând la transformarea socialistă a agriculturii, antrenând în această acțiune majoritatea cadrelor didactice, până în anul 1962. După această dată a contribuit la organizarea muncii culturale necesare consolidării Gospodăriei agricole colective, respectând poruncile primite de la superiorii săi¹⁰⁷. Erau obligați să facă șezători duminicale, seri de întrebări și răspunsuri, ziua zootehniei, puncte de convorbire și alte activități asemănătoare.

La 17 iulie 1963¹⁰⁸, activitatea didactică din cele trei școli, pentru anul școlar terminat, a fost prezentată Sfatului popular de cei trei directori (Iorgu, Găgeanu și Zaharov) astfel:

- Școala din Păulești a avut 10 clase, din care 4 clase pentru ciclul I și 6 clase pentru ciclul II. Erau înscriși 341 elevi, au promovat 319, au rămas corijenți 17 și repetenți 5. Școala era dotată cu bănci noi dar spațiul școlar era insuficient, astfel că toți absolvenții școlii de 4 ani din Găgeni mergeau să învețe la școala din orașul Ploeni.

- La școala din Găgeni erau înscriși 139 elevi, din care au promovat 137. Școala avea 4 clase conduse de învățătorii: Boianțiu Lucreția, Vasile M. Ilie, Găgeanu Nedelea și Groșescu Margareta.

¹⁰⁶ ANJP, Fd. SPCP, dosar. 6/1951-1957, f. 16, dosar 81/1962-1964 ff. 66, 101.

¹⁰⁷ *Ibidem*, dosar 16/ 1954-1955, f. 25 și 78/1962, f. 36.

¹⁰⁸ *Ibidem*, dosar 84/1963, ff. 6, 15, 18.

- La școala din Cocoșești, cu 4 clase, erau doi învățători, Ilie Aurelia și Zaharov Aurelia, unde din 67 elevi înscriși au promovat 66.

Din anul 1963 școala din Păulești devine școală generală cu 8 clase obligatorii, deși încă nu se terminase construcția spațiilor, în curs de execuție, pentru aripa din stânga școlii.

În anul 1964, se încep lucrări de extindere și la școala din Găgeni, cu două săli de clasă, laborator și latrină, care sunt terminate în anul 1965, atunci când își extinde regimul la 8 clase¹⁰⁹.

Spațiul școlar devenise insuficient și la școala din Cocoșești. Pentru extindere se întocmește o documentație tehnică, în care se explică necesitatea unei clase, a unei cancelarii și unei camere pentru învățător, motivându-se cu un număr de 75 elevi.

Au trecut numai câțiva ani de la aceste extinderi și forțele necontrolate ale naturii acționează în mod distructiv asupra spațiilor școlare. Un nou cutremur puternic, cu magnitudinea de 7,2 pe scara Richter, le zguduie în seara zilei de 4 martie 1977, urmat de altele două mai mici în luna mai 1990¹¹⁰. După primul cutremur, la toate școlile s-au făcut unele reparații minore care au asigurat desfășurarea, cu un anumit risc, a procesului de învățământ, continuate cu unele consolidări mai importante, după anul 1990, în special, la școala din Păulești.

Pe perioada 12 septembrie 1979-24 iunie 2004, profesorul de biologie Dincă Dumitru a funcționat ca director coordonator, pentru toate unitățile școlare și preșcolare din comuna Păulești. Este perioada când în anii 1980-1985, la școala din Păulești, numărul mediu de elevi înscriși a atins un vârf de 420*, ca urmare a politicii demografice impuse de regimul condus de Nicolae Ceaușescu.

A fost necesar ca în anul 1985 spațiul de învățământ să fie mărit. S-a ales soluția demolării fundațiilor și a soclului sălii de serbări și gimnastică, proiectată și în parte realizată, în anul 1943, de primarul arhitect T.T. Socolescu. Pe amplasamentul ei rămas liber, ignorându-se proiectul Socolescu, în spatele școlii s-au construit săli de clasă și spații administrative, folosindu-se un alt proiect. În acest fel, de atunci și până în prezent, școala a rămas fără sala de serbări și gimnastică.

Tot în perioada 1980-1985 numărul mare de elevi a determinat și construirea clădirii cu etaj de la școala din Găgeni.

La școala din Păulești, procesul instructiv-educativ a fost îmbunătățit calitativ prin pregătirea susținută a cadrelor didactice tinere și a celor cu vechime, care în majoritate aveau gradul I în învățământ. Munca

¹⁰⁹ *Ibidem*, dosar 98/1964, ff. 1-7 și dosar 108 /1964-1982, ff. 1, 10, 23, 33 etc.

¹¹⁰ Aurel Nestor, *op. cit.*, p. 58.

* surse Prof. D. Dincă.

acestor cadre a creat premisele necesare, înaintea anului 1989, astfel încât elevii ai școlii din Păulești să obțină mențiuni la olimpiadele școlare la nivel județean și național, circa 85% din absolvenți să urmeze cursurile liceale și mulți dintre ei să aprobe învățământul superior*.

După anul 1996 a început modernizarea școlii prin montarea centralelor termice, a tâmplăriei cu geamuri din termopan, reparații la învelitori și alte operații de gospodărire a localurilor existente*.

Profesoarele Costache Maria, Ionescu Maria și Zaharov Nicoleta Cristina, având funcția de director al școlii, în perioadele 2004-2006, 2006-2010 și 2010-2012, au continuat procesul de modernizare a procesului de învățământ și de gospodărire a localului.

Începând cu 1 iunie 2012, a fost numit director al școlii profesorul de istorie Rădulescu Antonio Ovidiu Aurelian, un pasionat cercetător al istoriei locale, și sper, în viitor, coordonator al unei ample monografii a comunei Păulești. Sigur, el va conduce pașii elevilor școlii din Păulești spre o „*atitudine pozitivă față de educație, cunoaștere, societate, cultură, civilizație*”, așa cum și-a propus în recenta sa lucrare de grad, intitulată „Monografia satului Găgeni, comuna Păulești”.

O statistică aproximativă a numărului mediu al elevilor de la Școala din Păulești, după reforma din anul 1948, se prezintă astfel*:

Nr. crt.	Perioadă	Structura școlii	Număr mediu de elevi
1	1948 - 1963	școală de 7 ani	280
2	1963 – 1971	școală de 8 ani	310
3	1979 – 2004	școală de 8 ani	380
4	2004 – 2010	școală de 8 ani	130
5	2011/2012	școală de 8 ani	145 (62 la ciclul I și 62 la ciclul II)

Efectivele de elevi au crescut până la începutul anilor '90 din cauza obligativității învățământului de 7 și 8 ani dar și prin efectul de creștere a numărului de copii, numiți „decreței”, ca urmare a decretului din 1966, prin care autoritățile comuniste au interzis avortul.

După anul 1989, aceste efective au scăzut dramatic la toate școlile din comună. Dacă în anul 2000 populația școlară totală a celor trei școli din comună era de 440 elevi, în anul 2011 ea ajuns la 253. Fenomenul a fost influențat în principal de cel puțin doi factori și anume:

- abolirea decretului din anul 1966, care a condus la o scădere masivă a natalității;

- dezvoltarea și diversificarea mijloacelor de transport, pe distanța Păulești - Ploiești, au determinat mulți părinți să își înscrie copiii la școlile ploieștene.

Ca urmare, școala din Cocoșești s-a desființat, iar spațiul ei a fost transformat în unitate sanitară.

3. Învățământul preșcolar

Colectivizarea agriculturii din anii 1950-1962 a determinat în cele trei sate ale comunei și dezvoltarea învățământului preșcolar.

În satul Păulești, grădinița de copii a apărut la jumătatea anilor '50, având ca educatoare pe Rădoi Gherghina. La început, aceasta și-a desfășurat activitatea în „Casa Socolescu”, în condiții nesatisfăcătoare.

Au avut prioritate, la înscriere, membrii noii întovărășiri agricole.

La 27 mai 1974, pe terenul proprietate al lui Socolescu, Sfatul popular comunal împreună cu cooperativa agricolă de producție „30 Decembrie” au construit o grădiniță din cărămidă, cu două săli de clasă, o cancelarie, grup sanitar și alte spații administrative¹¹¹.

Aceasta este funcțională și astăzi.

Grădinița din Păulești (foto M. Ioniță)

Grădinițele din Găgeni și Cocoșești au funcționat mult timp în spații închiriate, până când și pentru acestea s-au construit spații noi.

¹¹¹ ANJP, Fd. SPCP, dosar 41/ 1974- 1951, f. 3.

Numărul de preșcolari la grădinițele din Păulești și Găgeni a fost în medie de 50-60 și de 20-25 la Cocoșești.

4. Elevii ai școlii din satul Păulești

Școala din satul Păulești, pe care o cunosc mai bine, de la început și până la maturizarea actuală, a rodit ca un pom, roadele fiind absolvenții săi, care după ce au urmat diverse forme de școlarizare, s-au implicat în învățământ, în cultură, în industrie, în construcții, în economie, în armată și în multe alte instituții ale statului, fiind pionii activi ai dezvoltării umane, în România sau în alte țări ale lumii. Ei trebuie să fie cunoscuți, pentru ca școala primară care le-a deschis drumul să se poată mândri cu ei.

Până în anul 1948, sunt puțini cei care au avut dorința să depășească orizontul învățământului primar, fie ajutați de părinți, fie de destin, dar cu perseverență au mers mai departe pe drumul învățământului, cinstind toată viața lor, prin muncă, școala primară în care au învățat alfabetul.

Informațiile pe care le cunosc despre unii dintre absolvenții școlii primare din Păulești sunt următoarele:

a. Elevii ai școlii de la sfârșitul secolului al XIX-lea

- *Stănescu Dumitru*, absolvent al Școlii Normale din Ploiești, fost învățător până la sfârșitul secolului la școala din Păulești și după pensionare, primar al comunei, cu două mandate în primele decenii ale secolului al XX-lea.

- *Stan Tomescu*, absolvent al școlii din Ploiești. A avut funcția de notar al comunei pe perioada 1881-1889 și apoi perceptor.

- *Dinescu Radu*, absolvent al Școlii Normale din Ploiești, primar al comunei în anul 1889 și apoi, mult timp notar.

- *Niculescu V. Gheorghe* este cunoscut la maturitate ca - Ghenadie, episcop al Buzăului. S-a născut la 28 noiembrie 1874 în satul Găgeni al comunei Păulești și a murit la 29 august 1942 la Buzău. Clasele primare le-a urmat la școala din Păulești, apoi studiile teologice la seminarul „Veniamin” din Iași (1898) și la Facultatea de Teologie din București (1898-1902). A urcat treptele ierarhice și profesionale ca diacon, preot și protopop în mai multe localități, profesor la liceu apoi director și profesor de seminarii. În anul 1923, a fost ales episcop al Buzăului rămânând în această funcție până la moarte. Lucrările scrise de el au caracter religios, misionar dar și cultural - istoric. În anul 1928, așa cum scrie o învățătoare a satului Găgeni, el a donat suma de 10000 bibliotecii școlii din Găgeni „...în amintirea anilor, când el a învățat să scrie și să citească în școala satului”¹¹²..., fără ca autoarea să menționeze că el a învățat la școala din Păulești și nu la cea din

¹¹² Elena Ianculescu, *op. cit.*, f. V.

Găgeni, care nu exista. Ca recunoștință, până în anul 1950, căminul cultural din Găgeni i-a purtat numele.

b. Elevi ai școlii din prima jumătate a secolului al XX-lea

- *Vasilescu T. Gheorghe* este menționat, într-un anuar¹¹³, ca inginer care se ocupa cu exploatarea pădurilor păuleștene, imediat după Primul Război Mondial. În anul 1927, el funcționează, într-un mandat scurt, ca primar al comunei, în timpul căruia, cu viziune peste ani, încearcă să schimbe amplasamentul cimitirului din valea Fântâniei, înmormântându-si propria mamă pe dealul alăturat, unde, de curând, a fost extins acest cimitir.

- *Vasile M. Ion*, cunoscut sub numele de „domnul Nicu învățătorul”, după absolvirea cursurilor primare, fiind bun la carte dar lipsit de posibilități materiale, a fost întreținut la Școala Normală de prințesa Letiția N. Ghica, ființă caritabilă, care l-a împrumutat și cu un loc de casă din moșia sa de la Păulești. Devenind învățător acesta a educat, timp îndelungat, mulți elevi din Cocoșești și din Găgeni.

- *Dinescu Nița*, devenită prin căsătorie „*dna Gârbăcică*”, a urmat cursurile Școlii Normale, devenind învățătoare. După absolvire, a activat în altă localitate. Zdrobită de durere, după moartea soțului în război, s-a transferat la școala din Păulești, muncind alături de colectivul de cadre didactice cu elevii din ciclul I până la pensionare. A fost activă, dând dovadă de voluntariat atunci când i s-a cerut, fiind prezentă în diversele comisii ale primăriei, dintre care pot da exemplu comisia de împăciuire sau cea de împrumut.

- *Toma L. Toma*, a funcționat ca învățător mult timp la școlile din Păulești și Cocoșești. De „domn Tomiță”, își amintesc cu dragoste mulți din foștii lui elevi, astăzi oameni în vârstă. În anul 1938, fiind tânăr ofițer în rezervă, la ordinul administrației, a organizat pregătirea premilitară a tinerilor satului, cu vârste cuprinse între 18-21 ani. Îi dotase cu niște puști din lemn, cu care tinerii fie mărșăluiau pe ulițele satului, fie făceau exerciții pe islazul comunal, spre admirația noastră, copiii satului. În timpul războiului, domn Tomiță a fost concentrat, a luptat în est și s-a întors acasă rănit, cu o invaliditate care l-a marcat până la moarte. După 1945 și-a dorit să fie primar, și a reușit, dar pentru un mic mandat nesemnificativ, înlocuindu-l din funcție pe primarul Socolescu. A revenit după scurt timp la catedră și extrașcolar, a mai fost director al căminelor culturale din Păulești și Cocoșești, și uneori chiar deputat al Sfatului popular comunal.

- *Dinescu Vasilica (prin căsătorie Iorgu)*, în anii '40 a absolvit Școala Normală din Ploiești, a funcționat la școala din Păulești, la început ca

¹¹³ Anuarul „Socec” al României Mari, Biblioteca Congresului SUA (ro. Wikipedia.org/wiki/Comuna_Păulești_Prahova, din 07 03 2012).

învățătoare și după absolvirea cursurilor superioare, ca profesoară de limba română, la aceeași școală. În această calitate, a școlit sute de copii ai Păuleștiului, care își amintesc cu dragoste de învățătoarea și profesoara lor. Vocația de dascăl și de conducător și-a manifestat-o încă din anii liceali. Așa „cum o cloșcă își adună puii”, îmi amintesc cum ea ne aduna pe noi, elevii de liceu ai comunei din acei ani, organizându-ne într-un grup cultural voluntar. Din două în două săptămâni dădeam serbări pentru păuleșteni, cu coruri, recitări, uneori și piese de teatru, în aer liber pe scena din spatele școlii, sau în salonul de dans a lui Tomescu. Zinica, așa cum o numeam, era dirijor, regizor și scenarist. A rămas cu această vocație culturală mult timp, conducând echipele căminului cultural din Păulești la concursurile organizate cu competitori similari.

- *Balcan (Dincă) I. Apostol și Dumitru I. Dumitru*, doi prieteni nedespărțiți, absolvenți de școală profesională la Concordia, devenită mai târziu Uzina 1 Mai, sunt exemple de perseverență tenace pentru pregătirea lor. Ziua lucrau în uzină și seara mergeau la liceul industrial. După absolvirea liceului, au urmat cursurile Institutului de Petrol și Gaze din București, devenind ingineri. Primul a condus Laboratorul de încercări al Uzinei 1 Mai, atunci când faima acesteia avea anvergură mondială. Al doilea a fost director la Uzina de Utilaj Chimic Ploiești (U.Z.U.C), în vremea ei de glorie și apoi diplomat cu probleme economice în America de Sud.

- *Pușcoi Șt. Nicolaie*, dorea să se facă preot și de aceea a urmat cursurile liceale până în clasa VII la Seminarul din Buzău, care s-a desființat prin reforma învățământului din 1948, încercându-i planurile. Ulterior, a absolvit Institutul de Petrol și Gaze din București, a devenind inginer și apoi doctor în științe tehnice. A fost unul dintre marii specialiști ai României în gazul metan și petrolier. A scris 12 cărți și 37 articole de specialitate pe care le-a publicat în țară și în străinătate.

- *Moise C. Gheorghe*, absolvent al Institutului de Cultură Fizică din București, a devenit profesor. În adolescență a practicat boxul de performanță, fiind vicecampion apoi antrenor și profesor la Școala Sportivă de Elevi din Ploiești și antrenor al lotului național de juniori.

Toți cei de mai sus au fost, dar, fizic nu mai sunt, deoarece legea existenței a acționat la timpul convenit. Au lăsat în urma lor, ca amintire, realizările lor din viață care nu trebuie uitate.

Din generația acelorași ani, au rămas în viață, ca „ultimi mohicani”, doar trei:

- *Dinescu Gheorghe (Georgică)* și fratele său *Dinescu Panait (Paniță)*. Tatăl lor Dinescu Cristea, fiul primarului Radu Dinescu din anul 1889, după ce s-a asigurat că două din fiicele sale vor fi învățătoare, a dorit

ca fiii săi să fie preoți și i-a înscris pe amândoi la Seminarul Teologic din Buzău. Dar de multe ori, „*nu tot ceea ce se dorește se și nimerește*”. Reforma învățământului din 1948 a acționat necruțător și pentru ei, desființându-le seminarul. Georgică a absolvit ulterior Facultatea de Istorie, devenind profesor și practicând până la pensie, cu succes această nobilă profesie la multe școli din Ploiești. Paniță a devenit inginer agronom și mulți ani ca inginer șef a condus destinele Gospodăriei agricole colective din Păulești, cu bunele și cu relele ei, până aproape de desființare. Pensionat, își duce viața, așa cum poate, într-o altă comună prahoveană.

- Ultimul pe listă, este autorul acestei lucrări, inginerul *Ilie Constantin*, care își va prezenta autobiografia (sau, mai modern C.V.-ul), la sfârșitul lucrării, așa cum se practică în unele cazuri.

c. Elevi ai școlii după anul 1948.

Reforma învățământului din anul 1948 pe lângă părțile rele, ca o compensare, a avut și părți bune. Învățământul s-a dezvoltat, a devenit obligatoriu pentru mai mulți ani, taxele școlare au fost desființate, au apărut licee și facultăți noi, astfel că cine dorea să învețe mai departe putea să o facă, fără prea multe dificultăți. Foarte mulți dintre absolvenții școlii din Păulești au făcut-o. După absolvirea formelor superioare de învățământ, unii s-au întors în satul lor și își practică profesia ca învățători, profesori, preoți, medici, economiști, oameni de afaceri etc. Alții, cu aceleași meserii, sau cu altele mult mai diversificate, lucrează în țară și în străinătate.

Sunt mulți, mi-ar fi greu să-i nominalizez pe unii, fără să-i prezint pe alții și de aceea nu o fac, nici pentru cei pe care îi cunosc bine. Las această alternativă școlii sau absolvenților ei, care, în viitor se vor învrednici să își prezinte, printr-o altă listă, colegii lor de generație, sau poate să scrie o monografie a școlii lor primare.

5. Comentarii finale

Școala a avut și are mulți educatori, învățători, institutori și profesori în marea lor majoritate cu vocație și dăruire pentru dificila sarcină de modelare a conștiințelor tinere, după cei „șase sau șapte ani de acasă”. Tot pentru a nu greși nu voi nominaliza decât pe învățătorii mei:

- Pe Gheorghe Ștefănescu cel care, la o lecție de geometrie, când am confundat conul cu un cilindru, m-a tras de urechi spunându-mi: „*cap de gâscă, eu vreau să fac din tine om*”.

- Pe Rodica Ștefănescu, care, când mi-a înmănat diploma de absolvire a celor șapte clase, mi-a spus: „*Sper că prin aceasta nu vei lega școala de gard*”.

Sper că nu i-am dezamăgit!

Târziu, peste 63 de ani, legătura mea cu școala din Păulești a fost reluată.

În anul 2005, am scris o scurtă monografie a comunei, în care, printre altele am adus câteva informații și despre evoluția școlii din satul Păulești. Acestea au fost dezvoltate în prezenta lucrare, atât cât am putut, mai ales că arhiva școlii, până în anul 1917, se pare că a fost distrusă de război, altă arhivă, despre care se spune că a fost predată la ANJP, nu se găsește în inventarul acesteia, iar rămășițele existente în arhiva școlii, din mai multe motive nu le-am putut studia.

Tot atunci, în acea lucrare am scris și câteva elemente despre uitatul profesor-arhitect Toma T. Socolescu, mentorul și părintele meu spiritual și fondatorul școlii moderne din Păulești. Ca urmare, „*cine a avut urechi să audă a auzit*” și, începând din anul 2007, școala se numește „*Școala generală Arh. Toma T. Socolescu*”. Titulatura este incompletă deoarece personalitatea evocată a fost și un mare profesor universitar, timp de peste 27 ani și așa își semna opera. Dacă aș fi fost întrebat, aș fi sugerat ca, din punctul meu de vedere denumire corectă să fie „*Școala generală profesor-arhitect Toma T. Socolescu*”. Dar niciodată nu este prea târziu.

În anul 2010, cu ocazia comemorării semicentenarului morții, m-am străduit ca să scot la lumină, cu pași hotărâți prin: scrieri, albume, inițiative de comemorare și busturi, în Ploiești și în Păulești, marile realizări ale profesorului universitar, arhitectului, omul de cultură, scriitorului și omului politic Toma T. Socolescu. Strădania mea, s-a finalizat și la școala din Păulești, unde, la 30 mai 2011, a fost inaugurat frumosul bust, realizat de apreciatul sculptor Ștefan Macovei din Ploiești.

Bustul profesorului-arhitect Toma T. Socolescu, față și spate. Foto C. Ilie

Bustul va aminti elevilor și fiilor satului despre marele lor binefăcător.

V. ORGANIZAREA ADMINISTRATIVĂ A COMUNEI PĂULEȘTI

Motto:

„Unde-i unul, nu-i putere

La nevoi și la durere.

Unde-s doi puterea crește

Și dușmanul nu sporește!”

(Vasile Alecsandri din „*Hora Unirei*”)

Istoria modernă a poporului român a început după răzcoala lui Tudor Vladimirescu din anul 1821, a continuat cu Regulamentul Organic din anii 1831-1832 și, trecând prin Revoluția din anul 1848, s-a ajuns la Unirea Principatelor Române din anul 1859, realizată prin domnitorul Alexandru Ioan Cuza. Până atunci, Țara Românească și Moldova erau împărțite în județe, plase (plaiuri), sate, cătune și așezări mici izolate.

În Țara Românească, fiecare sat era condus de un pârcălab și de un grup format din câțiva oameni. Aceștia erau gospodari aleși, care, împreună cu preotul și uneori cu moșierul satului, se îngrijeau de administrarea comunității.

Între alte legi reformatoare, în anul 1864, domnitorul Cuza a promulgat și Legea comunală. În conținutul ei au apărut, pentru prima oară, noțiunile de: **comună rurală**, **primar** și **consilieri** aleși.

Ca efect al acestei legi a apărut și comuna Păulești din județul Prahova, plasa Târgșor (Câmp Târgșor), având în componență satele: **Păulești Găgeni și Dănești**¹¹⁴, așa cum se menționează în cercetările recente.

Unirea într-un buchet a acestor sate era justificată, dacă se ține seama de faptul că ele aveau o singură parohie cu două biserici, o singură școală și multe tradiții culturale și economice comune.

Începând de la această Unire, autoritatea comunală era reprezentată de un consiliu ales și administrația ei era încredințată unui conducător. Acesta a fost numit **primar**, în perioada anilor 1864-1950, **președinte** în perioada anilor 1950-1969, **președinte**, dar și **primar**, între anii 1969-1989 și iarăși **primar** după anul 1989.

1. Perioada primarilor clasici - democrați (1864- 5 martie 1945)

În această perioadă, comuna a crescut și și-a consolidat structura pas cu pas.

¹¹⁴ Ion R. Dedu, *op cit.*, p. 135.

Primul primar al comunei a fost Popescu Dumitru¹¹⁵, cu primul mandat între anii 1865-1872, posibil un strămoș al actualilor Popești din satul Păulești. A rămas în arhive unul din primele bugete ale comunei, semnat de el în alt mandat, scris de mână în limbajul vremii, cu o caligrafie aproape perfectă și care poartă titlul „*Bugetu Acestii Comuni de Veniturile și Cheltuielile anului bugetaru 1881*”¹¹⁶. În el sunt înscrise 13 poziții cu venituri și 20 poziții cu cheltuieli, este votat de consiliu la 1 martie 1881 și apoi este aprobat de Comitetul Permanent Prahova la 1 aprilie, cu scăderi de salarii pentru primar și notar (vezi anexa V/a, b, c).

Un raport detaliat al stării comunei, în anul 1889, este făcută de primarul Radu Dinescu în lucrarea „*Chestionar comunal și administrativ*”, citat anterior, prin care acesta, răspunzând celor 154 de întrebări ale prefecturii, analizează: primăria școala, biserica, populația, paza comunală, agricultura, cârciumile și multe alte activități comunale, fiind o adevărată „monografie” din acele timpuri.

La întrebarea nr. 1 din chestionar se recunoaște, pentru componența comunei, numai cătunele Păulești și Găgeni, cu 80 de case. Deși cătunul Dănești era existent, probabil era inclus în așa - zisul cătun Păulești.

Despre primărie se spune că nu avea bunuri imobile (clădiri și terenuri) și funcționa într-un local închiriat. Ca mobilier, instituția era dotată cu două mese, două dulapuri și două scaune.

Veniturile anului 1888 erau de 3776,27 lei, iar cheltuielile erau de 2524,48 lei, deci era un buget excedentar, toți datornicii erau puși sub urmărire, iar primarul făcea verificarea casei comunale.

Primarul era din sat, de meserie agricultor, știa carte, fiind absolvent al școlii normale din Ploiești. Cancelaria primăriei era ținută de notarul Stan Tomescu, care avea clasele primare făcute la Ploiești, și se afla în funcție din anul 1881.

Populația comunei era de 900 suflete, din care 208 bărbați, 208 femei. Dintre aceștia, 167 erau contribuabili.

În comună nu se petreceau fapte rele, paza de noapte era funcțională, straja fiind inspectată de primar și de seful de garnizoană. Judecătoria comunală a funcționat regulat, rezolvând 18 din cele 30 de acțiuni.

Este numai un mic rezumat. Pentru folosirea eficientă, de către viitorii „cronicari” ai comunei, chestionarul (întrebări și răspunsuri) este reprodus în anexa V/d, în limbajul și cu ortografia actuală.

La sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, despre comuna Păulești apar informații și în unele publicațiile tipărite. Dintre acestea pot fi menționate două:

¹¹⁵ ANJP, Fd. PCP., dosar 1/1879, f. 7.

¹¹⁶ *Ibidem*, dos. 1/1879-1881, ff. 63, 70.

- În „Dicționarul Topografic și statistic al României”¹¹⁷ se scrie: „Păulești s. în jud. Prahova, plasa Târgșor. Formează C(comună)cu c. (cătunul) Găgeni. În toată comuna sunt 805 locuitori (suflete). Numirea veche a comunei era Dănești”. Ultima informație este falsă, așa cum am dovedit anterior la capitolul privind atestările documentare.

- Mai târziu, în „Dicționar Geografic al Județului Prahova”¹¹⁸ se menționează: „Păulești com. rurală plasa Târgșor. Este situată pe dealul Păulești lângă pâraul Dâmbu, la 6 km depărtare de capitala județului și la 8 km de reședința plășii. Se compune din două cătune Păulești și Găgeni având o populație de 1066 locuitori (540 b. și 526 f.) 230 capi familie, 170 contribuabili și 239 case de locuit”.

Într-un capitol de buget, al anului 1895, se prezintă personalul primăriei și salarizarea acestuia în lei astfel: primar-360, notar-720, perceptor-180, vătășel pedestru -180, vătășel călare-80, un jandarm-60, șef de garnizoană-60 și ajutor de primar-10.

Cu acest personal și, după ce trecuse 30 de ani de la înființare, primăria nu a avut fondurile necesare pentru a-și construi un local propriu și funcționa într-un local în care închiriasse o cameră, sub același acoperiș cu proprietarul.

În aceste condiții grele, primarii țineau ședințele de consiliu cu dări de seamă, analizau problemele curente ale comunei, organizau licitații pentru arendarea veniturilor comunei, mai ales pentru vin, rachiu și gaz lampant. Destul de des trimiteau superiorilor rapoarte și situații statistice, din care unele se încheiau cu următoarea frază: „*Sciințele aci însemnate fiind întemeiate pe adevăr, se încrădănesc, exactitatea cifrelor pe răspunderea noastră*”¹¹⁹. Tot ei răspundeau de activitatea școlii, de sănătatea publică și de prestațiile obligatorii pe care sătenii le efectuau pentru întreținerea drumurilor comunale.

Un fost primar al orașului Ploiești, Nicolae P. Rășcanu, donează din moșia lui, în anul 1904, un teren necesar construirii unui local pentru primărie¹²⁰.

Prin jurnalul nr 27/6 decembrie 1908, consiliul și primarul Stănescu V. Dumitru (fost învățător) decid începerea construirii unui local pentru primărie, cu 3 camere și un antreu, dar care se finalizează în anul 1909, cu 5 camere și antreu¹²¹.

¹¹⁷ Dimitrie Frunzescu, *op. cit.*, p. 345.

¹¹⁸ Paulina Brătescu; Ioan Moruzi; C. Alessandrescu, *Dicționar Geografic al Județului Prahova*, Târgoviște, Tip. Viitorul, 1897. p. 313.

¹¹⁹ ANJP, Fd. PCP, dosar 1/1890, ff. 1-4, dosar 1/1892, f. 33 și dosar 2/1902

¹²⁰ Alexandru Ispas, *op. cit.* p. 11.

¹²¹ ANJP, Fd. PCP, dosar 1/1908, f. 27, dosar 2/1912, f. 9.

În statisticile anilor 1906 -1912, pe lângă satele Păulești și Găgeni, în administrația comunei apar și cătunele Dănești și Degerați¹²².

După construcția localului primăriei și concomitent cu acesta și ale școlilor din Păulești și Găgeni, primăria se ocupă mai relaxat de lucrările curente ale comunei.

Un alt chestionar al primăriei, nedatat, dar întocmit probabil înaintea începerii războiului, prezenta pentru Administrația plasei Târgșor starea comunei. Aceasta era condusă de o comisie interimară, dar și de sfatul sătesc cu câte un delegat pentru fiecare din satele: Găgeni, Degerați și Dănești. În totalitate, la acea dată, în comună existau 1376 de locuitori, două școli, două biserici, moșii cu întinderea de 6630 pogoane și proprietăți mici, cu întinderea de 1000 pogoane¹²³.

Primul Război Mondial a frânat dezvoltarea comunei. Primarii Gheorghe Popescu și D. V. Stănescu au făcut cu greu față cerințelor de rechiziții și de aprovizionare impuse de ocupantul german.

După încheierea războiului, deși situația în comună era foarte grea: școala din Păulești era devastată și nu funcționa, drumurile erau distruse, mulți fii ai comunei muriseră pe front, totuși locuitorilor li se cerea să doneze din ceea ce aveau pentru alții care sufereau și mai mult. La ordinul plasei se înființează o comisie de ajutor (proces verbal/20 feb.1918), cu scopul strângerii obiectelor de îmbrăcăminte „*pentru prizonieri, refugiați și a celor din spitale care sunt goi și desculți*”¹²⁴.

Prin Decretul Lege nr. 2972/ 1919, se înființează Comisia comunală de refacere, care are dreptul să meargă la fiecare gospodărie distrusă sau avariata de bombardament sau de trupele germane și să raporteze pagubele Comisiei regionale¹²⁵.

Refacerea, împrumutarea luptătorilor și a urmașilor eroilor din război, extinderea școlii din Păulești, pe care le voi dezvolta și comenta în alte capitole, au intensificat inspecțiile de la plasă și de la prefectură.

Astfel, colonelul Prassa, prefectul județului, prin procesul-verbal din 16 iunie 1921, dispune inventarierea bunurilor comunei, procurarea registrelor de evidență, verificarea registrului de amenzi, inspectarea cârciumilor, curățenia comunei și desfundarea șanțurilor.

¹²² *Ibidem*, dosarul 3/1906, ff. 35-39.

¹²³ *Ibidem*, dosar 2/1918, f. 41.

¹²⁴ *Ibidem*, dosar 2/1918, f. 34.

¹²⁵ *Ibidem*, dosar 2/1920 (5), f. 84.

Prefectul Spirea Sorescu, prin procesul verbal-din 18iulie 1924, face o analiză complexă a comunei din care principalele probleme pot fi rezumate astfel:

- Comuna avea în componență satele Păulești, Găgeni, Dănești și Degerați, cu 441 capi de familie.

- Locuitorii erau agricultori, cărăuși și lucrători petrolieri.

- Erau două biserici cu doi preoți. Bisericele aveau nevoie de reparații.

- În comună erau două școli, fiecare numai cu câte o sală de curs. La cea din satul Păulești se construia o nouă sală și locuință pentru diriginte.

- S-au expropriat 1179 ha. din trei moșii și s-au atribuit pentru împroprietărire 994 ha., pentru 208 locuitori.

- Comuna avea nevoie de încă trei puțuri cu apă potabilă¹²⁶.

Deși veniturile încasate depășeau cheltuielile, totuși nevoile refacerii de după război au impus noi taxe comunale dintre care pot fi menționate:

- taxe asupra „traseurilor”, la care erau impuși proprietarii de pământuri care aveau automobile (Alex. Băicoianu, Alex. N. Ghica, preotul Chirică și Emil Dumitrescu);

- taxe asupra dansurilor, (posibil pe saloanele de dans);

- taxe pentru firme, la care erau impuse cele cinci cârciumi, existente în comună¹²⁷.

Despre Păulești, imediat după război, într-un anuar existent în Biblioteca Congresului Statelor Unite ale Americii¹²⁸, se dau următoarele informații:

- Păulești este o comună rurală cu 4 sate (Păulești, Dănești, Degerați și Găgeni) în plasa Târgșor, cu 1612 locuitori, la 9 km de Ploiești.

- Primar este Tănase Apostol, notar Dinescu R. Chiriță (corect Cristea, n.a.), învățători Ștefănescu Gheorghe, Tănăsescu El., Teodorescu El. și preot Stănescu Panait (corect Stătescu, n.a.).

- În comună există banca „Salvatorul” cu președinte Stănescu Dumitru, cârciumile lui Lămbulescu Gh. și ale lui Tomescu T., dar și inginerii Dimoftache I. Toma, Vasilescu T. Gh. și Zincu N. Nicolae (posibil Zinca, n. a.).

- Proprietarii de moșii sunt: Cantacuzino Gh. Mihail (Ghighianca 450 ha.+ pădure 25 ha.); Catargi B. Alexandrina (Măgureanca 630 ha.); Dragomirescu Herieta (Tufele lui Zaplan); Nicolau P. Eufim (Păulești 45 ha.); Rășcanu Letiția (Păulești - Dănești 527 ha.).

¹²⁶ *Ibidem*, dosar 2/1921, f. 18.

¹²⁷ *Ibidem*, dosar 2/1924(2), f. 60.

¹²⁸ Anuarul „Socec” al României-Mari, *op. cit.*

Reformele administrative din anii 1925 și 1931 și-au pus amprenta și pe organizare comunei Păulești, astfel că, începând din această perioadă, comuna trece din administrația plasei Târgșor în cea a plasei Ploiești. Ca urmare, prefectura comunică rezultatul ședinței din 23 mai 1930 prin care aprobă dezlipirea satului Găgeni de comuna Păulești și înființarea comunei Găgeni¹²⁹.

În anul 1931, satul Cocoșești se dezlipește de comuna Blejoi, încercându-se înființarea comunei cu același nume, dându-i-se ștampilă, închiriind local și numind ca „primar sătesc” pe locuitorul Ilie V. Ilie¹³⁰. Tentativa nu a reușit și, în același an, satul Cocoșești intră în administrarea comunei Păulești.

În acest fel, începând cu anul 1931, din componența comunei Păulești fac parte satele Păulești și Cocoșești, împreună cu cătunele Dănești și Degerați.

Alipirea satului Cocoșești era o necesitate obiectivă, deoarece în sat nu erau biserică, cimitir și școală, majoritatea locuitorilor, în special cei din nord, fiind dependenți pentru aceste servicii de instituțiile din comuna Păulești.

Cei din satul Găgeni, la puțin timp după ce și-au văzut îndeplinit visul pe care l-au avut (și îl mai au uneori și astăzi), de a fi o comună independentă, au ridicat pretenții asupra hotarului dintre cele două comune. Necunoscând la acea vreme istoria mai veche a satului Păulești, prin procesul-verbal nr. 14 din 16 decembrie, consilierii comunei Găgeni, împreună cu primarul D. T. Zincă, hotărăsc astfel:

„Aprobăm ca hotarul între Păulești și Găgeni să fie hotarul dinspre sudul moșiei Misleanca-Găgeni, hotar cu moșia Letiția-Ghica începând cu apa Teleajenului și până la șoseaua Ploiești-Câmpina. Adică în așa fel ca moșia Misleanca - Găgeni să rămână în întregime pe teritoriul comunei Găgeni, așa cum s-a pomenit întotdeauna din Moși - Strămoși. Și totodată declarăm că nu putem fi de aceeași părere cu comisia delegată de Consiliul Județean specială, prin procesele verbale din 28 oct. și 19 nov. 1936”¹³¹.

Criza economică mondială din anii 1929-1933 este prezentă și în Păulești, cu influență negativă mai ales asupra bugetului primăriei, unde prevederile bugetare din anul 1933 sunt de 506988 lei, din care se realizează ca venituri numai 394487 lei. Dar ca o compensare, apar impozite de la societățile petroliere. Acestea își intensifică activitatea de concesionare a

¹²⁹ ANJP, Fd. PCP., dosar 1/1930 (3), f. 104.

¹³⁰ *Ibidem*, dosar 1/1931(4), ff. 1, 8.

¹³¹ *Ibidem*, dosar 1/1933 (1), f. 38.

subsolului terenurilor din dealurile Găgeni și Păulești, proprietate privată a sătenilor, oferindu-le acestora un preț mic, pe care din ignoranță și forțați de criză, ei îl acceptă.

Primarii Ion Costache și Gh. Ștefănescu fac față cu greu nevoilor comunei și abia reușesc să construiască un podeț și să împietruiască drumurile spre Cocoșești și spre biserica din Păulești.

Pe lângă activitățile, curente, în anul 1932, primăria realizează un registru statistic în care sunt înscrși toți locuitorii comunei Păulești și care conține: nume și prenume, numărul casei, proprietățile imobiliare (construcții și terenuri pe categorii de folosință), unelte agricole și animale. În acest fel, taxele și impozitele comunale puteau să fie stabilite cu o corectitudine ridicată.

În anul 1934, comuna avea 454 contribuabili și un buget excedentar. Aceasta permitea administrației comunale și primarului, Balcan D. Ion, ca pe lângă cheltuielile curente, să aloce fonduri pentru o bibliotecă populară, 14% pentru școală și sume mari pentru întreținerea taurilor reproducători, activitate nouă apărută în administrația comunei.

Instabilitatea politică din Europa și agresivitatea partidelor de extremă dreapta din România, din acei ani, obligă autoritățile să ia măsuri de prevenire a eventualelor dezastre. În acest scop, în anul 1936, și în comuna Păulești se întocmește un amplu *Plan de apărare pasivă*. Prin decizie, din comisia de conducere fac parte oamenii de bază ai comunei: Ion D. Balcan (primar), Dionisie Turtoescu (preot), Gh. D. Ștefănescu (directorul școlii) și M. Dobrin (seful de post). Planul prevedea un serviciu de veghe - din turla bisericii și la primărie, care folosea ca instrument de alarmă clopotul bisericii -, un serviciu sanitar și unul de stingerea incendiilor¹³².

În aceeași perioadă, se pune și problema construirii unui nou local pentru primărie și a unei case parohiale.

Pentru întocmirea proiectului primăriei, primarul cere ajutorul profesorului-arhitect Toma T. Socolescu, care din anul 1927, devenise locuitor și proprietar al unei mici ferme în Păulești. După întocmirea proiectului, Serviciul Tehnic de la prefectură îl aprobă la data de 29 iulie 1937. În timpul execuției lucrărilor, serviciile primăriei se mută în casa fostului notar Al. Ispas și se începe construcția noului local¹³³.

¹³² *Ibidem*, dosar 1/1936 (3), f. 1.

¹³³ *Ibidem*, dosar.2/1937, f. 6, dosar 1/1941(2), ff. 2-16.

Fotografie de epocă (arhiva T.T.Socolescu)

Localul Primăriei comunei Păulești (fotografie actuală, Alexcolor)

Cădirea a fost construită în perioada 1937-1941, a avut, inițial, destinația de primărie și post de jandarmi, după anul 1950 a rămas numai primărie. După anul 2006, localul a fost extins și modernizat.

Din motive necunoscute, dar presupunem că la cererea locuitorilor, Departamentul Interne al M.A.I., prin decizia nr. 16470/28 mai 1937, aprobă

dezlipirea satului Cocoșești de comuna Păulești și realipirea la comuna Blejoi, începând cu data de 1 aprilie 1937¹³⁴, fapt care devine realitate mai târziu, conform scrisorii preturii Ploiești nr. 309/6 ian. 1940.

Politica instabilă de la începutul anului 1938 determină instalarea regimului autoritar al regelui Carol al II-lea, cu desființarea partidelor politice și înființarea Frontului Renașterii Naționale, ca partid unic.

Ca urmare, în conformitate cu ordinul prefectului nr. oo2631/16 feb. 1938, în comunele rurale primarii vor fi numiți dintre „*demobilizații cu cel mai mare grad sau ofițerii de rezervă dacă există*”. Sarcina lor era să conducă singuri administrația, cu atribuțiile și competențele anterioare ale consilierilor¹³⁵.

În aceste condiții, prin decizia prefecturii nr.1266/18 feb.1938, este numit primar în comuna Păulești profesorul-arhitect Socolescu T. Toma¹³⁶, posibil, la propunerea marelui istoric, profesorul Nicolae Iorga, cu care era prieten.

Intrat în funcție ca primar onorific, Socolescu încearcă să-și atragă de partea sa pe Gheorghe Ștefănescu, directorul școlii și pe soția acestuia învățătoarea Rodica, pe preotul Dionisie Turtoescu și un grup de localnici dintre care menționez pe: Dumitru V. Ionescu, ajutor de primar, Alexandru Ispas, secretar și Gheorghe Ilie Radu (tatăl meu), ca agent agricol și casier comunal.

Primarul Toma T. Socolescu în mijlocul consătenilor. Păulești, 1940

¹³⁴ ANJP, Fd. Prefectura Prahova, dosar 17/1937, f. 7.

¹³⁵ *Ibidem*, dos. 3/1938, f. 68.

¹³⁶ *Ibidem*, dosar 265/1938, f.7.

A început mandatul în forță, obligând societățile petrolifere de pe teritoriul comunei să plătească taxe și impozite pentru traversarea cu conductele lor a drumurilor comunale, pentru folosirea acestora și mai târziu pentru producția realizată, mărinđ astfel mult veniturile bugetare. Dar pentru un contact civilizată cu aceste societăți și cu alți colaboratori, avea nevoie la primărie de o mașină de scris, pe care o cumpără de la o firmă a prietenului său Ștefan Moțoi și astfel, începând din data de 28 septembrie 1938, toată corespondența primăriei, care până acum era scrisă manual, va putea fi dactilografiată.

La data de 9 august 1939, bunurile imobile ale primăriei comunei Păulești (sate Păulești, Dănești și Degerați) erau următoarele:

1. Un teren, la sediul primăriei, cu suprafața de 2590 m.p., donație Rășcanu, cu 187 m.p. clădire din zid (primărie și post jandarmi).

2. Teren, 2500 m.p. din moșia Găgeni - Ghighiu, împrörietărire din 1921, (pentru cimitirul animalelor).

3. Teren izlaz, 66 ha. împrörietărire 1907 (vezi anexă plan din anul 1911). Pe el exista un grajd și o troiță, monument al eroilor.

4. Teren izlaz, 38,8 ha., împrörietărire din moșia Letiția Ghica, în anul 1921, vecin la vest cu râul Dâmbu.

5. Teren izlaz, 18 ha., vecin la sud-vest cu restul moșiei Caracaș.

6. Terenul bisericii din Păulești, cu suprafața de 1213,5 m.p., donație veche, cu biserică din 1875 și clopotniță din lemn.

7. Teren în mijlocul izlazului, 3375 m.p., pe valea Fântâniei, împrörietărire veche, cu capelă din lemn 22 m.p. pentru cimitir uman, cult ortodox.

9. Teren 2,5 ha. pe moșia Găgeni-Ghichiu, împrörietărire din anul 1921 (2 ha. arabil și 5000 m.p. pentru cimitir uman satul Găgeni). Pe teren exista biserica veche a satului Găgeni cu o suprafața de 80 m. p., avariată de cutremurul din anul 1940.

10. Terenul școlii din satul Păulești, 1940 m.p., donație Gh. A. Ionescu (3 săli de clasă, 3 încăperi, 4 camere locuință)

11. Teren arabil 8,5 ha. din moșia Găgeni-Ghichiu, împrörietărire, vecini la est pădurea Misleanca și la vest șoseaua Ploiești-Câmpina, teren de cultură pentru școala primară.

12. Teren pentru experiență, 4900 m.p., vecin cu casa parohială, donație din anul 1939, pentru școala primară din satul Păulești.

13. Șapte puțuri cu apă potabilă¹³⁷.

Pentru asigurarea continuității lucrărilor începute la noua primărie și la casa parohială, noul primar asigură fondurile necesare și urgentează

¹³⁷ ANJP, Fd. PCP, dosar 1/1939, f. 42.

ritmul lor de execuție, dar în același timp proiectează și începe execuția unui grajd comunal modern.

Ca profesionist, arhitectul simte nevoia sistematizării comunei și propune spre aprobare consiliul comunal Decizia nr. 7/15 sept. 1939, document vizionar și programatic privind dezvoltarea acesteia. După ce face un preambul, în care descrie așezarea favorabilă a comunei Păulești, îi programează viitorul apropiat astfel :

„Prin situația ei pitorească și în apropierea industriei de petrol și a municipiului Ploiești ar putea fi transformată în sat model, cerându-se pentru aceasta următoarele lucruri:

- 1. Alimentarea cu apă potabilă, lucrare începută de Municipiu.*
- 2. Construirea unei băi populare.*
- 3. Completarea centrului agricol care a fost început, prin construirea unui grajd comunal și plantarea unei grădini de pomi fructiferi.*
- 4. Terminarea localului de primărie și a dispensarului de consultații.*
- 5. Întreținerea drumurilor existente și împietruirea celor secundare.*
- 6. Electrificarea comunei și a pădurii-parc.*
- 7. Construirea unui mic spital de izolare, pentru boli sociale și contagioase precum și o mică maternitate.*
- 8. Biserica și școală nouă”.*

După câteva explicații motivante, decizia se încheie astfel:

„Socotim că prin puterile comunei și cu ajutorul Municipiului Ploiești, material și moral, s-ar putea moderniza, din toate punctele de vedere, această comună în apropiere de oraș și în imediata vecinătate a unui loc de recreație (pădurea-parc Păulești) care este des vizitată, în timpul verii, de persoanele doritoare de petreceri în aer liber.

Ținând cont că decizia noastră va intra în vederea forurilor în drept spre realizarea dorințelor noastre,

Decidem:

Art. I. Aprobăm ca Păuleștii să devină comună suburbană pe lângă municipiul Ploiești, conf. art. 4 din legea administrativă.

Art. II. Prezenta decizie se va înainta locului în drept spre aprobare.

Dat în cabinetul nostru, astăzi 13 Decembrie 1939.

Primar Toma T. Socolescu”

Decizia a fost trimisă la municipiul Ploiești care a aprobat-o și a trimis-o superiorilor, fiind în final aprobată prin Decretul Lege 3307 din 3 oct 1940, semnat de generalul Ion Antonescu¹³⁸, Conducătorul Statului Român și Președinte al Consiliului de Miniștri. Acesta ajunsese la putere alături de Mișcarea legionară, după abdicarea regelui Carol al II-lea, la 6

¹³⁸ ANJP, Fd. Primăria oraș Ploiești, dosar 199/1940, ff. 2, 4, 5, 11.

sept. 1940, când a schimbat și toate structurile administrative, de sus până jos.

Acțiunile primarului Socolescu nu mai sunt înțelese de noile autorități legionare din Ploiești, cărora le devenise subordonat și, supus presiunilor acestora demisionează, ca să facă loc primarului legionar din Păulești, Grigore Ioniță Dincă, numit prin decizia prefecturii Prahova, nr. 856/18 nov. 1940.

Demisia nu i-a asigurat liniștea fostului primar. Prietenia cu profesorul Nicolae Iorga, asasinat de legionari în noaptea de 27/28 noiembrie 1940, a determinat ca un alt grup de legionari să-l agreseze în aceeași noapte, încercând să-l scoată din domiciliul său. Acțiunea lor nu a reușit, fiind apărat de consătenii săi, așa cum voi detalia într-un alt capitol al acestei lucrări¹³⁹.

Rebeliunea legionară din 21 ianuarie 1941 a scurtat mandatul primarului Gh. Ioniță Dincă, la conducerea comunei fiind numit I. D. Balcan pentru al treilea mandat. La 15 februarie 1941, noul primar recepționează localul nou al primăriei, care era funcțional încă din anul 1939.

Din cele două chestionare, întocmite de acest primar în anul 1941 (unul cerut de M. A. I. cu ord. 37/mai 1941 și al doilea intitulat „*Recensământul satelor*”), voi rezuma starea comunei în acel an astfel:

1. Deși era comună suburbană, depinzând cu bugetul de municipiul Ploiești, totuși, administrativ, primea sarcini și de la plasa Centrală, nou înființată.

2. În componența comunei intrau satul Păulești, cu 1219 locuitori și 330 gospodării, satul Dănești, cu 38 locuitori și 12 gospodării și satul Degerați, cu 45 locuitori și 9 gospodării.

3. Suprafața totală a satului (comunei n.a.) era de 1675 ha, din care 40 - vatra satului, 1063 - agricol, 5 - grădini, 27 - fânețe, 118 - izlaz, 331 - pădure, 52 - vii, 35 - livezi cu pomi.

4. Ocupația principală a locuitorilor era agricultura și, excepțional, servicii prin fabrici și schele petrolifere.

5. Locuitorii se hrăneau mai mult cu mămăligă, cu produse din gospodăria proprie, cu pâine fabricată în cuptoarele lor, nefiind brutării și măcelării în sat¹⁴⁰.

În decembrie 1941 și februarie 1942, mai mulți locuitori reclamă la prefectură unele nereguli din activitatea primarului I. D. Balcan și cer reinstalarea în funcție a profesorului-arhitect Toma T. Socolescu. Acesta

¹³⁹ Constantin Ilie, *op. cit.* p. 23.

¹⁴⁰ ANJP, Fd. PCP, dosar 1/1941, f. 33 și dosar 5/1942, ff. 207-211.

este renumit, prin Decizia nr. 231/27 feb. 1942, depune jurământul la 28 februarie și își începe al doilea mandat¹⁴¹.

Noul primar întocmește un raport adresat prefectului, prin care îi prezintă înfăptuirile din primul său mandat, programul de viitor, fondurile pe care le are, dar și cele care îi sunt necesare¹⁴².

Ca înfăptuiri din fostul mandat, el menționează: două șosele, cinci poduri din stejar, alee-parc și troiță pentru eroi, grajd pentru patru tauri și doi vieri, terminarea localului primăriei cu două camere pentru dispensar, sistematizarea cimitirului și plantarea aleilor cu castani, reparații la școala veche, distribuirea gratuită a 4000 de pomi fructiferi locuitorilor, construirea unui puț pentru apă potabilă și reparația celor vechi.

În programul noului mandat își propune: construirea unui nou local de școală cu patru clase și cancelarie, o nouă biserică (cea veche fiind deteriorată de cutremur), o casă pentru agronom, o baie populară o conductă de apă în lungul șoselei (cu alimentare de la puțul municipiului existent în pădure), procurare de unelte agricole și pomicole necesare centrului agricol, plantarea de arbori pe șoselele comunei și întreținerea acestora.

Pentru realizarea lor avea fondurile din bugetul comunei, pe cele de la municipiu, unele promisiuni de la Ministerul Agriculturii, ajutor de la societățile petrolifere, dar avea nevoie și de ajutorul prefecturii.

Cu speranță și încredere, el își încheie raportul spunând: *„Vă asigur că-mi voi depune ca și în trecut întreaga mea capacitate de muncă complet dezinteresată, ca primar fără salariu și ca arhitect gratuit, pentru înfăptuirea în cele mai bune condiții a lucrărilor prezentate, urmând să transform satul acesta în sat model, așa cum știu că doriți și Dvs.”*

În condițiile grele ale unui război început cu un an înainte, primarul arhitect începe să-și desfășoare programul:

- Organizează un ”Sfat comunal”, din care fac parte gospodarii frunțași ai comunei, comandorul Matei Vasilescu și foști primari, Gh. T. Vasilescu, Gh. Popescu și Gh. Balcan.

- Reorganizează Consiliul de judecată al comunei, fiind președintele ei, ajutat de membrii: Dumitru V. Ionescu ajutor de primar, preotul D. Turtoescu și comandorul pensionar M. Vasilescu. Grefierii erau notarul C. Mustățea și secretarul Al. Ispas.

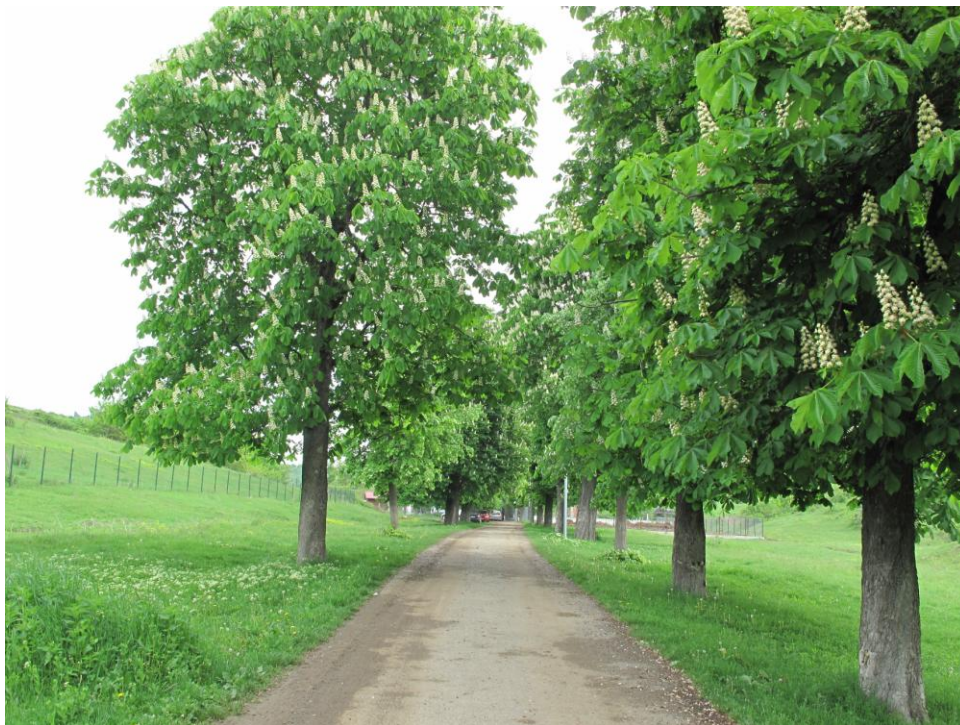
- Plantează castani și salcâmi „Besoniana” pe marginea unor șosele, și alei de nuci pe izlazul comunal și pe terenul din sudul pădurii Doftoreanca.

- Proiectează și începe construcția unei școli noi și a unei băi comunale.

¹⁴¹ ANJP, Fd. Pref. Prahova, dosar 433/1942, ff. 1-7.

¹⁴² ANJP, Fd. PCP, dosar 5/1942, ff. 169, 170.

- Insistă pentru alimentarea cu apă a comunei, prin mai multe scrisori adresate primăriei municipiului Ploiești, dar nu obține rezultatele dorite¹⁴³.

Alee cu castani spre cimitir (foto Alexcolor, 2011)

Fondurile pe care le avea, fiind insuficiente, îl determină să intervină, cu memorii peste barierele ierarhice, la mareșalul Ion Antonescu și la soția sa, conducătoarea Consiliului de Patronaj al Prevederilor Sociale, care avea o tabără în pădurea Păulești. Cei doi soți vizitează comuna în anul 1943, promițându-i sprijin, pe care i l-au acordat atât cât s-a putut, prin ministerele subordonate¹⁴⁴.

Programul lui edilitar se termină brusc, după 5 aprilie 1944, când au început bombardamentele aviației americane asupra Ploieștiului și care au adus în Păulești sute de refugiați din oraș, cu problemele lor de cazare și de masă, pe care primăria trebuia să le rezolve.

Evenimentele de la 23 August 1944 au adus războiul concret și în Păulești, unde se aflau baze ale armatei germane, așa cum îl voi descrie în alt capitol. Socolescu se refugiază la Vălenii de Munte lăsând primăria în grija ajutorului de primar Dumitru V. Ionescu.

¹⁴³ *Ibidem*, dosar 5/1942, ff. 169, 170, 196, 237.

¹⁴⁴ *Ibidem*, dosar 3/1943, ff. 38, 40, 41, 88.

Au urmat două luni de debandadă în timpul trecerii trupelor sovietice prin comună, cu care, probabil din frică, ajutorul de primar colaborează, dezamăgindu-l pe Socolescu.

Adunarea obștească a comunei Păulești, prin procesul verbal din 5 noiembrie 1944, îl reconfirmă ca primar în continuare tot pe Toma T. Socolescu, dar cu un nou ajutor de primar, Ion Ionescu-Pescaru, numit din 2 oct 1944.

Sarcinile pretinse de cei care erau numiți să administreze Comisia de Armistițiu cu U.R.S.S. depășeau posibilitățile comunei, primarul nu le-a putut îndeplini și la propunerea preturii este sancționat de noul prefect „*cu prevenire pentru neglijență în serviciu la aplicarea Convenției de Armistițiu*”, prin Decizia prefecturii județului Prahova, nr. 1425, din 12 decembrie 1944. La presiunile viitorilor comuniști, prin Decizia nr. 171/29 ianuarie 1945 a aceleiași prefecturii¹⁴⁵, este înlocuit din funcție cu învățătorul Toma L. Toma.

Am insistat asupra primarului Socolescu, deoarece el a schițat și a început primul program de modernizare a comunei Păulești, pe care nu a putut să-l termine așa cum și-ar fi dorit, rămânând nerealizate nici până azi: biserica nouă pe care o proiectase și pentru care începuse procedurile juridice de expropriere a terenului, centrul agricol și micul spital.

2. Perioada primarilor și a președinților din sistemul totalitar (6 martie 1945 - 21 decembrie 1989)

Frământările politice din întreaga țară pun stăpânire și pe comuna Păulești, se formează tabere cu orientări politice divergente care se luptă între ele.

La 6 martie 1945 se instaurează regimul procomunist condus de dr. Petru Groza. Imediat apar și în comuna Păulești elementele fidele acestui guvern.

Primarul - învățător Toma L. Toma, făcând jocurile noilor autorități, îl reclamă la parchet pe Socolescu, pentru infracțiuni nedovedite, dar este și el înlocuit cu fostul primar legionar Grigore I. Dincă, oportunist și tovarăș de drum. Nici el nu rezistă mult, deoarece apar embrionii luptei de clasă. Sunt numiți primari comuniști, între care poate fi amintit Crăciun T. Petre, care ajută la falsificarea alegerilor din anul 1946, dar care trebuie să facă față și secetei cumplite din anul 1946 și reformei monetare din anul 1947. Urmează Toma I. Constantin (Costică Ilie Toma) și apoi fiul lui, Gheorghe C. Ilie.

¹⁴⁵ Nicolae Dumitrescu; Constantin Ilie, *op. cit.*, pp. 205, 206.

Schema primăriei în anul 1946 era formată din primar, ajutor de primar, notar, secretar-casier, servitor și trei guarzi¹⁴⁶.

Ei, împreună cu comisia înființată în acest scop, sunt cei care au înfăptuit Reforma Agrară de după 1945, au desființat moșiile existente pe teritoriul comunei și au împrăștiat, pentru scurt timp, veteranii, văduvele, orfanii de război dar și pe cei fără pământ sau cu pământ puțin.

Guvernul Groza, care reușise să-și impună puterea la nivelul instituțiilor centrale, urmând îndemnul și experiența fostei Uniuni Sovietice, trebuia să sovietizeze și administrația locală. Prin legislația privind sfaturile populare din anul 1949, și apoi prin cea a reorganizării administrative din 6 septembrie 1950, dispar județele, plasele, municipiile și apar regiunile și raioanele. În același timp, dispar noțiunile de **prefect**, **pretor**, **primar și consilieri**, apărând în schimb noțiunile de **președinte** și de **deputați ai sfatului popular**.

Ca urmare, comuna Păulești a început să fie subordonată Raionului Ploiești din Regiunea Ploiești, având în componență: satul Păulești, cătunele Dănești și Degerați, fosta comună Găgeni și satul Cocoșești¹⁴⁷.

Înainte de legalizarea înființării sfatului popular, ca urmare a unui ordin, prin scrisoarea nr. 693/23 august 1949, sub semnătura primarului Gheorghe C. Ilie, se raportează la pretură: „*titulatura de „Primărie” existentă la comună se schimbă în „Comitetul Provizoriu”*”.

În acest fel a dispărut pentru totdeauna firma „PRIMĂRIA-PĂULEȘTI”, scrisă pe frontispiciul clădirii de arhitectul Socolescu, cu litere stilizate din piatră, care poate merita să fie reconstituită și pusă la loc, după fotografia rămasă într-un album¹⁴⁸.

Din acel moment, dispărea formal ultimul primar din acea epocă și apare tranzitoriu, timp de peste un an, președintele Gh. C. Ilie. Acesta, prin procesul-verbal din 21 decembrie 1950, predă inventarul Comitetului Provizoriu, compus din câteva imobile, către Sfatul Popular, semnând tot el, atât la predare cât și la primire¹⁴⁹, fiind ales președinte al instituției nou create. Mai târziu, fiind trimis la cursuri de pregătire pentru funcția în care era deja ales, la începutul anului 1951, el își schimbă numele în Toma C. Gheorghe, nume cu care va semna toate documentele instituției, în toate mandatele pe care le va avea în viitor.

Pentru locuitorii comunei, perioada 1950- 1962 a fost foarte grea, deoarece ea a fost marcată de lupta autorităților împotriva lor.

¹⁴⁶ ANJP, Fd. PCP, dosar 4/1946, f. 188.

¹⁴⁷ Ion R. Dedu, *op. cit.*, pp. 64, 75, 89, 135.

¹⁴⁸ Zina Macri și Ionuț Macri, *op. cit.* p. 143.

¹⁴⁹ ANJP, Fd. PCP, dosar 2/1950, f. 41.

Atunci s-au introdus cotele obligatorii pentru: grâu, porumb, floarea soarelui, lapte, lână și alte produse agricole. Procentul de realizare a planului de colectare era mult mai mic față de cel planificat. Au început presiunile exercitate asupra acelor care își valorificau surplusul de produse pe piețele din Ploiești. S-a interzis deplasarea lăptarilor la Ploiești, pentru vânzarea produsele lor, dacă aceștia nu făceau dovada predării cotei obligatorii către stat¹⁵⁰. Tot atunci a început și prigoana împotriva gospodarilor fruntași ai comunei, numiți „chiaburi”.

Decizia nr. 3/13 februarie 1951 a introdus un nou regulament pentru impozite și taxe, dintre care se pot exemplifica: taxe pe biciclete și motoarete, pe căruțe, pentru adevărarea proprietății vitelor și adăpatul lor, pentru paza comunală și a câmpului, pentru întreținerea cimitirelor etc.

Obiectivul prioritar era colectivizarea agriculturii, spre care erau îndreptate toate forțele pe care le putea mobiliza președintele sfatului: activiștii de partid, deputații sfatului popular, funcționarii, dar mai ales cadrele didactice, ca acțiune impusă, în afara obligațiilor școlare.

S-a început cu forma întovărășirilor agricole, organizat în toate satele comunei. În anul 1956 s-a înființat prima gospodărie agricolă colectivă în Găgeni, în 1959-1960 în Păulești și Cocoșești, în anul 1962 reușindu-se unificarea lor, pe întreaga comună, sub titulatura Gospodăria Agricolă de Producție „30 Decembrie”.

A fost o etapă grea, violentă, care a alterat dragostea țăranilor pentru muncă. A dispărut pentru ei noțiunea de „zi lumină” pentru muncile sezoniere din lunile aprilie - octombrie, ale anului agricol, fiind înlocuită cu „ziua muncitorească” de opt ore. Tineretul și oamenii buni de muncă au migrat spre unitățile industriale și de servicii din localitățile vecine, cu prioritate la cele din Ploiești. A rămas să lucreze o populație îmbătrânită, în special femei neputincioase al căror randament și calitate a muncii erau mici.

În aceste condiții, se producea puțin, se fura mult și se raportau producții record, după cum planificau conducătorii de la centru.

Totuși, ca o compensare, societatea nu putea să stea pe loc, ci trebuia să se dezvolte.

În această perioadă a început să apară rețelele edilitare moderne, în următoarea ordine: electrice, apă și gaze.

a. Iluminatul

Urmând porunca lui Lenin „*Comunismul înseamnă puterea sovietică plus electrificarea întregii țări*” noile autorități s-au hotărât să o pună în practică cu prioritate. Au profitat atât de mulțimea rețelelor electrice

¹⁵⁰ *Ibidem*, dosar 1/1950, f. 131.

folosite de societățile petroliere care împânzeau teritoriul comunei, cât și de contribuțiile bănești, uneori obligatorii ale sătenilor.

Se știe că, până spre sfârșitul secolului al XIX-lea, locuințele păuleștenilor erau luminate cu lumânări din ceară sau cu ulei vegetal. După ce petrolul lampant a devenit accesibil la cârciumile din comună, distribuit pe bază de licitație din care primăria lua impozite, a început să se generalizeze iluminatul cu petrol lampant.

De acest tip de iluminat m-am bucurat și eu în copilăria mea. Lampa era un instrument casnic, format dintr-un vas de sticlă, în care se înșuruba o mașinărie din alamă purtătoare de fitil, peste care se așeza sticla de lampă, cu o formă de bulb prelungit cu un mic coș de evacuare a fumului. Suportul ei din sârmă, care permitea agățarea în cui, avea atașată o oglindă, cu scopul de a mări fluxul luminos prin fenomenul de reflexie. Era un instrument necesar, incomod, generator de incendii și producător de fum înecăcios în timpul funcționării. Cu ajutorul lui am învățat însă să scriu și să citesc în serile lungi de iarnă.

Primele construcții iluminate electric, în comuna Păulești, în deceniul al patrulea al secolului al XX-lea, au fost conacele Socolescu, Duqué și vila Băicoianu. Erau alimentate prin generatoare proprii, care funcționau numai seara.

Din prima rețea modernă instalată s-au alimentat cu energie electrică, la începutul deceniului al cincilea primăria, apoi școala și, treptat, în etape, până în anul 2000, iluminatul stradal și locuințele tuturor sătenilor.

b. Alimentarea cu apă

În comuna Păulești era acută și rezolvarea problemei apei, prima pânză freatică fiind, în general, la adâncimi de peste 40 de metri. Până la începutul secolului al XIX-lea, pentru apa potabilă, populația se alimenta cu apă din izvoarele naturale existente în văile dealurilor din nord-estul comunei, sau din fântânile cu cumpănă, atunci când pânza de apă era, accidental, mai la suprafață. Dintre acestea, o relicvă istorică poate fi admirată și astăzi, pe valea Fântânii din Păulești. Mai târziu, oamenii au început să sape puțuri pe care le căptușeau cu ghizduri din lemn de stejar sau din piatră. Un raport al primăriei, din 20 aprilie 1901, menționează că în comună sunt șase fântâni cu ghizduri, din care trei cu adâncimea de 40 m, una de 8 m și una de 6 m¹⁵¹.

Tehnologia betonului simplu, turnat în forme cilindrice, la începutul secolului al XX-lea, a condus la puțurile căptușite cu tuburi, cu înălțimea și diametru de câte un metru.

¹⁵¹ ANJP, Fd. PCP, dosar 1-3/1901, f. 2.

Foto puț vechi (foto, M. Ioniță)

La data de 22 decembrie 1955, în inventarul comunei¹⁵² erau un număr de 12 puțuri și fântâni.

În Păulești:

1. La Gh. Florea	tuburi	70 m
2. La Gh. Zaharia	”	60 m
3. La Cruce	”	60 m
4. La Tănase Costache	”	70 m
5. La Gh. Gavrilă	”	50 m
6. Fântâna	”	9 m

În Găgeni:

7. Satul Nou	”	57 m
8. Moară	”	50 m
9. La Hehnă	”	50 m
10. La Gherdoveni	”	15 m
11. Pe Vale	”	12 m

În Cocoșești:

12. În sat	”	60 m
------------	---	------

¹⁵² ANJP, Fd. SPCP, dosar 32/ 1956, f. 14.

Exploatarea acestor puțuri se făcea cu un lanț trecut peste un tambur, care era prins fix de o roată. La capetele lanțului erau agățate două găleți, de regulă din lemn. Se acționa roata, se rotea tamburul și se aducea la suprafață, pe rând, câte o găleată alternativ, plină cu apă. Lanțul, după un timp, se uza, una din zale se rupea și întregul ansamblu, lanț + găleți, cădea în puț. Le recupera puțarul, omul curajos, specializat (în Păulești l-am cunoscut pe Ilie Bogatu), care era lansat cu hârzobul în puț și le aducea la suprafață. Meseria a dispărut în același timp cu puțurile.

În perioada anilor 1935-1955, exista și un puț forat, de adâncime, la ferma lui Duqué de la marginea Păuleștilor, care printr-o cișmea potolea setea drumetilor, în drumul lor spre și de la Ploiești. Din el se alimentau și cocoșeștenii, cărând în căruțe câte un butoi plin cu apă de la această sursă.

Primarul Socolescu, prin scrisoarea 1074/4 iulie 1938, înștiințează societatea Unirea că a luat apă din conducta lor de pe izlaz, folosind o conductă de 1 țol pe care a dus-o la grajdul comunal. Aici a improvisat o baie populară de vară, cu dușuri, folosind o puțină așezată pe capre, încălzită natural. El spune: „*Aceeași conductă o ducem la primărie, la școală, dând la ambele instituții câte o gură de apă*”¹⁵³. Deși în anul 1944, el realizase o baie modernă lângă școală, care era dotată cu 8 dușuri, cazan și cuptor de deparazitare, din lipsă de apă aceasta a devenit funcțională mult mai târziu și numai pentru un timp scurt.

În anii '50, s-a montat o conductă, alimentată de la stația de pompe Recea de la Teleajen, cu un robinet pe izlazul din dealul Degerați. Aceasta, mai târziu, a fost prelungită prin pădurea Moșneanca până în satul Cocoșești.

Puțurile forate, pe izlazul comunal din Cocoșești, pe cel de la grajdul comunal din Păulești și în alte locuri ale comunei, au rezolvat numai parțial problema alimentării cu apă a unor zone limitate ale comunei.

S-a continuat cu întocmirea unei documentații științifice trimisă la raion, cu scrisoarea nr. 277/26.01.1960, pentru montarea conductelor de distribuție a apei din Păulești și Găgeni. Acțiunea a fost susținută și dezvoltată de majoritatea președinților de consilii populare după anul 1968, astfel că, în anul 1989, problema apei era rezolvată în mare măsură, în toată comuna.

c. Încălzirea instituțiilor publice și a locuințelor

Până la începuturile deceniului al cincilea, instituțiile publice erau încălzite cu lemne, iar locuitorii comunei Păulești își încălzeau locuințele și își preparau hrana, folosind drept combustibil materialul lemnos și cocenii

¹⁵³ ANJP, Fd. PCP, dosar 3/1938 (6),f.2 și dosar 4/1943.

de porumb, deși conductele cu gaz de sondă traversau, în lung și în lat, teritoriul și drumurile comunei.

Încă din 1951 s-au introdus gaze numai la școală și la primărie, cu bransamente la o conductă existentă care alimenta orașul Ploiești. La inițiativa locuitorilor comunei, prin contribuții bănești voluntare, s-a cumpărat țevă recuperată de la unități din petrol și, după anul 1960, cu ajutorul unor întreprinderi specializate, a început să se construiască, în lungul drumului județean și al unor drumuri comunale, o rețea de distribuție a gazelor. Cu excepția satului Cocoșești, până în anul 1989, toate celelalte sate ale comunei au beneficiat de acest confort sport.

Reorganizarea administrativă din anul 1950 s-a dovedit nesatisfăcătoare și, prin Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 1116/1968, se revine la organizarea pe județe. Păuleștiul redevine comună suburbană a municipiului Ploiești din județul Prahova, având în componența sa satele: Păulești, Găgeni, Cocoșești și noul sat apărut sub numele Păuleștii Noi¹⁵⁴. Satul Dănești a dispărut prin alipirea lui la satul Cocoșești, iar cătunul Degerați, similar, prin strămutarea locuitorilor lui în amplasamente din perimetrul construibil al comunei¹⁵⁵.

Rămășițe din cătunul Degerați (foto Alexcolor, 2011)

¹⁵⁴ Ion R. Dedu; *op. cit.*, p. 135, 256

¹⁵⁵ ANJP, Fd. SPCP, dosar 39/1958, f 2

La sfârșitul anului 1968, prin legea 57/1968, se înlocuiesc sfaturile populare cu consiliile populare. Este aceeași Mărie cu o pălărie mai modernă, așezată pe capul localităților de noul dictator Nicolae Ceaușescu. Acum, președintele comitetului executiv al consiliului popular comunal poate fi formal și primarul comunei, fără ca să-i fie înființată, în același timp și instituția numită **Primărie**. Politic, acest președinte-primar trebuia să fie și secretarul organizației de partid locale. În această situație s-au aflat președinții-primari: Stoica Nicolae, Toma C. Gheorghe (în al treilea mandat) și Petrache Gheorghe.

Depășind greutățile și caracterul de falsă democrație, impusă de instaurarea regimului totalitar, cu o administrație locală mai bună sau mai rea, cu președinți ai sfaturilor sau ai consiliilor populare, mai mult sau mai puțin gospodari, în perioada anilor 1950-1989, locuitorii s-au mobilizat pentru dezvoltarea comunității lor.

Îmi este greu să departajez și să evidențiez, cu dovezi concrete, ce a făcut în această perioadă un președinte sau altul, deoarece la arhivele județene, arhiva comunei este predată numai până în anul 1968, restul aflându-se posibil la primărie și, practic, nu am avut posibilitatea să o cercetez. Pe de altă parte, unele acțiuni, bune sau rele, au avut durată mai mare decât mandatul unuia sau al altuia, tranzitându-le.

Alimentarea ne semnificativă cu fonduri bugetare, de la centru sau din bugetul local, au condus la folosirea contribuțiilor bănești și uneori cu muncă voluntară ale oamenilor. Aceștia au reușit, în perioada 1945-1989, să mărească spațiile școlare în toate satele, să construiască trei cămine culturale și trei grădinițe de copii, să construiască o biserică nouă în satul Găgeni și să o mărească și să o consolideze pe cea din satul Păulești.

Pădurea Păulești a devenit un parc de distracții de referință atât pentru păuleșteni cât și pentru ploieșteni, cu restaurante, cu lacuri, cu scenă de serbări în aer liber, așa cum, vizionar, îl proiectase arhitectul Socolescu în anul 1931 și cum începuse să - l realizeze în 1940¹⁵⁶. Tot atunci s-au început și s-au dezvoltat continuu rețelele comunale de alimentare cu energie electrică, cu gaze și cu apă, așa cum le-am descris mai sus.

3. Perioada primarilor de după anul 1989

Sfârșitul anului 1989 a adus înlăturarea regimului totalitar instaurat în anul 1945. După o perioadă de tranziție, s-a adoptat o nouă constituție și o nouă legislație pentru administrația locală. Pentru comune rurale s-a revenit la denumirile de **primar**, **primărie** și de **consiliu local**, organisme democratice alese de locuitorii comunei, prin alegeri care au loc odată la patru ani.

¹⁵⁶ M. Sevastos, *op. cit.* p. 615 și ANJP, Fd. Primăria Orașului Ploiești, dosar 199/40, f. 5.

La Păulești, trecerea de la un regim la altul a fost făcută fără violențe, pe cale relativ pașnică, primar al comunei fiind numit Nicolae Ion, cu mandat nesemnificativ, cu durată scurtă de circa șase luni.

El a fost înlocuit cu inginerul agronom Balcan Gheorghe. Apariția Legii fondului funciar, nr. 18/19 februarie 1991 și lichidarea C.A.P.-ului, prin decizia prefecturii¹⁵⁷, i-au adus noului primar atribuții suplimentare, pentru organizarea procedurilor de reconstituirea și apoi de retrocedare a drepturilor legale asupra terenurilor și pădurilor, confiscate abuziv sau prin presiune, în timpul regimului totalitar.

Acesta a început o luptă grea, de lungă durată, continuată și de primarii următori (poate încă neterminată). Este greu să lupți cu mentalitățile învechite, cu încercările de fraudă, cu nedreptăți rezolvate sau unele încă nerezolvate de justiție, cu distrugerile și poate furturile de bunuri din fostul patrimoniu al C.A.P.-ului, nepedepsite niciodată.

Primele alegeri democratice pentru administrația locală, după cele organizate în anul 1937, au avut loc, în două tururi de scrutin, la datele de 9 și 23 februarie 1992. Cu această ocazie, primar al comunei Păulești a fost ales Șerban Ioan. El a fost reales de electoratul păuleștean, pentru încă două mandate și a rămas astfel în funcție peste 12 ani, până în iunie 2004. A fost depășit ca longevitate, în întreaga istorie a comunei, numai de primarul Dumitru Dumitrescu, cel care, la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, în patru mandate, a acumulat aproape 15 ani. În timpul mandatelor lui Șerban s-au eliberat cele mai multe titluri de proprietate, ca efect al Legii 18/1991.

I-a urmat profesorul Dincă Dumitru, director al școlii și fiu al satului Păulești, ales în iunie 2004, pentru un mandat de patru ani. Mandatul lui a expirat, în anul 2008, prin alegerea vice-primarului Drăgușin Ion în funcția de primar. La alegerile din anul 2012, electoratul a încredințat un nou mandat tot primarului Drăgușin.

Perioada anilor 1995-2012 poate fi considerată perioada de dezvoltare accentuată a comunei, în care cei trei primari aleși au avut contribuții importante, majoritatea realizărilor fiind tranzitorii între mandatele lor, greu partajabile.

Au apărut cartiere noi de locuințe, în toate satele comunei, prin extinderea spațiului intravilan, dar nici mobilarea vechilor vetre ale satelor, cu locuințe noi și frumoase, nu a rămas în urmă. Ele au răsărit ca ciupercile după ploaie, presărate printre casele vechi, case care dispar una după alta, într-un ritm alert și neașteptat.

¹⁵⁷ ANJP, Fd. C.A.P. Păulești, dosar 111/1991-1992, ff. 1-3.

Rețelele electrice, de apă și de gaze, începute în regimul trecut, au fost modernizate și extinse, pentru a face față populației în creștere care, după cifrele provizorii ale recensământului din anul 2011, a ajuns la 5752 locuitori în comuna Păulești ¹⁵⁸.

În satul Păulești și, parțial în Cocoșești, s-a construit o rețea de canalizare și o stație de epurare, la care s-au racordat mulți locuitori, instituții și societăți comerciale.

Nici rețeaua de drumuri comunale nu a fost neglijată, structura veche a fost modernizată prin asfaltări în proporție de peste 90 %, unora dintre ele adăugându-li-se rigole betonate pentru scurgerea apelor. S-au făcut poduri din beton peste pârul Dâmbu și peste Strâmba la Cocoșești.

Localurile primăriei și căminului cultural din Păulești s-au extins modernizat, păstrându-li-se arhitectura de bază.

Atenția primarilor aleși s-a concentrat și asupra spațiilor școlare, care s-au modernizat, iar unele dintre ele au fost dotate cu calculatoare și alte utilități necesare procesului educativ.

Locuitorii comunei Păulești sunt oamenii harnici, muncitori și fără spirit războinic. Nu îmi explic de ce pe stema comunei, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 449/19 mai 2005, pe lângă spicele de grâu și frunzele de stejar cu roadele lor, care caracterizează câmpul și pădurile păuleștene, s-a plantat la centru, vizibil, un tun uriaș cu țeava lungă! Imaginea lui nu are nici o legătură cu bogățiile și aspirațiile comunei. Poate în locul tunului era mai inspirat un cireș încărcat de roade, o turlă de sondă, sau un castan în floare, asemănător celor plantați în parc.

Stema comunei Păulești

Din documentele de arhivă cercetate am selectat multe informații care m-au ajutat la întocmirea unei liste cronologice, cu numele și prenumele primarilor și a președinților de sfaturi și consilii populare ale comunei Păulești, cu mandatele lor aproximative, din perioada 1865-2012.

¹⁵⁸ Comisia Județeană pentru *Recensământul Populației și al Locuințelor.-2012-. Prahova, Conferință de presă, 2 februarie 2012.*

4. Lista primarilor și a președinților sfaturilor și consiliilor populare, din comuna Păulești-Prahova (mandate aproximative, perioada 1865-2012)

Nr. crt.	Numele și prenume	Perioada mandatului
	A. Primari (1865-1950)	
1	Popescu Dumitru	1865- 1872 mai 1880-aprilie 1881
2	Stancu Toma	1872-1878
3	Stancu Bratu	1879-mai 1880
4	Dumitru Dumitrescu	aprilie 1881-dec. 1886 ian.-1890-feb. 1896 noemb.1902-mart.1905 mai 1906-aug.1907
5	Ștefan Petre	ian.1887-dec.1887 aprilie. 1905-mai 1906
6	Dinescu (Șerban) Radu	ian.1888-dec.1889
7	Stan Dumitru	feb.1896-oct. 1902
8	Stănescu V. Dumitru	sept.1907-feb.1909 oct.1914-mai 1916 ian. 1918- mai 1918
9	Ionescu Vasile	feb.1909-oct.1914
10	Popescu D. Gheorghe	mai 1916-dec1917 mai 1918-noiemb.1918 aug 1923-dec.1925
11	Balcan St. Gheorghe	sept. 1918-mai 1920 aprilie.1922-iul.1923
19	Apostol Tănase	iun 1920-feb 1922 ian. 1926-dec.1926 iun .1927-noiemb.1927 iul. 1929-mai 1930 iun. 1932-feb 1933
20	Vasilescu T. Gheorghe	ian. 1927- mai. 1927
21	Balcan D. Ion	dec. 1927-iul. 1929 dec.1933-ian. 1938 ian.1940-dec. 1941
22	Costache Ion	iun.1930-mai 1932
23	Ștefănescu Gheorghe	feb. 1933-noiemb.1933

24	Costache Tănase	ian.1938-feb.1938 ian.1942-feb.1942
25	Socolescu T. Toma	feb.1938-noiemb.1940 feb.1942-ian 1945
26	Dincă I. Grigore	noiemb.1940-ian .1941 oct.1945-iunie 1946
27	Toma L. Toma	feb.1945-aug 1945
29	Manea D. Vasile	sept.1945-oc t. 1945
30	Crăciun T. Petre	iul.1946-dec.1947
31	Toma I. Constantin (C. Ilie Toma)	ian. 1948-mai 1949
32	Ilie C. Gheorghe (Gh. C. Ilie)	iun. 1949-dec. 1950 primar
	B. Președinți de sfaturi populare (1950-1969)	
32	Toma C. Gheorghe (Gh. C. Ilie)	dec.1950 - mai1953 președinte
33	Vișan Ștefan	iun.1953-dec. 1954
34	Macarie V. Constantin	ian .1955-mart.1956
35	Matei C. Ion	apr.1956-ian. 1958
36	Dincă T. Ștefan	feb. 1958-feb.1960
37	Manea D. Vasile	mart.1960-dec.1961
38	Ene St. Ion	ian. 1962-1969
	C. Președinți consilii populare -primari (1969-1989)	
39	Stoica Nicolae	1969-1973
32	Toma C. Gheorghe	1973-1981 (Vezi nr. crt. 32)
40	Petrache Gheorghe	1981- dec. 1989
	D. Primari, după 22 dec. 1989	
41	Nicolae Ion (numit)	dec. 1989- iulie 1990
42	Balcan Gheorghe ”	iulie 1990- feb. 1992
43	Șerban Ioan (ales)	feb. 1992 – iunie 1996 iunie 1996 – iunie 2000 iunie 2000- iunie 2004

44	Dincă Dumitru ”	iunie 2004- iunie 2008
45	Drăgușin Ion ”	iunie 2008- iunie2012 iunie 2012-prezent

Datele din tabel au următoarele surse:

- nr. crt. 1-37, culese de autor din dosarele ANJP, Fd. PCP și SPCP;
- nr. crt. 38- 42, de la secretara primăriei Păulești , Vasile Filica;
- nr. crt. 43-45, stabilite de autor după datele alegerilor.

O consider un început care poate fi îmbunătățit prin cercetări viitoare. Din ea lipsesc primarii fostei comune Găgeni, autonomă pe perioada 1930-1950, deoarece activitatea acelei primării nu a făcut obiectul lucrării mele.

Sunt sigur că mai pot fi spuse multe despre organizarea administrativă a comunei. Eu mă voi opri aici și voi lăsa câmp de studiu celor care, vor putea să extindă cercetările în detaliu, folosind și alte surse, inclusiv pe cele din arhiva existentă în depozitul primăriei Păulești.

VI. RĂZBOAIE, EROI ȘI MONUMENTE

Motto:

„Eroi au fost, eroi sunt încă,
Și-or fi, în neamul românesc,
Căci rupți sunt ca din tare stâncă
Românii ori și unde cresc”.
(Ioan Nenițescu din *Pui de lei*)

Istoria milenară a poporului român s-a scris cu sângele fiilor săi care au apărut limba, tradițiile, obiceiurile cultura și pământul țării, asigurând proprietatea, libertatea și viitorul familiilor lor.

Desfășurarea evenimentelor istorice de modernizare, din prima jumătate a secolului al XIX-lea, au culminat cu reformele domnitorului Alexandru Ioan Cuza, dezvoltând sentimentul patriotic și în comunitățile rurale noi. Acest sentiment a fost stimulat, în mare măsură, de reforma agrară și de școlile care apăruseră în multe dintre ele. Ca urmare, bărbații comunei Păulești, atunci când au fost chemați la datorie, au răspuns cu entuziasm, lăsându-și familiile acasă, conștienți de suferințele pe care acestea trebuia să le îndure pe timpul lipsei lor.

1. Războiul de Independență din anul 1877

În anul 1876, se ivesc în Peninsula Balcanică mișcări ale populațiilor creștine, reprimare în mod sălbatic de turci. Rusia reacționează, dând un avertisment, în care ne înștiințează: „*Vom trece prin tara voastră ca să atacăm Turcia*”. Prințul Carol (viitor rege), împreună cu Ion Brătianu și Mihail Kogălniceanu au acceptat, punându-le condiția de a ne lua ca aliați, astfel ca și noi să ne câștigăm independența față de Imperiul Otoman. La început am fost refuzați, dar apoi au fost nevoiți să ne ceară sprijinul.

Pentru zona noastră, în special pentru Ploiești, este remarcabil faptul că trupele rusești, în frunte cu însuși țarul Alexandru al II-lea și cu statul său major, au fost cantonate aici, în vederea pregătirilor pentru trecerea Dunării.

Rușii au trecut Dunărea, dar, după câteva săptămâni s-au lovit de o rezistență îndârjită a turcilor și atunci ne-au cerut să intervenim. Mica armată care număra aproximativ 35000 de români a trecut Dunărea și a luptat eroic la Plevna 1878, la Grivița, la Smârdan și ori unde a fost nevoie. Războiul din anul 1877 reprezintă revenirea românilor pe plan european într-un război internațional și astfel independența țării noastre, proclamată la 9 mai 1877, ne-a fost recunoscută după capitularea Turciei¹⁵⁹.

¹⁵⁹ Neagu Djuvara, *Scurtă istorie a românilor povestită celor tineri*, București, Editura Humanitas, 1999, pp. 168, 169.

La război au participat și prahovenii, care, mobilizați în regimentele lor, la începutul lunii aprilie 1877, s-au îmbarcat în trenuri din gara Ploiești, a cărei piață era plină de mulțimea venită să-i întovărășească, cu lacrimi în ochi sau cântând „*Marșul de la 1848*” și „*Hora ostașilor*”¹⁶⁰.

Unii au murit în lupte devenind eroi, alți s-au întors cum este și cazul sergentului Grigore Ion, din comuna Dumbrăvești - Prahova, devenit erou prin cucerirea drapelului otoman la Grivița, câștigându-și meritat dreptul de a fi unul dintre cele patru personaje ale Monumentului Vânătorilor din Ploiești și subiectul unui bust în comuna natală.

Printre ostașii participanți au fost și locuitori din comuna Păulești, care au revenit la casele lor, așa cum o dovedește lucrarea „*Chestionar comunal și administrativ*”, întocmit de primărie în anul 1889. La întrebarea nr. 138 „*Câți rezerviști sunt în comună, câți călărași, câți dorobanți cu schimbul, câți milițieni?*”, primarul Radu Dinescu răspunde: „*Suntu 12 rezerviști, Călărași nu sunt, Dorobanți cu schimbul suntu 20, milițieni 20*”¹⁶¹. Unii dintre acești dorobanți, în anul 1886, ceruseră primăriei ca să-i scutească de plata prestației pentru șosele.

Câți au plecat în război și câți s-au întors este greu de stabilit în acest moment. Totuși, dintr-un tabel al populației comunei Păulești (excluzând satul Cocoșești inclus atunci în Blejoi)¹⁶², în anul 1890, din cei 208 bărbați existenți, 52 erau veteranii menționați mai sus, și din cele 19 văduve ale comunei, există posibilitatea ca cel puțin 10 din ele să fi fost văduve de război. Astfel, putem aprecia că au participat la lupte aproape un sfert din locuitorii comunei. Dintre aceștia, cel puțin 10 sunt eroii comunei, încă necunoscuți.

Mai târziu, șapte dintre veteranii comunei au fost decorați, iar pentru cei care nu știau carte s-a dispus, prin ordine ale garnizoanei, organizarea de cursuri la școala din Păulești, cerându-li-se ca toți se să fie stimulați, să devină factori activi în comuna lor, să planteze pomi și să cultive zarzavaturi¹⁶³.

Cei rămași acasă, în comunele prahovene, au susținut eforturile armatei cu alimente, animale, furaje și transportul lor pe front¹⁶⁴. Între acestea, a fost și comuna Păulești, care avea un potențial economic ridicat.

¹⁶⁰ Gavriil Preda, din colectivul de autori a lucrării: *Marea Carte a Ploieștilor*, la capitolul privind *Războiul de Independență din 1977*, Ploiești, Editura Ploiești-Mileniul III, 2011, vol. I, p. 369.

¹⁶¹ ANJP, Fd. PCP, dosar 1/1889, f. 41.

¹⁶² *Ibidem*, dosar 1/ 1890, f. 39.

¹⁶³ *Ibidem*, dosar 1/1906, ff. 14, 24, 26.

¹⁶⁴ Gavriil Preda, *op. citat*, p. 384.

2. Războaiele Balcanice din anii 1912-1913

Primul război s-a desfășurat între o alianță de state balcanice (Bulgaria Grecia, Serbia, Muntenegru) și Turcia, războiul fiind câștigat de alianță. Învingătorii nu se înțeleg asupra teritoriilor cucerite și încep al doilea război între ei, Bulgaria de o parte și Grecia și Serbia pe de altă parte. Bulgarii îi înving și pe greci și pe sârbi. În acel moment intervine România de partea Greciei și a Serbiei, motivând necesitatea unui echilibru în Balcani. Nu s-a opus rezistență, nu s-au dat lupte importante, a fost o simplă demonstrație militară. Prin pacea de la București, Bulgaria pierde Cadrilaterul în favoarea României¹⁶⁵, care îl include în județul Dobrogea, cu urmări dramatice mai târziu.

Între ostașii care au trecut Dunărea pe la Turnu-Măgurele, pentru această intervenție, au fost și păuleșteni, dintre care cel puțin unul, Năstase Aurel din Găgeni, nu s-a mai întors acasă, murind de holeră în Bulgaria¹⁶⁶.

3. Participarea la Primul Război Mondial, în anii 1916-1918

Anul 1914 găsește Europa organizată în două blocuri de putere: Puterile Centrale în componența cărora intrau Germania și Austro-Ungaria, la care aderase prin tratate România și Italia și, în vest, Franța și Anglia, care au atras lângă ele și Rusia. Scânteia declanșării războiului a fost asasinarea la Sarajevo, în vara anului 1914, a prințului moștenitor Franz-Ferdinand al Austro-Ungariei.

A fost pretextul prin care Austro-Ungaria a declarat război Serbiei, acțiune care a determinat ca cele două blocuri de putere să-și mobilizeze una după alta armata și să declanșeze, la mijlocul lunii august 1914, marele război care a durat mai mult de patru ani.

Regele Carol I al României convoacă un Consiliu de Coroană căruia îi cere intrarea în război a țării alături de Puterile Centrale pentru a se respecta tratatul pe care îl semnase anterior. Consiliul de Coroană, cu excepția unui vot (Petre Carp), se opune propunerii regelui, care cu durere în suflet acceptă neutralitatea României și apoi, afectat că nu își poate respecta cuvântul față de împărații Austriei și Germaniei, moare în septembrie 1914.

Îi urmează la tron nepotul său regele Ferdinand I, care sub influența soției sale regina Maria, înțelege care este adevăratul interes al poporului român și hotărăște să intre în război alături de Franța, Anglia și Rusia, împotriva Puterilor Centrale, deci și a țării sale de origine¹⁶⁷.

¹⁶⁵ Neagu Djuvara, *op. cit.*, pp. 178, 179.

¹⁶⁶ Alexandru Ispas, *op. cit.*, p. 20.

¹⁶⁷ Neagu Djuvara, *op. cit.*, pp. 182-184.

În cei doi ani de neutralitate s-au făcut multe sacrificii pentru pregătirea războiului. Comunitățile urbane și rurale, între care și cea păuleșteană, au trecut prin încercări grele în efortul lor de a asigura condițiile materiale necesare dotării armatei. S-au făcut depozite de alimente, s-au rechiziționat caii necesari iar la începutul anului 1916, au început concentrarea rezerviștilor în serii de câte 20 zile, pentru instruirea militară.

La 14/27 august 1916, odată cu mobilizarea armatei, România a declarat război Austro-Ungariei. Majoritatea bărbaților din Păulești, în frunte cu primarul Dumitru V. Stănescu, au fost chemați la arme în Regimentele 47 Infanterie, 7 Prahova, 3 Vânători și 6 Călărași, cu care trec munții din Muntenia în Ardeal, prin trecătorile Carpaților. După câteva succese militare vremelnice în Transilvania, datorită unor înfrângeri pe frontul de sud la Turtucaia, armata română a fost obligată să se retragă.

Arhitectul Toma T. Socolescu (primarul de mai târziu al Păuleștiului), rezervist mobilizat în Grupul Apărării Dunării, povestește o convorbire pe care a avut-o cu istoricul Nicolae Iorga la București despre un ministru al acelor timpuri, care într-un Consiliu de Coroană și-a exprimat părerea „*trebuie să cerem pace separată*”, la care regina Maria i-ar fi replicat pe un ton violent: „*Pace separată ! Pace separată ! După câteva zile de război ! Vreți să ne facem de răsul întregii omeniri !*”¹⁶⁸.

În retragerea lor militarii români, cu scopul de a împiedica înaintarea și aprovizionarea inamicului, distrugeau podurile, căile de comunicație și depozitele de alimente. În același scop o comisie de ofițeri englezi și români au incendiat toate rafinăriile din Ploiești, sondele de extracție și conductele de transport a petrolului care treceau și prin Păulești, astfel că o pâclă groasă de fum a cuprins atmosfera în toată zona. Fenomenul văzut în copilărie, este scris în detaliu de notarul comunei astfel: „*...atâta fum a fost că ziua la ora 14 s-a întunecat complet ca noaptea de nu se mai vedea nimic iar în case s-au aprins lămpile. Locuitorii îngroziți de acest fenomen credeau că le-a sosit sfârșitul. Apoi a început o ploaie mărunță de toamnă. A doua zi s-a mai luminat puțin dar totul se vopsise în negru. Era o prevestire de doliu... Negru era acoperișul caselor, negre ulucile, negre erau frunzele pomilor, negri erau oamenii care întâmplător îi apucase ploaia pe drum sau pe afară, negre erau și sufletele noastre cei rămași în nesiguranță ca și a celor care se retrăgeau spre Moldova, prin noroaie, negre și ele*”¹⁶⁹. Această negreală a rămas impregnată, mult timp, în scoarța stejarilor din pădurea Păulești, ca amintire a războiului, fenomen pe care, mai târziu, l-am constatat și eu.

¹⁶⁸ Toma T. Socolescu, *Amintiri*, București, Editura Caligraf Design, 2004, p. 58.

¹⁶⁹ Alexandru Ispas, *op. cit.*, p. 22.

Altă întâmplare care i-a îngrozit pe săteni, pe care mi-a povestit-o tatăl meu, a fost trecerea unui „balon mare ca un balaur”, peste sat, la o înălțime de circa 20-30 de metri. A fost în realitate, așa după cum am aflat mai târziu, celebrul Zeppelin, care a efectuat primul atac aerian asupra orașului Ploiești¹⁷⁰.

Trupele germane au ocupat Bucureștiul la 23noiembrie/6 decembrie 1916, iar o zi mai târziu orașul Ploiești și comuna Păulești. Armata română și oficialitățile s-au retras în Moldova, lăsând inamicului aproximativ 2/3 din teritoriul țării, frontul stabilizându-se la sfârșitul anului 1916, în Valea Putnei, la Nămoloasa.

Primarii comunei Păulești, Popescu D. Gheorghe și Stănescu V. Dumitru, au făcut față cu greu condițiilor puse de ocupanți. Școala din satul Păulești a fost ocupată și transformată în depozit intermediar, pentru colectarea rechizițiilor de cereale, vite și alimente de la săteni. De aici se expediau pe frontul german: fructe, lapte, păsări și turme întregi de oi și vite. Măcinatul porumbului pentru consumul propriu se făcea numai după predarea cotelor obligatorii, iar comerțul cu făină și mălai era interzis. S-au fixat prețuri derizorii pentru cei care munceau pentru germani, iar cota de lapte pentru spitalul german din Ploiești era de 35 litri pe zi. Oamenii începuse să reclame autorităților române abuzurile ocupantului, dar au apărut ordine ca aceste reclamații să se facă numai către autoritățile de ocupație. Acestea judecau atât reclamațiile cât și contravențiile. Jandarmii români erau obligați să salute ofițerii puterilor ocupante. Căsătoriile contactate între români și ocupanți erau considerate contrare interesului militar¹⁷¹.

Moșiile de pe teritoriul comunei erau muncite cu bătrânii, femeile și copiii rămași în sate, rechiziționați sub administrația unuia numit Bacalu, dar care preda ocupanților roadele obținute. Cum omul poate răbda mai mult decât crede, a apărut și tifosul exantematic, care a secerat viețile multor locuitori din sat dar și de pe front¹⁷².

În iarna și primăvara anului 1917 armata română se reface și reușește să obțină în vară victoriile de la Mărășești, Mărăști și Oituz, oprind înaintarea inamicului în Moldova, cu mari sacrificii umane. Revoluția bolșevică din Rusia aduce mari prejudicii frontului. România este nevoită să încheie, cu Puterile Centrale, mai întâi un armistițiu, apoi pacea de la București, semnată la 24 aprilie/7mai 1918, cu pierderi de teritorii și cu clauze foarte dure. Victoriile aliaților noștri, pe fronturile de sud și vest duc

¹⁷⁰ Gavriil Preda, *op. cit.*, capitolul privind: *Rolul și jertfele ploieștenilor în Războiul de Întregire Națională*, vol. I, cap. VII, p. 466.

¹⁷¹ ANJP, Fd. PCP, dosar 4/1918, ff. 134, 138, 167, 176, 193, 313, 234.

¹⁷² Alexandru Ispas, *op. cit.*, p. 23.

la capitularea Austro-Ungariei și a Germaniei, la începutul lunii noiembrie, când și noi denunțăm pacea încheiată și reluăm luptele¹⁷³.

În luna martie 1918 românii din Basarabia, în noiembrie cei din Bucovina și apoi din Ardeal cer unirea cu patria mamă, unire care devine certitudine prin Marea Adunare Națională de la Alba Iulia, din 1 Decembrie 1918.

Sărbătorile Crăciunului din anul 1918 au adus bucuria sfârșitul războiului în toată țara, dar și suferință și doliu pentru familiile celor care nu s-au mai întors.

Mulți din cei plecați în Primul Război Mondial din comuna Păulești nu s-au mai întors, între care și bunicul meu Radu Ilie.

Lista cu numele și prenumele lor, după aproape 100 de ani, încă nu este clară. În această situație am identificat 72 eroi din comuna Păulești - Prahova, morți și dispăruți în Primul Război Mondial, studiind, cumulând și interpretând datele din trei surse documentare. Acestea sunt:

- Sursa cu nr. 1 - Este lista cu numele, prenumele și gradul celor 58 de eroi, înscriși pe monumentul din comună, ridicat de autoritățile comuniste în anul 1958. Lista, preluată și de mine într-o scurtă monografie, este incompletă și cu unele inexactități¹⁷⁴.

- Sursa cu nr. 2 - Numele, prenumele și gradul pentru un număr de 47 eroi, am preluat-o din manuscrisul „*Monografia comunei Păulești*”, pagina 24 scris de Alexandru Ispas. Deși monografia a fost concepută după edificarea monumentului menționat la sursa nr. 1, care era, și încă este, amplasat vizavi de locuința autorului, nu îmi explic de ce și cum, el a selectat numai 47 eroi din cei 58 înscriși în acea listă.

- Sursa 3 - Aceasta reprezintă cercetările mele, din anul 2011, în urma cărora am identificat mai multe liste cu numele, prenumele, gradul, contingentul, și regimentul, pentru 38 eroi ai comunei din satele Păulești și Găgeni¹⁷⁵. Una din aceste liste este prezentată în anexa VI/a.

Unii din ei se regăsesc și în sursele de la nr. crt.1 și 2, alții au fost ignorați, uitați, sau neștiuți de întocmitorii listelor acestor surse, iar unora li s-au greșit prenumele. Ținând seama de datele din cele 3 surse, am întocmit o listă actualizată a acestor eroi, ordonată alfabetic. După acceptarea ei, de către cei abilitați, propun ca numele și prenumele acestor eroi să fie înscrise pe monument.

Deoarece în listă există numele *Zincă*, nume frecvent numai în satul Găgeni, și numele *Toboș*, frecvent numai în satul Coboșești, consider că lista include și eroi din aceste sate. Această listă are următoarea formă:

¹⁷³ Neagu Djuvara, *op. cit.*, pp.185-187.

¹⁷⁴ Constantin Ilie, *op. cit.*, p. 73.

¹⁷⁵ ANJP, Fd. PCP. dosar 1/ 1920, subdosar 4, ff. 2-20, vol. 2, subdosar 5, ff. 49, 123.

Eroii comunei Păulești din Primul Război Mondial

Nr. crt.	Numele și prenumele	Gradul	Conting.	Regiment	Sursa Nr.	Observații
1	Stănescu Ion	Cpt.	-	-	1,2	
2	Dinescu Gheorghe	Serg.	-	-	1,2	
3	Dumitru Tudor	Cap.	-	-	1,2	
4	Albu Mihaiu	Sold.	1898	inf.	3	
5	Anton Alexandru	Sold.	-	-	1,2	
6	Budașcu Ion	Sold.	1893	inf.	3	
7	Buturugă Anton	Sold.	1901	inf.	3	
8	Cazan R. Stelian	Sold.	-	-	1,2	Ștefan? în 2
9	Ciobanu M. Ion	Sold.	-	-	1,2	
10	Constantin I. Ion	Sold.	-	-	1,2	
11	Costache Dumitru	Sold.	-	-	1,2	
12	Costache Ilie	Sold.	-	-	1,2	
13	Covrig C. C-tin	Sold.	-	-	1,2	
14	Crăciun Stan	Sold.	1892	47 Inf.	1,2,3	
15	Dincă Constantin	Sold.	-	-	1	
16	Dincă Dumitru	Sold.	-	-	1	
17	Dragomir Toma	Sold.	1893	Inf	3	
18	Dumitru Vasile	Sold.	1903	3 Cht.	1,2,3	
19	Enache M. Gheorghe	Sold.	-	-	1,2	
20	Enache Ilie	Sold.	1892	Inf	3	
21	Gavrilă Andrei	Sold.	1909	84 Inf.	1,2,3	
22	Gheorghe C-tin 1	Sold.	1907	3 Vân.	1,2,3	
23	Gheorghe C-tin 2	Sold.	1914	Inf.	3	
24	Gheorghe Ion 1	Sold.	1910	7 Inf.	1,3	
25	Gheorghe Ion 2	Sold.	1915	7 Cht.	1,2,3	
26	Gheorghe Ilie	Sold.	1905	47 Inf.	1,2,3	
27	Gheorghe Marin	Sold.	1902	47 Inf.	1,2,3	
28	Gheorghe Niculaie	Sold.	-	-	1,2	
29	Ghiță Niculaie	Sold.	-	-	1,2	
30	Grigore A. Grigore	Sold.	-	-	1,2	
31	Ilie Gheorghe	Sold.	1909	84 Inf.	1,2,3	
32	Ilie Florea	Sold.	-	-	1,2	
33	Ion Gheorghe	Sold.	-	-	1	
34	Ion Năstase	Sold.	1903	47 Inf.	1,2,3	Nicolae?in 1
35	Ion Ioniță	Sold.	-	-	1	
36	Ioniță N. Gheorghe	Sold.	-	-	1,2	

37	Iordache Gheorghe	Sold.	-	-	2	
38	Manea Constantin	Sold.	1892	47 Inf.	1,2,3	
39	Mihai I. Tănase	Sold.	-	-	1	
40	Nan Vasile	Sold.	1908	Inf	3	
41	Năstase Alexandru	Sold.	1909	6 Căl.	1,2,3	
42	Nedelcu M. Costache	Sold.	-	-	1,2	
43	Nicolae Andrei	Sold.	1902	47 Inf.	1,2,3	Cazan Ilie 1,2
44	Niculae Constantin	Sold.	-	-	1,2	
45	Nicolae Ion	Sold.	1909	47 Inf.	1,2,3	
46	Nicolae C. Ispas	Sold.	-	-	1,2	
47	Nicolae Mircea	Sold.	1902	47 Inf.	1,2,	
48	Nistor Nicolae	Sold.	1892	Inf	3	
49	Olaru Apostol	Sold.	-	-	1	
50	Petre L. Vasile	Sold.	-	-	1,2	
51	Popescu Petre	Sold.	-	-	1	
52	Radu Constantin	Sold.	-	-	1,2	
53	Radu Ilie	Sold.	1982	Inf	3	
54	Radu Stan	Sold.	1898	47 Inf.	1,2,3	
55	Stan Dumitru	Sold.	1892	47 Inf.	1,2,3	
56	Stan Lambă	Sold.	1894	47 Inf.	1,2,3	
57	Stan Toma	Sold.	1904	47 Inf.	1,2,3	
58	Stanciu Ion	Sold.	-	-	1,2	
59	Stancu Stelian	Sold.	-	-	1,2	
60	Stănică Ion	Sold.	1903	47 Inf.	1,2,3	
61	Stoica R. Gheorghe	Sold.	-	-	1,2	
62	Ștefan Alexandru	Sold.	1907	47 Inf.	1,2,3	
63	ToboșP Constantin	Sold.	-	-	1,2	
64	Toma Ion	Sold.	1899	47 Inf.	1,2,3	
65	Toma Năstase	Sold.	1902	47 Inf.	1,2,3	
66	Tuță Enache	Sold.	1907	47 Inf.	1,2,3	
67	Tuță Matei	Sold.	1902	47 Inf.	1,2,3	
68	Vasile Gheorghe	Sold.	1917	3 Grăn	1,2,3	
69	Văduva Florea	Sold.	-	-	3	
70	Zamfir Stelian	Sold.	-	-	1	
71	Zincă Nicolae	Sold.	1911	Inf	3	
72	? Tănase	Sold.	-		1	Lipsă nume monument

4. Păuleștenii în anii celui de Al Doilea Război Mondial, 1941-1945

Anul 1933 a adus la conducerea Germaniei dictatura lui Adolf Hitler. În anul 1938, armata lui ocupă Austria și o parte din Cehoslovacia. La 23 august 1939, Germania încheie cu Uniunea Sovietică pactul de neagresiune cunoscut sub numele „Pactul Ribbentrop-Molotov”, care a oferit premisa de invadare, la 1 septembrie 1939, fără preaviz, a Poloniei.

Franța și Marea Britanie, respectând tratatul de garanție cu Polonia, au declarat război Germaniei. În același timp, Uniunea Sovietică atacă Polonia din est, care, prinsă într-un clește, capitulează.

La 10 mai 1940, Germania atacă Olanda și Belgia, apoi, ocolind cu abilitate fortificațiile existente, invadează Franța. Aceasta, în mod neașteptat, se prăbușește la 17 iunie.

Beneficiind de unele clauze ale pactului amintit, Uniunea Sovietică trimite o notă ultimativă României, cerându-i să i se cedeze imediat Basarabia și Bucovina de Nord. România, fără aliați și nepregătită, acceptă ultimatumul la 27 iunie 1940.

Peste puțin timp, la cererea Ungariei, sprijinită de Germania și Italia, România este nevoită să semneze și Dictatul de la Viena, prin care pierde nordul Ardealului și apoi Cadrilaterul din sudul Dobrogei, pe care îl cedează Bulgariei. Astfel, România, în câteva luni, a pierdut o treime din teritoriu, fără să tragă nici un foc de armă.

În septembrie 1940, regele Carol al II-lea a abdicat în favoarea fiului său, Mihai, iar conducerea statului a fost luată de generalul Ion Antonescu, împreună cu un guvern legionar. Imediat, Antonescu se aliază cu Germania și permite acesteia să aducă trupe în România.

Pe de altă parte, legionarii vor mai multă putere. Urmărindu-și scopul, ucid foștii oameni politici, printre ei și pe marele istoric Nicolae Iorga, și în final declanșează rebeliunea legionară, pe care generalul o reprimă, în ianuarie 1941, cu consimțământul lui Hitler.

La 22 iunie 1941, Germania atacă Uniunea Sovietică, România ca aliat o urmează, armata română la comanda lui Antonescu, devenit mareșal, trece Prutul, redobândește Basarabia și Bucovina, trece Nistrul și continuă lupta alături de germani, pe teritoriul sovietic până la Stalingrad și în Munții Caucaz. Aici, ofensiva germanilor și a aliaților săi este oprită. Începe o retragere dezastruoasă, dezorganizată și cu multe pierderi de vieți omenești.

În primăvara anului 1944, trupele sovietice reocupă Basarabia și Bucovina de Nord, fiind iminentă invadarea României. Acțiunea este ușurată și de bombardamentele aviației americane asupra Bucureștilor și a Ploieștilor, în perioada aprilie-august 1944, când au distrus rafinăriile, depozitele de produse petroliere și multe obiective civile.

Cu sprijinul Blocului Național Democratic (țărăniștii lui Iuliu Maniu, liberalii lui Dinu Brătianu, social-democrații lui Titel Petrescu și comuniștii lui Lucrețiu Pătrășcanu), regele Mihai, la 23 august 1944, îl demite și îl arestează pe Antonescu, încetează luptele împotriva armatei sovietice și cere germanilor să părăsească România. Germanii nu acceptă cererea, bombardează capitala, regele dă ordin ca armata română să-i atace și să înceapă un război spre vest pentru eliberarea teritoriului din Ardealul de nord. După eliberarea acestuia, românii, cu multe sacrificii au continuat războiul, aliați cu sovieticii, în Ungaria și în Cehoslovacia. Prinsă ca într-un clește de trupele aliate din vest și de cele sovietice și române din est, Germania a fost obligată să capituleze în mai 1945.

În faza negocierilor de pace, României, cu toate sacrificiile făcute, nu i s-a recunoscut statutul de cobeligerant. Cu armata sovietică pe teritoriul ei, România va avea timp îndelungat un regim nedemocratic, impus din exterior¹⁷⁶.

În comuna Păulești începuse să se simtă focul războiului în primăvara anului 1941, odată cu avalanșa ordinelor de chemare la concentrare, la început a bărbaților mai tineri și apoi a celor mai în vârstă. Muncile de primăvară ale câmpiei și ale viilor de pe dealuri erau făcute numai de femei, bătrâni și adolescenți.

La 22 iunie 1941, când s-a auzit chemarea generalului Antonescu „*Ostași vă ordon treceți Prutul!*”, la școli s-au organizat serbări cu cântece și poezii patriotice, iar la biserici în dangăte de clopote, preoții s-au rugat pentru victoria în „*Războiul Sfânt*”, care începuse. S-a dispus ca Proclamația lui Antonescu să fie afișată și adusă la cunoștința tuturor.

Entuziasmul de la început a încetat curând, atunci când, începând cu 29 iunie, s-a impus obligația camuflării luminilor după lăsarea întunericului, prin acoperirea ferestrelor cu hârtie albastră. Au început și restricții economice prin cântărirea supravegheată a grâului, imediat după ce acesta era treierat, și mai târziu, prin distribuirea raționalizată a zahărului și prin blocarea cerealelor, a bovinelor și a porcinelor la proprietari.

O „compensare iluzorie” a acestor restricții era obligația arborării drapelului german, lângă cel român, pentru a marca victoriile celor două armate aliate în Basarabia și dincolo de Nistru¹⁷⁷.

Timpul curgea ireversibil în defavoarea celor rămași în sat, care, în lipsa cailor rechiziționați, au fost obligați de pretură să folosească vacile

¹⁷⁶ Neagu Djuvara, *op cit.*, pp. 198-206.

¹⁷⁷ ANJP, Fd. PCP, dosar 2/1941, *Registru intrare-ieșire* nr. 724, 728, 732, 743, 747 și 754.

înjugate, pentru muncile agricole. Pentru alimentația lor, sătenii trebuiau să folosească pâine cu mălai, și aceasta raționalizată¹⁷⁸.

La începutul anului 1943, s-a aflat de primul erou al satului Păulești, Crăciun Constantin, căzut în luptele pentru eliberarea Basarabiei. A fost un șoc dureros pentru familie, pentru rude, dar și sentimente de frică și nesiguranță pentru cei ai căror fii și soți erau pe front.

Petrolul românesc în general, dar mai ales rafinările ploieștene, erau obiecte de importanță strategică pentru germani și acestea trebuiau apărate împotriva atacurilor aeriene. La 13 iulie 1941, câteva avioane sovietice au atacat rafinările din sudul orașului Ploiești, producând incendierea unor rezervoare, distrugerea unor instalații, dar și victime omenești (5 morți și 15 răniți).

La 5 iulie 1942, Statele Unite ale Americii au răspuns declarației de război a României, din 12 decembrie 1941. Ca represalii, aviația americană a executat operația „Halpro”, în care 12 avioane au decolat de lângă Cairo, au ajuns în România și au bombardat Constanța. În dimineața zilei de 12 iunie 1942, câteva dintre acestea au ajuns la Ploiești și au lansat mai multe bombe, au distrus trei imobile, o sifonărie și au omorât cinci persoane, dar nu au atins niciun obiectiv economic important¹⁷⁹. Au fost avertismentele care au determinat factorii de decizie ai armatelor de apărare antiaeriană români, dar mai ales germani, să-și mărească efectivele și mijloacele tehnice de siguranță din jurul Ploieștilor.

Ca o consecință, în toamna anului 1942, au apărut primele trupe germane, care s-au organizat în barăci și au executat construcții militare, în extremitatea vestică a pădurii Misleanca din Păulești, apreciată ca zonă strategică. La scurt timp, între drumul Moșnencii și drumul Moșiei, peste râul Dâmbu, au început să instaleze o mulțime de tunuri, cu țevile mai scurte sau mai lungi, pe care, după instalare, noi, copiii, le priveam din depărtare cum nemții le manevrau în sus și în jos, rotindu-le în plan orizontal.

În timpul lor liber, militarii germani aveau relații comerciale de schimb cu păuleștenii. Germanii ofereau: bomboane, biscuiți, conserve, ciocolată, ceasuri, bijuterii, dar și obiecte de îmbrăcăminte civilă folosită (cămăși, pantaloni, haine și pantofi). De la săteni, primeau lapte, ouă, păsări, vin și țuică, pe care uneori le plăteau cu lei din hârtie, tipăriți, cu propria lor tiparniță, găsită de un localnic (Ion Dincă Balcan) în pădure, după plecarea lor.

Dacă alimentele le aveau în dotare, celelalte obiecte de schimb, ori erau capturi din război ori obiecte confiscate în lagărele morții, despre

¹⁷⁸ *Ibidem*, dosar 5/11942, ff. 34, 55.

¹⁷⁹ Gavriil Preda, *op cit.*, *Ploieștii în anii celui de Al Doilea Război Mondial*, vol. I, cap. IX, pp. 535, 536.

existența cărora am aflat mult mai târziu. Acest troc a funcționat de la instalarea lor în comună și până în seara zilei de 23 august 1944.

Victoriile aliaților în Africa de Nord, debarcarea lor în Sicilia, dar și evoluția frontului din est, în favoarea sovieticilor, au dus la restructurarea și consolidarea apărării antiaeriene a Ploieștilor. Trupele române și germane au fost puse sub același comandament german unic, s-au adus noi tunuri de calibru mai mare, unele din ele amplasate în trenuri blindate, deplasabile pe calea ferată din jurul gării Buda. Atunci când se dădeau alarmele aeriene, cu sirenele din Ploiești, zgomotul lor înspăimântător se auzea și la Păulești.

Dacă era ziua, pe cerul din partea de sud a comunei baloanele captive se înălțau în aer, ca niște monștri apocaliptici, iar de pe sol, din butoaie amenajate¹⁸⁰ ieșeau jeturi de fum înecăcios care se transformau într-o ceață artificială, având scopul de a acoperi țintele urmărite de inamici.

Dacă era noapte, zeci de raze luminoase, proiectate din reflectoarele instalațiilor de apărare antiaeriană, brăzdau cerul, căutând avioanele răzlete de recunoaștere, care lansau rachete luminoase susținute de parașute, transformând noaptea în ziua.

În ziua de duminică 1 august 1943, după amiază, în urma unei alarme, s-a auzit un zgomot asurzitor spre vest, iar tunurile nemțești au început să tragă. M-am urcat pe acoperișul casei din Păulești, unde locuiam atunci și am rămas îngrozit văzând spre gara Buda un șir de avioane mari, mergând la mică înălțime spre Ploiești, strecurându-se abil printre exploziile antiaeriene nemțești. Unele din ele ajunseseră la Ploiești, își descărcaseră zestrea de bombe peste unele dintre rafinării, dezlănțuind incendii ale căror trâmbe de foc și fum întunecau orizontul.

A doua zi, am aflat că multe dintre aceste avioane, lovite în aripi sau în bot, au căzut, cu sau fără încărcătură, zdrobindu-se de pământ. Unul a căzut pe pușcăriia de femei de pe str. Rudului, omorând una din ele. A fost misiunea americană cu numele „*Tidal Wave*” (*Valul nimicito*), văzută de mine, la vârsta de 14 ani, dintr-un observator improvizat, la 5-6 km distanță de focul ucigător.

Peste ani, atacul americanilor a fost prezentat, într-un interesant roman al regretatului meu coleg de liceu, scriitorul Ioan Grigorescu¹⁸¹, mai târziu, a fost descris din punctul de vedere al americanilor, într-o carte¹⁸² și,

¹⁸⁰ Jay A. Stout, *Fortăreața Ploiești*. București, Editura Meditații, 2010, p. 149. Erau „Oalele de fum” (smoke pots), un butoi închis + 180 kg. Acid clorsulfonic, o butelie de aer comprimat și tuburi aeriene de transmis fumul în aer.

¹⁸¹ Ioan Grigorescu, *Bine ați venit în infern!*, București, Editura NEMIRA & Co, 1994.

¹⁸² Jay A. Stout, *op. cit.*

de curând, analizat științific de un istoric, în monumentală lucrare monografică consacrată Ploieștilor¹⁸³.

După acest atac, efectivele germanilor au crescut vizibil în Păulești. Peste câmp, sau în lungul șoselelor, aceștia au întins multe rețele telefonice pe stâlpi improvizați, care erau ușor doborâți de vânt și un motiv pentru acuzații de sabotaj împotriva unor săteni.

În toamna anului 1943, au început să apară la primăria comunei, una după alta, liste cu locuitorii din Păulești dispăruți și morți în război, producând disperare, suferință și moral scăzut celor rămași în sat¹⁸⁴.

Veștile înfrângerilor din iarna anului 1943 la Stalingrad, de către sovietici, a armatelor germane și române, inversarea sensului frontului de la est spre vest și intrarea lui pe teritoriul României, concomitent cu victoriile americanilor și englezilor pe frontul din Marea Mediterană și din Italia, au determinat transformarea Ploieștilor și a împrejurimilor sale într-un uriaș bastion puternic înarmat, considerat capabil să înfrunte atacurile iminente ale aviației anglo-americane. În jurul orașului erau trei categorii de tunuri : așa zisele „*Acht-Acht*” de 88 mm, pentru ținte aflate la înălțimea de 7500-9000 m (circa 210 bucăți), tunurile grele de 105 mm pentru înălțimi de peste 9000 m (50 bucăți) și „*Monștrii de la Ploiești*”, de 128 mm., montați pe vagoanele trenurilor blindate, capabili să lovească la înălțimi de 12000 m¹⁸⁵. Multe dintre acestea, aparținând germanilor, erau răspândite pe câmpia Păuleștilor și în jurul gării Buda.

Autoritățile din Ploiești au făcut un plan de apărare și de evacuare a locuitorilor, a instituțiilor și de conservare a operelor de valoare în unele localități ale județului. Astfel, au ajuns la Păulești, demontate, statuia Libertății monumentul Vânătorilor și bustul Caragiale. La sfârșitul lunii martie, situația a ajuns la limită.

Fiind elev de liceu în Ploiești, am fost anunțați că, începând cu 1 aprilie 1944, se închid școlile.

După bombardamentul din 4 aprilie 1944, despre care am auzit de la radio, a urmat cel din 5 aprilie, prin care s-a început distrugerea Ploieștilor.

Eram în curtea casei natale din Păulești, când pe cer, la mare înălțime, peste sat au apărut o mulțime de avioane venind în valuri,

¹⁸³ Gavriil Preda, din colectivul de autori ai lucrării: *Marea Carte a Ploieștilor*, Ploiești, Editura „Ploiești-Mileniul III”, 2011, capitolul referitor la *Al Doilea Război Mondial*, vol. I, pp. 539-543.

¹⁸⁴ ANJP, Fd. PCP, dosar.3/1943, ff. 12, 15-20, 68, 192, 209, 326 și dosar 4/1943, ff. 70, 72.

¹⁸⁵ Jay A. Stout, *op. cit.*, p. 142.

întâmpinate cu o canonadă a antiaerienei, ale cărei explozii, sub forma unor buchete de nori alburii, păreau că se sparg sub burta lor, fără să le atingă.

De sus, în mod necontrolat, cădeau rămășițele proiectilelor sub formă de schije mărunte, care se înfîgeau în pământ sau pătrundeau în podurile caselor, după ce le perforau învelitoarea. Avertizat de părinți, m-am adăpostit pe prispa casei.

Imediat, după trecerea primului val, a început să se audă un șuierat sinistru combinat cu zgomotul exploziilor. Târziu, am aflat că acel șuierat era produs de traiectoria curbă a bombelor, lansate de la înălțime mare, care, pentru a-și atinge țintele, aveau nevoie să parcurgă un spațiu optim (distanța de 5-6 km Păulești-Ploiești). Atunci credeam că a sosit sfârșitul lumii, deși la Păulești nu căzuse nici o bombă.

A fost doar începutul, deoarece, în perioada 5 aprilie-19 august 1944, peste Ploiești și vecinătățile lui, aviația americană și cea engleză (pe timp de noapte), au efectuat 24 de raiduri, folosindu-se 5675 de avioane, care au lansat 13559 tone de bombe, și au pierdut, în aceste misiuni, 254 avioane¹⁸⁶.

Bilanțul acestor bombardamente, la Ploiești, a fost catastrofal. Au murit 817 civili, au fost răniți alți 747, iar 23260 au fost sinistrați. Au fost distruse și avariate 8989 imobile și distruse 103 edificii publice. Țintele principale au fost rafinăriile, a căror capacitate de rafinare și stocare a fost redusă cu peste 50%¹⁸⁷.

Pe teritoriul comunei Păulești au căzut, accidental, câteva bombe în zone nelocuite, din pădurea Misleanca și pe câmpiile din sud-vestul satelor Cocoșești și Păulești, producând incendierea unor holde de grâu. Acestea au căzut atunci când ceața artificială adusă de vânt acoperea aceste teritorii, sau când avioanele erau lovite și căutau să scape de încărcătura ucigașă.

La o oră după atacul din 5 aprilie au început să vină în valuri refugiații din Ploiești, care povesteau îngroziți despre prăpădul din oraș. Unii din ei rămăsese fără case, alții se refugiaseră de frică, știind sigur că vor mai fi și alte bombardamente. Numărul lor, pe întreaga perioadă a bombardamentelor, a ajuns la 400 numai în satul Păulești. Primarul Toma T. Socolescu a fost nevoit să ceară ajutorul primarului din Ploiești, pentru organizarea unei cantine și pentru construirea unei conducte, destinată să alimenteze cu apă baia comunală, nou construită.

¹⁸⁶ *Ibidem*, anexa 2, p. 277.

¹⁸⁷ Gavriil Preda, *op. cit.*, p. 562.

Printre cei refugiați erau și 30 elevi de liceu, care, împreună cu cei 6 elevi localnici, figurau în evidența școlii din Păulești, primăria fiind obligată să țină o evidență similară și pentru cei 132 meseriași și funcționari refugiați.

Spitalul Schuller din Ploiești, avariat de bombe, era și el evacuat la Păulești, funcționând în barăci. Aici a fost internat pilotul John Palm, prizonier american¹⁸⁸.

În timpul raidurilor aeriene, am fost martorul unor situații dramatice. Am văzut unele avioane, lovite de apărarea antiaeriană sau de aviația de vânatoare, când începeau să se prăbușească. În acel moment, din avionul avariat țâșneau mai multe parașute, cu care aviatorii americani încercau să se salveze. Cei mai mulți reușeau, altora nu li deschideau parașutele, iar alte parașute erau lovite, în cădere, de schije sau de gloanțele trase din mitralierele aviației de vânatoare. În ultimele două cazuri, oamenii care speraseră să trăiască, deveneau niște bolovani, atrași de gravitație și se zdrobeau de pământ, undeva pe câmpia dintre Păulești și Strejnic. Am rămas impresionat, pentru toată viața, de aceste tragedii văzute în direct.

După o luptă aeriană între avioanele de vânătoare americane și cele de apărare, un avion american cu dublu fuzelaj, zburând la mică înălțime, căutând să treacă pe sub o linie de înaltă tensiune, s-a lovit de copaci și a căzut pe dealul satului Găgeni. Scăpat teafăr, aviatorul a fost preluat de autoritățile române. Avionul căzut, păzit câteva zile de militari, a fost prilej de pelerinaj pentru cei localnici dar mai ales pentru noi, copiii curioși.

După primul bombardament, primăria Păulești sprijinită de administrația municipiului Ploiești, a început construirea unui adăpost antiaerian, săpat în dealul din vestul cimitirului satului, pe valea Fântânii. Era un tunel în zig-zag cu lungimea de circa 50 de metri, cu două intrări, cu structură din stâlpi și grinzi de lemn, înalt de circa trei metri, construit într-un timp record de un grup de 35 de militari geniști¹⁸⁹. A devenit funcțional prin luna iulie 1944 și era folosit numai de localnicii și refugiații care nu aveau prejudecăți negative în legătură cu existența unui cimitir în imediata apropiere. În prezent, după aproape 70 de ani de la construire, intrările lui au fost acoperite de mărăcini și de vegetație sălbatică.

¹⁸⁸ ANJP, Fd. PCP, dosar 1/1944, ff. 17, 33, 38, 39, 51, 93, 116.

¹⁸⁹ *Ibidem*, dosar 3 /1944, ff. 34, 170.

Rămășițe adăpost antiaerian (foto Alexcolor, 2011)

La începutul lunii august 1944, trupele germane de apărare antiaeriană, presimțind că se pregătește ceva, spre siguranța lor, au închis drumul sătenilor de pe moșie, producând acestora greutăți la recoltarea produselor. Tensiunile ivite între cele două părți trebuiau negociate de pretură și de comandamentul german, dar nu a mai fost nevoie, deoarece ele au fost rezolvate de curgerea evenimentelor de pe fronturi.

Surpriza a venit în seara zilei de 23 august 1944, la ora 22, când, prin Proclamația regelui Mihai, radiodifuzată, românii au aflat că România a rupt alianța cu puterile Axei și încetează războiul cu Națiunile Unite.

Între 23-31 august, în Păulești, bază a unor trupe germane, a început războiul concret, cu toate ororile lui: lupte, morți, distrugerii și localnici luați ostatici.

În pădurea Misleanca din Păulești și pe câmpul din sudul ei erau grupate peste un sfert din efectivele germane (4000-5000 oameni) destinate apărării regiunii petrolifere, în pădurea Buda mai erau circa 2000 de militari, iar alți 4000 se aflau în pădurea Crângul lui Bot – aerodromul Târgșorul Nou. Era o forță armată colosală, înzestrată cu tunuri, tancuri, autovehicule și avioane¹⁹⁰.

Ziua de 24 august a fost relativ calmă în Păulești, dar au încetat toate relațiile între germani și săteni. Spre seară, s-au auzit câteva salve de artilerie între trupele germane și un grup al armatelor române. Ultimul grup

¹⁹⁰ Gavriil Preda, *op. cit.*, pp. 566, 567.

era amplasat strategic pe izlazul de deasupra cimitirului, în cazemata din beton, ale cărei urme se mai văd și azi.

Rămășițe cazemată, pe dealul Degerați (foto Alexcolor, 2011)

A doua zi, germanii au devenit mai agresivi și au început să patruleze în apropierea satului. Duelurile de artilerie s-au intensificat, atunci când unitățile armatei române, din Corpul 5 Teritorial, începuseră o acțiune de încercuire a forțelor inamice. În ziua de 26 august, artileria germană a început să tragă spre satul Găgeni, unde a distrus mai multe case, ținta fiind vila Băicoianu. Această vilă era amplasată pe dealul numit atunci „La Vacă”, la etajul căreia era instalat un punct de observație al militarilor români, prin care aceștia supravegheau toată pădurea și câmpul de luptă folosit de germani.

Văzând-se aproape încercuiți, la 27 august, patrulele germane au pătruns în satul Păulești și, din casele de pe strada principală, au luat ostateci mai mulți bărbați. Aceștia au fost sechestrați în magazia companiei de pompieri, amplasată lângă comandamentul lor, sperând sa-i folosească drept scuturi umane în luptele care deveniseră iminente între cele două armate. Paradoxal, ei s-au eliberat a doua zi, atunci când atenția agresorilor s-a concentrat asupra luptelor directe care se intensificau.

Alți săteni, în frunte cu primarul Toma T. Socolescu și cu învățătorul Gh. Ștefănescu, s-au retras prin păduri, spre comuna Lipănești, refugiindu-se în localități mai sigure, de pe valea râului Teleajen.

Perioada 28-31 august 1944 a fost aceea în care luptele, de pe teritoriul comunei Păulești, au atins punctul maxim.

În 28 august, un avion german de transport, cu mai multe motoare, a fost doborât de artileria română în zona „Movila Vulpii”, spre groaza germanilor care simțeau strânsoarea încercuirii. În replică, germanii au

început să folosească cu intensitate, în toate direcțiile, puterea de foc a artileriei lor, primind răspunsul cuvenit din partea românilor. În seara aceleiași zile, un proiectil a căzut în curtea văduvei Neaga Gh. Mițilă din Păulești, în timpul servirii cinei, omorând-o pe ea, pe fiica și pe nepoata ei și pe o altă femeie refugiată - patru victime nevinovate a unui unei încleștări de focuri care zguduia pământul.

Folosirea unui tren blindat, care, în ziua de 29 august, a încercat să spargă încercuirea, rulând pe calea ferată între Buda și Găgeni, nu a reușit. Trenul a fost lovit și incendiat de militarii români spre Găgeni, în apropierea râului Dâmbu.

Ruperea încercuirii s-a produs totuși în noaptea de 30/31, când o coloană de germani a reușit să treacă de Uzina Plopeni. La o intersecție de drumuri, aceasta s-a rupt în două. O grupare, în frunte cu comandantul, generalul Kuderna, rănit și bolnav, s-a îndreptat spre orașul Slănic, unde a capitulat. Militarii, bolnavi și răniți, sunt predați trupelor române. Armamentul greu și munițiile au fost distruse, iar circa 4000 militari germani au fost lăsați liberi să plece, peste munți, spre Brașov în marș forțat. După opt zile, 2000 din ei au ajuns în liniile frontului german. A doua grupare a plecat, prin satul Zamfira, spre Vălenii de Munte, dar și aceștia, după două ore de lupte, s-au predat trupelor române.

În ziua de 31 august, trupele române din grupările militare ale Corpului 5 Teritorial, unii venind de la nord-est, ghidați de localnici prin pădurea Păulești, alții venind din spre Strejnic și pădurea Buda, după lupte grele au distrus ultima rezistență germană din Păulești și regiunea petroliferă¹⁹¹.

Meritul eliberării comunei Păulești este numai al armatei române. Trupele sovietice au intrat în comună în seara zilei de 31 august 1944, când comuna era deja eliberată. Afirmatia este susținută de scrierile și cercetările istoricilor de după 1989 și de martori prezenți la acele evenimente, care încă mai sunt în viață, printre care mă număr și eu. În acest fel se infirmă istoria scrisă deformat în anii 1950-1970, inclusiv cea care, încă este scrisă pe monumentul eroilor din Păulești, ridicat în anul 1958.

Primele valuri ale trupelor sovietice s-au transformat în ocupanți și au terorizat localnicii multe săptămâni după apariția lor, prin beție, violuri, însușire de bunuri și alte agresiuni.

La ferma Duque au spart ușile cramei, au tras cu pistoalele în butoaie și, bând direct din jeturile formate, au căzut și au murit înecați în vin¹⁹².

¹⁹¹ *Ibidem*, pp. 566-574.

¹⁹² Paul D. Popescu și Vincent G. Duque, *Gerard Joseph Duque-traversându-și epoca*. Ploiești, Editura „Ploiești-Mileniul III”, 2006, p. 149.

Alți militari sovietici, ajutați de vice-primarul comunei Păulești, Dumitru V. Ionescu, au devastat ferma și casa primarului Toma T Socolescu. Acesta fiind refugiat la Văleni, adresând o scrisoarea prim-pretorului, la 10 septembrie 1944, nemulțumit de activitatea acestui ajutor de primar, printre altele scrie: *„Față de gravitatea faptelor sale din urmă, pactizând cu soldații beți din armata de trecere, contra avutului locuitorilor și al meu (...), vă rog să dispuneți destituirea lui din postul de ajutor de Primar, numindu-l în loc pe locuitorul Gh. Ilie Radu, administrator agricol, om corect, priceput și de caracter, singurul care în situația de acum poate face față situației. Imediat ce voi avea siguranța vieții în casa mea , care a fost complet devastată de armatele în trecere, ca și de unii borfași din localitate și din satele vecine...”*, scrisoarea continuând cu multe alte detalii, privind jefuirea locuinței sale¹⁹³.

Un episod tragic s-a produs în locuința locuitorului Gheorghe Matei, zis Bărdac, din spatele băii comunale, unde o rudă a acestuia era violată. Vecinul, Niculae Matei, și el rudă cu victima, a căutat să intervină, dar o rafală de pistol mitralieră tras de bestia violatoare „soldatul sovietic eliberator” i-a luat viața, lăsându-l fără tată la vârstă fragedă, pe colegul meu de școală primară, Vasile zis Mosorică. Nicolae Matei, după opinia mea, poate fi considerat un erou al comunei, care s-a opus agresiunii sovietice.

Primăria și jandarmeria au raportat autorităților superioare faptele monstruoase ale militarilor ruși, care au rupt lacătele unui depozit la casa lui Tănase Zamfirescu, au intrat în chiliile mănăstirii Zamfira și au violat 3 călugărițe, iar alții au devastat complet conacul Duque și pe cel al lui Obrocea din Blejoi¹⁹⁴.

Calvarul a continuat cu predarea aparatelor de radio și a armelor de vânătoare, cu muncă de război, prestată gratis de oameni, în folosul trupelor sovietice, confiscări de cai și vite, impunerea rublei ca mijloc de plată pentru unele produse, înființarea cotelor de produse alimentare și alte obligații, stabilite prin Comisia de Armistițiu¹⁹⁵.

Deși războiul s-a terminat, teoretic, la 9 mai 1945, nici până în prezent autoritățile statului, dar mai ales cele locale, din comuna Păulești, nu au o listă cu datele de identificare a eroilor comunei, morți și dispăruți în acest război. Mulți și-au lăsat oasele în est, pe pământul Basarabiei și al fostei Uniuni Sovietice, alții au căzut, după 23 august 1944, pentru eliberarea țării și a Ardealului, dar și pe teritoriile Ungariei și ale fostei Cehoslovacii.

¹⁹³ ANJP, Fd. Pref. Jud. Prahova, Serv. Armistițiu, dosar 60/1944, f. 20.

¹⁹⁴ *Ibidem*, ff.6, 7, 26.

¹⁹⁵ ANJP, Fd. PCP, dosar 3/1944, f.149, dosar 4/1944, ff. 19-26, dosar 1/1945, f. 144, 198, dosar 7/1945, f. 76.

Din cinci surse studiate, am identificat și reținut numele a 40 de păuleșteni, 17 găgenari și 13 cocoșeșteni, care, spre onoarea și cinstirea lor s-au jertfit pentru patrie, în acest ultim război. Lista cu numele și prenumele acestora, însoțite de detaliile pe care am reușit să le aflu, din surse credibile, o prezint la sfârșitul capitolului.

5. Monumente și comemorări.

După terminarea Primului Război Mondial, prin Decretul Lege 1693 /4 mai 1920, s-a stabilit ca Ziua Eroilor să fie sărbătorită în fiecare an, în aceeași zi, cu cea a sărbătoririi Înălțării Domnului Iisus Hristos.

Pentru eroii din satele comunei Păulești, morți și dispăruți în Primul Război Mondial, colonelul N. Prassa, prefectul județului, sfătuit probabil, de arhitectul Toma T. Socolescu, veteran de război, au încercat să ridice, în anul 1920, un monument pentru eroi în pădurea Păulești. S-a ales locul ridicării la intersecția drumurilor de intrare în pădure dinspre sat, s-a săpat groapa de fundație și, în cadrul unei festivități, cu fanfară militară s-a pus piatra fundamentală, îngropându-se în betonul turnat un tub metalic inoxidabil, în care s-a introdus o listă cu detalii despre eroii comemorați. Nu sunt cunoscute coordonatele amplasamentului și nici motivele pentru care monumentul nu a mai fost ridicat.

În anul 1927, locuitorii satelor Păulești, Găgeni și Dănești au hotărât construirea unui monument, finanțat din contribuțiile lor. Monumentul a fost realizat de un fost deținut al închisorii Mislea și reprezenta un ostaș al armatei române, cu arma în mână în poziție de tragere, amintind celebra lozincă de la Mărășești: „*Pe aici nu se trece*”. Monumentul a fost montat pe izlazul comunal din Păulești, în apropierea primăriei, și a fost inaugurat în anul 1928.

Pe fețele laterale ale soclului erau amplasate două plăci de marmură. Pe ele erau înscrise numele, prenumele și gradul eroilor celor trei sate, morți în Primul Război Mondial. Deși monumentul nu avea o valoare artistică ridicată, era primul simbol al recunoștinței sătenilor pentru eroii lor¹⁹⁶. Din păcate, monumentul nu a trăit în amplasament decât 10 ani. Devenind comună, satul Găgeni avea pretenții de coproprietar asupra monumentului și, la 3 iunie 1938, primarul noii comune îl cere pentru a fi remontat, într-un nou amplasament, în comuna lui. Ca să-i facă pe voie, primarul comunei Păulești, profesorul-arhitect Toma T. Socolescu îi acceptă propunerea, iar Societatea „Cultul Eroilor” din București o aprobă, la 4 octombrie 1938¹⁹⁷. Statuia ostașului de pe monument a fost demontată și transportată la Găgeni, dar nu a mai fost montată niciodată în această

¹⁹⁶ Constantin Ilie, *op.cit.*, p. 71.

¹⁹⁷ ANJP, Fd. PCP, dosar 1/1938(5), ff. 50, 90, 92.

comună. La sfârșitul anului 1940, oamenii regimului legionar din Găgeni o retrimis la Păulești, unde preotul a comis sacrilegiul de a o arunca, la întâmplare, în cimitirul satului. „Ostașul monument”, în loc de simbol al cinstitii eroilor, stând mult timp culcat printre bălării, s-a degradat, devenind un ciot fără mâini și fără picioare. Un localnic patriot a transportat ciotul în spatele cimitirului, l-a ridicat la verticală și, de atunci până acum, acesta păzește veșnicia cimitirului la ieșirea din spatele lui. Plăcile din marmură, cu înscrisurile de pe ele, au dispărut fără urmă.

Rămășițe din primul monument (foto Alexcolor, 2011)

Primarul - arhitect T. T. Socolescu a acceptat demontarea monumentului, deoarece intenționa să facă altul, corespunzător profesiei și experienței lui.

În lucrarea memorială, amintindu-și de ororile războiului legate de victimele tifosului exantematic, el scrie: „*Ne-a murit și generalul Vișoianu,*

oltean, comandantul Diviziei, care se distinsese în luptele de la Dragoslavele din Muscel și care a fost înmormântat în stânga bisericii din Ruginoasa, punându-i la căpătâi o troiță oltenească... Multe alte troițe am pus la căpătâiul ofițerilor care au murit la Ruginoasa de această boală năprasnică ¹⁹⁸.

Revenit după război în Ploiești, arhitectul nu-și uitase însă datoriile de suflet și începuse, încă din anul 1923, proiectarea și ridicarea Turnului Catedralei Sf. Ioan, ca Monument al Eroilor, care, în anul 1938, era terminat.

Tot el proiectase și realizase Troița Eroilor de la Dumbrăvești-Prahova, în anul 1937. De ce să nu realizeze și pentru eroii comunei în care locuia un ansamblu monumental ?

Pentru punerea în practică a acestei idei, în toamna anului 1938, el proiectează o troiță din lemn de stejar pe care o încredințează spre execuție sculptorului Pandele Marinescu, din Ploiești. Pe amplasamentul vechiului monument demontat, construiește un soclu din cărămidă, pe care îl plachează cu plăci din granit. Pe fețele laterale fixează două plăci din marmură memoriale, pe care erau înscrise numele eroilor comunei. Fața principală a soclului, a fost împodobită cu un basorelief din bronz, realizat de sculptorul Alexandru Călinescu (1889-1978), care reprezenta „*Soldat român în ținută de campanie*”.

Basorelief dispărut (sculptor - Alexandru Călinescu)

¹⁹⁸ Toma, T. Socolescu, *Amintiri*. București, Editura Caligraf Design, 2004, p. 61, 62.

Toate aceste elemente au fost îmbinate într-un montaj unitar, numit **Troița – Monument al Eroilor din 1916-1918**.

În jurul monumentului au fost plantați opt arbori de Tisa (*taxus baccata*) și, la distanță, în semicerc, mai mulți castani. Plecând din pădure și trecând prin fața monumentului s-a mai plantat o alee cu castani care avea lungimea de aproximativ doi km până în interiorul cimitirului¹⁹⁹. Astăzi, pe această alee au rămas numai câțiva castani, deoarece cei mai mulți, în anii '60, au fost dezgropați cu rădăcini și pământ și au fost duși la Ploiești, să completeze lipsurile de pe bulevard, acolo unde o parte dintre castani se uscase. Cei care conduceau comuna, în acel moment, nu au protestat.

Drum Troița-cimitir (foto Alexcolor, 2011)

Troița monument s-a sfințit în anul 1939, de Ziua Eroilor, prin slujba oficiată de protoiereul Aurel Popescu, preotul Vlaiculescu și bătrânul preot pensionar al Păuleștiului, Panait Stătescu. Au fost prezente autoritățile civile și militare, mulți localnici, în frunte cu comandorul M. Vasilescu, veteran al războiului, decorat cu multe decorații românești și de doua ori cu Legiunea de Onoare franceză.

Cu acest prilej, primarul-arhitect Toma T. Socolescu, printre altele a spus: „Soldatul turnat în bronz de către unul din marii noștri sculptori, d. Călinescu, simbolizează amintirea scumpă a eroilor satului ale căror nume au fost săpate pe plăci de marmură, ca astfel pomenirea lor să rămână veșnică..., satul acesta are un monument frumos și creștinesc care fiindcă servește și drept cimitir al eroilor l-am înconjurat cu acest mic dar cochet parc și cu alee de promenadă, a cărei frumusețe se vede și acum, dar care

¹⁹⁹ Constantin, Ilie, op. cit., p. 70 și ANJP, Fd. PCP, dos 5/1938, ff. 257, 259, 281.

va fi apreciată mai bine după câțiva ani, când plantațiile făcute se vor apropia de maturitate”²⁰⁰.

Se repara astfel gestul nesăbuit legat de primul monument. Dar nici viața acestui monument nu a fost prea lungă, peste țară și implicit peste Păulești, din anul 1945, s-a instalat, pentru mult timp, un regim totalitar-comunist, bazat pe lupta de clasă, care a distrus intelectualitatea și multe opere de artă create de aceasta.

Astfel, în anul 1958, i-a venit rândul și Troiței-Monument din Păulești, deoarece fiind troiță, ea nu corespundea ideologiei atee și nu proslăvea trupele sovietice. Un grup de muncitori de la Uzinele Mărgineanca din Plopeni, cu sprijinul autorităților locale, a demolat soclul monumentului. Prețiosul basorelief al lui Al. Călinescu și plăcile de marmură cu numele eroilor au dispărut, iar troița a fost trimisă pentru „înmormântare” tot în cimitirul satului. Locuitorul Verzea (veteran de război) a fixat pe ea o plăcuță, cu câteva versuri naive, originale și a ridicat-o la verticală în interiorul cimitirului. Peste alți ani, a dărâmat-o vântul, și a fost iarăși ridicată în exteriorul cimitirului.

În anul 2011, la împlinirea celor 50 de ani de la moartea creatorului ei, troița a fost recondiționată și reabilitată de un alt localnic, Marin Constantin, nepot și fiu de eroi păuleșteni din cele două războaie mondiale. Ca și confratele ei „soldatul monument”, rămășițele troiței păzește „veșnicia cimitirului”, la poarta lui de intrare. Se împlinește încă o dată zicala „*Nu mor caii când vor câinii...*”.

Rămășițe din Troița-Monument (foto Alexcolor, 2011)

²⁰⁰ „Prahova Noastră”, nr. 44/18 mai 1939.

Imediat după demolarea Troiței-Monument, pe amplasamentul ei din cochetul parc al lui Socolescu, devenit „Parcul cu Castani” al comunei, muncitorii demolatori au construit un mic obelisc piramidal, cu urnă funerară la partea superioară, străjuit de mai multe obuze de tun.

Monumentul eroilor din Păulești (foto C. Ilie, 2004)

Listă incompletă a eroilor pe monumentul actual (foto Alexcolor, 2011)

Pe fața principală a acestuia există o placă din marmură cu următorul înscris:

„În amintirea eroilor români și sovietici care în august 1944 și-au dat viața în luptele purtate în zona Păulești împotriva armatei hitleriste pentru independența națională a țării noastre și libertatea poporului român”.

Pe spatele acestuia se află altă placă, uzată de vreme, în care sunt înscrisi numai o parte dintre eroii comunei morți în Primul Război Mondial, deși din înscrisul de mai sus aceștia nu aveau legătură cu tematica monumentului „Eroii de la 23 August 1944”.

Din anul 1958 și până în prezent, acesta este „Monumentul Eroilor din comuna Păulești-Prahova”, în fața căruia se oficiază toate comemorările. Analizându-l atent, în conținutul lui, se constată mai multe neadevăruri istorice.

Acestea sunt:

- Comuna Păulești era eliberată de către armata română, sprijinită de localnici, înaintea sosirii trupelor sovietice. Ultimii au devenit „eroi” prin faptele lor, descrise prin câteva exemple, prezentate mai înainte.

- Independența națională a fost câștigată cu sânge, în anul 1877.

- Poporul român era liber în 1945, libertatea a fost pierdută prin impunerea unui regim totalitar de către sovietici. Am recăpătat libertatea în anul 1989, prin jertfele celor aproximativ 1400 eroi ai săi, care au murit strigând: *„Libertate și fără comunism”*.

- Ultimele cercetări au dovedit că în Primul Război Mondial au murit cel puțin 72 locuitori ai comunei, nu 58, câți sunt înscrisi pe actualul monument.

- De pe monument lipsesc numele și prenumele celor peste 70 eroi, din toate satele comunei, căzuți în al Doilea Război Mondial, în est sau în vest, pe care autoritățile comunale, din perioada 1945-2012, aveau obligația și datoria să le cunoască.

Am semnalat aceste neadevăruri cu mai multe ocazii, în lucrările mele²⁰¹, dar și cu scrisori oficiale adresate: Primăriei Păulești (nr. 5163/10.06.2011), Oficiului Național pentru Cultul Eroilor (nr. 1964/20.06.2012) și Asociației Județene „Cultul Eroilor” Prahova (nr. 34/09.06.2011), dar rezultatul a fost nesemnificativ - s-a înlocuit urna funerară a monumentului, cu o cruce mică din beton, așezată pe vârful lui.

²⁰¹ Constantin Ilie, *op. cit.*, p. 71, *Gazeta de Păulești* (nr. 18/ aprilie 2010, 32/iunie 2011) și revista „PRAHOVA EROICĂ”, anul II, nr. 3/aprilie 2012.

Monumentul eroilor din Păulești, modificat în anul 2011. Foto Alexcolor, 2011

Monumentul actual devenise indezirabil după circa 10 ani de la edificare, dar demolarea lui și construirea altuia a devenit oportună după anul 1977. Atunci, o hotărâre de partid a aprobat propunerea ca în unele localități ale județului Prahova, între care și comuna Păulești, să se ridice monumente corespunzătoare pentru eroi.

Sculptorița Elena Tudorache a întocmit un proiect pentru comuna Păulești, având ca simboluri drapelul și eroii neamului, dar care includea și o placă memorială cu text comun pentru mai multe monumente ale Prahovei, aprobat de Comitetul Central al PCR, cu nr. 1234/25.03.1977, în care se scria:

„Glorie vitejilor ostași români care au luptat cu eroism și s-au jertfit pentru unitatea și independența neamului, pentru viitorul luminos al patriei”.

Primarul din Păulești (Toma C. Gheorghe - n.a.) a întârziat realizarea monumentului din Păulești.

În anul 1982, a avut loc o deplasare în comuna Păulești, la care a participat, în prezența noului primar Petrache Gheorghe, o delegație reprezentativă formată din conducerea județului: Dumitru Ionaș – secretar, ing. Gheorghe Dumitrescu – vicepreședinte al Consiliului Popular Județean, general maior Dimitrie Popa – comandantul Garnizoanei, Ion Paraschiv – primarul municipiului Ploiești, prof. Bădulescu Alexandru – vicepreședinte al Comitetului Județean de Cultură, Tudorache Ecaterina – sculptor (autorul lucrării), directorii și secretarii de partid din unitățile economice propuse a contribui cu materiale și forță de muncă la realizarea acestui important obiectiv memorial. Cu acest prilej s-a fixat locul monumentului (piatra de temelie).

Peste puțin timp, în același an, un Decret al Consiliului de Stat, din lipsă de fonduri, a condus la ratarea acțiunii.

În prezent, proiectul Tudorache zace ascuns în vreo arhivă, profesorul dr. Alexandru I. Bădulescu, atunci vicepreședinte al Comitetului Județean de Cultură (acum director al Muzeului Memorial „Paul Constantinescu”), prin nota din 07.09.2012, îmi transmite istoria nerealizării acestui monument.

Nici după 1990, primarii comunei Păulești nu au manifestat un interes pentru înlocuirea actualului monument necorespunzător, deși problema a fost semnalată de mai multe ori în presa locală și s-au făcut intervenții din partea Asociației Județene „Cultul Eroilor” Prahova, dar fără rezultate concrete.

Consider că actualul monument nu trebuie demolat, el trebuie să rămână acolo, ca o relicvă de manipulare a istoriei.

În comuna Păulești lipsește un monument nou, care să-i cinstească cu onoarea cuvenită pe adevărații săi eroi. Fiii și nepoții eroilor din satele comunei ca urmașii și moștenitori ai acestora, au datoria să depună toate eforturile materiale și morale și să convingă autoritățile locale de necesitatea unui adevărat **Monument al Eroilor din Păulești – Prahova**, deoarece, așa cum am arătat, el nu există.

El trebuie să fie proiectat și realizat cât mai urgent posibil, de un artist cu experiență, pentru a fi o operă reprezentativă a eroilor comunității, din cele două războaie mondiale, cu numele lor înscrise pe el.

În copilăria mea, ca elev al școlii primare, am participat, timp de șapte ani, la multe comemorări ale eroilor comunei. Ele erau impresionante și se desfășurau după un ceremonial pregătit cu mult timp înainte.

De Ziua Eroilor, elevii se deplasau de la școală la Monumentul Eroilor, îmbrăcați în costume naționale, împreună cu învățătorii lor, în rânduri ordonate. La monument întâlneau reprezentanții autorităților locale, invitații lor, preotul satului și mulți localnici, în general părinți, fii și fiice de eroi. Văduvele sau mamele eroilor participau la solemnitate purtând coșuri împodobite cu ștergare din pânză albă în care erau : o colivă, o sticlă cu vin, eventual ouă roșii și alte produse pentru pomenirea morților.

Semnalul începerii comemorării, la ora stabilită, era dat de dangătele rare ale clopotului bisericii din deal, care se auzeau de departe. Câțiva militari prezenți trăgeau focuri de armă în aer, spre onoarea eroilor. Corul școlii cânta, cu glasuri cristaline - *Imnul Național* - care, atunci, era *Trăiască Regele*. Preotul își desfășura slujba tradițională, pomenind nominal pe fiecare erou. Când se ajungea la cântarea *Veșnica Pomenire*, în bătaia aceluiași clopot, coșurile împodobite erau ridicate și legănate în ritmul cântării de purtătoarele lor și de rudele care le însoțeau. După slujbă, oficialitățile țineau cuvântări, corul școlii cânta *Imnul Eroilor*, elevii mai mari recitau poezii patriotice și, în final, se cânta *Pui de lei*, în timp ce femeile împărțeau, cu pioșenie, pomenile din frumoasele lor coșuri.

După circa 70 de ani, am asistat în satul meu la două sau trei ceremonii similare și am rămas dezamăgit.

Deși participă copiii din cele trei școli ale comunei, ei nu mai cântă, nu mai spun poezii și asistă la ceremonie, plictisiți și pasivi, împreună cu învățătorii și profesorii lor. Instrumentele moderne le-au furat glasurile, dar odată cu ele și sentimentele patriotice.

Numai doi urmași ai eroilor și primăria mai aduc colivă la monument. Dangătul clopotului bisericii nu se mai aude în timpul comemorării și cei cinci preoții, din satele comunei, se roagă pentru eroi, în general pomenind numai două nume, al celor doi eroi pentru care urmașii lor, la comemorare, au adus cele două colive. Dacă ar dori să-i pomenească nominal pe toți, ca altădată, le-ar fi imposibil, deoarece lista cu eroii din Primul Război Mondial de pe placa monumentului este incompletă, iar cei din Al Doilea Război Mondial încă sunt necunoscuți. Lipsesc și frumoasele coșuri cu pomeni, deoarece mulți urmași ai eroilor (nepoți și strănepoți, poate și fii și fiice), i-au uitat, chiar și atunci când au vândut pământul, primit moștenire în urma jertfelor lor.

Consider că a sosit timpul ca să ne cunoaștem eroii, să le facem un monument al lor, să revenim la tradiții, să înlăturăm formalismul actual de la comemorări și să-i cinștim așa cum se cuvine.

Eroii comunei Păulești-Prahova, decedați și dispăruți în Al Doilea Război Mondial

Nr crt	Nume și prenume (posibil)	SURSE INFORMATIVE				Detalii din surse
		1	2	3	4	
A. Satele Păulești și Dănești						
1	Anghel Neagu	-	-	Anghel Neagu	Neagu Anghel	S3, 27 ani, m. 1943 lupte S4, fruntaș, m. 1943, 10 Roșiori
2	Badiu Dumitru	-	Badiu D.	Badiu D.	-	S2, sergent, m. 1942, Don, 7 Dorobanți, d. 4/1943 S3, 30 ani, m. 1942, Don
3	Balcan Constantin	Balcan C-tin	Listă de ajutor	-	-	S2 tatăl Balcan S. Gh. ajutor d. 8/1949
4	Balcan Panait	Balcan Panait	-	-	-	S1, p. 75, Veteran M. Popescu
5	Chiță G. Stelian	Ghiță Stelian	-	Chiță Stelian	-	S3, 22 ani, m. 1942 pe Don
6	Crăciun Constantin	Crăciun C-tin	Crăciun C-tin	Crăciun C-tin	-	S2, soldat, m. 1941, ctg. 1931, S8, 29 ani, m. 1941, Basarabia
7	Dincă Apostol	Dincă Ap.	-	-	-	S1, p. 75, veteran M. Popescu
8	Dogaru M. Gheorghe	Gheorghe M. Dogaru	-	-	-	”
9	Dumitru T. Nicolae	-	Dumitru Nic.	-	-	S2, soldat, ctg 1930, 32 Dorobanți d. 3/1943
10	Frusină Dumitru	-	-	-	Frusină D.	S4, p. 344 soldat, m. 1941, 7 Dorobanți
11	Găurice Nicolae	-	-	-	Găurice N.	S4, p. 344, soldat, m. 1945 Cerc terit. Vrancea

12	Gheorghe Ion Gheorghe	-	Gheorghe I. Gh.	-	-	S4, caporal, ctg. 1938, d. 3/1943
13	Ilie M. Alexandru	-	Ilie M. Alex.	-	-	S2, sold., m. 1942, ctg. 1943, 32 Dorobanți, d. 3/1943
14	Ilie Mitoi	-	-	Ilie Mitoi	-	S3, 22 ani, m. 1943, Caucaz
15	Ion I. Nicolae	-	Ion I. Nicolae	-	-	S2, soldat, ctg. 1926, 32 Dorobanți, d. 3 /1943
16	Ioniță C. Gheorghe	Ioniță C-tin	Ioniță C. Gh.	-	-	S2, fruntaș T.R. ctg. 1943, dos. 3/1943
17	Ioniță A. Ion	Ioniță Ion	Ioniță A. Ion	-	Ioniță Ion	S2, sergent, dos. 3/1943 S4, cap. m. 1944, 15 Dorobanți
18	Ioniță D. Ion	-	-	Ioniță Dumitru Ion		S3, 29 ani, m. 1944, Basarabia
19	Marin Tănase	Marin Tănase	listă ajutor	-	-	S1, p. 75, veteran M. Popescu. S2, soție, Vasilica Marin, ajutor dos. 8/1949
20	Mihai P. Gheorghe	Mihai P. Gh.	-	Mihai P. Gh.		S3, m. 1942, spital front.
21	Naie Costache	Costache Naie	listă ajutor	-	-	S1, p. 75, veteran M. Popescu. S2, soția Maria C. Naie, ajutor dos. 8/1949
22	Neagu Gh. Gheorghe	Neagu Gh.	Neagu Gh. Gh.	Gheorghe Neagu	Neagu Gh.	S2, fruntaș, 3 Vânăț. de M. S4, fruntaș, m. 1943, ambulanță

23	Nicolae Gheorghe	-	-	-	Nicolae Gh.	S4, soldat, 1 Vânăț. de M., m. 1942
24	Nicolae P. Nicolae	Nicolae P.N.	Nicolae P. Nic.	-	-	S2, fruntaș, ct.1941, 89 Infant. 3/1943
25	Nistor Gheorghe	-	-	-	Nistor Gheorghe	S4, Soldat m. 1941, 1 Vânători Munte
26	Niță Ilie	-	-	Niță Ilie	-	S3, 23 ani, m. 1941, Basarabia
27	Pavel D. Nicolaie	-	Pavel D. Nic.	-	-	S2, soldat, ct. 1935, 32 Dorobanți, d. 3/1943
28	Petre Ion	Petre T. C-tin	-	Petre Ion	Petre Ioan	S3, 22 ani, m. 1944, Basarabia S4, soldat, 10 Grăniceri
29	Săcălaș P. Alexandru	-	Săcălaș P. Al.	-	-	S2, soldat, ctg. 1936, 32 Dorobanți, dos. 3/1943
30	Stanciu Gheorghe	Stanciu Gh.	-	-	-	S1, p. 75, veteran M.Popescu.
31	Stan Panait	-	Stan P.	-	-	S2, ctg. 1941], dos. 3/1943, f. 68
32	Stănescu Stelian	Stănescu St.	-	Stănescu St.	Stănescu Ștefan	S3, 22 ani, m. 1944, Basarabia S4, soldat, 19 Grăniceri, m. 1944
33	Tache Gheorghe	-	-	Tache Gh.	-	S3, m. 1944, Basarabia
34	Toma T. Apostol	-	Toma T. Ap.	-	-	S2, soldat, 32 Dorobanți, d. 3/1943
35	Toma V. Toma	-	Toma V.T.	-	-	S3, 30 ani, m. 1943, spital
36	Trandafir Vasile	-	-	Trandafir V.	-	S3, 30 ani, m. 1944 Spital

37	Tudorache P. Chirciu	Chirciu Tud.	Listă ajutor	-	-	S1, p. 75 veteran M.Popescu. S2, tatăl Tudorache Petre pe lista ajutor, d. 8/1949
38	Simina Dumitru	-	Listă ajutor	-	-	S2, văduva Simina D., Maria pe listă ajutor, d. 8/1949
39	Zaharia Gh. Vasile	Zaharia G.V.	Zaharia G.V.	-	-	S2, fruntaș, m. 1942, 32 Dorobanți, d. 3/1943
40	Zamfirescu Vasile	Zamfirescu V.	-	-	-	S1, p. 75, veteran M. P.
B. Satul Găgeni						
1	Anghel Constantin	Anghel C-tin	-	-	-	S1, p. 75, Zamfir Gh.
2	Avram Ilie	Avram Ilie	-	-	-	„
3	Cioboată I. Panait	Cioboată P.	-	-	-	„
4	Costache Toma	Costache T.	-	-	-	„
5	Dragomir C. Gheorghe	Dragomir Gh.	-	Dragomir C. Gheorghe	Dragomir Gheorghe	S3, 31 ani, m. 1941, Basarabia S4, caporal, 9 Dorobanți
6	Drăgușin Ilie	Drăgușin Ilie	-	-	-	S1, p. 75, Zamfir Gh.
7	Duma Ioan	-	-	Duma Ioan	-	S3, 22 ani, m. 1945 în vest
8	Gheorghe Nistor	Gheorghe Nistor	-	-	-	S1, p. 75, Zamfir
9	Ghiță Neculai	Ghiță Neculai	-	-	-	„
10	Ianculescu Aurel	Ianculescu A.	-	-	-	„
11	Ilie Alexandru	Ilie A.	-	-	-	„
12	Lambă Apostol Gheorghe	Lambă Gh.	-	Lambă A. Gh.	-	S3, 24 ani, m. 1942, URSS
13	Oprea A. Nicolae	Oprea Neculai	-	Oprea A. Nicolae	Oprea Nicolae	S3, 25 ani, m. 1943 URSS S4, caporal, m. 1943, 91 Inf.
14	Rogodan Gh. Ilie	Bogdan Ivan	-	Rogodan Gh. Ilie	-	S3, 26 ani, m. 1941, Odessa
15	Toma I. Dima	Toma I. Dima	-	-	-	S1, p. 75, Zamfir Gh.

16	Stan Ion	Stan Ion	-	-	-	„
17	Urlețeanu Ștefan	Urlețeanu Șt.	-	-	-	„
C. Satul Căcoșești						
1	Costică Petre	-	-	-	-	S5, Troița Căcoșești
2	Florea Ilie	-	-	-	-	„
3	Ioniță R. Vasile	-	-	-	-	„
4	Marin Ion	-	-	-	-	„
5	Mihalache Dide	-	-	-	-	„
6	Nae Vasile	-	-	-	-	S5, Troița din Căcoșești
7	Neacșu Constantin	-	-	-	-	„
8	Tănase I. Gulie	-	-	-	-	„
9	Toboș P. Vasile	Toboș Mitu Vasile	Toboș P. Vasile	-	-	S2, decedat război, Vasile P. Toboș – soția Steliana, d. 3/1943
10	Toboș Toma	-	-	-	-	S5, Troița Căcoșești
11	Vasile Anton	-	-	-	-	„
12	Vasile Petre	-	-	-	-	„
13	Vasile Stan	-	-	-	-	„

Legendă:

Sursa 1: C. Ilie, "Comuna Păulești, jud. Prahova" – Scurtă monografie", Ploiești, Editura " Ploiești - Mileniul III", 2005.

Sursa 2: Arhivele Naționale Serviciul județului Prahova, Fond Primăria comunei Păulești.

Sursa 3: Documente de stare civilă, Primăria comunei Păulești. Notă primită de la secretara primăriei (Vasile Filica).

Sursa 4: Colectiv de autori, "Jertfele prahovenilor – Monumentele recunoștinței", Ploiești, Editura Mectis, 2001.

Sursa 5: Troița existentă în satul Căcoșești.

m. = mort.

d. = dosar arhivă.

VII. POLITICĂ PĂULEȘTEANĂ

Motto:

„Pe malul lacului
Un bou,
O vacă,
Un vițel
Și un taur
Recită Testamentul nou:
Viitor de aur
Țara noastră are !...

Iar pe șoseaua comunală
Cârciumarul,
Învățătorul,
Popa
Și notarul
Cei mai de seamă gospodari din sat
Se ceartă pe un scaun de deputat”.

(Ion Minulescu – din *Amiază rurală – Strofe pentru fapte diverse*. 1930)

1. Începuturi

Reformele domnitorului Cuza, ales democratic în cele două principate - Moldova și Țara Românească - au nemulțumit pe politicienii din taberele diferite. S-au apropiat conservatorii, cei mai de dreapta, de liberalii cei mai de stânga (frații Brătianu și C. A. Rosetti), formând „monstruoasa coaliție”²⁰², care au reușit să îl detroneze pe domnitor, dar nu au reușit să-i stopeze reformele democratice.

După această dată, cu prilejul alegerilor parlamentare din anul 1875, a luat ființă Partidul Național Liberal, condus de Ion C. Brătianu și, din anul 1881, Partidul Conservator, condus de Lascăr Catargiu.

Acestea sunt principalele partide care au marcat activitatea politică a României, de la sfârșitul secolului al XIX-lea, până după sfârșitul Primului Război Mondial. Fruntașii acestor partide au avut contribuții majore la înființarea și funcționarea filialelor corespunzătoare din județul Prahova și orașul Ploiești. Dintre aceștia, amintesc pe liberalii C. T. Grigorescu și Radu Stanian, foști primari în Ploiești, și pe conservatorii Gheorghe Grigore Cantacuzino, cu moșie în satul Găgeni, sau Nicolae P. Rășcanu, moșier cu conac în Păulești, dar și primar al Ploieștiului, pentru o scurtă perioadă.

Arhiva comunei Păulești, de la sfârșitul secolului al XIX-lea și din prima parte a secolului al XX-lea, cercetată de mine, nu conține informații concrete despre activitatea partidelor politice din această comună, deși sunt convins că ele au existat încă de la început, dacă se ține seama de alternanța la putere, uneori în mai multe mandate, a primarilor din lista anexată.

Personal eu am copilărit, în perioada anilor 1935-1945, în mijlocul luptei politice care se desfășura în comuna Păulești, la început între Partidul Național Liberal și Partidul Național Țărănesc, cărora, din anul 1937, li s-a

²⁰² Neagu Djuvara, *op. cit.* p. 163.

alăturat și Mișcarea legionară, intitulată *Garda de Fier* sau *Totul pentru Țară*.

Pe atunci, micuța casă în care m-am născut, veche de peste o sută de ani, existentă și astăzi, era sediul PNȚ-ului, tatăl meu, Gheorghe Ilie Radu, fiind fruntaș al acestui partid. De aceea voi povesti amintirile mele legate de această luptă, pe care le voi completa, atunci când va fi cazul și cu documente de arhivă și alte măsurii.

Nu știu ce culoare politică a avut primul primar al comunei, care semnează bugetul primăriei din anul 1881²⁰³, cu numele de ”D Poppescu”, în al doilea mandat al lui. Bugetul a fost aprobat de ”Comitetu Permanent Prahova”, prin președintele lui, Ion I. Filiiu (1839- 1902), jurist, om politic ploieștean și membru al Partidului Conservator. Să fi fost acest primar din același partid cu cel care i-a aprobat bugetul ? Este greu de aflat, dar știu că urmașii aceluia primar, Popeștii de mai târziu, pe care eu i-am cunoscut, erau membri ai Partidului Liberal.

În „*Chestionarul Comunal și Administrativ*”, din anul 1889, citat la capitolul care se referă la organizarea primăriei, la întrebarea cu nr.147, se răspunde că printre oamenii notabili ai comunei, cu știință de carte, sunt și „*învățătorul Dumitru Stănescu, Stan Tomescu și Radu Dinescu care se ocupă cu agricultura*”. Dumitru Stănescu a fost mai întâi învățător și mai târziu primar, Stan Tomescu a fost perceptor, iar Radu Dinescu a fost primar (autorul chestionarului amintit) și notar al comunei. Am cunoscut pe urmașii lor, Cristea și Vasile Dinescu, cântăreți la biserica din sat până la pensionare în anii '40, pe Toma Tomescu cârciumarul nr.1 al satului Păulești, în perioada 1915 - 1945, pe Gheorghe Stănescu, perceptor al primăriei în anii 1935 -1945, toți liberali fruntași ai comunei. Logic, ei trebuia să moștenească politica părinților lor.

La data de 16 martie 1908, are loc o ședință extraordinară a consiliului comunei rurale Păulești, pentru a stabili numărul cârciumilor din comună și înscrierile la licitații. Prin Jurnalul nr. 9 se hotărăște că, în conformitate cu legea, în comună se aprobă numai trei cârciumi, din care:

- una în satul Păulești, pentru 173 capi de familie, cu licitanții Costache V. Mănescu și Gheorghe D. Popescu, locuitori ai satului;
- una în satul Găgeni, pentru 127 capi de familie, cu licitanții Nicolae G. Zincă și Tănase G. Zincă, locuitori ai satului;
- una la gara Buda, la hanul de la drumul Filipești, pentru care licitează Gheorghe Lămbrulescu (ploieștean, proprietar de pământ în Păulești).

Jurnalul (hotărâre) este semnat de primarul V. D. Stănescu, membrii consiliului: Radu Dumitru, Vasile Zamfir, Costache Petre, Ilie Toma, Radu

²⁰³ ANJP, Fd. PCP, dosar 1/1879-1881, f. 73.

G. Dragomir, Radu Apostol și delegatul satului Găgeni, C Bădescu²⁰⁴. Atât licitatorii din sate cât și parte din membrii consiliului erau părinții viitorilor membri ai partidelor politice din comună, unii chiar viitori primari, confirmându-se încă odată proverbul „*Ce se naște din pisică tot șoareci mănâncă*”.

Jurnalul consiliului comunal, nr. 4/15 ianuarie 1915, confirmă afișarea listelor electorale pentru alegeri, menționând numărul de alegători astfel: pentru alegerea consiliului - 296 alegători, pentru sfatul sătesc - 118 alegători și 7 alegători direcți pentru colegiul III²⁰⁵. Este o știre scurtă, fără detalii, care confirmă existența democrației și, indirect, a partidelor politice.

Tot atunci, în registrul de intrare-ieșire al primăriei, la nr.1095, apare interdicția de a se opri broșurile de propagandă ale Partidului Social Democrat, care ar influența negativ un eventual război alături de Rusia, fenomen care, din păcate, mai târziu s-a întâmplat.

2. Politică interbelică

În timpul Primului Război Mondial, în teritoriul ocupat, activitatea partidelor politice a fost inexistentă, mulți fruntași politici erau refugiați în Moldova, în jurul guvernului, iar cei rămași încercau să conviețuiască, alături de ocupant, în condiții economice și sociale dure.

După război, spectrul politic s-a modificat, au apărut partide noi, altele s-au activat și multe s-au transformat. Este perioada 1920-1928, cu multe schimbări de guverne între partidul generalului Averescu, cu două mandate, liberalii, cu trei mandate conduse de Brătieni și, Take Ionescu pentru un mandat scurt²⁰⁶. Corespunzător, se schimbă și primarii în Păulești, dominând liberalii prin Popescu Gheorghe, Balcan St. Gheorghe, Vasilescu T. Gheorghe și Balcan D. Ion, dar și posibilul averescan, Apostol Tănase.

Divizați și compromiși, lipsiți de baza economică prin exproprierea moșiilor, conservatorii au dispărut de pe arena istoriei. În Transilvania, Partidul Național Român, condus de Iuliu Maniu, dorea să iasă din cadrul provincial și să se extindă peste Carpați. A încercat cu liberalii dar doctrinele și valoarea liberalului Ion I. C. Brătianu a făcut incompatibilă înțelegerea dintre cei doi lideri.

Ion Mihalache, un învățător din Topoloveni-Argeș, a creat în anul 1918 Partidul Țărănesc cu care Maniu, după unele ezitări, a acceptat

²⁰⁴ *Ibidem*, dosar 1/1908, ff. 8, 9.

²⁰⁵ *Ibidem*, dosar 1/1915, f. 7.

²⁰⁶ Marcel D. Popa, Horia C. Matei, *Mică enciclopedie de istorie universală*, București, Editura Politică, 1988, p. 303.

fuziunea în anul 1926, creându-se astfel Partidul Național Țărănesc (P.N.Ț.)²⁰⁷.

Reforma agrară de după război, cea mai importantă din istoria României, s-a realizat cu succes și în Păulești. Pentru aplicarea ei, s-a format o comisie al cărei președinte a fost ales tânărul învățător Gheorghe Ștefănescu, nou numit în anul 1920 la școala din sat, posibil admirator al lui Ion Mihalache, văzut de unii ca un – adevărat „Apostol” de țară.

Cu serviciul „la o aruncătură de băț față de Ploiești”, el a participat, la 2 mai 1926, la întrunirea publică a Partidului Țărănesc - Filiala Prahova, de la sala „Eliseu”, unde au participat dr. G. Cosma și Constantin Stere, (factor decisiv în realizarea Unirii Basarabiei cu România, în 1918), dar și la ședința comună din 7 noiembrie, care a parafat fuziunea între partidul lui Maniu cu cel al lui Mihalache, fiind ales președinte de Prahova dr. N. Lupu²⁰⁸.

Intrând în contact cu țăranii din Păulești, cărora le întocmea actele de împrumut, dar și cu bătrânul preot Panait Stătescu, căruia i-a devenit ginere, Ștefănescu a strâns lângă el un grup de săteni din familiile Costache, Radu, Manea, Toma etc., dar și pe fostul primar Tănase Apostol, cu toți simpatizanții lui, punând bazele în comună a Partidului Național Țărănesc.

Imediat după înființarea noului partid, în comună începe o luptă politică între liberalii lui Ion D. Balcan și țărăniștii lui Gheorghe Ștefănescu. Din această luptă ultimii ies învingători.

Începe perioada 1929-1933, singura din istoria comunei când primarii țărăniști: Tănase Apostol, Costache Ion și Ștefănescu Gheorghe conduc destinele acesteia, perioadă când la cârma țării, nu întâmplător, s-au aflat guverne conduse de țărăniștii Iuliu Maniu și Gheorghe Mironescu, dar și de istoricul Nicolae Iorga și de dr. Alexandru Vaida Voevod.

A fost o perioadă grea, când criza economică mondială profundă a afectat și România, peste ea suprapunându-se o criză politică, generată în mare parte de regele Carol al II-lea, care ura partidele. Istoricul Florin Constantiniu, în zilele noastre, caracterizează această perioadă astfel :” *Regele a dus o campanie sistematică de erodare a partidelor, încurajând diviziunile din interiorul lor și sprijinind sciziunile, mai ales în cele două mari partide-PNȚ și PNL*²⁰⁹.

Începând cu anul 1927, profesorul - arhitect Toma T. Socolescu a cumpărat fostul conac al moșierului Nicolae P. Rășcanu și a devenit locuitor al comunei. Socolescu era prieten devotat al istoricului Nicolae Iorga și

²⁰⁷ Florin Constantiniu, *op. cit.*, pp. 304, 305.

²⁰⁸ Marian Chirulescu, Gheorghe Marinică, Oana Dinu, Mihaela Sandu, *Istoria Ploieștiului în date*, Ploiești, Editura „Ploiești - Mileniul III”, 2010, pp. 218, 219.

²⁰⁹ Florin Constantiniu, *op. cit.*, p. 318.

membru al partidului condus de acesta. Pe baza acestei apartenențe, Socolescu a candidat și a fost ales deputat de Prahova, la alegerile din luna iunie 1931, pe o listă comună, sub titulatura Uniunii Naționale, care încorporează Partidul Național-Iorghist cu Partidul Național Liberal-Ducist²¹⁰.

Alegerile parlamentare din 1933 au adus o victorie categorică pentru liberali, care, după cinci ani de opoziție, prin guvernele Ion Gh. Duca, până la asasinarea lui, al lui Constantin Angelescu, dar mai ales al lui Gheorghe Tătăărăscu, au marcat viața politică a țării până la sfârșitul anului 1937.

În Păulești revin la putere liberalii conduși de același Ion D. Balcan, care își reia funcția de primar. Din acest moment casa noastră, sediu al PNT-ului, în multe seri, era plină de membrii și simpatizanții acestui partid aflat în opoziție, care, la întrunirile lor zgomotoase, dezamăgiți de pierderea puterii, „puneau țara la cale”, citeau noutățile din ziare, discutau politica generală și criticau politica primarului liberal al comunei. O debara a casei era burdușită cu afișe, portrete ale lui Maniu, ale lui Mihalache și alte materiale de propagandă.

Într-un dosar al prefecturii există o listă cu numele unor politicieni, pregătită pentru alegerile comunale, care urmau să aibă loc la începutul anului 1938. Pe listă erau următoarele nume: Gheorghe Ștefănescu (dir. școlii), Andrei I. Gheorghe, Gheorghe I. Radu, Ion Costache (fost primar), Mitu R. Soare, Vasile Mănescu, Niță Mihalache, Vasile Mițilă, Petre Moise și Stelian T. Dumitrescu (posibil un urmaș al primarului cu cele mai multe mandate, la trecerea din secolul XIX în secolul al XX-lea)²¹¹. Am redat această listă, pentru ca urmașii celor nominalizați să cunoască implicarea în treburile politice a înaintașilor lor.

Primarul liberal, cunoscând prietenia lui Socolescu pentru unii fruntași liberali din Prahova, printre care era și Petre Bejan, a căutat să-l atragă de partea lui, încredințându-i proiectul pentru noul sediu al Primăriei. Socolescu a acceptat întocmirea proiectului, dar, ca om de cultură, îl interesa și școala, al cărei director era în opoziție politică față de primar, și deci a căutat să mențină permanent un echilibru stabil între aceștia, spre binele comunei.

La alegerile din decembrie 1937, liberalii, scindați, nu reușesc să câștige alegerile și, pentru a discredita partidele mari, regele Carol al II-lea aduce la guvernare pe poetul Octavian Goga și pe prof. A. C. Cuza, doi lideri ai unor partide mici de extrema dreaptă²¹². Aceștia guvernează 44 de zile, timp după care, la 10 februarie 1938, regele dizolvă Parlamentul, interzice partidele politice și instaurează un regim de dictatură regală, având ca prim-

²¹⁰ Nicolae Dumitrescu, Constantin Ilie, *op. cit.*, pp. 183-185.

²¹¹ ANJP, Fd. Prefectura Prahova, dosar 3/1938, f. 40.

²¹² Neagu Djuvara, *op. cit.*, p. 197.

ministru pe Miron Cristea, patriarhul României. La 28 iunie își creează și un partid unic, de masă, numit Frontul Renașterii Naționale.

Corespunzător, se schimbă și politica în Păulești. Este înlocuit primarul liberal, se închid sediile partidelor, iar materialele de propagandă ale PNȚ-ului din casa noastră sunt ascunse în podul ei de către tatăl meu, „pentru vremuri mai bune”. La primărie apare ordinul prefecturii, nr. 002631/ 16 feb.1938, în care se preciza: „*În fruntea comunelor rurale va fi numit un primar, prin decizia noastră. Primarul va conduce singur administrația, având atribuțiile și competența anterioară a consiliilor. El va fi numit din demobilizații cu cel mai mare grad sau ofițeri de rezervă dacă există*”.

Se întocmesc liste cu candidați , dar se pare că o propunere a istoricului Nicolae Iorga, om politic al noului regim, a determinat prefectura să dea următoarea decizie: „*Decizie nr.1266/ 18 feb. 1938. Noi col. Arghiropol Epaminonda, prefectul județului Prahova, la recomandarea preturii, prin raportul 341/1938.*

-Decidem-

*Numim pe domnul arhitect Toma T. Socolescu să conducă administrația comunei Păulești....”*²¹³.

Primarul nou numit strânge în jurul său mai mulți fruntași ai satului, indiferent de culoarea lor politică, pe învățătorii Ștefănescu (soț și soție), dar și pe tânărul preot Dionisie Turtoescu, care îl înlocuise pe bătrânul preot Panait Stătescu. Împreună cu ei, în anii 1939-1940, a început modernizarea comunei, aceasta devenind comună suburbană a municipiului Ploiești.

Una din acțiunile noului primar, în anul 1938, a fost înființarea căminului cultural din Păulești, pe care l-a numit „Nicolae Iorga²¹⁴”, nume pe care acesta l-a păstrat până în anul 1950. Între timp, marele istoric, pe plan politic devine consilier regal (1938-1940) și adversar declarat al curentelor de extremă dreaptă și de extremă stângă²¹⁵. Socolescu îl sprijină pe Iorga, trimițând o delegație de păuleșteni la congresul Frontului Renașterii Naționale.

Așa cum am mai arătat, încep vremuri tulburi pentru politica internă și externă a României. În interior, regele și guvernul intră în conflict direct cu mișcarea legionară, cu acțiuni extremiste din partea ambelor părți. Pe plan extern, la 23 august 1939, Germania încheie cu U.R.S.S. oribilul pact Ribbentrop-Molotov, cele două părți semnatare invadează Polonia. Franța și Marea Britanie declară război Germaniei și așa, la 3 septembrie, începe Al Doilea Război Mondial. Pactul are urmări și asupra României când, prin

²¹³ ANJP, Fd. Prefectura Prahova, dosar 3/1938, f. 68 și dosar 265 /1938, f. 7.

²¹⁴ ANJP, Fd. PCP, dosar 5/1942, f. 196.

²¹⁵ Dicționar Enciclopedic, *op. cit.* 1999, vol. III, p. 244.

ultimatumul sovietic din 26 iunie 1940, se pierde Basarabia și nordul Bucovinei. La puțin timp, prin ”Dictatul de la Viena, din 30 august 1940, sub presiunea germanilor, se cedează ungarilor nordul Transilvaniei și, peste puțin timp, se cedează Cadrilaterul bulgarilor. Regele a trebuit să abdice și să plece în străinătate, puterea trecând în mâinile generalului Antonescu²¹⁶.

Prietenia dintre Iorga și Socolescu a atras antipatia embrionarei mișcări legionare din comună, susținută din umbră de preot, simpatizant al acesteia. Începe un conflict mocrnit între preot și primar pe diverse teme, conflict care se va acutiza.

După instalarea la putere a Statului Național Legionar, pe ulițele principale ale satului au început să se organizeze marșuri și parastase religioase la biserică, prin care se comemorau „martirii mișcării”. Ele erau însoțite de cântece legionare cu iz de răzbunare.

Eram elev în clasa VI-a primară a școlii din Păulești și îmi amintesc episodul, când fiul conducătorului legionarilor din Păulești, elevul Stelian Gr. Dincă din clasa VII, în unele recreații, striga adunarea și noi ne aliniam obligatoriu în curtea școlii. La îndemnul lui, trebuia să strigăm „Trăiască Legiunea și Căpitanul”. Din „străjerii patriei” de până atunci, devenisem, fără voia noastră, la 11 ani, „un cuib de tineri legionari”. Era în vigoare și un ordin al preturii, înregistrat la primărie la nr. 18/13 ian.1941, prin care toate bunurile fostei „Straja Țării”, trebuia să treacă în patrimoniul așa zisei „Mișcarea Legionară”²¹⁷. Directorul școlii Ștefănescu era disperat, dar frica de legionari îl făcea „să strângă din dinți și să tacă”, mai ales că și el era în conflict politic și economic cu preotul Turtoescu. Acesta preluase de la învățător conducerea băncii comunale „Salvatorul” și îl acuza pe învățător de o delapidare. Mai târziu, preotul reușește ca directorul școlii să fie internat preventiv, în lagărul de la Târgu-Jiu.

Primarul nu putea să tolereze aceste manifestări ilegale ale legionarilor și nici dezbinarea, între principalii piloni de care depindeau educația și liniștea în comună și, posibil, a protestat împotriva lor.

După ce Păuleștii devenise comună suburbană, primarul Socolescu, prin scrisoarea nr.675/12 oct 1940, fără să țină seama de schimbările politice de la nivelul primăriei municipiului Ploiești, cere insistent acesteia transformarea pădurii Păulești în parc pentru orășeni, dar și construcția unui rezervor de înmagazinare a apei, din puțul săpat în pădure, pentru alimentarea comunei.

Răspunsul negativ, nr. 37107/28 oct.1940 al primăriei municipiului, semnat de primarul legionar Burlacu, îl pune pe gânduri. Și-a dat seama că

²¹⁶ Neagu Djuvara, *op. cit.*, pp. 201, 202.

²¹⁷ ANJP, Fd. PCP, dosar 2/1940, Registrul intrare - ieșire, f. 28.

prieteni săi din Ploiești, cu care colaborase mult timp, nu mai puteau să-l ajute.

Primarul Burlacu a existat la conducerea Ploieștiului, deși el lipsește din *Galeria primarilor ploieșteni* de pe site-ul primăriei (www.ploiesti.ro/istoric_primari), cât și din lucrarea *Marea carte a Ploieștiului*, vol. I, p. 760, Ed. Ploiești - Mileniul III, din 2011. Locul lui este liber, între primarii Mircea Botez și Gheorghe Văgăunescu. El este cel care, prin presiuni politice, l-a determinat pe Socolescu să demisioneze din funcția de primar al Păuleștiului.

Într-o cerere de numire a unui pădurar pentru pădurea Păulești, noul primar legionar al comunei Păulești semnează o scrisoare cu antetul „*Mișcarea Legionară - Garnizoana Păulești*”, folosind apelativul „*Camarade Primar*”, pe care o încheie cu „*Trăiască Legiunea și Căpitanul, Primar și Șef al Garnizoanei Păulești, Gr. Dincă*”. Scrisoarea a fost adresată și expediată „*Camaradului Primar Burlacu Municipiul Ploiești*”²¹⁸.

În Decizia nr.856/18 noiembrie 1940, semnată de prefectul Marin Stănescu (desigur și el legionar) se menționează „*primim demisia domnului Toma Socolescu din demnitatea de primar și numim în această demnitate pe domnul Dincă Grigore*”²¹⁹.

Cum se știe, între Antonescu și legionari, curând au apărut neînțelegeri. Poliția legionară, dornică de răzbunare, a ucis, în închisoarea Jilava 60 miniștrii și foști demnitari, în pădurea Snagov pe țărănistul Virgil Madgearu, iar în noaptea de 27/28 noiembrie 1940, în apropiere de Ploiești, pe câmpul de la Strejnic, și pe savantul Nicolae Iorga.

Seara din 27 noiembrie 1940 a fost stresantă și pentru Socolescu. Atunci, un grup de legionari, având probabil ca ghid un membru al mișcării din satul Găgeni, i-a violat proprietatea din Păulești. Știindu-l prieten, colaborator și susținător al lui Iorga, fost membru și deputat al partidului condus de acesta, protestatar al acțiunilor ilegale ale legionarilor din Păulești, ctitor al căminului cultural „Nicolae Iorga” din Păulești și al Așezământului cultural „Nicolae Iorga” din Ploiești (pe care îl conducea), le-a trezit acelora setea de răzbunare. Ei au coborât dintr-o mașină neagră cu intenția de a-l aresta. Fostul primar s-a baricadat în conacul lui la etajul I. Agresorii, furioși, strigau și căutau să forțeze ușa masivă de stejar a parterului, de la intrarea în imobil. Auzind strigăte, s-au sesizat vecinii, care au alarmat sătenii și pe colaboratorii primarului. Imediat, curtea imobilului s-a umplut cu zeci de oameni. Agresorii, dezamăgiți au fugit cu mașina, fără să-și îndeplinească „misiunea” pentru care veniseră²²⁰.

²¹⁸ ANJP, Fd. Primăria orașului Ploiești, dosar 363/1940, ff. 1-6.

²¹⁹ ANJP, Fd. PCP, dosar 2/ 1940, f. 28.

²²⁰ Nicolae Dumitrescu; Constantin Ilie, *op. cit.*, p. 204.

A doua zi, Socolescu, cu întreaga familie, a părăsit locuința, revenind în ea numai după ce generalul Antonescu a înfrânt rebeliunea legionară din ianuarie 1941, înlăturându-i pe legionari din guvern. Prezența lui Socolescu, după aceste evenimente tragice, este semnalată curând în Ploiești, atunci când semnează scrisoarea nr. 14/27 martie 1941, în care, printre altele, cere primăriei municipiului să monteze la locul ei firma Așezământului cultural „Nicolae Iorga”, dată jos anterior de legionari²²¹.

Primarul legionar este și el înlocuit după evenimentele din ianuarie, deși el ar fi dorit să rămână în continuare. Pretura, prin raportul confidențial nr.46/26 ian.1941, informează că în comuna Păulești sunt două tabere, una având conducător preotul, iar alta învățătorul. Fiecare caută să influențeze forurile superioare în numirea primarului. Se propune, ca persoană neutră, pe Tănase Costache, dar acesta refuză și atunci este readus la conducerea primăriei, fostul primar liberal Ion D. Balcan²²².

Noul primar este confruntat cu problemele comunei, cauzate de intrarea României în războiul de eliberare a Basarabiei, de conflictul comunal, dintre preot și învățător, dar și de acuzații pentru unele nereguli imputabile lui, despre care mai mulți locuitori sesizaseră Prefectura²²³. Ei îl cer ca primar, pentru un nou mandat, pe profesorul arhitect Toma T. Socolescu. Primarul Balcan demisionează și, prin decizia 231/27 feb.1942, Socolescu își începe al doilea mandat, sub dictatura mareșalului Antonescu. A continuat obiectivele de modernizare a comunei din primul mandat, de multe ori, cu sprijinul miniștrilor din guvernul Antonescu.

Seara zilei de 23 august 1944 a adus vestea arestării lui Antonescu, constituirea guvernului generalului Sănătescu, compus din militari și reprezentanți ai partidelor politice, participante la acțiune.

După puțin timp și în Păulești începe acțiunea de reactualizare a PNȚ-ului, în casa lui Gheorghe Ilie Radu (casa noastră) și a PNL-ului, în casa lui Ion D. Balcan. Apar însă și partidele inexistente până atunci în comună, respectiv PSDR, în casa învățătorului Toma L. Toma și a Partidului Comunist Român, probabil, în casa lui Costică Ilie Toma. Acesta era fiu al lui Ilie Toma, prezent în politica prin anul 1908. C. I. Toma și unii fii ai lui, muncitori la rafinăria Vega, vor marca pentru mult timp, după anul 1947, istoria politică păuleșteană.

Învățătorul Toma L. Toma, din partea PSDR, organizează o adunare generală a unor săteni. Prin procesul-verbal din 10 ianuarie 1945, ei îl propun pe învățător să fie primar, în locul lui Socolescu. Pretura Ploiești, cu scrisoarea nr.50/26 ianuarie 1945, a sesizat prefectura scriind „p .v. din 10

²²¹ ANJP, Fd. Prim. Oraș Ploiești, dosar 32/1941, f. 2.

²²² ANJP, Fd. Pref. Jud. Prahova, dosar 79/1940, f. 3.

²²³ *Ibidem*, dosar 433/1942, f. 43.

ian. nu exprimă dorința unanimă a sătenilor iar semnăturile nu sunt reale. Schimbarea arh. T.T. Socolescu nu este oportună”. Totuși, prefectul Dimitriu, prin decizia 71/29 ianuarie 1945, l-a numit provizoriu în demnitatea de primar pe dl. Toma L. Toma, în locul d-lui Socolescu²²⁴.

3. Dictatură totalitară

Instalarea guvernului procomunist condus de dr. Petru Groza, la 6 martie 1945, a dus la intensificarea luptele politice și între taberele din Păulești. Noul primar, așa cum se practică și în prezent, a încercat să-și discrediteze adversarii politici, reclamându-i la forurile superioare. În reclamația sa îi acuză:

- pe fostul primar Socolescu de unele însușiri de bunuri publice, de instigare contra noului regim instalat și de sabotare a cerințelor Comisiei de Armistițiu, dar și de afirmații precum „regimul prezent nu va dura mult, deoarece este susținut de Armata Roșie”.

- pe fruntașul țărănist Gh. Ilie Radu, fost casier comunal și agent agricol, atunci fruntaș al PNT-Maniu, de împotrivire la colectarea laptelui și de propagandă împotriva acțiunilor autorităților comunale.

Pretura și Legiunea de Jandarmi au făcut o anchetă, au luat declarații și au întocmit un dosar pentru prefectură, cu propuneri de casare, deoarece acuzațiile nu s-au confirmat²²⁵.

La puțin timp, Toma L. Toma a fost înlocuit la conducerea comunei cu fostul primar legionar Grigore Dincă, acum lider al facțiunii țărăniștilor din guvernul Groza, condusă de Anton Alexandrescu²²⁶. La 6 decembrie 1946, noul primar a încercat să improvizeze un consiliu comunal, format din liderii mai multor partide politice. După câteva luni de divergențe, acesta s-a dovedit nefuncțional. Prin procesul-verbal din 9 iulie 1946, consiliul este înlocuit cu un altul, în care orientarea spre stânga este prioritară. Din acesta au făcut parte: Constantin V. C. Ion și Petre Gh. Rădoi - PCR, Ion D. Balcan și Ion C. Dinescu - P. Liberal, Gheorghe I. Dincă și Stan Soare - Frontul Plugarilor, Petre T. Crăciun și Ion V. R. Toma - PSD, Dumitru V. Ionescu și Dumitru I. Dumitru - Partidul Național Popular, Grigore I. Dincă și Gheorghe V. Ioniță - PNT (A. Alexandrescu)²²⁷. Dintre partide, lipsea PNT (Maniu), dispărut din sat, prin moartea tatălui meu Gh. Ilie Radu, la sfârșitul anului 1945, printr-un accident nefericit. El lăsase în camera casei materialele de propagandă ale partidului, atât pe cele ascunse în pod, în anul 1938, cât și altele noi, pe care primise de la organizația ploieșteană.

²²⁴ *Ibidem*, dosar 155/1945, ff. 15, 38, 39.

²²⁵ *Ibidem*, dosar 97/1945, ff. 1-20.

²²⁶ Dicționar enciclopedic, *op. cit.*, 2004, vol. V, p. 223.

²²⁷ ANJP, Fd. PCP, dosar 1/1946, ff. 217, 223.

Acesta era spectrul politic oficial în Păulești, înaintea alegerilor din anul 1946. Dintre membrii consiliului a fost ales ca primar Petre T. Crăciun, omul care trebuia să organizeze alegerile. Comuna Păulești începe să fie vizitată de camioane pline cu muncitori, din întreprinderile ploieștene sau de la Uzina Mărgineanca din Plopeni. Unii dintre ei îi ajută pe săteni, reparându-le instrumente și utilajele agricole, dar activiștii de partid - organizatorii lor -, fac propagandă electorală pentru alianța intitulată Blocul Partidelor Democratice (PCR, PDSR, FP, PNL-Tătărăscu, Uniunea Patrioților, PNT-Alexandrescu și Comitetul Democrat Evreiesc).

La 4 noiembrie 1946, a avut loc în Păulești o întrunire a partidelor din BPD, la care au participat peste 200 persoane²²⁸. Comuna era împodobită cu drapele roșii și tricolore, cu lozinci și cu zeci de afișe. Pe fiecare afiș, într-un colț, răsărea semnul electoral „Soarele”. S-au ținut cuvântări înflăcărare care au ridicat în slăvi regimul procomunist de la putere și Uniunea Sovietică, în frunte cu „mult iubitul, Tovarășul Stalin”. În același timp, vorbitorii au atacat, cu mânie, în special partidele PNT-Maniu și PNL-Brătianu, numindu-le „partide burghezo-moșierești, trădătoare de țară”.

Atunci aveam peste 15 ani, eram elev în cursul superior al Liceului Comercial „Spiru Haret” din Ploiești, dar și fiu de țărănist cu simpatii pentru Maniu și Mihalache, cu multe afișe electorale rămase de la tatăl meu, dar și cu frustrări, deoarece de pe gardurile și stâlpii de telefon ai Păuleștiului, lipseau afișele PNT-ului. M-am hotărât să acționez. În noaptea dinaintea alegerilor, împreună cu un văr, am luat o găleată cu apă și puțină făină, am improvisat un fel de lipici, cu care am fixat la locuri vizibile, zecile de afișe ale PNT-ului, rămase de la tatăl meu. Deși a fost o surpriză enigmatică pentru primar și organizatori, ea a fost inutilă, deoarece, conform principiului lui Stalin: „Nu contează cine și cum votează, ci cine numără voturile”²²⁹.

Alegerile au avut loc la 19 noiembrie 1946 și oficial au fost câștigate de BPD, atât pe țară cât și în Păulești, dar, așa cum susțin unii istorici, în urma unor falsuri grosolane.

În Păulești, după alegeri, 38 locuitori refuzau să predea cotele obligatorii de cereale, deși se formase un comitet de sprijin, compus din primarul Crăciun, notarul Constantinescu, preotul Turtoescu și învățătorul Ion M. Vasile, zis „Nicu Învățătorul”, intelectuali ai satului, care trecuse cu arme și bagaje în slujba puterii nou instalate²³⁰.

²²⁸ *Ibidem*, f. 84.

²²⁹ Florin Constantiniu, *op. cit.*, p. 440.

²³⁰ ANJP, Fd. PCP, dosar 1/1947, f. 38.

Anul 1947, cu reforma monetară, cu arestarea fruntașilor PNT-ului, cu înlăturarea din guvern a „tovarășului de drum”, liberalul Gh. Tătărașcu, cu introducerea cotelor obligatorii de produse agricole, și, în final, la 30 decembrie, cu răsturnarea monarhiei și proclamarea Republicii Populare Române, a netezit drumul spre instaurarea monolitismului comunist, similar cu cel din Uniunea Sovietică.

Fuziunea Partidului Comunist Român cu Partidul Social Democrat, în februarie 1948, a condus la constituirea Partidului Muncitoresc Român (PMR) partid unic, care, în anul 1965, revine la vechea denumire. Constituția din 1965, la articolul 3, legalizează puterea absolută a partidului, scriind: „În Republica Socialistă Română forța politică conducătoare a întregii societății este Partidul Comunist Român”.

Acest partid unic, în perioada 1947-1965, condus de Gheorghe Gheorghiu Dej, a avut o politică dominată de ideologia luptei de clasă și de dictatură totalitară. Atunci s-au interzis alte partide politice și au fost umplute închisorile cu elitele necooperante din politică, știință, cultură, armată și economie. Tot atunci a început și lupta dură și forțată de colectivizare a agriculturii, distrugându-se gospodăriile fruntașilor satelor, numiți chiaburi.

Într-o hotărâre a comitetului provizoriu al consiliului din Păulești, din 12 aprilie 1950, se cere ca, în ziua de Paște, să se facă prelucrări politice cu toți salariații sfatului popular, printre care erau și cadrele didactice²³¹. Politizarea comunei sub partidul unic se obținea foarte greu, în ciuda muncii și strădaniei depusă de noul regim. În anul 1957, sfatul popular a prezentat un tablou al evidenței populației în care, printre altele se evidențiază și orientarea politică a locuitorilor²³².

Iată conținutul acestuia :

Naționalitate	B.	F.	Total	Ocupație %					Apart. politică %			
				m.	s.	mj.	c.	f.	P.	M.	A.	Pi.
Români	2096	2136	4232	39	9	49	0,5	2,5	3	8	87	2
Alți	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	2096	2136	4232	39	9	49	0,5	2,5	3	8	87	2

Legendă: B = bărbați, F = femei, m = muncitori, s = țărani săraci, mj= mijlocași, c = chiaburi, f = funcționari, P = membri PCR, M = org. masă, A = apolitici, Pi = partide istorice.

²³¹ *Ibidem*, dosar 2/1950, f. 94.

²³² ANJP, Fd. SPCP, dosar 18/1954-1957, f. 88.

În perioada 1965-1989, după moartea lui Gheorghe Gheorghiu Dej, la conducerea partidului a fost ales Nicolae Ceaușescu. Acesta, împreună cu soția sa Elena, a concentrat în mâinile lor toate prerogativele politice și de stat și, cu sprijinul nemijlocit al nomenclaturii comuniste și a unor organe de securitate, a consolidat regimul de dictatură comunistă, fiind unul din cele mai dure regimuri din lagărul comunist, până în anul 1989²³³. Alegerile de deputați pentru Sfatul popular comunal erau formale și comandate politic de la centru. De regulă, organizația de partid locală trimetea tabelul cu propuneri, spre verificare, organizației de partid superioare, care îi dădea forma definitivă, bună de tipărit pe buletinele de vot. Se organizau alegerile la data stabilită și, în general, lista era votată aproape în unanimitate.

Ca exemplu, din *Raportul pentru alegerile de deputați ai comunei* din 5 martie 1967, rezultă că la alegeri au participat 3587 de alegători, au votat 3587, au votat pentru 3395 și împotriva 192 (ștergeri pe buletine). A fost reales președinte al comitetului executiv Ene Șt. Ion, care nu a stat pe această funcție decât un an, fiind înlocuit de Stoica R. Gheorghe, în anul următor. Ambii aveau numai câte 4 clase primare²³⁴.

La 12 mai 1967, Nicolae Ceaușescu, împreună cu premierul Ion Gh. Maurer și cu suita sa de „demnitari”, într-un program de vizite oficiale, au trecut și prin Păulești. Toți localnicii au fost obligați să-și etaleze pe gardurile din fața caselor frumoasele lor covoare și să-l ovaționeze în drumul lui spre pădurea Păulești. În capătul acesteia, spre DN1, a fost organizat momentul „Tabăra lui Mihai Viteazul”, spectacol grandios, cu participarea a peste 10000 persoane în costume de epocă, în care, un „Mihai de ocazie”, însoțit de o oaste de actori, îi aduceau un omagiu. Era un preludiv al viitorului cult al personalității.

După anul 1971, Ceaușescu și soția sa, întorcându-se din Coreea de Nord, au hotărât să aplice și în România un alt soi de comunism, transformând economia țării în una bazată pe industria grea neprofitabilă, obsedat mai mult de cantitate decât de calitate, cu exporturi masive pe piețele din Lumea a Treia.

Consoarta lui, cu câteva clase primare, a ajuns „savant de renume mondial”, și conducând secția de cadre a partidului, controla orice numire în funcțiile de partid și de stat. A început să se dezvolte un cult al personalității bazat pe minciună în economie și în cultură, Ceaușescu fiind ridicat în slăvi și comparat cu majoritatea domnitorilor din istoria omenirii²³⁵.

²³³ Dicționar enciclopedic, *op. cit.*, 2004, vol. V, p. 218.

²³⁴ ANJP, Fd. SPCP, dosar 128/1967, ff. 207, 221, 228.

²³⁵ Tom Gallagher, *Furtul unei națiuni. România de la comunism încoace*, București, Editura Humanitas, 2004, pp. 77-86.

Pentru punerea în practică a noii politici la Păulești, în anul 1974, a fost readus la conducerea comunei fostul activist de la începutul anilor '50, Toma C. Gheorghe. La al treilea mandat, de această dată, „fostul primar” cum era numit, mai îmblânzit față de anii '50, ratând înlocuirea monumentului eroilor, așa cum i se ceruse, în anul 1976, a constatat eșecurile politicii sale agrare agresive promovate de el în primele două mandate.

În același timp, în CAP „30 Decembrie” din Păulești producția scădea, se fura mult și vacile se îmbolnăveau de tuberculoză, așa cum s-a aflat la o adunare generală din 4 august 1989²³⁶, dar raportările mincinoase continuau să spargă normele.

În acest fel s-a desfășurat procesul politic dictat de partidul unic din regimul totalitar, când se mima o falsă democrație bazată pe sindicatul unic, pe alte organizații de masă - ca sateliți care gravitau pe orbita lui -, dar și pe poporul român, răbdător și uneori laș, dincolo de limitele omenești.

4. Descătușări

Între 17- 22 decembrie 1989, după ce căzuse toate regimurile totalitare din Europa, „*mămăliga românească a făcut explozie*”, mai întâi la Timișoara și apoi în toată țara. Ce a fost atunci: Revoluție? Răscoală? Lovitură de stat?, nu se știe încă. Istoricii români și cei străini²³⁷ nu s-au pus de acord și unii, ca să nu greșească, le numesc „Evenimente”. Așa le voi numi și eu. Ceaușescu a fugit, a fost prins, judecat și împușcat de „creștinii români”, în ziua lor de Crăciun a anului 1989.

Evenimentele au fost violente în multe localități din România, cu victime: morți și răniți, atât înainte de 25 decembrie, dar mai ales după, în lupta aprigă de preluare a puterii, obiect care, atunci, ca și acum, are dulceața fagurelui de miere. La conducere s-a autoproclamat Frontul Salvării Naționale (F.S.N.), transformat în principalul partid politic comparativ cu partidele istorice abia reînființate (P.N.Ț.C.D., P.N.L și P.S.D.R) și o mulțime de partide cu denumiri și conduceri curioase. Imediat după înființare, F.S.N.- ul și-a organizat structuri în toate localitățile țării și chiar în întreprinderi, cu ajutorul cărora au câștigat puterea pentru mult timp.

La Păulești, trecerea de la regimul totalitar la cel instaurat după evenimentele descrise mai sus, a fost relativ pașnică. Fostul președinte al consiliului și primar, Petrache Gheorghe, după o activitate cu bilanț pozitiv în conducerea comunei de circa 8 ani, văzând brambureala politică existentă, de bună voie și nesilit de nimeni, s-a dus la fostul loc de muncă unde era

²³⁶ ANJP, Fd. CAP „30 Decembrie”, dosar 111/ 1989-1981, f. 4.

²³⁷ Florin Constantiniu, *op. cit.* pp. 508-515 și Tom, Gallagher, *op. cit.* pp. 92-96.

specialist în viticultură, și atunci când a fost chemat a predat localul, arhiva și ștampila, reprezentanților FSN-ului păuleștean.

Din CFSN-ul local au făcut parte, la început, doctorul dispensarului comunal, Stroe Viorel, ca președinte, și printre alții: ing. Ioniță Ion de la Uzina Mecanică din Plopeni, prof. Dincă Dumitru, directorul școlii, ing. Filipescu Constantin, președintele CAP-ului, secretara Mustăța Elena și seful postului de Miliție. Acest organ politic comunal, constituit ad-hoc, în baza Legii 8/ian 1990, cu acordul CFSN-lui și al prefecturii, îl instalează primar pe subinginerul Nicolae Ion, fiu al comunei, salariat la U. M. Plopeni.

Frământările politice de la centru se transmit și la comună. Pe lângă FSN, devenit partid politic puternic, apar firave, partidele istorice cu conducători lipsiți de experiență, cum au fost prof. Oprea Rodica de la PNȚCD și Arsene Petre de la PNL, dar și alte „partide de buzunar” ne semnificative, corespunzătoare unora de la București.

CFSN-ul local, urmând modelul central, se transformă în Comisia Provizorie de Uniune Națională cu caracter local (CPUN), care include formal și pe unii reprezentanți ai celorlalte partide politice. Această comisie organizează și în Păulești alegerile prezidențiale din 20 mai 1990 („Duminica Orbului!”), când Ion Iliescu este ales cu o mare majoritate din voturile exprimate. Prin Legea nr 5 din 19 iulie 1990, toate comisiile provizorii de uniune națională se desființează.

Prefectura Prahova l-a numit primar la Păulești pe inginerul agronom Balcan Gheorghe, care, pe lângă sarcinile grele din perioada de tranziție, a avut și sarcina organizării alegerilor locale din februarie 1992, după care urma să fie înlocuit.

La aceste alegeri, pentru funcția de primar au candidat: Șerban Ioan, din partea PSDR, Oprea Rodica de la PNȚCD și Arsene Petre de la PNL. Alegerile au fost câștigate de PSDR cu Șerban Ioan.

Scenariul s-a repetat la alegerile din iunie 1996: aceiași candidați și același câștigător.

După patru ani, în iunie 2000, viața politică din Păulești devenise mai interesantă și mai diversificată. La primul tur al alegerilor, în competiție au intrat mai multe partide, din care 12 candidați pentru funcția de primar. Pentru al doilea tur, în cursa de primar au rămas Șerban Ioan de la PD și Zamfir Ion de la PSDR. După validare, mandatul de primar i-a revenit tot lui Șerban Ioan.

În alegerile din anul 2004 au participat mai multe partide dar și independenți, chiar și un preot. În al doilea tur au rămas Șerban Ioan de la

PSD și Dincă Dumitru de la PUR. De această dată a câștigat Dincă Dumitru, care a întrerupt șirul mandatelor lui Șerban²³⁸.

Alegerile din anul 2008 au fost o luptă electorală strânsă, în ultimul tur, între primarul în funcție Dincă Dumitru, de la PNL și vice-primarul Drăgușin Ion de la PSD. Mandatul de primar a fost câștigat de Drăgușin Ion, din partea PSD-ului. Tot atunci, electoratul din Păulești a ales și un consiliu, reprezentat din patru PSD-iști, trei PRM-iști, trei PNL-iști, doi PNG-iști și doi PDL-iști²³⁹.

În cei patru ani de mandat, s-au finalizat proiecte importante pentru comunitate, dintre care pot fi menționate: îmbunătățirea alimentării cu apă, finalizarea celor trei poduri (două peste Dâmbu și unul peste Strâmba, la Cocoșești), extinderea și modernizarea căminului cultural din satul Păulești, sistematizarea unor rigole pe drumurile comunei, continuarea modernizării localurilor de școli și grădinițe etc.

Nici latura culturală nu a fost neglijată. Primarul și consilierii au aprobat organizarea comemorării semicentenarului de la moartea fostului primar al comunei, profesorul-arhitect Toma T. Socolescu, finanțând executarea bustului dezvelit în fața școlii, în ziua de 29 mai 2011.

Pentru administrația locală, la data de 10 iunie 2012, s-au organizat alegeri după o nouă legislație, care, printre altele, prevede alegerea primarilor într-un singur tur de scrutin.

În Păulești, la aceste alegeri, pentru funcția de primar s-au înscris următorii candidați:

- Drăgușin Ion, de la Uniunea Social Liberală (USL);
- Vasile Filica, de la Partidul Democrat Liberal (PDL);
- Dincă Dumitru, de la Uniunea Națională pentru Progresul României (UNPR);
- Duma Cornel de la Partidul Poporului Dan Diaconescu (PPDD).

Electoratul a ales continuitatea, cu un procent de 61,5%, prin Drăgușin Ion, căruia i-a acordat al doilea mandat consecutiv. Programul lui, privind dezvoltarea comunei, în următorii patru ani, va fi susținut de cei 15 consilieri aleși, din care 10 de la USL, 4 de la PDL și 1 de la UNPR.

*

În concluzie, după *Evenimentele din Decembrie 1989*, comuna Păulești este un bastion puternic al ideologiei de stânga. Fenomenul este explicabil având în vedere apartenența muncitorească a majorității locuitorilor comunei, care, din tată în fiu, după anul 1950, au muncit în

²³⁸ Multe din informațiile privind acțiunile politice, petrecute în Păulești, după anul 1989, le-am primit de la domnul profesor Dincă Dumitru, fapt pentru care îi mulțumesc.

²³⁹ Site-ul primăriei www.comunapăulești.ro din 31.12.2011.

fabricile și uzinele din orașele vecine, lăsând „de izbeliște” sau în seama celor în vârstă pământul roditor, câștigat cu sânge, în cele două războaie mondiale.

Să sperăm că vor redescoperi că și agricultura, bazată pe noi sisteme de organizare și de tehnologii, trebuie să stea la baza dezvoltării generale a țării și a familiilor de agricultori !... Este o acțiune utilă și pentru politicieni.

VIII. TRADIȚII SPIRITUALE

Motto:

*„Tu, cel ce te ascunzi în eterna amiază
Și lumea o spânzuri în haos de-o rază,
Metanie Ție Părinte.*

*Izvod nevăzut al văzutelor linii,
Mă scalzi și pe mine în unda luminii,
Un mugur de carne fierbinte.*

*Sunt duh învelit în năluca de humă,
Sunt om odrăslit dintr-un tată și-o mumă,
Dar sunt nerăspunsa - întrebare.”...*

.....
(Nichifor Crainic – *Laudă*)

1. Origini

În toată istoriei umanității, cele trei etape fundamentale ale vieții – nașterea, căsătoria și moartea – au fost și continuă să fie preocupări esențiale ale oamenilor, ducând la tradiții și credințe care, se moștenesc de la o generație la alta, în cadrul aceluiași popor.

Desfășurarea formării în timp a poporului român a fost însoțită de răspândirea creștinismului în această zonă, fundamentând zicala că „românii s-au născut creștini”. Creștinarea nu s-a făcut nici prin predicile unor apostoli de prestigiu (chiar dacă se admite trecerea apostolului Andrei prin Dobrogea de azi, acțiunea lui a fost de scurtă durată), nici prin ordinul vreunui conducător politic, ci prin penetrarea lentă și tăcută a noii religii în comunitățile daco-romane²⁴⁰.

După anul 395, Imperiului Roman a fost divizat în mod oficial în două, cu un împărat la Roma și altul la Constantinopol. În apus, s-a menținut limba latină, în timp ce în răsărit, în secolul al VII-lea, a fost oficializată limba greacă, ceea ce a condus la forme diferite ale ritualului creștin. Deosebiri s-au accentuat, astfel că, în anul 1054, s-a produs Marea Schismă între cele două biserici. Biserica catolică a rămas cu sediul la Roma, condusă de un papă, iar cea ortodoxă la Constantinopol, condusă de patriarhul onorific ecumenic.

Această separare, nefericită, afectează creștinismul și astăzi. Poporul român, în plin proces de formare, a ales ortodoxia, fiind mult mai apropiat de viața economică și socială a popoarelor din Balcani și din Imperiul Bizantin.

²⁴⁰ Florin Constantiniu, *op. cit.*, pp. 51-53.

Născându-se creștini, domnitorii Țării Românești și ai Moldovei au început să ctitorească biserici și mănăstiri, deoarece supușii lor, pe lângă munca zilnică, aveau nevoie și de viață spirituală între naștere și moarte și păstrarea amintirii după moarte, cu alte cuvinte aveau nevoie de biserică și cimitir.

În curgerea timpului, din secolul al XVI-lea, în jurul satului Păulești din județul Prahova au apărut cel puțin două mănăstiri legate de istoria acestei comunități.

Domnitorul Radu Paisie, fost călugăr și stareț la Argeș, în anul 1540, a ctitorit mănăstirea Mislea. Atunci, a cumpărat o parte din satul Păulești, pe care a donat-o acestei mănăstiri, așa cum am scris în alt capitol. Pădurea Păulești, mult timp proprietatea acestei mănăstiri și hotar al satului spre sud-vest și nord-vest de atunci și până astăzi se numește Misleanca. Mai ales după reforma domnitorului Cuza, această pădure a jucat un rol economic important în dezvoltarea comunei.

În anul 1667, domnitorul Antonie Vodă (1669-1672) transformă biserica veche a lui Vlad Țepeș din orașul Târgșor în mănăstire. Moșia acelei biserici, încă din anul 1587, era hotarul din sud al satului Păulești.

Între clericii acestor mănăstiri și locuitorii satelor apropiate, atestate în acea perioadă și după, au existat multe relații economice, sociale și culturale. Putem presupune că acei clerici au influențat și au ajutat ca tradițiile rituale ale bisericii ortodoxe, practicate în mănăstirile lor, să se generalizeze și în comunitățile vecine.

2. Bisericile și cimitirul din satul Păulești

a. Biserica veche, cu hramul *Nașterea Maicii Domnului*

Ca orice comunitate creștină și satele așezate pe teritoriul actual al comunei Păulești trebuia să aibă locașurile în care locuitorii lor să-și boteze copiii, să se cunune la maturitate, să fie înmormântați atunci când viața lor lua sfârșit, dar și să se reculeagă între aceste etape, trecătoare. Aceste locașuri spirituale erau - biserica și cimitirul. Ele trebuiau să fie amplasate în interiorul satului sau cât mai apropiate de acesta, de regulă, în acele vremuri, în cimitire.

Primele informații, despre existența acestor locașuri în comuna Păulești le găsim în *Chestionarul comunal și administrativ*, întocmit de primăria comunei la 24 aprilie 1889²⁴¹.

La întrebările nr.33-41, privind numărul bisericilor din comună, cu detalii despre ele, despre preot, despre avere și despre cimitir, se răspunde în limbajul vremii: „Două, una în cătunul Păulești și una în cătunul Găgeni, cea din Păulești zidită în Anul 1887, cea din Găgeni în anul 1820, cea din

²⁴¹ ANJP, Fd. PCP, dosar 1/1889, f. 26.

Păulești hramul Sf. Nicolae, cea din Găgeni hramul Sf. Voievozi, ambele se află în stare bună, este numai un Preotu și se numește Panaitu Stătescu, îl plătescu locuitorii și din bugetul comunei. Salariul și-l primește regulat, datoriile și le îndeplinește. Este plătit din bugetul comunei cu lei 96 anual. Cu locuitorii are învoială câte 4 lei de familie, însă nu le primește regulat. În afară de misiunea de preot, acesta se ocupă și cu agricultura. Protopopul a venit în comună în ziua de 12 ianuarie Anul 1889. Biserica nu are pământ după legea rurală. Cimitirul este înființat și bine întreținut, dar nu este împrejmuit și plantatu”.

Deși în anul întocmirii chestionarului exista și fosta biserică din cimitirul satului Păulești, cu hramul *Nașterea Maicii Domnului*, dar fiindcă fusese transformată în capela cimitirului, cu ocazia târnosirii noii biserici cu hramul *Sfântul Nicolae*, ea lipsește din numărul bisericilor incluse în el.

Peste puțin timp, în *Dicționarul Geografic al Județului Prahova* se găsesc noi informații despre bisericile din comuna Păulești, prezentate astfel: „În comună sunt trei biserici, două în Păulești (una fondată la 1887 și a doua **foarte veche ce servește azi în cimitirul comunei**) și una în cătunul Găgeni, fără să se știe când și de cine s-a fondat, reparată în 1888. Aceste biserici sunt deservite de doi preoți. Mai departe același dicționar precizează existența parohiei Păulești astfel: „...Parohia Păulești cu biserica parohială „Sfântul Nicolae” este compusă și din cătunele Găgeni și Cocoșești, având ca filială biserica ”Sfinții Voievozi”²⁴². (din Găgeni, N. A.).

Marele Dicționar Geografic al României formulează un text asemănător, încheiat cu expresia: „tustrele deservite de doi preoți”²⁴³.

În anul 1937, profesorul arhitect Toma T. Socolescu, într-o notă de subsol, la capitolul „Arhitectură” din *Monografia orașului Ploiești* o menționează și el ca o *biseriță veche în cimitirul satului, unde slujea un diacon Paulescu*²⁴⁴. Mai târziu, devenind primar al comunei Păulești, printre altele, Socolescu a sistematizat și cimitirul, având ocazia să o vadă de mai multe ori, să o studieze în detaliu și, în calitate de arhitect, probabil, să-i stabilească vechimea pentru anul 1688, după criteriile științifice. După alungarea lui din comună, în anul 1952, angajându-se după un an la C.S.C.A.S., la Direcția Monumentelor Istorice, este posibil ca el să fie cel care a inclus-o în Lista de monumente de arhitectură, ale anului 1953, așa cum am dovedit la capitolul de atestare a satului Păulești. Sunt sigur că în arhiva acestei instituții, cercetătorii pot găsi mai multe detalii privind înscrierea ei în acea listă. Dacă existența bisericuței vechi din cimitir, cu

²⁴² Paulina Brătescu; Ioan Moruzi; C. Alessandrescu, *op. cit.*, pp. 313 și 565.

²⁴³ George Ioan Lahovari; C. I. Brătianu; Grigore G. Tocilescu, *Marele Dicționar Geografic al României*, București, Editura „Socec”, 1898-1902, vol. III, p. 664.

²⁴⁴ Mihail Sevastos, *op. cit.*, p. 176 (ediția din 2002).

hramul *Nașterea Maicii Domnului*, nu mai poate fi pusă la îndoială, numele celor care au slujit în ea de la înființare și până la diaconul Paulescu sunt încă necunoscute.

Începând cu sfârșitul secolului al XVII-lea, slujitorii ei posibili au fost: diaconul Paulescu, preotul Constantin (semnează un extras de naștere din 20 mai 1864)²⁴⁵, preotul Dincă (1835- 1885), menționat într-un istoric al bisericii din anul 1971, care ar putea fi același cu cel numit popa Gheorghe în lucrarea monografică a lui Al. Ispas, și în final, preotul Panait Stătescu, numit în funcție în anul 1881, urmat de cântăreții Radu Dinescu, în 1882, și Dumitru Popescu în 1886²⁴⁶.

Eu cunosc această mică bisericuță, încă existentă în anii copilăriei mele, când era transformată în capela actualului cimitir al satului Păulești. În acest locaș bisericesc, se făcea slujba înmormântării atât pentru morții din satul Păulești, cât și pentru mulți din cei ai satului Cocoșești, deoarece cocoșeștenii, în satul lor, nu aveau nici biserică, nici preot și nici cimitir și făceau parte din parohia comunei Păulești, deși administrativ, până în anul 1931, satul a fost subordonat comunei Blejoi. Am fost martor, în anii '30, când străbunicului meu din Cocoșești, mort la vârsta de 105 ani, i s-a făcut slujba în această capelă și apoi a fost înmormântat în cimitirul de lângă ea.

Era un locaș bisericesc mic, cu pereții, tavanul și podeaua din lemn. În interior, pe pereți erau agățate icoane învechite de vreme și de fumul lumânărilor, dar pe tencuiala degradată se puteau observa și urmele unor picturi.

În stânga bisericii, pe un eșafodaj din lemn, era montat un mini clopot, care începea să bată imediat ce cortegiul funerar intra pe poarta cimitirului.

Lipsa de întreținere după transformarea ei în capelă, degradarea tablei de pe acoperiș, dar mai ales cutremurul din anul 1940 au avariat o parte din elementele constructive ale structurii, în special acoperișul, tavanul și pardoselile. Războiul care a urmat și apoi regimul comunist au înrăutățit situația.

După anul 1950, locuitorul păuleștean, zis „Niță Rogojină”, proprietarul unei mici prăvălii, cu consimțământul preotului Dionisie Turtoescu și sprijinit de autoritățile locale, necunoscându-i valoarea istorică, au demolat-o. În schimbul demolării ei, același locuitor s-a obligat să construiască în locul ei o capelă nouă, în subsolul căreia să fie înmormântat el și membrii familiei sale.

S-au executat săpăturile, demisolul cu criptele mortuare, placa din beton armat peste el și zidăria netencuită. Potențialul ctitor și o parte din

²⁴⁵ ANJP, Fd. PCP, dosar 1-2/1893, ff. 1-10.

²⁴⁶ *Ibidem*, dosar 1/1886, f. 39.

familia sa au fost înmormântați în unele din criptele executate, atunci când „le-a venit vremea”, dar capela promisă nu este terminată nici astăzi.

Capela neterminată (foto Alexcolor, 2011)

Astfel se încheie istoria unui biserici în care păuleștenii s-au botezat, s-au închinat, s-au cununat și au fost înmormântați, timp de peste 250 de ani, cu hramul *Nașterea Maicii Domnului*, care paradoxal, a fost demolată de autoritățile locale, în timp ce autoritățile centrale o declarase monument istoric.

Demolarea ei inoportună a condus la dispariția din Listele monumentelor istorice de arhitectură, de după anul 1956. După anul 1970, atât preotul Turtoescu cât și Alexandru Ispas, deși o menționează în scrierile lor, niciunul nu amintește de demolarea ei.

În urma ei au rămas ca amintire, înscrierea din anul 1953, unele obiecte vechi, transferate la biserica actuală a satului (după anul 1887), și poate hramul, purtat astăzi de capela din cimitirul Cocoșești, construită cu strădania aceluiași preot, care consimțise la demolare, cu circa 25 ani mai înainte.

b. Biserica actuală a satului, cu hramul *Sfântul Nicolae*

După înființarea comunei Păulești, în anul 1865, micuța bisericuță din cimitir devenise insuficientă pentru numărul populației în continuă creștere. Afirmarea este confirmată de răspunsul la întrebarea nr.42 din chestionarul primăriei, când se răspunde: „în comună s-au născut 46 copii și au murit 11 persoane”.

Preotul nou venit, Panait Stătescu, se pare că a reușit să convingă superiorii din conducerea parohiei, autoritățile locale, dar și locuitorii satului, despre necesitatea unei noi biserici.

Încă din anul 1860, locuitorul Radu Popescu a donat epitropiei o alee care ducea spre un teren al lui, bun pentru construirea unei biserici. Mai târziu, fiul său Tănase Radu Popescu (zis Grecu) finalizează donația și pentru terenul de la capătul aleii, în mijlocul satului pentru construcția bisericii²⁴⁷.

Pe acest teren în suprafață de circa 500 mp, așezat pe creasta unui deal, cu vedere largă peste sat, s-a zidit, în anul 1887, actuala biserică.

Locașul a fost târnosit în anul 1888 și devine biserică parohială a comunei, cu hramul *Sfântul Nicolae*, având ca enoriași locuitorii satelor Păulești și Cocoșești și ca filială biserică *Sfinții Voievozi* din Găgeni, construită anterior, cu enoriașii din acel sat.

Neexistând tablou votiv și nici arhivă, nu se cunosc ctitorii, arhitectul și pictorul. În istoricul, întocmit de preotul Dionisie Turtoescu și anexat inventarului din anul 1971²⁴⁸, sunt înscrise multe informații privind evoluția în timp a acestei biserici pe care le voi prezenta în rezumat.

Biserica avea forma de corabie, cu altar, naos și pronaos, construită cu ajutor din Ploiești, de un preot Stancu? (Din anul 1881 preotul era Panait Stătescu. N.A.). Avea lungimea de 18 m, lățimea de 7 m, înălțimea de 5 m și o turlă înaltă de 8 m.

Dotarea inițială a bisericii s-a făcut cu obiectele necesare săvârșirii ritualului ortodox aduse din vechea biserică din cimitir, din care, potrivit inventarului citat, existau 15 cărți vechi de cult dintre care un *Apostol* din anul 1852, o *Cazanie* din anul 1858 și icoane vechi. În lista-inventar cu nr 3 sunt multe obiecte care datau din anul 1888, probabil donații, la târnosire sau după, din partea donatorilor rămași anonimi.

²⁴⁷ *Ibidem*, dosar 1/1908, f.20 și Alexandru Ispas, *op. cit.*, p. 13.

²⁴⁸ Inventarul a fost întocmit la data de 31 XII 1971, de Parohia Păulești și conține un istoric și șapte liste de inventar cu bunurile mobile și imobile ale bisericii. Este semnat de preotul D. Turtoescu, Anghel Ciobanu, Toma Ilie și Grecu Gavrilă. Eu l-am studiat în Arhiva Protoieriei Ploiești la 26.04.2012.

În fața bisericii a fost construită și o clopotniță, cu structura din lemn de stejar, pe care a fost montat inițial un clopot vechi, datat din anul 1834, folosit până la târnosire în vechea biserică din cimitir. Acest clopot crăpat, există încă în depozitul bisericii, și care acum poate fi doar un obiect de muzeu, martor al vechii biserici. El a fost înlocuit cu actualul clopot, pe care există inscripția *Petre Dumitru Samson, str. B.P. Hașdeu 13, Pl. 26 02 1928.*

Clopotul actual al bisericii (foto Alexcolor, 2011)

În dotarea bisericii mai există un policandru, donat de o familie din Ploiești. Pe el este gravat anul 1888, dar policandrul principal a fost procurat prin strădania preotului Panait Stătescu în anul 1921. Patrimoniul bisericesc conține și cărți vechi scrise cu litere chirilice, din care unele sunt deteriorate din timpul depozitării lor în vechea biserică din cimitir²⁴⁹.

Prințesa Letiția N. Ghica, în anul 1922, cere primăriei să înscrie în registrul de donații trei obiecte bisericești: una cruce pentru jurământ cu Iisus Cristos, un ceasornic de perete și una icoană cu Sfânta Maria, din metal alb și bronz²⁵⁰. Despre primele două obiecte nu știu dacă au ajuns vreodată la biserică, dar cunosc din copilărie o icoană care o reprezenta pe Sfânta Fecioară Maria cu Pruncul în brațe. Ea a fost expusă și admirată mult timp,

²⁴⁹ Informații primite, în anul 2004, de la regretatul preot Tatu Marcel.

²⁵⁰ ANJP, Fd. PCP. dosar 1/922, f. 37.

în naosul bisericii la capătul mesei pe care se slujeau colivele. O știu din copilărie, când mama sau bunica mă duceau de mână la biserică și mă îndemneau să mă închin la ea.

Am cunoscut-o în detaliu, în anul 1977, după cutremur atunci când preotul Turtoescu m-a chemat la biserică, pentru o consultație în legătură cu consolidarea bisericii. Cu această ocazie mi-a prezentat icoana ca fiind ferecată în argint, cu razele nimbului posibil aurite. Pe spate, icoana avea semnătura originală a donatorului N. Rășcanu. Dintr-o eroare regretabilă, eu am confundat litera N cu G și, în lucrarea mea din anul 2005²⁵¹, în loc de Nicolae am scris Gheorghe Rășcanu, personalitate care în realitate nu există.

În prezent icoana, icoana descrisă nu mai este expusă în biserică. Locul ei este ocupat de una similară, fabricată în serie. Fiind întrebați de mine, nici fostul preot Tatu Marcel, nici actualul preot Tatu Cristian nu mi-au putut da vreo explicație, privind neexpunerea în biserică a icoanei donată de Rășcanu.

În anul 1935, banca populară *Salvatorul* din comună a donat școlii și bisericii un teren în suprafață de un hectar, amplasat în punctul *Butărești*²⁵². Pe acest teren, în anul 1937, a început să se construiască o casă parohială, care a fost terminată după câțiva ani. Mulți ani ea a fost locuită de noul preot, Dionisie Turtoescu, adus în comună în anul 1935 și numit preot paroh, în locul bătrânului preot Panait Stătescu, ieșit la pensie în anul 1938.

Relațiile între noul preot Turtoescu, învățătorul Ștefănescu și primarul Socolescu au fost bune doar câțiva ani. ”Mărul discordiei” a fost terenul școlii de lângă casa parohială. Primarul, împreună cu învățătorul au dat acest teren locuitorului Grigore Toma Nicolae, la schimb pentru cel de lângă școala veche și pe care mai târziu s-a construit școala nouă. Preotul ar fi dorit ca pe terenul școlii, de lângă casa parohială, să se construiască noua biserică, contrar părerii primarului. Acesta intenționa ca noua biserică să se realizeze în centrul satului sau pe izlaz, lângă troiță. Prima reacție negativă a preotului a fost cea de neparticipare la sfințirea a Troiței Eroilor din anul 1939²⁵³.

Cutremurul din 1940 a avariat grav biserica satului. Ea a fost reparată prin contribuții ale enoriașilor, între care și cele ale fierarului satului, Radu Vasile. Acesta i-a montat tiranții metalici perimetrali și transversali, prelungindu-i viața.

²⁵¹ Constantin Ilie, *op. cit.*, p. 35.

²⁵² Act transcris la Tribunalul Prahova, Secția I, cu nr. 2274/12 mai 1935, ANJP. Fd . PCP, dosar 2/1942, f. 140.

²⁵³ Săptămânalul „Prahova Noastră”, nr. 44/18 mai 1939.

După revenirea lui Socolescu, în anul 1942, ca primar pentru al doilea mandat, tensiunile între preot și primar au continuat, deși prin procesul verbal din 26 martie 1942, protoieria încercase să-i împace²⁵⁴.

Trecând peste aceste tensiuni, primarul - arhitect își urmează cu consecvență programul de construcție pentru noua biserică, făcând următorii pași:

- Întocmește proiectul bisericii așa după cum scrie în lucrarea sa intitulată *Amintiri*²⁵⁵.

- Pentru terenul necesar, Socolescu cere primăriei Ploiești să întocmească o documentație de expropriere, cu următoarea motivație: „Biserica actuală fiind rău deteriorată de cutremur și departe de centrul satului, pe loc dosnic, ar fi o greșeală reparația ei. Am hotărât ca împreună cu părintele Turtoescu să începem o construcție nouă și am ales în acest scop un teren în mijlocul satului pe șoseaua județeană colț cu șoseaua principală care urcă la deal. Acest teren are forma și dimensiunile din anexă și trebuie să se exproprieze pentru biserică și casă parohială. Terenul aparține proprietarilor Costache Petre - pomi fructiferi + casă veche -, suprafața 8100 mp și Stelian C. Petre 1700 m p”²⁵⁶.

- Se adresează mareșalului Ion Antonescu și soției acestuia, în octombrie 1943, cerându-le sprijin material pentru mai multe nevoi ale comunei, între care menționează și construcția unei noi biserici²⁵⁷.

Durata de peste 4 ani a conflictului dintre primar și preot, extinderea războiului peste România, înlocuirea din funcția de primar a lui Socolescu și instaurarea regimului totalitar, din perioada 1945-1989, au împiedicat realizarea bisericii proiectate pentru Păulești. Proiectul, nerealizat, s-a pierdut pentru totdeauna și satul a rămas, de atunci și până acum, fără o biserică nouă.

În deceniul al șaselea din secolului trecut, preotul paroh Turtoescu s-a străduit să atragă lângă sine mai mulți credincioși. Aceștia au contribuit în primul rând la reparațiile locașului și apoi la dotarea lui cu obiectele de cult necesare.

După cum se scrie în istoricul anexat inventarului din anul 1971, în fața bisericii s-a adăugat un pridvor, s-au rezidit unii pereți, s-a înlocuit pardoseala din lemn cu una din mozaic, s-au refăcut tavanele și învelitoarea din tablă, s-a renovat catapeteasma și s-au executat instalațiile de apă, de gaze și electrice. Pictura bisericii a fost refăcută de pictorul Magda Ferere,

²⁵⁴ ANJP, Fd. PCP, dosar 2/1942, ff.130-32 și dosar 2/1942, ff. 44, 45.

²⁵⁵ Toma T. Socolescu, *Amintiri*, București, Editura „Caligraf Design”, 2004, p. 7.

²⁵⁶ ANJP, Fd. PCP, dosar 3/ 1943, f. 129.

²⁵⁷ *Ibidem*, f. 39.

din Ploiești. Tot atunci s-a împodobit interiorul bisericii cu un nou policandru, cu candelice electrice și cu alte obiecte necesare ritualului religios. Dintre cei mulți donatori, în istoric sunt amintiți: Ion Costache, Tănase Costache, Gicu Gavrilă, Anghel Ciobanu, Ispas Pătrașcu, Marița Gh. Ilie Radu. C. Zidaru, Ilie Rădoi, Gh. Mircea, Petre Ardeleanu, Nae Mircea, cântărețul Dumitru Popescu.

Biserica din Păulești, în anul 1971 (foto inventar, 1971)

În acea perioadă, având copii și lipsit de confortul necesar oferit de casa parohială, preotul s-a mutat în Ploiești, la casa soției lui. Casa parohială, părăsită și de preot și de autorități, s-a degradat continuu, a devenit ruină și în final a dispărut.

Cutremurul din anul 1977 a avariat mai mulți pereți ai bisericii, inclusiv pictura acestora. Preotul Turtoescu a început unele investigații și reparații, dar, ieșind la pensie, a predat parohia preotului Marcel Tatu.

Specialiștii aduși de noul preot au constatat că structura de rezistență a bisericii nu mai prezenta siguranță și era un pericol real pentru credincioși. Ei au întocmit un proiect de consolidare și extindere, care s-a pus în practică imediat după ce au fost obținute aprobările legale. Biserica a fost consolidată printr-o structură din beton armat. Cu aceasta ocazie s-au extins absidele laterale, s-a modernizat pridvorul și s-au construit două turle mici, la intrare. Întregul lăcaș a fost acoperit cu tablă galvanizată. În acest fel s-a schimbat arhitectura inițială a bisericii. S-a refăcut din nou pictura, în frescă, de către

pictorul bisericesc Ene Ion din Bucov, după ce în prealabil fuseseră modificate în întregime instalațiile electrice. Pe timpul executării lucrărilor, slujbele religioase s-au ținut într-o capelă din material lemnos, acoperită cu carton, construită lângă biserică.

Biserica din Păulești, în anul 2011 (foto Alexcolor)

Mai târziu, a fost demolată și vechea clopotniță din lemn, construindu-se alta nouă, din zidărie și beton armat. În ea a fost remontat clopotul inscripționat, cu anul 1928 .

Toate lucrările s-au executat cu strădania preotului Tatu Marcel și a multora dintre enoriașii săi. Aceștia au contribuit benevol, cu muncă, cu donații de obiecte bisericești sau cu sume de bani respectând tradițiile strămoșești.

În anul 2009 preotul Tatu Marcel a trecut la cele veșnice și conducerea parohiei a fost încredințată, de cei în drept, fiului său Tatu Cristian, ajutat în prezent și de preotul Enache Valentin, Amândoi preoții sunt fii ai satului.

c. Cimitirul satului.

Cimitirul din Păulești este amplasat la marginea satului, pe valea Fântâniei, acolo unde valea începe să despartă două dealuri, dealul Păulești de dealul Degerați. Este un cimitir vechi, înființat probabil odată cu așezarea oamenilor în aceste locuri, având în vedere apropierea de situl arheologic numit „La Fântâni”. Atestarea existenței satului Păulești, din vremea domnitorului Radu Paisie, obliga locuitorii lui să aibă un cimitir, care să satisfacă nevoia tradițională creștinească a locuitorilor pentru înmormântarea morților. Biserica *Nașterea Maicii Domnului*, care a trăit peste 250 de ani în mijlocul lui, îi confirmă vechimea. În chestionarul primăriei din anul 1889²⁵⁸ cimitirul comunal nu este uitat. La întrebarea 41 se răspunde: „*Cimitirul este înființat și bine întreținut, dară nu este împrejmuțit și plantat*”.

Pe harta islazului comunal, întocmită de Serviciul Geografic al armatei, în anul 1911²⁵⁹, este evidențiat și cimitirul satului cu o suprafață de 0,3375 ha, suprafață satisfăcătoare pentru populația comunei din acel an.

Mai târziu, în anul 1927, primarul Gheorghe T. Vasilescu a încercat să schimbe amplasamentul cimitirului, pe colina de început a dealului Degerați, înmormântându-și mama într-un loc cu perspectivă largă, pe care l-a împrejmuțit cu un gard din fier.

Atunci, locuitorii satului nu au acceptat această locație, și, zeci de ani, acel mormânt a stat singur pe deal, până când familia l-a mutat în cimitirul actual. Acum, autoritățile comunale, prevăzând creșterea populației în satul Păulești, prin migrările orășenilor spre acest sat, a extins mult suprafața cimitirului atât pe dealul din vestul lui, așa cum dorea primarul Vasilescu cu mulți ani în urmă, cât și în lungul văii, pe lângă drum.

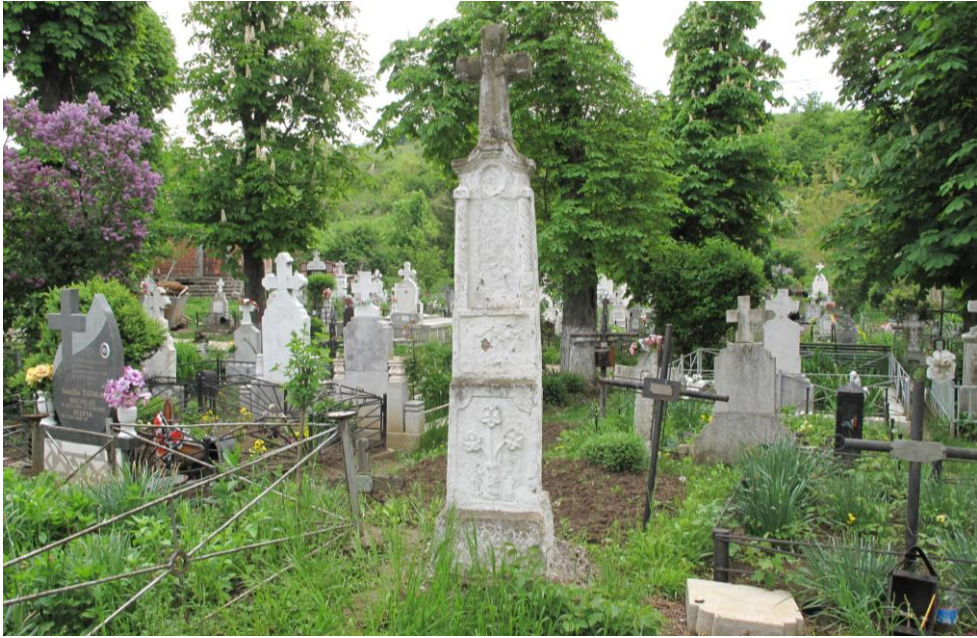
De cimitir s-a ocupat și primarul-arhitect Socolescu, care l-a sistematizat în anul 1939-1942, creându-i aleea centrală străjuită de mulți castani frumoși, ajunși acum la maturitate²⁶⁰, acesta fiind un alt litigiu istoric, care a viciat colaborarea dintre primarul și preotul acelor vremuri.

În cimitir, pe lângă mormintele păuleștenilor, pot fi văzute: soldatul din primul monument al eroilor, troița lui Socolescu din al doilea monument despre care am dat detalii în alt capitol, capela neterminată de peste 50 de ani, dar și un obelisc creștin, cu inscripții șterse, căruia nu am reușit să-i cunosc istoria.

²⁵⁸ *Ibidem*, dosar 1/ 1889, f. 26.

²⁵⁹ *Ibidem*, dosar 1/1939, f. 71.

²⁶⁰ *Ibidem*, dosar 2/1938 (5), f. 19 și dosar 3/1942, ff. 130, 131.

Obeliscul necunoscut din cimitir (foto Alexcolor, 2011)

2. Bisericile și cimitirele din satul Găgeni

a. Biserica veche, cu hramul *Sfinții Voievozi*

Pe drumul care urcă pe dealurile Găgenilor, spre Râpi, acolo unde se termină satul, la intrarea într-un cimitir, se află o clopotniță veche din lemn și câteva rămășițe, între care și Sfânta Masă din beton, ale fostei biserici vechi, care a purtat hramul *Sfinții Voievozi*. Cutremurul din 1977 i-a dat ultima lovitură; șubredă cum era a trântit-o la pământ, făcând-o să dispară definitiv și să devină istorie.

Clopotnița veche (foto Alexcolor, 2011)

Sfânta masă (foto Alexcolor, 2011)

Chestionarul comunal al primăriei din anul 1889, citat în capitolele anterioare, îi menționează existența din anul 1820. Mihai Apostol în lucrarea sa *Dicționar Istoric al Județului Prahova*²⁶¹ îi indică „durata de prin anii 1840-1842 și reparată pe la 1888”, fără să spună că era amplasată în satul Găgeni, ceea ce produce confuzii în unele lucrări scrise ulterior. Astfel lucrarea *Așezări Prahovene*²⁶² menționează, ca biserică a satului Păulești, biserica *Sfinții Voievozi* din Găgeni, ceea ce este greșit.

Pe textul însoțitor al hărții cu sit-urile arheologice ale comunei Păulești la motivația punctului 3, Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova referindu-se la biserica veche din Găgeni scrie: „...Biserica a fost ridicată, după ce o alta mai veche aflată vis-a vis în vatra veche a satului s-a ruinat”. Deoarece nu se prezintă nici o dovadă, se nasc firesc întrebările: Ce se știe despre aceasta? Când a existat? Care a fost hramul acesteia? Care sunt sursele documentare? A existat și în Găgeni o biserică mai veche, alta decât cea din anul 1820? Nu cumva informația a fost generată de confuziile precizate în paragraful anterior? Sunt întrebări, pe care istoricii trebuie să le cerceteze și să le găsească răspunsuri.

Preotul Ștefan Orleanu, cu ocazia întocmirii unui inventar, la 31 XII 1971²⁶³, aduce câteva informații din istoria bisericii.

Conform acestora, locașul ar fi fost construit la sfârșitul secolului al XIX-lea, de credincioșii din Băicoi, care stăpâneau terenul în calitate de embaticari (un fel de arendași pe termen îndelungat). Atunci biserica ar fi avut pereții din bolovani de râu și acoperișul din șindrilă.

Eu consider că acesta este momentul reparațiilor din anul 1888, deoarece sursele citate anterior, mai credibile, îi plasează întemeierea în prima parte a secolului al XIX-lea și nu la sfârșitul lui. Această afirmație este susținută și de elementele, din inventarul citat, care se referă la terenuri și la dotări. Toate terenurile înscrise în lista nr. 5 a inventarului erau donații din anul 1845, iar în lista nr. 2, cu valori istorice, erau înscrise cinci cărți bisericești din anii 1782, 1793, 1845, 1852 și 1865.

În lucrarea sa²⁶⁴, următorul preot paroh al bisericii, Ion Pița, scrie: „Istoricul vechii biserici nu se cunoaște datorită vechimii ei, dar din relatările orale a fost făcută de pribegi ciobani ce-și duceau turmele din munți spre câmpie și, uneori, din cauza climei prielnice poposeau pe aceste

²⁶¹ Mihai Apostol, *op. cit.*, p. 335.

²⁶² Ion R. Dedu, *op. cit.*, p. 135.

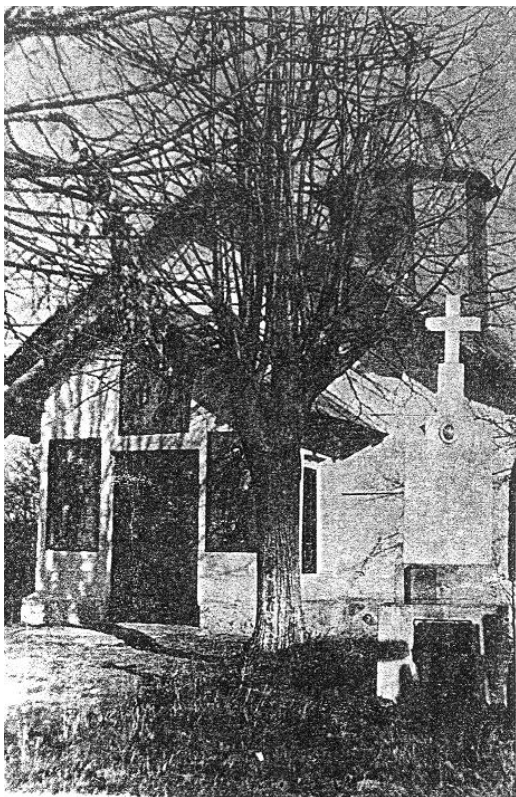
²⁶³ Inventarul a fost întocmit la data de 31 XII 1971 de Parohia Găgeni, conține un istoric și șapte liste de inventar cu bunurile mobile și imobile ale bisericii și este semnat de preotul Șerban Orleanu, Ilie Neacșa, Ion Zamfir și Gh. Bădescu, existent la Protoieria Ploiești.

²⁶⁴ Ioan M. Pizza, *Scurt istoric al bisericii Sfinții Voievozi – Găgeni, din Protoieria Ploiești*. Sunt două pagini dactilografiate, scrise în Găgeni, la 4 octombrie 1988.

meleaguri mai multă vreme, ceea ce i-a determinat, pentru satisfacerea nevoilor lor sufletești, să construiască această biserică”.

Pe un stat de salarii din 2 aprilie 1887, figurează ca preot numit la această biserică, în anul 1850, preotul Radu Ghergescu și cântărețul Nitia Preda numit în anul 1855. Dacă, în anul 1893, preotul nenominalizat din Găgeni avea o subvenție de 200 lei anual, în 1904 și 1907, preotul, și respectiv ieromonahul plus un cântăreț, erau plătiți de enoriași²⁶⁵.

Între anii 1908-1921, biserica din Găgeni a fost păstorită de ieromonahul Irenetie Popescu, care era călugăr²⁶⁶. În acea perioadă, averea imobilă a bisericii *Sfinții Voievozi* era de 5 pogoane și 364 stânjani, pământ arabil stăpânit de preot²⁶⁷.

Biserica veche din Găgeni, în anul 1971
(foto inventar)

La 4 august 1924, plasa Târgșor comunică ordinele nr. 20124 al Ministrului Cultelor și al prefecturii Prahova nr. 2646, prin care s-a înființat Parohia Găgeni din comuna Păulești, dispunându-se măsurile necesare pentru înființarea epitropiei²⁶⁸. A fost o măsură necesară pe care și-o doriseră enoriașii din Găgeni, văzând-o ca o etapă anticipativă pentru dezlipirea administrativă de comuna Păulești, fapt care s-a întâmplat peste câțiva ani.

Primul preot al parohiei a fost C. Mihăilescu. El a reușit să mobilizeze mulți locuitori pentru reparația bisericii afectată de un incendiu în anul 1925.

Din istoricul citat se poate reține că biserica a fost reconstruită și restaurată după incendiu, în perioada 1926-1927, de antreprenorul Mihai Cives.

Biserica avea formă de

²⁶⁵ ANJP, Fd. PCP, dosar 1/1887, f. 39, dosar 2/1883, f. 14, dosar 1/1904, ff. 23, 24 și dosar 2/1907, f. 14.

²⁶⁶ *Ibidem*, dosar 1/1908, f. 17 și dosar 2/1921, f. 1.

²⁶⁷ *Ibidem*, dosar 2/1912, f. 9.

²⁶⁸ *Ibidem*, dosar. 2/1924 (2), f. 47.

corabie cu o singură turlă, cu tindă, naos și altar, construite pe o suprafață de 90 m.p. Pereții erau din bolovani de râu, solidarizați perimetral cu un brâu din fier și avea un acoperiș învelit cu tablă. Pictura interioară și exterioară a fost executată de Nicolae T. Vintilescu. Catapeteasma a fost dăruită de enoriași din Telega.

Cutremurul din anul 1940 a avariat grav ansamblul bisericii și în special structura ei de rezistență. Războiul și apoi instalarea regimului comunist nu au permis consolidarea ei la timp.

În anii 1950, 1958 și 1960, s-au făcut unele lucrări de reparații și întreținere din fonduri proprii. Ele s-au dovedit nesatisfăcătoare pentru o structură, depășită tehnic. A fost cauza principală a prăbușirii ei la cutremurul din anul 1977, atunci când locuitorii satului au rămas fără biserică.

b. Biserica nouă, cu hramurile: *Sfinții Voievozi și Sfânta Cuvioasă Parascheva*

Preotul paroh de atunci, Ștefan Orleanu, fiind în vârstă, s-a pensionat cu data de 1 februarie 1978, fiind înlocuit cu preotul Ioan M. Pița. Acesta era stăpânit de dorința arzătoare de a construi un locaș bisericesc nou. Pentru a-l realiza, împreună cu enoriașii săi, au ales un amplasament în mijlocul satului, pe șoseaua principală care merge spre Slănic. A întocmit documentația necesară care a fost aprobată de Arhiepiscopia Bucureștilor și imediat, la 14 septembrie 1984, a făcut slujba de sfințire a locului. În mai puțin de o lună, între 15 septembrie și 24 octombrie, s-au executat fundațiile, elevațiile și zidăria până la înălțimea de 4 m. A fost o provocare neașteptată pentru regimul comunist de atunci, care a trecut la represii încercând să demoleze lucrările executate, folosind buldozerele. Pentru a împiedica acțiunea acestora, preotul Pița, cu fiul cel mic în brațe, s-a opus stând în calea acestor mașini distrugătoare.

Lucrările au fost sistate până la 30 iunie 1987, când, în urma obținerii autorizației nr. 26/ 1987, ele au fost reluate și terminate la sfârșitul anului 1988.

Ridicarea bisericii nu ar fi fost posibilă fără contribuția multor credincioși care au fost alături de păstorul lor. Dintre cei mulți, merită amintit primarul de atunci al comunei Petrache Gherghe, care în contradicție cu funcția pe care o avea și pe care risca să o piardă, a ajutat la realizarea locașului.

Arhitectul bisericii a fost Armand Constantin, iar constructor - Gheorghe Stegărescu din Bolintinul din Vale, satul Ulmi. Pictura a fost realizată de Anghel Ion, după anul 1992.

Biserica nouă din Găgeni (foto Alexcolor, 2012)

Trebuie remarcată valoarea catapetesmei, pictată de Gheorghe Tattarescu, recuperată de la București de către preotul paroh și enoriașii săi , cu ocazia demolării bisericii Doamna Oltea .

Târnosirea noului locaș a fost săvârșită de Prea Fericitul Părinte Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la 14 octombrie 2001, atunci când, pe lângă hramul tradițional de *Sfinții Voievozi*, s-a adăugat și cel de *Sfânta Cuvioasă Parascheva*, astfel că în prezent biserica are două hramuri²⁶⁹. Preotul Pița Ioan a trecut la cele veșnice, la 6 decembrie 2003. De atunci, biserica are ca slujitori doi preoți, preotul paroh Panait Aurel Gheorghe și preotul Ștefănescu Laurențiu.

c. Cimitirele

În amplasamentul vechii biserici a Găgenilor, distrusă de marile cutremure ale secolului al XX-lea, a rămas vechiul cimitir, care a însoțit-o mult timp în lunga ei existență.

Nu se cunoaște anul întemeierii lui, dar inventarul din anul 1971, consemnează și un teren pentru cimitir, cu suprafața de 3794 mp, donație din anul 1845, ceea ce atestă existența cimitirului imediat după acest an.

²⁶⁹ Pentru istoria bisericii, construită după anul 1978, am folosit informațiile primite, în anul 2005, de la preotul Panait Aurel Gheorghe.

Pe de altă parte, în chestionarul comunal din anul 1889, citat anterior, se menționează în comuna Păulești existența celor două biserici, dar la întrebarea privind cimitirul se înțelege că atunci ar fi fost în comună doar unul. Afirmatia este susținută și de procesul-verbal de inspecție din 7 iunie 1911, făcută de administratorul plasei Târgșor, unde, la capitolul „Cultul religios”, se precizează textual „Cimitir are numai biserica parohială”²⁷⁰.

Scrierile fiind contradictorii, vechimea cimitirului poate fi atestată numai după cercetări temeinice făcute de către istorici.

În curtea bisericii noi, după anul 2000, s-a aprobat și înființarea unui cimitir.

Amândouă cimitirele sunt funcționale, respectându-se dorințele exprimate de credincioși de a fi înmormântați într-unul din ele.

3. Cimitirul și biserica din satul Cocoșești

a. Cimitirul și capela cu hramul „Nașterea Maicii Domnului”

Nu se știe ce a fost după atestarea documentară a satului despre care am scris în alt capitol, dar după înființarea parohiei Păulești „Sfântul Nicolae”, la sfârșitul secolului al XIX-lea, cătunul Cocoșești era component al acestei parohii. O atestă *Dicționarul Geografic al Județului Prahova*, editat la sfârșitul secolului și citat anterior.

Preoții parohiei Păulești: Panait Stătescu și Dionisie Turtoescu au îndeplinit mult timp cerințele spirituale ale majorității credincioșilor din Cocoșești, prin biserica și cimitirul satului Păulești. Altă parte din ei mergeau pentru aceleași cerințe, la cimitirul și la biserica din Blejoi. Preotul Turtoescu a reușit să adune toți credincioșii în parohia sa, mai ales după anul 1950, când satul revine și rămâne definitiv în administrația comunei Păulești.

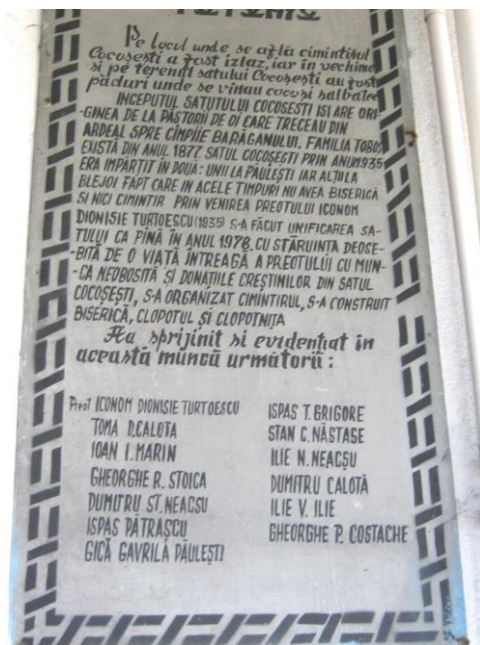
După anul 1960, Sfatul popular al comunei Păulești admite cererea locuitorilor și a preotului Dionisie Turtoescu, de a se înființa un cimitir și în satul Cocoșești. În acest scop, a oferit un teren amplasat lângă izlazul comunal, în stânga drumului comunal care ducea spre sat, înaintea traversării pârâului Strâmba. Terenul făcuse parte, la începutul secolului, din moșia boierului Caracaș²⁷¹. După obținerea aprobărilor legale, se pare că primul locuitor a fost înmormântat legal în acest cimitir, în anul 1965.

Nu era suficient, deoarece de multe ori timpul nefavorabil împiedica desfășurarea ritualului de înmormântare și se simțea nevoia unei capele. S-a început cu scheletul pentru clopot, cu montarea clopotului și apoi s-a construit și o capelă. Locașul bisericesc s-a terminat în anul 1978, așa

²⁷⁰ ANJP, Fd. PCP, dosar 1/1911, ff. 10, 11.

²⁷¹ *Ibidem*, dosar 2/ 1915, ff. 1, 2.

cum rezultă din istoricul de pe peretele de la intrare, cu donațiile locuitorilor din sat, din care unii sunt evidențiați, pentru munca lor.

Istoric capela cimitirului din Cocoșești
(foto C. Ilie, 2012)

Capela din Cocoșești
(foto C. Ilie, 2012)

Capela poartă numele de *Nașterea Maicii Domnului*, în amintirea celei demolate, fără justificare, în cimitirul din satul Păulești.

b. Biserica nouă cu hramul „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe”

În secolul trecut, locuitorii au dorit o biserică și în satul lor, dar cele două războaie și instalarea regimului comunist, le-au zădărnicit dorința.

După anul 2000, dorința lor a început să prindă contur, atunci când locuitorul Petrache Gheorghe din Găgeni a cumpărat un teren în Cocoșești cu scopul de a construi pe el o biserică. În calitate de ctitor, a donat terenul Patriarhiei, a întocmit documentația necesară prin arhitectul Cosâmbescu Traian, a obținut aprobările legale și a început construcția locașului bisericesc.

Biserica a fost terminată la începutul anului 2009 și a fost târnosită în data de 23 aprilie, în același an. Cu această ocazie, s-a înființat Parohia Cocoșești condusă de preotul paroh Costache Răzvan.

Biserica din Căcoșești (foto C. Ilie, 2012)

Am prezentat locașurile de cult ortodox din comuna Păulești, deoarece locuitorii ei au fost totdeauna și au rămas, în marea lor majoritate, credincioși ai Bisericii ortodoxe. În locașurile descrise, sub îndrumarea preoților amintiți, ei au păstrat tradițiile spirituale moștenite de la moșii și strămoșii lor.

În chestionarul din anul 1889, la întrebarea cu nr.32: „*Ce populație de altă religie decât cea dominantă a Statului este în Comună?*” se răspunde simplu: „*Nu este*”.

După Al Doilea Război Mondial, pe teritoriul comunei au început să apară, prin migrații din Ploiești și alte culte religioase, numite atunci *secte* sau popular, *pocăiți*. Nu aveau biserici și cimitire. Se întruneau în casele aderenților și autoritățile au aprobat să fie înmormântați în cimitirele existente, separați de ortodocși, cu înprejmuire proprie.

În istoricul bisericilor din anul 1971, cei doi preoți fac o numărătoare a acestora și scriu că în satele Păulești și în Căcoșești sunt 6 familii de culte neoprotestante, iar în Găgeni sunt 23 de suflete adventiști de ziua șaptea. Atunci, populația totală a comunei număra circa 4500 locuitori, din care aproximativ 40 erau de alte confesiuni, reprezentând un procent de 0,9%.

După anul 1989, explozia de libertate a avut ca rezultat și o explozie informațională, dar mai ales o migrație de la oraș la sat. Aceștia au

fost factorii determinanți care au schimbat noua structura confesională din comuna Păulești. În urma recensămintelor din 1992 și 2002 aceasta structură arată astfel²⁷²:

Confesiuni	Recensământ anul 1992 Nr. persoane	Recensământ anul 2002 Nr. persoane
Populație stabilă Total	5119	5170
Ortodoxă	4969	4956
Romano-catolică	11	11
Greco-catolică	-	3
Creștini după evanghelie	50	41
Adventistă	56	63
Penticostală	29	44
Baptistă	-	17
Reformată	2	2
Musulmană	-	1
Alte religii	-	32
Fără religie	2	-

Se constată că ponderea altor culte față de populația comunei a crescut procentual, de la 0,9 % în 1971, la 2,9 % în 1992 și la 3,4 % în 2002.

În baza noii Constituții, Legea 489/2006, privind libertățile religioase și regimul general al cultelor la articolul 1 precizează:

„Statul român respectă și garantează dreptul fundamental la libertatea de gândire, de conștiință și religioasă a oricărei persoane de pe teritoriul României, potrivit Constituției și tratatelor internaționale la care România este parte”.

Prin lege, sunt recunoscute în țara noastră 18 culte, toate monoteiste având același Dumnezeu unic, dar cu orgolii justificate teologic, prin dogme și tradiții spirituale specifice, care le împiedică unitatea.

Din situația prezentată, rezultă că, în Păulești, pe lângă ortodocșii majoritari, mai sunt prezente alte opt culte, din care numai adventiștii, fiind mai mulți, și-au construit un locaș în satul Găgeni.

Locuitorii comunei, fără deosebire de credință, se înțeleg și conlucrează, spre binele tuturor.

²⁷² Direcția Județeană de Statistică Prahova. *Recensăminte în comuna Păulești.*

IX. PERSONALITĂȚI PLOIEȘTENE, DIN SECOLUL AL XX-LEA, ÎN SATUL PĂULEȘTI

Multe personalități care au lăsat urme în istoria țării, a județului și a Ploieștiului, au trecut prin satele actuale ale comunei Păulești, fie mergând la proprietățile sau domeniile lor de pe aceste meleaguri, fie în tranzit, dincolo de ele, fie în inspecție sau la unele festivități. Alții s-au statornicit aici, au construit conace și, împreună cu familiile lor, au conviețuit cu localnicii, ajutându-se unii pe alții. Despre relațiile unora dintre ei cu păuleștenii am scris în alte capitole ale lucrării, dar consider că ar prezenta interes pentru cititori și biografia lor generală.

1. Nicolae P. Rășcanu și fiica sa, Letiția-Mariea

Nicolae s-a născut prin anul 1850, ca fiu al lui Panaite Rășcanu, cântăreț la biserica *Vovidenia* din Bârlad și frate cu profesorul universitar de istorie antică din Iași, Petre Rășcanu²⁷³.

A făcut studii juridice, fiind doctor în drept al Universității din Gand. A lucrat un timp în magistratură, apoi ca avocat la baroul din Bacău

Avocat Nicolae P. Rășcanu
(foto original din arhiva învățătorului
Ion M. Vasile, Păulești)

din 1870, iar din 1878 la baroul din Ploiești, unde s-a bucurat de o bună apreciere. Într-o lucrare a sa, avocatul Nicolae M. Pârvulescu îi face un portret laudativ spunând printre altele: „*Elocința-i era raționalizată, simplă, realistă, însă nuanțată de psihologie și sprijinită – nu pe efecte retorice, ci pe fapte, pe articole de legi, pe doctrină, pe jurisprudență*”²⁷⁴.

La început s-a stabilit în Ploiești, pe fosta stradă Alexandru al II-lea, împreună cu soția sa Ecaterina, născută Brătianu, stradă existentă atunci prin spatele actualului stadion. Aici, la 15 august 1890, se naște fiica sa, Letiția-Mariea²⁷⁵, și acum era necesar să aibă o casă a lui, corespunzătoare poziției din

²⁷³ Lucian Nastasă, *Mecanisme de selecție și integrare a elitei universitare românești. Alianțe familiare.*, Internet: [www. history-cluj.ro](http://www.history-cluj.ro) din 28.06.12.

²⁷⁴ Mihail Sevastos, *op. cit.*, p.431, citat: *Din trecutul baroului Prahova*, Ploiești, Tip. „Cartea Românească”, 1933.

²⁷⁵ ANJP, Registrul stării civile pentru născuți, 1040, Act de naștere nr. 849/1890 aug. 15.

societate, în care să-și crească familia. A cumpărat un loc în centrul orașului, pe care și-a construit o locuință mare și frumoasă, în Calea Câmpinei, colț cu str. Carpați, folosind planurile arhitectului Rudolf Lieber²⁷⁶.

Locuința N.P. Rășcanu, din Ploiești

(foto: *Monografia Orașului Ploiești*, M. Sevastos, p. 198)

Nicolae P. Rășcanu a fost un om energetic, cu personalitate ceea ce i-a permis să intre în viața politică, printre fruntașii prahoveni, ca membru al Partidului Conservator. A fost deputat, apoi în anul 1899, din aprilie până în iunie, prefect al Prahovei și în continuare până în februarie 1901, primar al orașului Ploiești. În acest scurt mandat a lărgit Piața Unirii, a susținut construirea sălii de spectacole „Cooperativa”, a inițiat întocmirea unui nou plan al orașului și alte lucrări de interes ale urbei. După schimbarea din funcție, prin venirea la putere a liberalilor, a rămas credincios ideologiei conservatoare luând parte, în anul 1908, la primul congres al Partidului Conservator Democrat, condus de Take Ionescu.

În anii de sfârșit de secol devine proprietar peste moșia lui Ioan Gavrilesco din satul Păulești, atât cât mai rămăsese din ea, după reforma lui Cuza. Cu această ocazie, îl angajează pe arhitectul L. Negrescu (1860- ?), după proiectul căruia își construiește un conac, cu parter și etaj și alte construcții auxiliare, într-o zonă înaltă a satului, amplasată pe drumul care îl lega de orașul Ploiești. De la etajul conacului, își putea admira moșia, în

²⁷⁶ Polin Zorilă, colectiv autori în *Marea carte a Ploieștiului*, vol. I, Partea a IV-a, Cap. III, *Figuri remarcabile de primari ploieșteni din epoca modernă*, p. 702.

depărtare, spre vest, până la șoseaua Câmpinei și spre nord-est, spre dealurile împădurite. Moșia lui era alcătuită din terenuri agricole, vii, livezi și păduri.

Devenind moșierul principal al satului, face donații pentru biserică și primărie. În anul 1908 începe negocieri cu consiliul comunal, pentru izlazul comunal²⁷⁷. Negocierile vor continua în anul 1911, când se fac măsurătorile necesare și, în final, izlazul va intra în proprietatea primăriei. Din acest plan se poate constata că moșia sa rămânea în continuare, pe dealul Degerați, cu vii pe dealul Păulești, dar și dincolo de drumul Găgeni-Păulești²⁷⁸ (vezi anexa IX/a).

Nicolae P. Rășcanu a încetat din viață, în decembrie 1913 și este înmormântat la cimitirul Vișoara din Ploiești.

Moșia sa din Păulești a fost moștenită de Letiția, fiica lui, care din 15 noiembrie 1911, se căsătorește la Bruxelles cu Werner Oscar Frederic Lievin Marie Hubert Conte Wolff Metternich, rentier.

Nu se cunosc motivele pentru care această primă căsătorie a fost de scurtă durată, deoarece, în anul 1920, Letiția se recăsătorește, cu strănepotul domnitorului Grigore IV Ghica (1822-1828), prințul Nicolae Al. Ghica (1879-1934) și devine prințesa Letiția N. Ghica, nume sub care va fi cunoscută, mult timp, în satul Păulești.

Deoarece conacul a fost înstrăinat, pentru buna funcționare a terenurilor din câmp, s-au construit alte anexe gospodărești și magazine, pe drumul Moșiei, spre Dâmbu, la circa 500 de metri distanță de drumul Ploiești-Slănic, construcții care, după anul 1962, au intrat la gospodăria colectivă „30 Decembrie”.

În anul 1921 era momentul când din moșia prințesei trebuiau să se facă împroprietăriri, cu pământ, a celor care au luptat în război. La măsurători și la stabilirea limitelor a fost prezent prințul Ghica, care a avut rezerve asupra corectitudinii anexelor. După verificări, din moșia prințesei s-au expropriat peste 500 de hectare de teren, care au ajuns la cei care aveau acest drept²⁷⁹.

Prințul N. Al. Ghica moare în anul 1934, prințesa rămâne văduvă, cu o moșie mai mică, dar cu multe probleme de rezolvat. Își va lua administrator pe locuitorul Preda Ispas din Păulești, care se va îngriji de moșie. Prințesa vine mai des în comună și, urmând exemplul tatălui ei, devine mai atașată problemelor satului. Ajută biserica prin donații, subvenționează cantina școlară și uneori donează locuri de casă pentru sătenii mai săraci, sau le dă subvenții pentru a învăța carte.

²⁷⁷ ANJP, Fd. PCP, dosar 1 /1908, ff. 5, 6.

²⁷⁸ *Ibidem*, dosar 1/1939, f. 21.

²⁷⁹ *Ibidem*, dosar 1/1924, f. 10 și dosar 1/1927, f. 1.

Războiul din 1941-1945 îi creează probleme, mulți din cei care îi lucrau pământul sunt plecați pe front și este nevoită să lucreze mai mult cu bătrâni și cu femei. Uneori, bombele incendiare aruncate din avioanele anglo-americe îi incendiază parte din recoltă. Curând, tăvălugul Armatei Roșii trece și peste partea administrativă a moșiei și o devastează. Noul regim instalat nu mai negociază exproprierea moșiei pentru împrumutarea celor care meritau, așa cum se întâmplase după primul război. În lipsa proprietarului, plugurile trasează brazde de hotar și pentru îndreptățiți dar și pentru împărțitori, respectând zicala „*Cine împarte, parte își face*”.

Fără moșie, în singurătatea ei, prințesa Letiția N. Ghica moare în august 1950 și este înmormântată lângă soțul ei, în cimitirul familiei din incinta bisericii Ghica-Tei, din București.

Mormântul prințesei Letiția Ghika, fiica lui N.P. Rășcanu
(foto Alexandra Ortensia Fundulea, București, 2012)

2. Gerard Joseph Duqué

S-a născut la data de 26 august 1866 la Maasmechelen (Mechelen sur Meuse) în Belgia. A urmat școala elementară în localitatea natală, apoi liceul, în perioada 1877- 1885, și, în final, Școala Militară de Ofițeri din Bruxelles, între anii 1885-1889, unde a frecventat cursurile de inginerie militară „Genie civil”, specialitatea „Geologie, poduri și șosele”. Odată cu brevetul de ofițer a obținut și diploma de inginer, cu o temeinică pregătire politehnică²⁸⁰.

Inginerul Gerard Joseph Duqué
(foto din arhiva Duqué)

Sfârșitul secolului al XIX-lea găsește țara noastră în plin proces de modernizare, când dezvoltarea construcțiilor moderne luase o mare amploare, iar cimentul, ca material de construcție, începuse să fie folosit cu prioritate la realizarea lor. Era o oportunitate necesară pentru firmelor străine ca să cucerească piața de fabricație a acestui material în România.

Între aceste firme a fost și Societatea de cimenturi din Europa Orientală, cu capital belgian, care a hotărât să construiască o asemenea fabrică la Cernavodă. Pentru aceasta se organizează un concurs la care

participă și tânărul J. G. Duqué, în cadrul căreia, el elaborează caietul de sarcini pentru construcția fabricii.

Lucrarea fiind premiată, Duqué G. J. a fost solicitat să preia direcția construcției fabricii. În anul 1898 se mută în România, învață foarte repede limba română și, la terminarea lucrărilor de la Cernavodă, în anul 1907, decide să preia direcția societății „NAPHTA” din Ploiești, care se ocupa cu exploatarea petrolului.

În perioada 1914-1918, din cauza războiului, părăsește România plecând cu toată familia în Belgia și apoi în Anglia. Se reîntoarce după război, în anul 1921, când primește funcția de director general al societății Concordia din Ploiești. Achiziționează imobilul din fosta stradă D. C. Brătianu nr. 20 (azi, str. 1848 nr.4) și se stabilește definitiv în România.

În perioada anilor 1921-1940, societatea Concordia s-a dezvoltat continuu, luând diverse forme de organizare, în care Duqué G. J. a fost unul

²⁸⁰ Paul D. Popescu, Vincent G. Duqué, *Gerard Joseph Duqué – traversându-și epoca*, Ploiești, Editura „Ploiești–Mileniul III”, 2006, pp. 19, 20, 21.

din principalii ei pioni. Sub presiunea evenimentelor generate de începuturile celui de Al Doilea Război Mondial, când germanii au preluat majoritatea acțiunilor Concordiei, simțind ca va avea probleme, se pensionează la 1 august 1940²⁸¹. În anul 1936 este numit președinte și apoi președinte onorific al Camerei de Comerț și Industrie Prahova, la care activează până în anul 1939, implicându-se cu fonduri în dotările și reluarea lucrărilor la Palatul Școalelor Comerciale.

Tot în această perioadă a fost și membru activ în clubul „Rotary Internațional”, din Ploiești.

O altă pasiune a lui a fost viticultura, dezvoltată după anul 1935-1936. Atunci a cumpărat două proprietăți: una la Valea Călugărească, cu suprafața de 20 ha și alta la Păulești cu suprafața de peste 40 ha.

La Valea Călugărească, lângă via pe rod, a construit un conac, o locuință administrativă, un complex de producție și de tehnică a vinului, pivnițe de stocaj al vinului și sere pentru răsaduri speciale.

La Păulești, de o parte și de alta a drumului județean care merge din Ploiești spre Slănic, imediat după trecerea podului peste Dâmbu, a cumpărat ferma lui I. G. Obrocea unde a găsit câteva lucruri începute, dar pe care și le-a amenajat după dorință și funcționalități.

Pe partea stângă erau serele care ocupau circa 7000 de mp, o mică fermă de animale, o mare parte din via cu multe soiuri de struguri buni pentru vin, o livadă și clădiri administrative²⁸². Toate au dispărut după colectivizarea agriculturii.

Imediat, pe malul Dâmbului, tot pe stânga, a găsit o construcție începută dar nefinisată, proiectată de arhitectul Toma T. Socolescu, locuitor pe atunci al Păuleștiului, pe care îl cunoștea destul de bine. Părea un castel în miniatură pe care noul proprietar i-a cerut aceluiași arhitect, să i-l transforme în conac și de atunci până azi construcția se numește „*Conacul lui Duqué*”.

Conacul este o construcție cu subsol, parter, etaj și mansardă, cu acoperiș jucat, din care ies în evidență două turnulețe diferite ca formă. Are o terasă frumoasă, rezemată pe stâlpi din lemn, cu vedere largă spre câmp și spre Ploiești.

Interiorul lui este bine compartimentat. Din vestibul se intră în hol, apoi în sufragerie și, printr-un coridor, în cea mai importantă încăperezbiroul, și mai departe în bucătărie. Legătura cu etajul se face printr-o scară largă, care pleacă din hol. O altă scară, mai simplă, face legătura cu etajul, cu mansarda dar și cu pivnița. La etaj sunt câteva dormitoare și un salon pentru reuniuni, cu ieșire pe terasă. Conacul era dotat cu electricitate de la o

²⁸¹ *Ibidem*, pp. 59-95.

²⁸² *Ibidem*, pp.131-133.

centrală proprie, cu apă curentă și cu canalizare, iar mobilarea s-a făcut treptat, cu lucruri de bună calitate, permițând mutarea aici a proprietarului, în anul 1940²⁸³.

Conacul Duqué (foto din arhiva Duqué)

În anul 1939, i-a murit soția, Eva, pe care a înmormântat-o în curtea conacului, în colțul din vest, într-un frumos cavou. Acesta a fost distrus mai târziu și osemintele decedatei au fost duse, probabil, într-un cimitir ortodox din zonă, deși ea avusese o altă religie.

Pe partea dreaptă a drumului erau dormitoarele lucrătorilor, depozitele de grâne dar și laboratorul modern pentru prepararea, selecționarea și tratarea fermenților selecționați pentru îmbunătățirea calității vinurilor. Laboratorul era creat pentru prima dată în România și el a jucat un rol decisiv ca vinurile „Duqué”, obținute în cramele de la Păulești și Valea Călugărească, să obțină premii importante la Expoziția Internațională de la Paris²⁸⁴.

Duqué J. G. trăit drama celui de Al Doilea Război Mondial, la Păulești, nemulțumit la început de prezența trupelor germane, pe care le ura, apoi de bombardamentele ruso-anglo-americe, care îl înspăimântau și, în final, de trupele sovietice, care i-au violat și i-au devastat proprietatea.

După anul 1945 este evacuat abuziv de la conacul său, fiind obligat să se refugieze la București, unde va locui într-un imobil modest, până la sfârșitul vieții sale, la 25 februarie 1946.

²⁸³ *Ibidem*, p. 135.

²⁸⁴ Constantin Ilie, *op. cit.*, p. 81.

Proprietățile lui au fost naționalizate, iar în conac s-a instalat pentru mult timp o unitate a armatei române care i-a adus unele modificări. Aceasta a construit în curtea lui, sub pământ, un buncăr din beton armat, care încă mai există. El fusese dotat cu unele instalații militare, necesare armatei în perioada războiului rece. Informațiile care circulă în prezent (mai ales pe internet), care pretind că acest buncăr ar fi fost construit de nemți în anii 1942-1944, ca centru al comandamentului aviației naziste, este o simplă legendă. Duqué îi privea pe nemți ca inamici și nu le-ar fi permis să facă o asemenea construcție pe proprietatea sa, iar el și moștenitorii lui nu s-au plâns niciodată că aceștia le-ar fi violat proprietatea.

Conacul, în prezent proprietate privată, cu toate modificările, rezistă vremurilor și poate fi admirat. Via a dispărut, pe locul ei s-au construit multe case moderne și câteva spații industriale și comerciale.

3. Toma T. Socolescu

Deși în unele capitole anterioare am scris despre această personalitate în legătură cu relațiile sale cu comuna Păulești, totuși biografia generală a lui este mult mai complexă și de aceea consider că ea trebuie cunoscută în întreaga ei amplitudine. Pentru început îl voi lăsa să și-o povestească, așa cum și-a scris-o, după ce a fost exilat din Păulești. Scrierea

**Profesorul-arhitect
Toma T. Socolescu**
(foto din arhiva familiei)

lui a rămas ascunsă, timp de peste 60 de ani, într-un dosar, și este făcută publică pentru prima oară.

„MEMORIU

- Note autobiografice -

Subsemnatul, Toma T. Socolescu m-am născut în orașul Ploiești, la 20 Iulie 1883 din părinți români. Bunicul meu Nicolae Gh. Socol, arhitect cu studii la Viena, a venit în Ploiești pe la 1846 din Ardeal, Ținutul Făgărașului și a practicat arhitectura în Ploiești și în Județ.

Tatăl meu Toma N. Socolescu născut în Ploiești la 1848 a învățat arhitectura la București, a fost arhitectul șef al orașului Ploiești, practicând arhitectura în oraș și județ.

Subsemnatul am terminat liceul în Ploiești și am studiat arhitectura în

București. În 1927 am fost numit profesor la Școala de Arhitectură din București,- unde am funcționat până în 1947 când am cerut pensionarea.

Ca profesionist am fost distins cu premiul I la 9 concursuri publice, între care, unul foarte mare pentru proiectul Primăriei Capitalei.

Am construit lucrări mai importante în orașul Ploiești: Localul Școlilor Comerciale, azi Liceul de băieți, pe Calea Oilor; Casa Corpului Didactic primar cu sală de cinema; Teatrul Odeon; Sala de cinema propriet. Camerele de Comerț; Turnul Catedralei Sf. Ioan; Hanul Țărănesc la bariera Bucov; multe case particulare și între anii 1930-1935 Halele Centrale. Împreună cu arh. Doneaud, Tribunalul. În Câmpina Liceul de băieți și mai multe case particulare; La Sinaia Primăria și mai multe vile; La Urlați Centrul agricol Primăria și baia; Planurile de sistematizare ale orașelor Ploiești, Câmpina și Mizil.

Am scris istoricul arhitecturii în Ploiești, premiată de Academie; două volume de urbanism în editura Primăriei;Istoricul Arhitecturii contemporane la noi și multe studii arheologice.

Am înființat și dirijat mulți ani biblioteca populară a orașului, Muzeul de arte plastice unde cea mai mare parte din operele de artă sunt colectate de mine și Casa Muzeu zisă Hagi Prodan. Am restaurat și am înființat muzeul regional etnografic.

În afară de județ am construit Liceul de băieți din gara Buftea și multe case de locuit și de raport în București.

În ultimii ani în calitate de primar onorific și nepolitic am construit în comuna Păulești: Primăria cu dispensar și jandarmerie, Școala primară. Baia populară, grajduri comunale, monument pentru eroi, 2 șosele din nou și 5 poduri de stejar - trei în sat și două la câmp, peste apa Dâmbului.

Am înființat la școală muzeu și bibliotecă care în timpul războiului ultim s-a risipit.

Mica mea fermă era fermă model, unde au învățat mulți săteni pomicultura și viticultura cu profesorul Crier pe care îl aduceam destul de des și care le dădea îndrumări folositoare.

Și totuși am fost azvârlit din satul în care am locuit 25 ani continuu și care a văzut atât de mult bine de pe urma mea în mod cu totul dezinteresat.

Toma T. Socolescu²⁸⁵”.

Se vede că acest memoriu autobiografic, simplu, dar insuficient, fără dată, a fost scris direct, sub presiune nervoasă, posibil în fața unui împuternicit al regimului de după anul 1952, de care îi era teamă.

²⁸⁵ ANJP, Fd. SPCP, dosar 12/1953-1957, f. 22, 23. Originalul din dosar este dactilografiat, dar greu lizibil, deoarece tușul folosit s-a degradat în timp.

Viața lui a fost caracterizată de muncă și talent spre binele semenilor lui. Rămas orfan de tată, muncește să-și termine liceul și facultatea. După terminarea facultății revine în Ploiești, căruia îi dăruiește multe monumente de arhitectură, în prima jumătate a secolului al XX-lea, în paralel cu creații similare în județele Prahova și Ilfov, dar și în București. Acestea sunt evidențiate, catalogate și fotografiate, în cele trei lucrări din notă²⁸⁶.

Își întemeiază o familie în Ploiești căreia, prin muncă stăruitoare și cu credite de la bănci, a reușit, să-i asigure a locuință confortabilă în Ploiești, pe strada Regina Maria (azi str. Ștefan cel Mare nr.2), în anul 1915.

A fost și un mare om de cultură, creator de muzee și biblioteci în Ploiești și în Păulești, dar și un bun primar al acestor localități.

Talentul cercetător și de scriitor l-a pus în evidență prin: lucrări de arhitectură, urbanism, arheologie, monografii, artă, călătorii și cursuri universitare pentru studenții săi.

În anul 1927, T. T. Socolescu a cumpărat, de la Robert Litarozeck din Poiana Țapului, cu actul autentificat la nr. 7049/22.10.1927, conacul, parcul, anexele și 10,5 pogoane de pământ înconjurător, care aparținuse lui Nicolae P. Rășcanu și a devenit astfel locuitor al Păuleștiului.

Socolescu a făcut mai multe reparații și îmbunătățiri funcționale imobilului cumpărat.

În interior, conacul a fost înzestrat cu sobe de teracotă fină, achiziționate din străinătate și cu o scară din stejar ale cărei balustradă și vanguri sculptate erau asemănătoare cu cele de la alte vile proiectate de arhitect. A refăcut finisajele interioare ale pereților și a planșeelor, astfel ca utilul să se îmbine perfect cu frumosul. Suplimentar, a dotat conacul cu un generator de energie electrică, al cărui zgomot sacadat se auzea, în liniștea nopții, în întreaga comună.

Exteriorul conacului a fost transformat în spațiu de odihnă, cu alei și arbori ornamentali, cu stâlpi din piatră, cu capiteli sculptate și cu o frumoasă fântână arteziană, a cărei copie, sau poate originalul, se află montată în curtea primăriei din Păulești²⁸⁷.

După anul 1952, conacul său a fost confiscat și a fost folosit până în anul 1989, ca spațiu închiriat unei unități militare, ca grădiniță, ca poștă și ca sediu al C. A. P.-ului.

²⁸⁶ Nicolae Dumitrescu, Constantin Ilie, *Columnne peste timp - Profesor-arhitect Toma T. Socolescu (1883-1960)*, op. cit., Zina Macri, Ionuț Macri; *Toma T. Socolescu, arhitect român, 1883-1960*, București, Editura Caligraf - Design, 2011, site-ul ro.wikipedia.org/wiki/Toma_T_Socolescu, pagini oficiale alcătuite de urmașii direcți ai arhitectului.

²⁸⁷ Nicolae Dumitrescu; Constantin Ilie, op. cit., pp. 192-194.

Cutremurul din anul 1977, lipsa de întreținere din partea celor care l-au folosit, dar mai ales furturile de după anul 1989, au făcut ca acest monument istoric, reprezentativ pentru stilul neo-românesc, în momentul retrocedării către moștenitorii legali, să fie într-o stare de degradare avansată.

Conacul Rășcanu - Socolescu (foto C. Ilie, 2004)

În prezent, ca proprietate privată, conacul este în curs de restaurare și desigur îl vom putea admira și în viitor.

În întreaga lui activitate, Socolescu s-a înconjurat de prieteni și a fost un admirator al realizărilor lor. Câțiva dintre aceștia, în special ploieșteni, sunt menționați în lucrarea sa, *Amintiri*²⁸⁸, lăsată în manuscris.

Mentorul său, dar și prieten, timp de peste 30 ani, a fost marele istoric, profesorul N. Iorga (1871-1940), amintit în aceeași lucrare de multe ori, cu citate sau cu dialoguri, pe care le-au avut în cadrul multor întâlniri comune. Prietenia lor este confirmată reciproc, atât de Socolescu în *Amintiri*²⁸⁹, cât și de Iorga în *O viață de om așa cum a fost*²⁹⁰. S-au întâlnit prima oară în anii studenției arhitectului și s-au văzut pentru ultima dată, în

²⁸⁸ Toma T. Socolescu, *Amintiri*, București, Editura Caligraf-Design, 2004, pp. 64-75.

²⁸⁹ *Ibidem*, pp. 44, 85.

²⁹⁰ Nicolae Iorga, *O viață de om așa cum a fost*, București, Biblioteca pentru toți, Editura Minerva, 1981, vol.****, p. 144.

vara anului 1940, la ultima deschidere a cursurilor Universității de Vară de la Vălenii de Munte.

Spre amintire, busturile celor doi prieteni, după 72 de ani, s-au reîntâlnit, în anul 2012, în holul de intrare al Bibliotecii „Nicolae Iorga” din Ploiești.

Anii tulburi ai războiului, urmași de instaurarea regimului sovietizat, de după anul 1945, au frânt elanul creator al arhitectului. Bombardamentele din anul 1944 i-a avariat casa din Ploiești, anul 1945 vine cu hărțuiele în anchete penale pentru infracțiuni imaginare, iar anul 1947 îi aduce pensionarea de la facultate. În anul 1950, i se confiscă locuința din Ploiești, iar în 1952 este alungat și din Păulești, luându-i-se abuziv casa și mica fermă.

Pleacă în „pribegie” la fiul său din București. Aici se angajează la un institut de proiectare și la Comisia Monumentelor Istorice, dar, urmărit de securitate, este „epurat” în anul 1957. Continuă să scrie lucrările sale rămase în manuscris: *Amintiri, Fresca arhitecților care au lucrat în România în epoca modernă (1800-1825)* și *Monografia Ioan Mincu, profesor arhitect 1851-1912*, încă nepublicată.

Moare, în spital, la 14 octombrie și este înmormântat, la 16 octombrie 1960, în cimitirul Bellu din capitală.

Bustul arhitectului Toma T. Socolescu, amplasat în fața Halelor Centrale. Sculptor: Radu Ciobanu (foto Dan Oprea, 2012)

A rămas uitat aproape 50 de ani, până în anul 2004, când o scânteie telepatică a parcurs distanța București - Păulești și, concomitent, s-a început reamintirea marelui om. La București îi apar lucrările *Amintiri* și *Fresca arhitecților*, tipărite de urmașii lui la Editura Caligraf-Design, iar la Ploiești apare o scurtă monografie a comunei Păulești, la Editura „Ploiești-Mileniul III”, în care am amintit unele din realizările sale.

Cu ocazia împlinirii celor 50 de ani de la moartea sa, prin scrisorile: nr. 013119/ 16 iunie 2009, adresată Primăriei Municipiului Ploiești și nr. 7573/14 august 2009, adresată

Primăriei Comunei Păulești, am lansat o inițiativă de comemorare, la care au răspuns pozitiv atât ploieștenii cât și păuleștenii. S-au editat o monografie și un album, s-au scris articole în presă și s-au organizat emisiuni de televiziune. Au fost adunări comemorative la Ploiești și Păulești, ocazii cu care unde s-au dezvelit două busturi, unul amplasat în fața Halei Centrale din Ploiești și celălalt în fața școlii din Păulești.

Tot atunci, autoritățile i-au acordat, post mortem, titlul de „Cetățean de onoare” al Municipiului Ploiești (vezi anexa IX/b), iar una din piețele centrale îi poartă numele.

Sper, că acest creator excepțional a ieșit definitiv din conul de umbră în care îl aruncase în nedreaptă uitare.

*

Am scos în evidență aceste trei personalități, care, în timpul vieții lor, au ajutat mult comunitatea în mijlocul căreia au trăit. Deși nu s-au născut în Păulești, acești intelectuali au cultivat în relațiile cu locuitorii satelor, sentimente de colaborare și respect reciproc. După moarte, pe fostele lor proprietăți s-au dezvoltat sectoare importante ale satelor Păulești și Păuleștii Noi, precum: locuințe și unități comerciale, industriale, culturale și administrative. Sunt sigur de faptul că locuitorii din Păulești le vor purta deapauri o binemeritată recunoștință.

ANEXE DOCUMENTARE

Doamnă Director,

295 / 31 AUG 2011

Subsemnatul, Constantin ILIE, domiciliat în Ploiești str Vlad Tepeș, nr. 27 A, vă informez că în prezent scriu o lucrare monografică despre comuna Păulești din județul Prahova.

Un subcapitol al acesteia va conține și informații despre "Tezaurul de la Cocoșești", descoperit în anii 1960 -1964. Cea mai mare parte a lui s-a pierdut, o mică parte se află în colecția Muzeului de Istorie și Arheologie al Județului Prahova și rămășițele lui (38 piese) există încă la Cocoșești, în posesia moștenitorilor descoperitorului D. I. Răduche.

Istoria tezaurului, în desfășurare cronologică, are trei perioade, astfel:

1.Perioada de la descoperire și până la inventarierea părții care există la muzeu, cu episoade în general necunoscute.

2.Perioada de inventariere la muzeu, de cercetare și de publicare a studiului în anul 2003, în Buletinul Societății Numismatice Române, de către cercetătorul dr. Mihai DIMA, cu episoade bine cunoscute.

3.Perioada din anul 2011 până în prezent, cu insistențele făcută de mine asupra deținătorilor de la Cocoșești, pentru a obține permisiunea fotografierii monedelor rămase în posesia lor. Aceasta s-a finalizat la data de 17 08 2011 prin fotografii și analize de detaliu, realizate de către dr. Mihai DIMA. Cercetările lui, într-un context mai general, au fost făcute publice la data de 26 08 2010, în cadrul la simpozionului organizat de muzeu, intitulat "Arheologia Mileniului I p. Cr., Ed. X", 25-27 august 2010.

Deoarece informațiile orale pe care le am despre perioada menționată la punctul 1 sunt contradictorii, vă rog ca, în limita posibilităților, să-mi acordați sprijinul pentru elucidarea lor.

Nu știu când și cum au ajuns cele 35 monede în colecția muzeului. Cine le-a adus? Au fost donate, confiscate sau cumpărate? Cioburile vasului despre care vorbește cercetătorul (pag. 76 din studiul publicat) se află în inventarul muzeului?

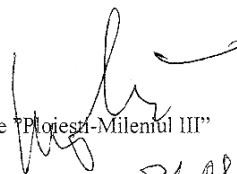
Sunt convins că numai cu ajutorul dvs. și al colaboratorilor dvs. voi reuși ca în lucrarea mea să redau adevărul istoric despre acest tezaur.

Eu îl consider **bun cultural național** și cred că trebuie făcute toate intervențiile legale de către cei abilitați, astfel ca atât cât a mai rămas din el să fie adus cât mai urgent în muzeu, pentru întregirea colecției existente.

În așteptarea răspunsului dvs., VĂ MULȚUMESC!

C. Ilie

Membru al Societății Culturale "Ploiești-Mileniul III"
Tel 0244542293, 0722546030
E-mail: cil1929@yahoo.com

31.08.2011

Doamnei Director al Muzeului de Istorie și Arheologie al Județului Prahova din Ploiești

II/a. Intervenție privind „Tezaurul de la Cocoșești”

CONSILIUL JUDEȚEAN PRAHOVA
MUZEUL JUDEȚEAN DE ISTORIE ȘI ARHEOLOGIE PRAHOVA
PRAHOVA DISTRICT MUSEUM OF HISTORY AND ARCHAEOLOGY

Str. Toma Caragiu, nr. 10, cod. 100246, Ploiești, ROMÂNIA, Tel/Fax: 514137, Cod fiscal: 2843442;

Cont: R063TREZ5215010XXX000178, Trezoreria Ploiești. e-mail: office @histmuseumph.ro

Nr. 921 Data 8.11.2011

Către,
dl. Constantin Ilie,
Ploiești, str. Vlad Țepeș, nr. 27 A

Răspuns adresei dvs. prin care ne solicitați informații privind modul în care instituția noastră deține în patrimoniul său tezaurul descoperit la Cocoșești, comuna Păulești, județul Prahova vă comunicăm următoarele:

-cercetările efectuate în arhiva instituției nu conțin informații privind data exactă a intrării în patrimoniul Muzeului Județean de Istorie și Arheologie Prahova a acestui tezaur; sursele bibliografice din articolul „Un tezaur din timpul Împăratului Traian descoperit în județul Prahova” publicat de dr. Mihai Dima în Buletinul Societății Numismatice Române/2003 precizează că intervalul cuprins între anii 1956-1965 conține și data descoperirii;

-în conformitate cu Legislația privind Ocrotirea patrimoniului cultural din perioada menționată, foarte probabil, cele 35 de piese din tezaurul de la Cocoșești deținut de instituția noastră, au fost predate cu titlu gratuit, de către descoperitor, reprezentantului legal al muzeului, în speță directorului de atunci, profesor Nicolae Simache; în acest context nu s-a predat și vasul în care eventual s-au găsit monedele.

Sperăm că informațiile transmise vă vor fi utile în redactarea lucrării monografice despre comuna Păulești, județul Prahova.

ȘEF SECȚIE,
muzeograf, Elisabeta Savu

II/b. Răspunsul primit de la MJIAP

ROMANIA
JUDETUL PRAHOVA
PRIMARIA COMUNEI PAULESTI
Cod fiscal:2843981
Tel/ Fax 0244/224290,0244/224300
e-mail:contabilitate@paulestiprahova.ro
Nr. 5187/10.06.2011

CATRE
Arhivele Nationale ale Romaniei
Bucuresti, sector 5, B-dul Regina Elisabeta nr.49

Referitor: Solicitare copie document

Prin prezenta va solicitam eliberarea unei copii de pe documentul original slav CIX a/r, mentionat la sfarsitul informatiei nr.349 din lucrarea - „Documente privind Istoria Romaniei veacul XVI, Tara Romaneasca vol.V,, p 333 – 334.

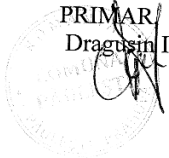
Anexam o copie tradusa in limba romana, obtinuta de la Arhivele Nationale - Directia Judeteana Prahova.

Inscrisul sus mentionat reprezinta documentul de atestare a comunei Paulesti- judetul Prahova si va servi la elaborarea lucrarii „Monografia comunei Paulesti,, in curs de elaborare.

Informatii suplimentare, despre document, le puteti obtine de la d-nul Constantin Ilie – 0722/946030, cercetator monografie.

Cu stima,

PRIMAR
Dragusin Ion

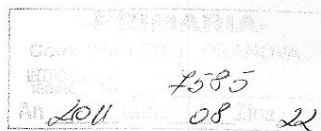
SECRETAR
Vasile Filica

Cercetator monografie
Constantin Ilie

MINISTERUL ADMINISTRAȚIEI ȘI INTERNELOR
ARHIVELE NAȚIONALE

Nesecret
Nr. 12940
București, 08.08.2011

BIROUL RELAȚII CU PUBLICUL

Către

**Primăria Comunei Păulești,
jud Prahova**

Urmare cererii dumneavoastră nr. 6815/28.07.2011, înregistrată la Arhivele Naționale sub nr. 12940/02.08.02.2011, vă facem cunoscut că în cadrul colecției *Achiziții Noi* a fost identificat documentul solicitat, referitor la atestarea comunei Păulești din județul Prahova, de pe care vă înaintăm o copie xerox color.

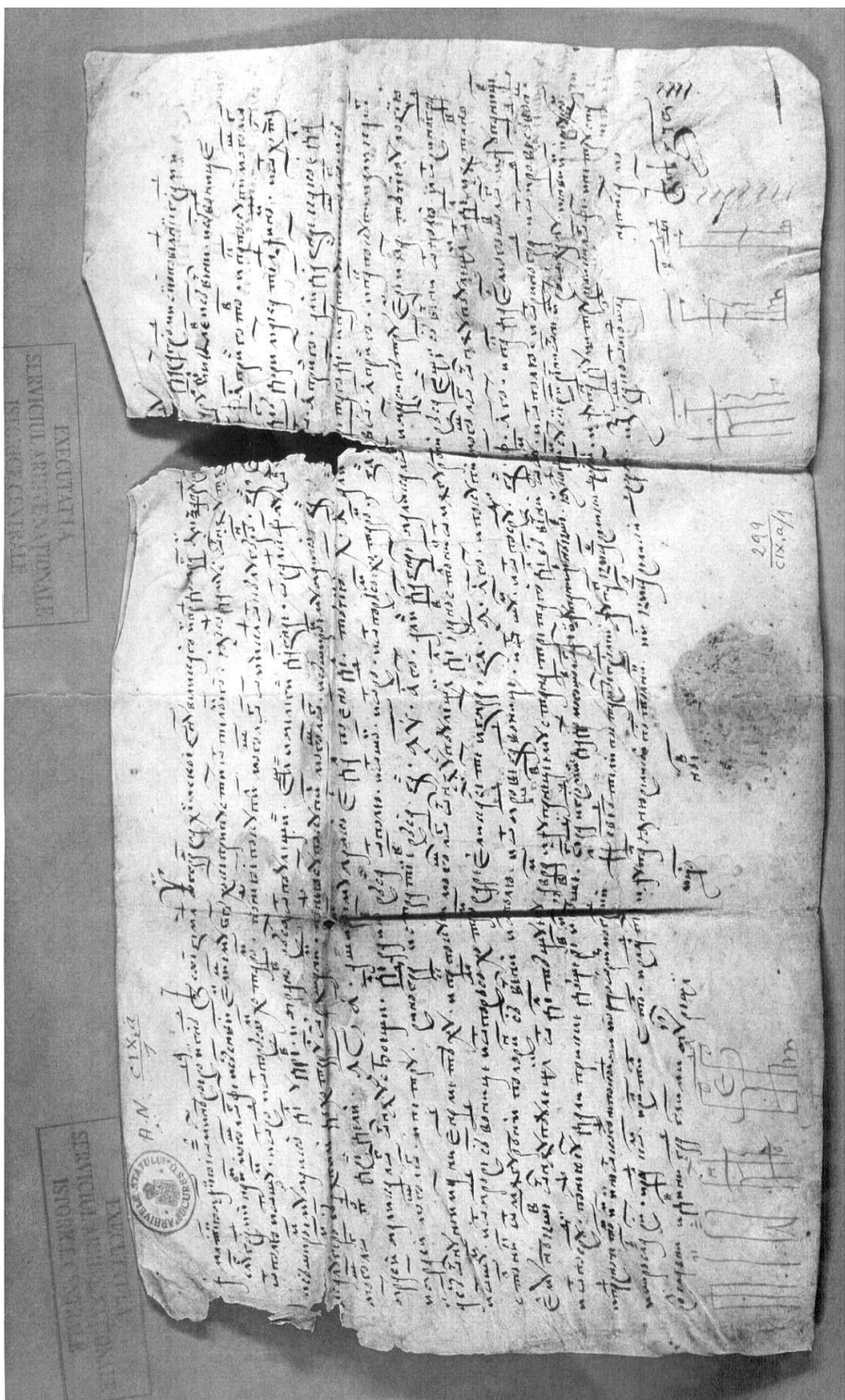
Christina,
DIRECTOR ADJUNCT,
Mihail NAGY

Împuternicit SEF BIROU,
Georgeta ANGHEL

08.08.2011
DI/TC
C:\Documents and Settings\Desktop\cereri\aug.2011

www.arhivelenationale.ro
Bd. Regina Elisabeta nr. 49, sector 5, București
Fax: 021/312 58 41, 021/313 18 38
e-mail: cereri.an@mai.gov.ro

III/b. Răspunsul primit de la MAI Arhivele Naționale

III/c. Documentul de atestare documentară al satului Păulești

EXECUTAT
LA DIRECȚIA JUDEȚEANĂ
PRAHOVA
A ARHIVELOR NAȚIONALE

349

1587 (7096) Noembrie 2, București.

† Din mila lui Dumnezeu, Io Mihnea voevod și domn a toată țara Ungrovlahiei, fiul marelui și preabunului Alexandru voevod. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele slugii domniei mele, anume Mogoș logofăt și cu fiii săi, căți îi va lăsa Dumnezeu din trupul lui, ca să-i fie ocină la Tătarul, partea ¹⁾ lui Micle și cu vecinii și cu morile, din câmp și din pădure și din apă și de peste tot hotarul, pentru că a cumpărat-o Mogoș dela Miclea din Călugăreni, pentru 5.500 aspri gata.

Și iar a cumpărat Mogoș logofăt și cu cumnatul său Baico toate părțile lui Udrea și ale lui Bran din Păulești.

Încă și semnele să se știe: din valea Corbului în lung până la matca Teleajenului și din hotarul călugărilor cu râpile, până în hotarul orașenilor.

Pentru că Mogoș logofăt și cumnatul său Baico au cumpărat-o, pentru 1800 aspri gata. Dar să se știe că a dat Mogoș logofăt pe 2 părți 1200 aspri, iar cumnatul său, Baico a dat pe o parte numai 600 aspri, adică a treia parte.

Și iar au cumpărat Mogoș logofăt cu fratele său Balica logofăt ocină la Stroești, partea lui Raico toată, din câmp și din pădure și din apă și de peste tot hotarul, pentru 2800 aspri gata.

Și iar au cumpărat Balica logofăt și frații săi, Mogoș logofăt și Petru, toată via lui Istratie, pentru 1400 aspri gata. Dar să se știe că Baico logofăt și fratele său Petru au numai la vie, iar cu ocina n'au niciun amestec.

Și iar a cumpărat Mogoș logofăt ocină în Păulești partea lui Ivan stolnic din Măgureni toată, încă cu vecini, din câmp și din vie și din pădure și din vaduri cu mori și de peste tot hotarul, oricât se va alege, pentru 1000 aspri gata. Și a cumpărat Mogoș logofăt ocină la Păulești din partea lui Martin stolnic din Măgureni jumătate, cu vecini, din câmp și din vadurile de moară și din pădure și de pretutindeni, pentru 500 aspri gata. Și iar să fie lui Mogoș logofăt și jupaniței lui, Neașa, ocină la Păulești din partea socrului său Avram și a jupaniței lui, Stana, a treia parte, cu vecinii, din pădure și din câmp și din vie și din vaduri cu mori și de pretutindeni, pentru că au dat-o zestre fiicei lor Neașa.*

De aceia și domnia mea am dat lui Mogoș logofăt și jupaniței lui, Neașa, ca să le fie lor aceste mai sus zise ocine, de ohabă și fiilor lor și nepoților și strănepoților lor și de nimeni neclintit, după porunca domniei mele.

Și mărtori punem domnia mea: jupan Chisar mare vornic și jupan Dumitru mare logofăt și Petru spătar și Miroslav vistier și Radul comis și Vintilă stolnic și Vladul paharnic și jupan Ianio mare postelnic. Și ispravnic Chisar mare vornic.

¹⁾ «partea» scris desupra rândului.

Și eu, Ivașco din Boișoara, am scris în slăvita și minunata cetate numită București, luna Noembrie 2 zile, în anul 7096 <1587>.

† Io Mihnea voevod, din mila lui Dumnezeu, domn.

Arh. St. Buc., A. N., CIX a/1.

Orig. slav. perg., pecete timbrată, căzută.

Cu o copie slavă și două traduceri rom. din 1907.

III/d. Traducerea documentului de atestare a satului Păulești, în limba română

EXECUTAT
LA DIRECTIA JUDEȚEANĂ
PRAHOVA
A ARHIVELOR NAȚIONALE

COMITETUL DE STAT PENTRU ARHITECTURA SI CONSTRUCTII
AL CONSILIULUI DE MINISTRI

INSTRUCTIUNE nr. 7

Ca urmare la Instrucțiunea nr.4, privind măsurile urgente ce trebuie luate pentru păstrarea monumentelor istorice de arhitectură și interdicția de a se executa lucrări de dărâmări, de apărare sau restaurare fără aprobarea Comitetului de stat pentru arhitectură și construcții și pentru o mai bună înțelegere a celor cuprinse în anexa acelei instrucțiuni, dăm mai jos un prim tabel de loco de monumente istorice de arhitectură, dintre cele mai reprezentative.

Această primă listă nu este limitativă. Ea urmează să fie completată de alte liste ce vor fi publicate până la inventarierea generală și clasarea tuturor monumentelor istorice de arhitectură din R.P.R., care este în curs de efectuare, conform H.C.M. nr.968 din 4 Aprilie 1952. Publicarea acestei liste nu împiedică operațiunile de inventariere începute.

PRESEDINTE

N. Bădescu

21 Mai 1953

L I S T A nr. II

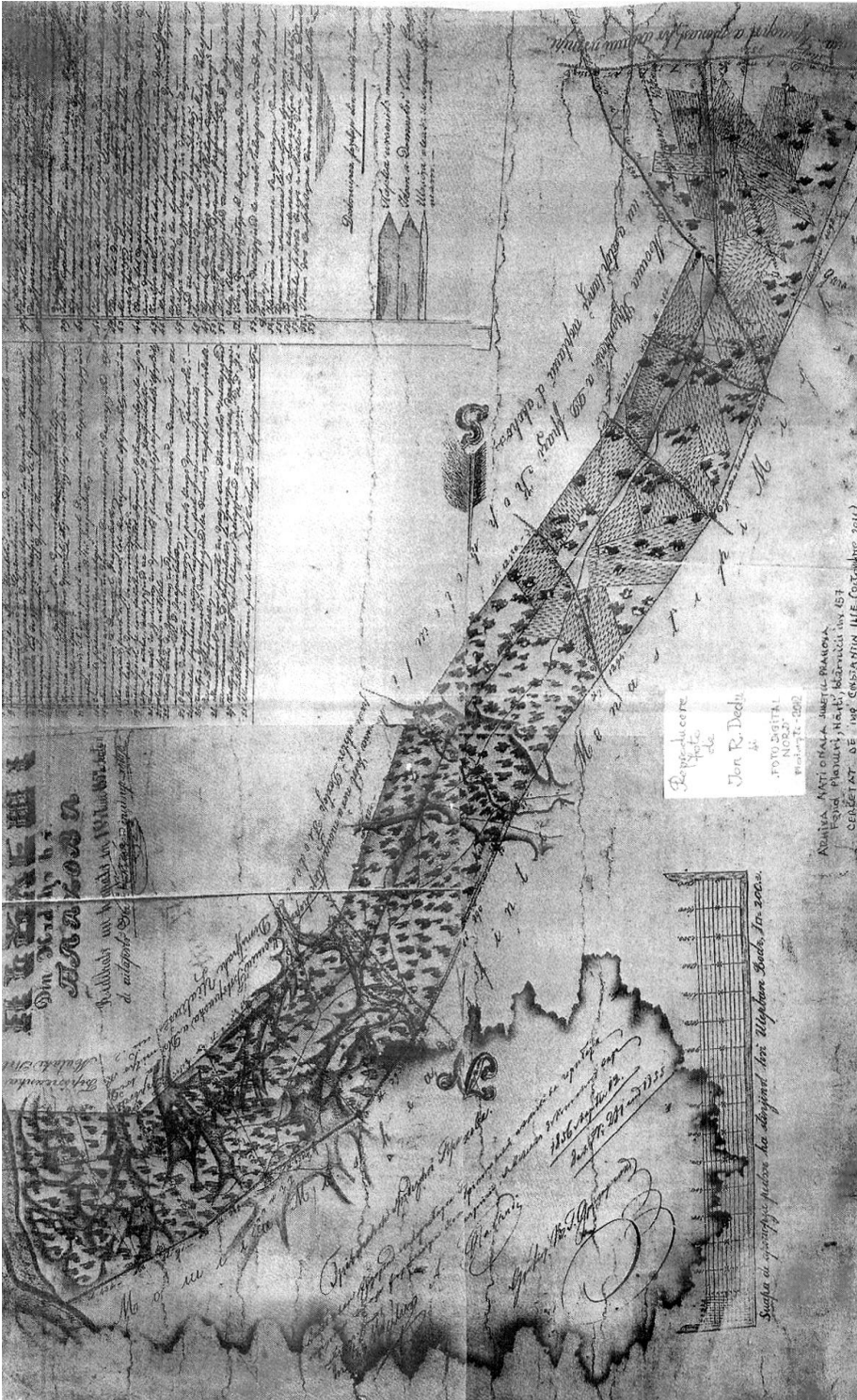
de Monumente istorice de arhitectură

aprobată prin ordinul nr.269 din

1 Iulie 1953

Nr. crt.	Localitatea	Raionul	D e n u m i r e a	Data zidirii monumentului
1578	Cocoșești, Păulești	Plocești	Bis. Nașterea Maicii Domnului	1688

III/e. Document de atestare a bisericii „Nașterea Maicii Domnului” (extras)

III/f. Harta moșiei Păulești, din anii 1847-1852

III/g. Transcrierea hărții din grafie „chirilică” în grafie „latină”

MOȘIA PĂULEȘTI – din județul PRAHOVA ridicat și lucrat din 1847-1852, sept. 11 de pitarul Ion Chirculescu, ing. hotarnic

1. Capul poienilor unde au fost Gutuile, și acum, un tufan lângă care e piatra pusă de Greceanu lângă Bărbuceanu.
2. Groapa de hotar în marginea văii... tătarilor.
3. Piatra pusă de Greceanu (hotarnic – n. tr.) în locul tufanilor înfierăți, iar acum, în băătăura Văduvei.
4. Idem, pusă de Greceanu în spre Butureasca, despărțind pe moșnenii Păulești în drept Valea Dili...?
5. Piatră veche din livedea numită „a Niței” văduvei despre Buturești, sau Dogăreasa.
6. Mușuroiu, făcut de mine, delavale de piatra pusă de Greceanu, în coasta Văii Setchii.
7. Piatră pusă de Greceanu în coastele acelei văi.
8. Două pietre vechi dinspre Satul Nou....
9. Idem, dar vechi, la albia Dâmbului, și unde se lovesc capetele moșiilor Satului Nou cu Strâmbenii.
10. Idem, pusă de Greceanu dinspre Strâmbeni, în drumul Câmpinei.
11. Idem, pusă de Greceanu dinspre Strâmbeni, în drumul Filipeștilor.
12. Moșoroi al Greceanului pus la drumul Domnișorilor, dinspre Strâmbeni.
13. Moșoroi al Greceanului în dreptul Dărmăneștilor.
14. Crucea șindrilită, din drumul Dărmăneștilor, având săpat anul 1802, octombrie.
15. Moșoroiul ce l-am făcut, în drumul Dărmăneștilor, despărțind partea moșnenească de a d-lui Gavrilescu.
16. O movilă firească între arături.
17. Moșoroi ce am făcut în drumul Domnișorilor, despărțind pe moșneni de dl Gavrilescu.
18. Moșoroi făcut de Greceanu, tot spre acel sfer.... mai în depărtare de drumul Domnișorilor.
19. Moșoroiul ce am făcut, în dreptul drumului Filipeștilor, la trăsura a 8-a, despărțind pe moșneni de Gavrilescu.
20. Piatră pusă de Greceanu, în drumul Filipeștilor, spre același sfârșit de movilă firească cu tufe.
21. Movilă firească, cu tufe.
22. Piatră pusă de Greceanu, în dr. Câmpinei, ce desparte pe moșneni de dl. Gavrilescu.
23. O cruce de piatră și un puț cu roată, lângă drumul Băicoiului.
24. Movilă firească, deasupra căreia a fost o cruce șindrilită.
25. Piatră a Greceanului despărțind, la dânsul, partea moșnenească de a d-lui Gavrilescu.
26. Moșoroiul ce am făcut în dreapta Dâmbului, despărțind pe moșneni de dl Gavrilescu.
27. Piatra Greceanului de la Siliște, despărțind pe moșneni de dl. Gavrilescu.
28. Moșoroiul ce am făcut în dealul Păulești, la trăsura a 4-a, despărțind pe moșneni de dl Gavrilescu, din josul pietrei Greceanului.
29. Piatra pusă de Greceanu spre același sfârșit. (spre același scop – n. tr.).
30. Piatra pusă de numitul (Greceanu – n. tr.) în dreptul valea Dilimiu, despărțind moșnenii de dl. Gavrilescu.
31. Moșoroiul ce am făcut aproape de acea piatră, spre același sfârșit.
32. Moșoroiul ce am făcut la trăsura de la Dănești, despărțind pe moșneni de dl Gavrilescu.
33. Piatra Greceanului pusă spre același sfârșit.

34. Moșoroii ce am făcut la trăsura întâia, pe malul Teleajenului, despărțind pe moșneni de dl Gavrilescu.
35. Piatra pusă de Greceanu spre același sfârșit.
36. Moșoroii ce am făcut, dinspre moșia Mislea la miazăzi (sud – n. tr.), în capului trăsorii întâia din dreptul malului Teleajenului.
37. Punctul unde răspunde capul trăsorii din Dănești, făcută de Greceanu, în direcția celor două pietre ale sale, de la nr. 3 și 33.
38. Moșoroii ce am făcut pe mal, deasupra fântânii lui Șerban Mocanu, în latura moșiei Mislea și în capul trăsorii a.....??
39. Idem, care l-am făcut în drept piatra Catrinei Bâscănoaia, pe latura moșiei Mislea cu capul trăsorii a treia de la Zilnica.
40. Piatră veche în latura moșiei Mislea și din susul ...?ției, înfundăturii priponului.
41. Idem veche, tot în latura Mislei la Siliște, între drumul Găgenilor cu vâlceaua Strâmba.
42. Idem, tot despre acea latură, deasupra malului Dâmbului.
43. Moșoroi al Mislei prin care se pășește stăpânirea vecinătății în albia Dâmbului.
44. Idem, tot despre Mislea, capul trăsorii din dreptul Că....?, din drept Groapa Ciobanului.
45. Piatră veche, în latura Mislei și în drept drumul Filipeștilor.
46. Moșoroii ce am făcut, lângă drumul Dărmăneștilor, către Mislea, la trăsura a IX-a.
47. Piatră pusă de Greceanu în drumul Dărmăneștilor, ea despărțind pe moșneni de Gavrilescu.
48. Locul crucii doamnei Neaga, pe malul Teleajenului.
49. Crucea de piatră a lui Nestor din Ploiești.
50. Idem, cruce în drumul Găgenilor.
51. Movilă, despărțind pe moșneni de dl. Gavrilescu, la trăsura de la Siliște.
52. Idem, despărțitor al lui Gavrilescu de moșia Mislei, la trăsura siliștei.
53. Idem, despărțind pe malul Teleajenului, pe dl. Gavrilescu de către dl Toader.
54. Idem și asemenea, la trăsura din Dănești.
55. Idem și asemenea, la trăsura a treia.
56. Idem și asemenea la cea de a patra trăsură din sat.
57. Movila făcută lângă a Mislei, din lunca Dâmbului.
58. Idem, două la trăsura din malul Dâmbului.

Surse:

- Cercetat de ing. C. Ilie, în Arhiva Națională a județului Prahova, Fd. Planuri, Hărți, Hotărnicii, inventar 157 (oct. 2011) .
- Reproducere foto digital și traducere din chirilică, prof. Ion R. Dedu (ian. 2012)

ACT DE FUNDATIE

ASTAZI 6 SEPTEMBRIE 1942, ÎN ZILELE
 PREGĂTIRII NOȘTRU REGE MIHAI I.
 REÎNTREGITOR DE ȚARĂ, CONDUCĂTOR AL STA-
 TULUI ÎNTRU MAREȘALUL ION ȂNTONESCU ȘI
 ÎN VREMURI GRELE DE CRÂNCEN RAZBOI CONTRA
 BOLȘEVISMULUI, S'A PUS PIATRA FUNDAMENTALĂ
 LA CLĂDIREA NOULUI LOCAL DE ȘCOALĂ PRI-
 MĂRĂ MIXTĂ ÎN COMUNA SUBURBANĂ PĂULEȘTI,
 DIN INITIATIVĂ AUTORITĂȚILOR LOCALE ȘI CU AJU-
 TORUL MINISTERULUI AFACERILOR INTERNE, AL PRIM-
 ARIEI MUNICIPIULUI PLOEȘTI, CA ȘI AL LOCUITORILOR
 ACESTEI COMUNE, DEPE PLANURILE ARITECTULUI
 TOMA T. SOCOLESCU.

DE FAȚĂ LA SOLEMNITATE:

PREFECTUL JUDEȚULUI PRAHOVA

PREFECTUL PLĂȘII PLOEȘTI

Primarul - T. Jorjescu

Primar ajutor - M. Jorjescu

Secretar - C. Jorjescu

Cămin - C. Jorjescu

Școală - C. Jorjescu

Școală - C. Jorjescu

Școală - C. Jorjescu

Școală - C. Jorjescu

MINISTRU SANATĂȚII ȘI

PROTECȚIILOR SOCIALE:

Primarul Municipiului

Ploești: G. Jorjescu

Inspecteur școlar județean

g. Jorjescu

Dr. G. Jorjescu

Dr. G. Jorjescu

Dr. G. Jorjescu

Dr. G. Jorjescu

Dr. G. Jorjescu

IV/a. Act de fundație pentru școala din satul Păulești

Comuna Paulești

Clasa

188

Bu

Astii Comunei de Veniturile și Cheltuielile anului 1881

Nr. în ordine	Descrierea veniturilor și cheltuielilor	Suma	
		În parte	În total
		Lei	Bani
1.	Capitalul aflat în pofund la 1 ^{ma} Aprilie 1881. Emisare lei 200 Banii 8800, în plus în imprimatură, amon. bancară, județeană pentru seccă în lipsa lei români, la lei 500 de arginți la casa de depunere. Din taxa vinului și a rachinului, pe cap. în județ, de vechituri vini noi și vechi, câte 20 bani; câte 10 bani de gradul de spirit și de vici și maturați, până la temperatura de 14 gra- de, și câte 5 bani de gradul și rachin, de vici și maturați până la temperatura de 14 grade - inclusivă	812,	88
2.	Leii de la câștigul vaselor și porcegi în județ, câte 10 bani Din vânzarea până la 50 de lei, și câte un I. lei de vici noi și de la 50 de lei în sus	50	-
3.	Leii de la marcarea și măsurarea și tară și kilora și 10 bani de vici și vici	25	-
4.	Leii de la vânzarea vitelor care li se va libera bilete și 10 bani de vici și vici	40	-
5.	Leii de la actele de naștere a unui bilet în județ	55	-
6.	Leii de la actele de deces a unui bilet în județ	12	-
7.	Leii de la vitole în județ la Blou Communal	40	-
8.	Din amenzile polițienești, contravenționale	30	-
9.	Din biletele de legitimațiune, fiind obligatorie ne- având Comuna alte venituri suficiente pentru servici- peri cheltuielile, cu 20 bani de vici și vici	100	-
10.	Leii de la vânzarea și fabricarea rachinului și de vici și vici	20	-
11.	Din câte 2zeciimi, supra titului contului forajere, potabile și de vici - de Com.	1000	-
12.	De la contribuabili neînregistrați în cursul anului	100	-
		3764,	88
Leii de Capitalul		812,	88
Române venite pe vici		2452,	00
Leii de cheltuieli de vici și vici		447,	95
Române pe vici și vici		-	4, 05

V/a. Bugetul de venituri și cheltuieli al comunei, pe anul 1881

Targ-sior

Județul Prahova

gete.

Septembrie 1881.

N ^o p ^o	Cheltuielile	Suma pe lei	
		B	Lei
1.	Salarium Primarului pe anu		100 "
2.	Salvial. Salarului sine ingreunat. si. usurarile puterii. Comu.		450 "
3.	Salvial. al. Puterii. Procti.	100	200 "
4.	Salvial. al. Puterii Cantareti a. Casa. bisericii.	75	150 "
5.	Salvial. a. unui Paracheer.		50 "
6.	Salvial. al. Receptorului.		350 "
7.	Salvial. al. Innotatorului.		100 "
8.	Salvial. al. doi. Notari. In. care. unul. pentru. expeditiunea hartiele. si. unul. pentru. Cancelaria. Primariu.	100	200 "
9.	Salvial. a. unui. vataasel. pentru. Tab. In. puterea.		150 "
10.	Salvial. a. unui. garciu. cumparare.	2	30 "
11.	Termin. pentru. incalzitul. Primariu.		40 "
12.	Spere. de. Cancelarie.		40 "
13.	Registrel. si. Inprimatela. Primariu.		50 "
14.	Salvial. actele. stari. Civile.		6.55
15.	Monitorul. Oficialu.		36 "
16.	Chiria. localulu. Primariu.		60 "
17.	Mobilierul. sc. lei. si. incalzitul. cu. lemna.		50 "
18.	Materialul. Receptoru.		40 "
19.	Scarpamintele. urmate. in. tra. Contribuabilu.		175 "
20.	Cheltuieli. extra. acuzare.		20 "
			<u>2341.95</u>

Totalul Cheltuielilor lei. Pana. mi. pentru. su-
te. patru.zeci. si. sapte. bani. (2341.95)

Consiliul. si. matul. In. puterea. a. si. ad. votat. pentru. buget.
1881. Martie. I.

B. J. Primar. L. Popescu
" Membri. Consilieri.) St. Bract
" Notari. L. Tomescu) Mihail. T. J. J.
") Ad. Dr. Chiriac
") Costache. Timic.

Comitetul Permanent Iași.

Verificându-se de Comitetul prezentu Budgetul al domnului
Părinte pe exercitiu anulului financiaru 1887-1888 se apro-
bă în următoarele reduceri modificări și adăugări.

Lei 2.

La Vărateci.

De la art. 6. și 7. se va percepe taxa de numărare
se va libera Extracte legalizate.

La Chetveli.

50. -- Se reduce de la art. 1. din salariu Primarului
remaiând lei trei sute cincizeci.

100. -- Idem de la art. 2. din salariu Notarului se
mai dă lei trei sute cincizeci.

20. -- Art. 20 Chetvelile, extra ardenare se suprimă.

46. 52. Se adăugă, ca oficiu taxa de 1/100 pe anul
Curentu.

10. 84. Idem reînăntu de 1/100 pe anul 1886,
1887, 1888 și 1889.

Acest buget sau precium sau aprobă de Comitetul va avea
putere executorie în tot cursul anului curent și
începe de la 1 Aprilie 1887, și până la 1 Aprilie
1888 prin graziu și strictetate a legii de Comportabilitate.

1338 / Președintele, Ion J. Filie

1338 / Membrii, Dr. Trigleru

P. Conf. No. 1000

V/d. CHESTIONAR COMUNAL ȘI ADMINISTRATIV

1. Din câte Cătune se compune Comuna?

Din două. Păulești, Găgeni, numără unasutăoptzeci Case.

2. Când s-au înființat fiecare și ce parte istorică ori povestită are?

Nu se poate ști.

3. Sunt departe Cătunele unele de altele?

Nu sunt departe.

4. Se află în fiecare cătun un delegat al Primarului (art. 64 leg. Com.?)?

Se află.

5. Care este întinderea teritorială a Comunei (tot cuprinsul moșiei) în hectare?

Întinderea teritorială a Comunei este de 2.500 hectare.

6. Care este populația Comunei? Bărbați, femei? Câți contribuabili?

Populația este 900 suflete, din care 200 bărbați și 208 femei. 167 contribuabili.

7. Populația la ultimul recensământ s-a constatat mai mare sau mai mică ca la precedentul?

Mai mare.

8. Cum se explică această diferență?

Aceasta se explică că numărul născuților a fost mai mare decât al morților.

9. Ce monumente, cetăți, ruine, clădiri istorice sau de importanță sunt în Comună?

Nu sunt.

10. Ce izvoare minerale, mine, cariere sau alte asemenea?

Nu sunt.

11. Ce capital are Comuna, în ce constă?

Capitalul Comunei este de lei 1.200 și bani 71 și constă în rămășițe.

12. Care sunt veniturile anului trecut? Care cheltuieli după buget?

Veniturile anului trecut sunt de lei 3.776 bani 27, iar cheltuielile de lei 2.534 bani 48.

13. Care este cifra cheltuielilor?

Cifra cheltuielilor este de lei 2.180 bani 28.

14. Care este suma din mandatele în suferință, ce dată au și pentru ce nu s-au achitat?

Suma din mandatele în suferință este de lei 176 care poartă data de 31 Martie 1889 și nu s-a achitat din cauză că veniturile nu au putut acoperi cheltuielile.

15. Compturile comunei până la ce an sunt aprobate de Comitetul Permanent?

Până la anul 1886/87.

16. Sumele alese prin compturi s-a vărsat în casa comunală de foștii sau actualii administratori ai comunei, ori alți debitori; în caz contrar ce măsuri s-au luat?

Nu s-au vărsat și s-au pus în urmărire.

17. Primarul face verificarea casei comunale conform art. 75 leg. com.?

Face.

18. Sunt procese-verbale despre acesta?

Nu sunt.

19. Consiliul Comunal le are în vedere regulat?

Nu le are.

20. Care sunt bunurile comunei (clădiri, pământuri etc.); ce destinație au, în ce stare se află, ce venit produce și în ce mod?

Nu are nici un fel de clădiri sau alte bunuri.

21. Există format inventarul cerut art. 76 leg. com.? Cum și de bunurile comunei?

Există.

22. Primăria și școala au localul lor propriu sau este închiriat; care este starea materială; ce mobilier au și în ce stare se află?

Nu au local, localul de Primărie este cu chirie, era localul de școală gratuit de învățător, Primăria are mobilier două dulauri, două mese și două scaune, în bună stare, iar școala are un dulap, o masă, un scaun, trei bănci, două table negre și 18 table intuitive.

23. Comuna are obor împrejmuț pentru închiderea vitelor? Vitele închise se înscriu totdeauna în registrul respectiv?

Nu are, se închid în curtea unui consilier și se înscriu regulat în registru.

24. Învățătorul vine regulat la școală; ce conduită are în societate?

Vine și are conduită bună.

25. Care este ultima inspecție făcută de revizorul școlar?

La 14 ianuarie 1879.

26. Cum se numește învățătorul; ce studii are făcute?

Se numește Dumitru Stănescu, studiu are cursul Școlii normale din Ploiești.

27. Din ce an e învățător în această comună?

Din anul 1879.

28. Cu ce se mai îndeletnicește învățătorul în comună în afară de școală?

Cu agricultura.

29. Care este numărul elevilor înscriși în cataloage; câți din ei urmează regulat cursurile? Numărul elevilor înscriși în cataloage sunt 44 și din aceștia urmează regulat cursurile 30 elevi.

30. Care sunt împrejurările care fac pe copii să nu urmeze la școală?

Sunt întrebuițați de părinți la trebuințele casei.

31. Sunt fete care urmează la școală? Câte? Au școală deosebită?

Sunt trei fete care urmează în școală, încă nu au școală deosebită.

32. Ce populație de altă religie decât cea dominantă a statului este în comună?

Nu este.

33. Câte biserici sunt în comună, când sunt zidite, ce hram au, în ce stare se află? Preoți sunt? Cum se numesc, cine îi plătește?

Două, una în Cătunul-Păulești și una în Cătunul Găgeni, cea din Păulești zidită în anul 1887, cea din Găgeni în anul 1820, cea din Păulești, hramul Sf. Nicolae, cea din Găgeni, hramul Sf. Voievozi, ambele se află în stare bună, este numai un preot și se numește Panait Stănescu, îl plătesc locuitorii și din bugetul comunei.

34. Dacă primesc salariul, dacă își îndeplinesc datoriile?

Salariul nu-l primesc regulat, datoriile și le îndeplinesc.

35. Cât este plătit preotul și în ce mod?

Este plătit din bugetul comunei cu lei 96 anual.

36. Ce învoieli are cu locuitorii?

Cu locuitorii are învoieli câte 4 lei de familie, însă nu le primește regulat.

37. Își face datoriile creștinești către locuitorii cu cucernicie și râvnă?

Le face.

38. Cu ce se mai îndeletnicesc preoții în comună afară de misiunea de preot?

Cu agricultura.

39. Protopopul, proistosul când au fost în comună?

A venit protopopul în ziua de 12 ianuarie anul 1889.

40. Școala și biserica pământ după legea rurală, ce întindere, ce venit dă fiecare și cine-l stăpânește?

Școala are 17 pogoane de învățător, iar bisericile nu au pământ dat după legea rurală.

41. Cimitirul este înființat, împrejmuț, plantat și bine întreținut?

Cimitirul este înființat și bine întreținut, dar nu este împrejmuț și plantat.

42. Care este starea igienică și sanitară a locuitorilor îndeobște?

Bună.

43. Care este mișcarea populației în ultimul an: născuți, morți și căsătoriți?

Mișcarea populației este născuți 46, morți 11 și căsătoriți 20.

44. Care este hrana mai obișnuită a populației?

Munca câmpului.

45. Medicul primar ori medicul de plasă a vizitat comuna; care este ultima zi de inspecție; ce măsuri au prescris și dacă ele s-au executat?

Nu a vizitat nici o dată în cursul anului trecut și nici curent.

46. Câți copii s-au vaccinat și revaccinat în cursul anului expirat; care este numărul copiilor care nu sunt vaccinați?

În cursul anului expirat nu s-a vaccinat și revaccinat nici unul.

47. Este în comună spital ori alte case de binefaceri?

Nu este.

48. Ce boli mai obișnuite sunt între locuitori?

Nu este nici o boală.

49. Până la ce vârstă se găsesc bătrâni în comună și câți?

Până la vârsta de 80 ani se găsesc opt.

50. Farmacia comunală este aprovizionată cu medicamentele necesare; cum se distribuie medicamente suferinzilor?

Este aprovizionată cu puține medicamente și se distribuie suferinzilor după instrucțiunile domnului medic primar.

51. Care este starea sanitară a vitelor îndeobște?

Starea sanitară a vitelor este bună.

52. Câte vite de muncă sunt în comună?

Vite de muncă sunt 198.

53. Câte pluguri?

Pluguri sunt 48.

54. Cum stau acestea în proporție cu numărul agricultorilor din comună?

(răspuns indescifrabil)

55. Are comuna animalele pentru îmbunătățirea rasei vitelor (tauri, armăsari, berbeci), (art. 104 al. 19 Leg. Com.)?

Nu are.

56. Veterinarul a vizitat comuna; care este ultima zi de inspecție; ce măsură a prescris și dacă ele s-au executat?

Nu a vizitat-o nici o dată în cursul anului trecut și până în curent.

57. Se aplică legea poliției rurale în ceea ce privește paza de zi și de noapte a comunei?

Se aplică.

58. Tabloul de străjuire este afișat în primărie?

Este.

59. Cine inspectează straja în timpul nopții?

Primarul și șeful de garnizoană.

60. Câte arme sunt la primărie, în ce stare se află și ce uz se face de dânsle?

Sunt 11 în stare mediocră și se face paza de noapte cu ele.

61. Ce fel de fapte rele s-au petrecut în comună și când; ce măsuri s-au luat de autoritate?

Nu s-a petrecut nici o faptă rea.

62. Se aplică art. 10 din legea poliției rurale în ceea ce privește străinii vagabonzi?

Se aplică.

63. Câți străini se află stabiliți în comună și dacă au autorizație scrisă a Consiliului Comunal?

Nu se află nici unul.

64. Care este numărul cârciumelor; debitanții întrunesc condițiile art. 8 din legea licențelor și posedă autorizația prevăzută de art. 108 din legea poliției rurale?
Două, întrunesc condițiile art. 8 din legea licențelor și posedă autorizația prevăzută de art. 108 din legea Poliției rurale.
65. Au măsuri și greutăți metrice?
Au, dar nu complete.
66. Comercianții ambulanți ce trec prin comună sunt cercetați dacă au cărțuliile prescrise de lege?
Sunt.
67. Legea firmelor este aplicată?
Nu este.
68. În ce stare se află noile măsuri și greutăți ale comunei?
Comuna nu are măsuri și greutăți.
69. Care este starea materială a drumurilor județene, comunale și vecinale din raza teritorială a comunei?
Este bună.
70. Câte zile s-au întrebuințat cu carul și câte cu palmele în lucrări și la ce anume puncte în anul 1888?
S-au întrebuințat zile cu carul 456, cu palmele 345, la punctul șoselei vecinale Ploiești-Păulești, la punctul șoseaua comunală Păulești Drumul Dealului și astuparea locurilor din Cătunul Găgeni.
71. S-a eliberat locuitorilor ce au făcut prestațiunea chitanțe din registrul cu matcă?
S-a eliberat.
72. Câte zile au rămas nefăcute și din ce împrejurări?
Zile nefăcute au rămas 27 cu palmele și 19 cu carul, din cauza neieșirii locuitorilor în lucru.
73. Ce sumă s-a cheltuit din bugetul drumurilor și pentru ce anume?
Suma cheltuită din bugetul drumurilor este de lei 79 bani 99/100, s-a cheltuit pentru salariul cantonerului.
74. Ce instrumente de lucru posedă comuna și unde se conservă?
Posedă 4 grătare de ciuruit piatră și una roabă, se conservă la Primărie.
75. Ce industrii sau meserii, ce fabrici, ce comerț se face în comună, de când datează și ce progrese au făcut?
Nu se face.
76. Ce industrie sau meserie s-ar putea crea cu succes în comună, după felul ocupației populației și a produciilor ușor de obținut?
Nu se poate crea nici o industrie.
77. Femeile se îndeletnicesc cu creșterea gândacilor de mătase; vara se cultivă duzi?
Se îndeletnicesc parte din femei cu creșterea gândacilor, duzi se cultivă într-un număr mic.
78. Ce măsuri s-au luat pentru a încuraja această ramură puternică și bogată a industriei casnice?
Nu s-a luat nici o măsură.
79. Are comuna grădina de plantații prevăzută de art. 104 al. 19 leg. com.?
Nu are.
80. Femeile se îndeletnicesc cu industria casnică, țesături, lăptării, păsări etc. pentru negoț?
Se îndeletnicesc.
81. Portul și îmbrăcămintea sunt mai mult de târg ori lucrate în casă?
Mai mult de casă.
82. Inul și cânepa se cultivă, în ce cantitate și de ce calitate?
Se cultivă în cantitate mică, calitatea mijlocie.

83. Câte mori, de ce fel, și ferăstraie sunt în comună; care este produsul lor aproximativ; dacă posesorii sunt români sau străini?
Nu sunt.
84. Câte mașini agricole, de ce fel?
Una de treierat.
85. Locuitorii plugari le întrebuințează? În ce condiții?
O întrebuințează la treieratul grâului, plătind câte lei 7,5 de chilă.
86. Cu ce se îndeletnicesc oamenii mai îndeosebi în timpul verii?
Cu munca câmpului.
87. Cu ce în timpul iernii?
Cu îngrijirea vitelor.
88. Ce fel de semănături se fac de obicei?
Porumbul, grâul și ovăzul.
89. Ce alte culturi se fac afară de cereale?
Nu se fac.
90. Ce alte venituri mai au locuitorii în comună, din muncă la mine, cariere, păduri, livezi, pescuit, vii etc.?
Nu au alte venituri.
91. Care este starea acestor deosebite averi?
Starea acestor averi este mediocră.
92. Cum sunt raporturile dintre săteni și proprietari, sau arendași?
Sunt bune.
93. Câte acte de tocmeli agricole sunt înscrise în registrul respectiv în anul expirat?
Șase acte.
94. Dacă s-au format conform legii și dacă se execută cu sau fără intervenirea autorității comunale?
Se execută fără intervenirea autorității comunale.
95. Cine este proprietarul moșiei?
G. Ciorăneanu, statul și G. Gr. Cantacuzino.
96. O caută singur sau prin arendaș?
G. Ciorăneanu o caută singur, A. Statului și dlui G. Gr. Cantacuzino sunt arendate.
97. Cine este arendașul? Ce fel de oameni, de serviciu are?
La a statului este arendaș dl Ghiță Lăzărescu, la a dlui G. Gr. Cantacuzino dl Nae G. Ionescu, oameni de serviciu sau
98. Locuitorii sunt moșneni (răzași) sau împrumătăriți ca foști clăcași și însurăței?
Cea mai mare parte moșneni, iar restul împrumătăriți ca foști clăcași și însurăței.
99. Posedă pământurile și le cultivă singuri sau le închiriază la alții?
Le posedă și le cultivă singuri.
100. Câți le caută singuri, câți le închiriază și care e prețul de mijloc?
Toți le cultivă singuri.
101. Care este recolta de mijloc la un pogon de fiecare fel de recoltă?
Recolta de mijloc la un pogon la fiecare fel de recoltă este de o chilă.
102. Cum o întrebuințează locuitorii?
Ca pentru ei și pentru vite.
103. Pun locuitorii îngrășăminte (gunoaie) pe locurile lor? Cât la pogon?
Pun parte din ei care au gunoaie, până la 30 care pe pogon.
104. În ce stare se află locuințele sătenilor sub raportul bunului trai, adică au case cu ferestre luminoase, le țin curate?
Parte din locuințele sătenilor sunt în bune condiții, adică: au ferestre luminoase și le țin curate, cealaltă parte nu îndeplinesc aceste condiții.

105. Curțile sunt împrejmuite, se păstrează curățenia în interiorul lor; s-au luat măsuri pentru scoaterea gunoaielor afară din sat?
Sunt împrejmuite și se păstrează curățenia și gunoaietele se scot afară din sat.
106. Au sădiri de arbori în jurul caselor, grădini de zarzavaturi pentru trebuințele casei sunt bine îngrijite?
Au și sunt bine îngrijite.
107. Ce măsuri s-au luat pentru a se alinia casele și împrejmuirile?
Nu s-a luat nici o măsură.
108. Casele locuitorilor sunt numerotate; stradele din comună sunt șoseluite; câte zile în natură s-au rezervat pentru întreținerea lor?
Case nu sunt numerotate, stradele sunt parte din ele șoseluite, iar pentru întreținerea lor s-au rezervat 145 zile cu brațele și 120 cu carul.
109. Drumurile sunt însemnate cu table la răspântii în toată întinderea teritoriului comunei?
Nu sunt toate.
110. Șoselele sunt plantate cu arbori pe margini? Dacă nu, din ce cauză? Zona drumurilor (art..... din Reg. Leg. Drum.) este riguros respectată?
Zona drumurilor nu este respectată.
111. Sunt ape stătătoare în comună?
Nu sunt.
112. Depozite de gunoai ori alte necurătenii?
Nu sunt.
113. Ce măsuri s-au luat acestor rele?
..... ape stătătoare și necurătenia nu s-a luat nici o măsură.
114. Podurile și podețele din raza comunei sunt în bună stare; câte din ele urmează a fi construite din nou sau reparate și ce măsuri s-au luat pentru aceasta? Sunt poduri cu taxe? De cine se percep și cât? În virtutea cărui drept?
Podurile și podețele din raza comunei sunt în bună stare, iar poduri cu taxe nu sunt.
115. Primarul, notarul, perceptorul și consilierii merg în zilele de sărbători la Biserică conform ordinului D-lui Ministru de interne nr. 17.336 din 31 Decembrie 1886?
Merg parte din ei.
116. Cărciumele sunt închise în zilele de sărbători până după ieșirea de la Biserică?
Nu sunt.
117. Locuitorii își țin datinele strămoșești ale Bisericii prin ascultarea slujbei duminică și sărbătorile, prin spovedanie, împărtășire ș.a.?
Se țin.
118. Preotul face predici la biserică?
Face.
119. Se mai țin în sat sărbători păgânești neprevăzute de religie? Ce anume?
Nu se mai țin.
120. Ce petreceri obișnuiesc locuitorii în zilele de sărbători, iarna când nu lucrează?
Nu obișnuiesc nici o petrecere.
121. Învățătorul merge la Biserică în zilele de sărbători împreună cu școlarii conform regulamentelor școlare?
Merge.
122. Câți locuitori cu cunoștință de carte sunt în comună?
Sunt 40.
123. Căsătoriile se fac la ofițerul stării civile după formele legii și la biserică?
Se fac.
124. Mulți locuitori trăiesc în concubinaj?
Nu sunt mulți.

125. Ce măsuri se ia ca să înceteze această vătămătoare viață?
Nu se ia nici o măsură.
126. Actele stării civile de născuți, morți și căsătoriți sunt în regulă ținute și după cum prescrie legea civilă și instrucțiile?
Sunt.
127. Câte divorțuri sunt în termen mijlociu pe an socotind în 10 ani?
Nu este nici un divorț.
128. Care este starea cancelariei primăriei; notarul își vede de datorie; cum se numește?
Starea cancelarului Primăriei este bună. Notarul își vede de datorie și se numește Stan Tomescu. A demisionat de bunăvoie de la 1 aprilie 1889 și a luat funcțiunea de perceptor fiscal.
129. Care este gradul său de cultură și de când funcționează?
Gradul de cultură – clase primare Ploiești, și funcționează din anul 1881.
130. Ce antecedente are?
Bune.
131. Nu este aplicat la vreun viciu?
Nu este.
132. Este funcționar onest, îndatorător și cu bune purtări către toți?
Este.
133. Arhiva este în ordine; registrele de cancelarie și financiare sunt ținute în regulă și la curent; dosarele sunt formate după firea pricinilor și hârtiile sunt cusute la dosar în ordinea intrării?
Sunt toate în bună stare.
134. În ce stare se află registrele de stare civilă pe anii trecuți? Dacă lipsește vreunul din ele?
Sunt în bună stare și nu lipsește nici unul.
135. Cum se face serviciul de poștă rurală și la ce birou poștal?
Se face regulat la biroul Postal gara Buda.
136. Cum se găsesc debitele de tutun, chibrituri, timbre; se află în totdeauna îndeajuns?
Se găsesc în bună stare și se află întotdeauna.
137. Cine este șeful garnizoanei? Cu ce grad s-a liberat din armată?
Șeful garnizoanei este Tudorache Ion și s-a liberat din armată soldat.
138. Câți rezerviști sunt în comună, câți clăcași, câți dorobanți cu schimbul, câți milițieni etc.?
Sunt 12 rezerviști, clăcași nu sunt, dorobanți cu schimbul sunt 20, milițieni 20.
139. Judecătoria comunală funcționează regulat?
Funcționează regulat.
140. Câți au fost aleși la.....?
N-au fost.
141. Câte hotărâri s-au dat în anul trecut?
În anul trecut s-au dat 15 hotărâri.
142. Care este suma acțiunilor introduse; câte din ele s-au rezolvat și câte au mai rămas în curs de judecare?
Suma acțiunilor introduse sunt 30 și din ele s-au rezolvat 15.
143. Câte cărți de judecată ale judecătoriei comunale și ale judecătoriei de ocol se află depuse spre executare la primărie și câte din ele s-au executat?
Cărți de judecată au fost depuse la Primărie 6 și din ele s-au executat 5.
144. Amanetele puse la Creditul agricol sunt în ființă și se inspectează din timp în timp de primar?
Sunt în ființă și se inspectează de primar.

145. Registrul de intabularea amanetelor agricole este bine ținut și la curent?

Este.

146. Primarul trăiește în sat, ce meserie are; știe carte, câte clase a învățat?

Primarul trăiește în sat, meserie are agricultura, carte știe, este absolvent al Școlii normale din Ploiești.

147. Care sunt locuitorii mai notabili în comună; cu ce se ocupă fiecare? (Care sunt cu cunoștință de carte să se noteze?)

Locuitori mai notabili sunt: Stan Toma, Ioniță Gheorghe, Ion Toma și Gheorghe St. Popa, fără cunoștință de carte, iar cei cu cunoștință de carte sunt: preotul P. Stătescu, Dumitru Stănescu, învățătorii Stan Tmescu și Radu Dinescu, se ocupă cu agricultura.

148. Sunt în comună oameni fără ocupație?

Nu sunt.

149. Din ce cauză?

Se ocupă toți cu munca.

150. Certai de judecată în priveghere polițienească?

Nu sunt.

151. Are comuna târg de săptămână, bălci?

Nu are.

152. Care este cea din urmă inspecție sau vizitare în comună făcută de d-nu subprefect ori ajutorul său?

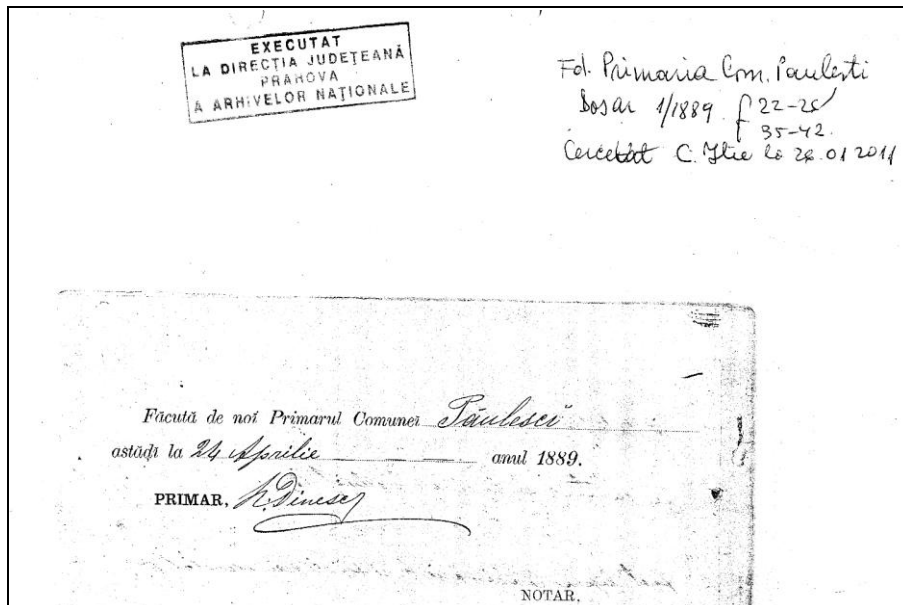
1 septembrie 1888.

153. Ce observații a făcut în registrul de inspecții?

Observația în registrul de inspecție este că starea administrativă a comunei a găsit bună.

154. Cum s-au adus la îndeplinire observațiile sale?

S-a urmat și de acum înainte tot bine.

Lista nr. 1 a Comunei Păulești Piana Veche, Județul Prahova
Tabelou

MD

Entre gefurile de înlesnire de lucru ale vârstnicilor de război și al urmașilor lor morți și dispăruți din această Comună în Campunia anului 1918-1919.

Nr.	Numele Promovei cet. morți și dispăruți	Gratuit	Contribuție	Apărare	Numărul Anului în care s-a acordat	Numele și Prenumele Celui de drept al primii gefurii
1	Erasmus Stan	solde	1901	48 %	3	Orlani Stan Erasmus
2	Theophile Ilie	"	1905	"	2	Orlani Theophile Ilie
3	Tutu Martiu	"	1902	"	6	Amice Martiu soti
4	Madru Stan	"	1898	"	6	Dumitru Stan "
5	Ian Costase	"	1903	"	5	Sera Costase "
6	Madru Constantin	"	1905	"	3	Mita Constantin "
7	Theophile Ion	"	1910	48 %	2	Vasilia Ion "
8	Nicolae Chirici	"	1902	48 "	4	Dinu Chirici "
9	Emile Ilie	"	1898	48 "	4	Olita Ilie "
10	Toma Costase	"	1902	48 "	6	Lina Tomase "
11	Theophile Constantin	"	1908	3 omnia	3	Dinu Costase "
12	Tutu Emile	"	1908	48 %	4	Peta Emile "
13	Ilie Theophile	"	1909	48 "	3	Stiliana Theophile "
14	Madru Ilie	"	1892	48 "	2	Leana Ilie "
15	Nicolae Ion	"	1901	48 "	3	Lina Nita "
16	Nicolae Mircea	"	1902	48 "	2	Toma Mircea "
17	Toma Ion	"	1899	48 "	6	Mita Ionita "
18	Albu Michail	"	1898	48 "	4	Olita Michaila "
19	Stefan Alexandru	"	1908	48 "	2	Stana Elena "
20	Ion Toma	"	1909	48 "	5	Marica Toma "
21	Linca Nicolae	"	1911	7 "	4	Marica Nicolae "
22	Stancu Ion	"	1903	48 "	5	Lina Ion "
23	Victor Nicolae	"	1892	48 "	2	Marica Victor "
24	Butușu Anton	"	1901	48 "	5	Christina Anton "
25	Budaru Ion	"	1908	48 "	2	Marica Ion "
26	Costase Alexandru	"	1909	6 solde	2	Marica Alexandru "
27	Ionuț Chirici	"	1909	48 %	3	Marica Ionuț "
28	Theophile Constantin	"	1914	7 "	2	Olivia Constantin "

EXECUTAT
LA DIRECTIA JUDETEANA
PRANDVA
A ARHIVELOR NAZIONALE

123
verso

29	Marica Constantin	1912	47.08.1912	1	Lina Constanta
30	Stan Dumitru	1912	47.08.1912	6	Chita Ioh
31	George Marin	1912	47.08.1912	4	Marica Marin
32	Stela Lombas	1894	47.08.1912	5	Mada Lombas
33	Dumitru Vasile	1913	3 Oct 1913	3	Steliana Vasile
34	Dragomir Toma	1913	47.08.1913	1	Elvira Toma
35	Man Vasile	1914	47.08.1914	1	Marica Vasile
36	Vasile George	1914	3 iunie 1914	1	Mironida George
37	George Ion	1915	2 Oct 1915	5	Lora Licandra

Se certifica de noi

Președintele Primarului Pluton
Comuna Populărească D. Stomilău

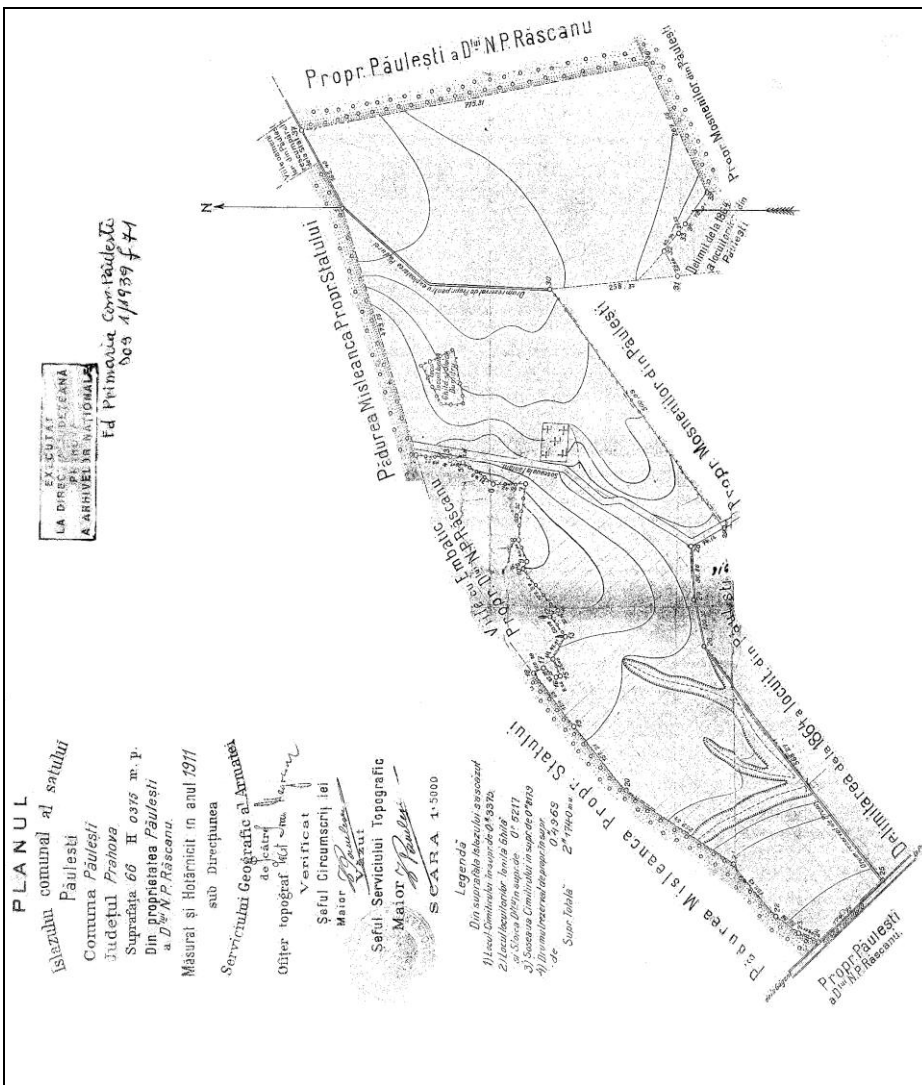

Percepător

Șeful Plutonului
Johannes Plutonier Pluton

Notar

VI/a. Eroii păuleșteni din Primul Război Mondial (lista parțială)

IX/a. Planul izlazului comunal

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI PLOIEȘTI
CONFERĂ TITLUL DE

CETĂȚEAN DE ONOARE
al Municipiului Ploiești

Domnului

Toma T. Socolescu

profesor și arhitect

(Post mortem)

Titlul a fost acordat
cu H.C.L. Nr. 316
în data de 29 septembrie 2010

PLOIEȘTI

IX/b. Toma T. Socolescu – Cetățean de onoare al municipiului Ploiești (post-mortem)

ÎNCHEIERE

Terminând de scris aceste fragmente de istoria locală, dând prioritate satului meu natal, îmi asum eventualele critici din partea locuitorilor celorlalte sate ale comunei. Despre aceste sate am dat numai informațiile pe care le-am găsit în literatura istorică și în arhive, fără prea multe comentarii. Cu această ocazie, îi invit pe fiii acestor sate, să mă urmeze și să scrie despre satul lor episoadele interesante, pe care ei le cunosc mai bine.

Pentru realizarea lucrării am fost ajutat de mulți oameni cărora le sunt recunoscător.

Cartea nu ar fi apărut dacă nu ar fi existat:

- îndemnul moral al domnului inginer Constantin Trestioreanu, președintele Societății Culturale „Ploiești Mileniul III”;

- perseverența și strădaniile domnului profesor dr. Gheorghe Marinică, vice-președintele aceleiași societăți, care a citit textul, l-a corectat și mi-a călăuzit pașii spre finalizarea lui;

- profesionalismul doamnei Ileana Ciobanu, care a tehnoredactat-o și a inserat fotografiile necesare.

Am primit informații prețioase, voluntare, de la arheologul dr. Alin Frânculeasa, numismatul dr. Mihai Dima, profesorul dr. Alexandru I. Bădulescu, profesorul Dumitru Dincă, tehnicianul arhitect Adrian Pătrașcu și secretara Filica Vasile (ultimii doi, angajați ai Primăriei Păulești), fotografiile de la Alexcolor (Moise Alexandru).

Un sprijin prețios mi-a acordat familia, în primul rând fiica mea, fizician și dr. în chimie, Mihaela Ilie, care m-a învățat și îndemnat să lucrez pe calculator, și nepoata, fiică a satului Păulești, profesoara Maria Prahoveanu.

TUTUROR LE MULȚUMESC !

AUTORUL

BIBLIOGRAFIE

I. Arhive

*** **Arhivele Naționale Serviciul Județean Prahova (ANJP)**

Fonduri (Fd.):

- Primăria comunei Păulești (PCP);
- Sfatul popular al comunei Păulești (SPCP);
- C.A. P. Păulești;
- Primăria orașului Ploiești;
- Prefectura județului Prahova;
- Planuri, Hărți, Hotărnicii;
- Registrul stării civile, pentru născuți, august 1890.

*** **Arhiva Protoieriei Ploiești:**

- Inventar 1971, Parohia Găgeni;
- Inventar 1971, Parohia Păulești;

II. Lucrări generale

Anuarul „Socec” al României Mari, Biblioteca Congresului SUA, (ro.wikipedia.org/wiki/comuna_Păulești_Prahova din 7.03.2012);

Dicționar enciclopedic, București, Editura Enciclopedică, vol. I-1993, vol. II-1996, vol. III-1999, vol. IV-2001, vol. V-2004, vol. VI-2006;

Documente privind Istoria României, B, Țara Românească, veacul XVI vol. V (1581-1580), veacul XVII vol. I, veacul XVII vol. II (1611-1615), veacul XVII vol. III, București, Editura Academiei Române, 1950-1960;

Marea carte a Ploieștilor, vol. I (colectiv de autori), coordonatori: Marinică Gheorghe, Trestioreanu Constantin, Ploiești, Editura „Ploiești-Mileniul III”, 2012;

- Partea a III-a, Cap. V, VII, IX, **Preda, Gavriil**, *Războiul de Independență, Războiul de Întregire Națională, Al Doilea Război Mondial*;
- Partea a IV, Cap. III, **Zorilă, Polin**, *Figuri remarcabile de primari ploieșteni din epoca modernă*.

III. Lucrări

Apostol, Mihai, *Dicționarul istoric al județului Prahova*, Ploiești, Editura „Ploiești-Mileniul III”, 2004;

Boncu, M. Constantin, *Școala prahoveană - Secolele X-XIX*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1976;

Brătescu, Paulina; Moruzi, Ioan; Alessandrescu, C., *Dicționar Geografic al Județului Prahova*, Târgoviște, Tip. „Viitorul”, 1897;

Chirulescu, Marian; Marinică, Gheorghe; Dinu, Oana; Sandu, Mihaela, *Istoria Ploieștiului în date*, Ploiești, Editura „Ploiești-Mileniul III”, 2010;

- Constantiniu, Florin**, *O istorie sinceră a poporului român*, București, Editura „Univers Enciclopedic”, ediția a III-a, 2002;
- Dedu, R. Ion**, *Așezări prahovene, Repere istorice*, Ploiești, Editura „Ploiești–Mileniul III”, 2007;
- Djuvara, Neagu**, *Scurtă istorie a românilor povestită celor tineri*. București, Editura „Humanitas”, 1999;
- Donat, Ion**, *Domeniul domnesc în Țara Românească. Secolul XIV-XVI*, București, Editura Enciclopedică, 1996;
- Dumitrescu, Nicolae; Ilie, Constantin**, *Columnne peste timp. Profesor-arhitect Toma T. Socolescu (1883-1960)*, Ploiești Editura „Ploiești – Mileniul III”, 2010;
- Frunzescu, Dimitrie**, *Dicționar Topografic și Statistic al României*. București, Tipografia Statului, 1872.
- Gallagher, Tom**, *Furtul unei națiuni. România de la comunism încoace*. București, Editura Humanitas, 2004.
- Grigorescu, Ioan**, *Bine ați venit în infern!* București, Editura NEMIRA & Co, 1994.
- Ilie, Constantin**, *Comuna Păulești, județul Prahova - Scurtă monografie* - Ploiești, Editura „Ploiești-Mileniul III”, 2005;
- Iorga, Nicolae**, *O viață de om așa cum a fost*, București, Editura Minerva, vol. ****, 1981;
- Lahovari, Ioan George; Brătianu, I. C.; Tocilescu, Grigore G.**, *Marele Dicționar Geografic al României*, București, Editura „Socec”, 1898-1902, vol. III;
- Macri, Zina; Macri, Ionuț**, *Toma T. Socolescu-arhitect român (1883-1960)*, București, Editura „Caligraf-Design”, 2011;
- Nestor, Aurelian**, *Cutremure în județul Prahova*, Ploiești, Editura „Ploiești-Mileniul III”, 2010;
- Popa, Marcel D.; Matei, Horia C.**, *Mică enciclopedie de istorie universală*, București, Editura Politică, 1988;
- Popescu, Paul D.; Duqué, Vincent G.**, *Gerard Joseph Duqué-traversându-și epoca*, Ploiești, Editura „Ploiești-Mileniul III”, 2006;
- Sevastos, M.**, *Monografia orașului Ploiești*, București, Tipografia „Cartea Românească”, 1937;
- Socolescu, Toma T.**, *Amintiri*, București, Editura „Caligraf-Design”, 2004;
- Stout, Jay A.**, *Fortăreața Ploiești*, București, Editura „Meditații”, 2010;
- Ungureanu, Maria; Drăgușin, Ion**, *Monografia geografică a comunei Păulești – jud. Prahova*, Ploiești, Editura „Karta-Graphic”, 2012.

IV. Publicații și manifestări științifice

Bâzgan, Melentina, *Evoluția teritorială-administrativă a județului Prahova, până la mijlocul secolului al XVII-lea*, Arhivele Prahovei XVIII-2003;

Dima, Mihai, *Un tezaur de la începutul secolului al II-lea p. Chr., descoperit la Cocoșești, com. Păulești, jud. Prahova*, Buletinul Societății Numismatice Române, anii 1998-2003, nr. 146-151;

Direcția Județeană de Statistică Prahova, *Recensăminte în comuna Păulești – Prahova*;

Ilie, Constantin, *Monumentul eroilor din comuna Păulești*, *Despre istoria locală a comunei Păulești*, „Gazeta de Păulești”, nr. 18/ aprilie 2010, nr. 32/iunie 2011; *Eroii comunei Păulești-județul Prahova și monumentele lor*, Revista „Prahova eroică”, anul II, nr. 3/ aprilie 2012;

Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, *Simpozionul Arheologia Mileniului I p. Chr.*, Ed. X, 25-27 august, 2011;

Nastasă, Lucian, *Mecanisme de selecție și integrare a elitei universitare românești. Alianțe familiare*. Site-ul www.history-cluj.ro, accesat 28.06.12;

Ocheșeanu, Radu, *Descoperirea monetară de la Cocoșești (comuna Păulești), județul Prahova*, Cercetări Arheologice București, IV, 1992;

Socolescu, Toma T., *Cuvântare de ziua eroilor la Păulești*. Săptămânalul „Prahova Noastră”, Ploiești 18 mai 1939, anul III, nr. 4.

V. Lucrări în manuscris

Brumaru, Lucreția, Păulești, *Monografia comunei Păulești*, sinteză dactilografiată, 1981;

Dinescu, Radu, Păulești, *Chestionar comunal și administrativ*, ANJP, Fd. PCP, dos. 1/1889;

Ianculescu, Elena, Păulești, *Monografia școlii primare mixte din comuna Găgeni-Prahova*. Lucrare de grad, dactilografiată, aflate în arhiva Ministerului Culturii Naționale, dosar 691/1942;

Ispas, Alexandru, *Monografia comunei Păulești*, dactilografiată, nedatată (1970-1975?);

Pița, Ioan M., *Scurt istoric al bisericii Sfinții Voievozi, Găgeni*, două pagini dactilografiate, 4 octombrie 1988.

VI. Site-uri pe internet

Toma T. Socolescu, **Wikipedia**, ro.wikipedia.org/wiki/Toma_T_Socolescu. Accesat 31.12 11.

Constantin ILIE

1. Locul, data nașterii, părinții: S-a născut în comuna Păulești, satul Păulești, județul Prahova, la data de 18 martie 1929, ca fiu al lui Gheorghe Ilie Radu („Casierul”) și al Mariței.

2. Educație

- Școala primară în satul Păulești, între anii 1935-1942;

- Liceul comercial de băieți „Spiru Haret” din Ploiești, transformat, după anul 1948, în Școală Tehnică de Administrație Economică, pe care a absolvit-o în anul 1950

- În timpul stagiului militar, în anul 1950, a frecventat cursurile Școlii de Ofițeri de Administrație din M.A.I., îndeplinind, după absolvirea ei, funcții cu caracter economic în minister, până la 31 decembrie 1953, când, trecut în rezervă, a urmat cursurile Facultății de Construcții Civile și Industriale din Institutul de Construcții (în prezent, Universitatea Tehnică de Construcții București), pe care a absolvit-o în anul 1958.

- La aceeași facultate, în anul 1979, a absolvit cursurile învățământului postuniversitar cu specialitatea „Dinamica structurilor și inginerie seismică”.

3. Activitate profesională

A practicat profesia de inginer constructor timp de 50 de ani (1958-2008).

Ca executant de construcții:

A început să lucreze în Ploiești, având funcțiile de șef de șantier și inginer șef de grup de șantiere. Dintre construcțiile executate pot fi menționate: la început, transformarea unei săli de cinematograf în sală de filarmonică, au urmat asfaltări de străzi, canalizări, blocuri în cartierele Nord, Vest și Sud, spații comerciale și, în final, construirea structurii de rezistență a Palatului Politic și Administrativ.

Mai târziu, în calitate de șef producție și de control al calității construcțiilor, a coordonat și controlat execuția unor lucrări din instalațiile petroliere și gaze în toată țara (stații de compresoare, dezbenzinări, parcuri de separatoare etc). Din această etapă, poate fi evidențiată conducta magistrală de gaze Țicleni - București, cu toate construcțiile aferente.

Ca inginer proiectant principal

Cu experiența din execuție, s-a angajat la Institutul de Proiectare pentru Instalații Petroliere din Ploiești (în prezent IPIP), de unde s-a pensionat, în anul 1989. Aici, a proiectat multe construcții din metal în toate rafinăriile din țară și în multe rafinării din străinătate (India, Pakistan, Iordania, Siria și Turcia), lucrarea de vârf fiind un coș de fum, cu înălțimea de 120 m, la rafinăria „Banias” din Siria.

Ca expert pentru construcții

- Atestat, în cadrul Ministerului Justiției, a elaborat, timp de 35 de ani, o mulțime de expertize necesare instanțelor judecătorești din Ploiești. Poate fi remarcată expertiza judiciară privind avarierea unor structuri de construcții, după cutremurul din anul 1977, în localitatea Valea Călugărească (Combinatul chimic, un bloc de locuințe și un complex comercial).

- Atestat, în cadrul fostului Minister de Lucrări Publice, ca expert și verificador de proiecte pentru structurile din metal, a întocmit, după anul 1992, expertize de specialitate și verificări pentru construcțiile cu astfel de probleme.

4. Activitate publicistică

În timpul activității profesionale, a scris articole de specialitate în revistele „Șantierul de construcție”, „Calitatea producției și metrologie” și „Construcții”.

După anul 2005, a scris lucrarea *Comuna Păulești, județul Prahova - Scurtă monografie* - și, în anul 2010, împreună cu Nicolae Dumitrescu, este autor al lucrării *Columnne peste timp. Profesor-arhitect Toma T. Socolescu, 1883-1960*. Ambele lucrări au fost publicate prin Editura Ploiești-Mileniul III.

Între anii 2009-2012 a publicat mai multe articole în: *Gazeta de Păulești*, revista *Prahova Eroică*, săptămânalele *Ploieștii* și *Informația Prahovei*. Prin aceste articole, autorul prezintă aspecte din trecutul comunei Păulești și din viața profesorului arhitect Toma T. Socolescu.

5. Activitate culturală

Ca membru al Societății Culturale Ploiești Mileniul III, în anul 2009, autorul acestei lucrări a inițiat o acțiune culturală, diversificată și susținută cu prilejul comemorării semicentenarului de la moartea profesorului arhitect Toma T. Socolescu din anul 2010; a reușit astfel să readucă în memoria colectivităților din localitățile Ploiești și Păulești aceasta mare personalitate culturală. Acțiunea s-a finalizat cu dezvelirea a trei busturi ale marelui om (în Ploiești, în Păulești și în incinta Bibliotecii „Nicolae Iorga”), cu o piață, în Ploiești, care îi poartă numele, cu declararea sa, post mortem, Cetățean de Onoare al Municipiului Ploiești și cu încastrarea unor plăci memoriale pe fațadele monumentelor sale de arhitectură din Ploiești.

Concomitent, C. Ilie a avut contribuții majore la realizarea unui album care conține principalele lucrări de arhitectură ale profesorului Toma T. Socolescu, dar și a unei pagini ample postate pe Wikipedia.

CUPRINS

PREFAȚĂ	5
Cap. I. AȘEZARE ÎN SPAȚIU	9
1. Comentarii	9
2. Datele geografice ale comunei	14
Cap. II. TRECUTUL COMUNEI ÎN LUMINA DESCOPERIRILOR ARHEOLOGICE	17
1. Perioada neolitică	17
2. Epoca bronzului.....	17
3. Epoca fierului	18
4. Tezaurul roman de la Cocoșești	19
5. Perioada formării poporului român	29
6. Harta și lista siturilor arheologice înscrise în <i>Planul urbanistic general al comunei Păulești</i>	32
Cap. III. ATESTAREA DOCUMENTARĂ A SATELOR	36
1. Satul Păulești	36
2. Satul Găgeni	43
3. Satul Piscani	45
4. Satul Cocoșești	45
5. Satul Dănești	46
6. Cătunul Degerați	47
6. Satul Păuleștii Noi.....	48
Cap. IV. ȘCOLILE DIN PĂULEȘTI	50
1. Generalități	50
2. Dezvoltarea școlilor din Păulești	51
3. Învățământul preșcolar	72
4. Elevi ai școlii din satul Păulești.....	73
5. Comentarii finale.....	76
Cap. V. ORGANIZAREA ADMINISTRATIVĂ A COMUNEI PĂULEȘTI	78
1. Perioada primarilor clasici-democrați	78

2. Perioada primarilor și a președinților din sistemul totalitar	92
3. Perioada primarilor de după anul 1989	99
4. Lista primarilor și a președinților sfaturilor și consiliilor populare	102
Cap. VI. RĂZBOAIE, EROI ȘI MONUMENTE	105
1. Războiul de Independență din anul 1977	105
2. Războaiele balcanice din anii 1912-1913.....	107
3. Participarea la Primul Război Mondial, în anii 1916-1918.....	107
4. Păuleștenii în anii celui de al Doilea Război Mondial, 1941-1945	113
5. Monumente și comemorări.....	124
Cap. VII. POLITICĂ PĂULEȘTEANĂ	138
1. Începuturi	138
2. Politică interbelică.....	140
3. Dictatură totalitară.....	147
4. Descătușări	151
Cap. VIII. TRADIȚII SPIRITUALE	154
1. Origini	154
2. Bisericele și cimitirul din satul Păulești.....	155
3. Bisericele și cimitirele din satul Găgeni	166
4. Cimitirul și biserica din satul Cocoșești.....	171
Cap. IX. PERSONALITĂȚI PLOIEȘTENE, DIN SECOLUL AL XX- LEA, ÎN SATUL PĂULEȘTI	175
1. Nicolae P. Rășcanu și fiica sa Letiția-Mariea.....	175
2. Gerard Joseph Duqué	179
3. Toma T. Socolescu	182
ANEXE DOCUMENTARE	
ÎNCHEIERE	
BIBLIOGRAFIE	
PREZENTAREA AUTORULUI	

**CĂRȚI APĂRUTE SUB EGIDA
SOCIETĂȚII CULTURALE PLOIEȘTI – MILENIUL III
ÎN DECENIUL 2001-2011**

**I. CAPITOLE ȘI STUDII PENTRU
MONOGRAFIA MUNICIPIULUI PLOIEȘTI
(ÎN ORDINEA APARIȚIEI)**

- **Paul D. Popescu** – *Ploieștii și Prahova în vremea dobândirii independenței de stat a României (1871-1878)*, 2002;
- **C. Trestioreanu, Gh. Marinică** – *Bisericile din Ploiești, I, Bisericile ortodoxe. Monografie*, 2003;
- **Paul D. Popescu**, *Ploiești – Mileniul II. O istorie în date și imagini*, 2003;
- **Laura Cristina Geală** – *Istoricul cultului mozaic din Ploiești*, 2004;
- **Gheorghe Marinică** – *Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova. Pagini de monografie*, 2004;
- **Ioan Groșescu** – *Cimitirele Ploieștilor. Monografie*, 2004;
- **Societatea Culturală “Ploiești-Mileniul III”, Universitatea Petrol-Gaze Ploiești, Societatea de Științe Istorice-Filiala Prahova, Fundația Oamenilor de Știință Prahova** – *În slujba Muzei Clio. Prof. univ. dr. Ion Șt. Baicu la împlinirea vârstei de 70 de ani*, 2004;
- **C. Trestioreanu, Gh. Marinică** – *Bisericile din Ploiești, II, Culte creștine. Monografie*, 2005;
- **Mihai Apostol** - *Nicolae Kruch. Periplu prin viața unui artist*, 2005;
- **Marian Chirulescu, Gh. Marinică** – *Ploiești. Trecut și prezent. Bibliografie selectivă, adnotată, cronologico-alfabetică*, 2005;
- *Catagrafia orașului Ploiești de la 1838*. Transcriere din grafia chirilică în grafie latină de prof. Ion. R. Dedu, 2006;
- **Nicolae Carol Debie** – *O cronică ploieșteană. 1825-1974. Cartea I. 1825-1865. Psalți și lăutari*, 2006;
- **Nicolae Carol Debie** – *O cronică ploieșteană. 1825-1974. Cartea a II-a. 1866-1906. Muzica publică*, 2006;
- **Nicolae Carol Debie** – *O cronică ploieșteană. 1825-1974. Cartea a III-a. 1907-1949. Diletanții*, 2006;
- **C. Trestioreanu, Gh. Marinică** – *Societatea Culturală Ploiești–Mileniul III. 5 ani în slujba culturii*, 2006;
- **Societatea Culturală “Ploiești-Mileniul III”, Universitatea Petrol-Gaze Ploiești** – *23 August 1944. Evaluări și controverse. Studii și comunicări*, 2006;
- **Paul D. Popescu, Vincent G. Duqué** – *Gerard Joseph Duqué. Traversându-și epoca (1866-1956)*, 2006;
- **Nicolae Carol Debie** – *O cronică ploieșteană. 1825-1974. Cartea a IV-a. 1950-1974. Muzica – instituție de stat*, 2007;
- *Clio, ieri și azi. Sesiune de comunicări și referate*, 2007;

- **Universitatea Petrol-Gaze Ploiești, Societatea Culturală „Ploiești-Mileniul III”, 1917. Glorie și deznădejde.** Sesiune națională de comunicări și referate, 2007;
- **Costin Vrânceanu** – *Conservatori și conservatorism în Prahova*, 2007;
- **Costin Vrânceanu** – *O istorie a liberalismului politic în Prahova*, 2007;
- **Ioan Groșescu** – *Ion Grigore. Destinul unui dascăl*, 2007;
- **Ion Th. Grigore** – *Memorii*, 2008;
- **Universitatea Petrol Gaze-Ploiești, Societatea Culturală „Ploiești-Mileniul III” – 1918. Un vis împlinit.** Sesiunea Națională de comunicări și referate, 2008;
- **Gabriel Stoian** – *Petrolul românesc. Cronologie*, 2008;
- **Ion Șt. Baicu, Costin Vrânceanu** – *O istorie a social-democrației din Ploiești și din Valea Prahovei (1870-1948)*, 2008;
- **Marian Chirulescu** – *Creații literare de autori prahoveni (1968-2005)*. Cercetare bibliografică, 2008;
- **Marian Chirulescu, Oana Dinu, Mihaela Sandu** - *Publicații periodice prahovene (1867-2008)*. Catalog alfabetic, 2008;
- **Gheorghe Marinică** – *Nicolae Carol Debie. Sublimul armoniilor creativității*. Monografie, 2009;
- **Nicolae Dumitrescu** – *Ploieștiul cultural de azi*, 2009;
- **Gheorghe Marinică, Nina Grigore**, *Istoria Ploieștilor din cele mai vechi timpuri și până în zorii epocii moderne*, 2009;
- **Ieronim Tătaru** – *Ploieștii dinspre Caragiale*, 2010;
- **Stelian Dumitrescu** – *Epopoea industriei și școlii de petrol și gaze din România, văzută de un rector petrolist*, 2010;
- **Constantin Enciu** – *Dascăl... de dascăli. Amintiri din școală*, 2010;
- **Stelian Tămăduianu** - *Pe firul destinului. Amintirile unui medic nonagenar*, 2010;
- **Nicolae Dumitrescu și Constantin Ilie** - *Columnne peste timp. Profesor-arhitect Toma T. Socolescu - 1883-1960*. 2010;
- **Olga Mălăeru-Petrescu** - *O viață de profesoară la o singură școală: Liceul “I.L. Caragiale” din Ploiești*, 2010;
- **Societatea de Științe Istorice, Filiala Prahova și Societatea Culturală „Ploiești-Mileniul III”, Istorie și societate. Studii și comunicări**, vol. I, 2010, vol. II, 2011;
- **Dorin Stănescu**, *O ctitorie de suflet: Școala 21 Ploiești. Convorbiri cu un maestru al învățământului – Prof. Iacob Balaban*, 2011;
- **Marian Chirulescu, Gheorghe Marinică, Oana Dinu, Mihaela Sandu**, *Istoria Ploieștiului în date*, 2011;
- **Colectiv de autori, coordonatori – Gheorghe Marinică, Constantin Trestioreanu**, *Marea Carte a Ploieștilor*. Monografie, vol. I, tiparul Iași “Tipo-Moldova”, 2011;
- **C. Trestioreanu, Gh. Marinică** – *Societatea Culturală Ploiești–Mileniul III. 10 ani în slujba culturii*, 2011;
- **Dorin Stănescu** - *Ultimul haretist. Învățătorul Traian Ghinescu la 100 de ani*, 2012;

- **Stelian Dumitrescu** - *Universitatea Petrol-Gaze Ploiești. Confesiunile unui rector*, 2012;
- **Ieronim Tătaru** – *Caragiale și literatura universală. Texte critice*, 2012;
- **Marian Chirulescu, Mihaela Sandu** – *I.L. Caragiale. Biobibliografie*, Editura „Ploiești-Mileniul III”, 2012.

II. CĂRȚI CONSACRATE ISTORIEI JUDEȚULUI PRAHOVA ȘI MONOGRAFII ALE UNOR LOCALITĂȚI

- **Ioan Groșescu** – *Puchenii Mari din moși-strămoși*. Monografie, 2002;
- **Mihai Apostol** – *Dicționar istoric al județului Prahova*, 2004;
- **Ioan Groșescu, Constantin Trestioreanu** – *Trestioara*. Monografie, 2004;
- **Constantin Ilie** – *Comuna Păulești, județul Prahova*, scurtă monografie, 2005;
- **Ion R. Dedu** – *Așezări prahovene. Repere istorice*, 2007;
- **Mihai Apostol** – *Teatrul de inspirație istorică*, 2008;
- **Alin Frînculeasa** - *Epoca neolitică în nordul Munteniei*, 2010;
- **Aurel Nestor** – *Cutremure în Județul Prahova*, 2010;
- **Constantin Ilie** – *Păuleștii de Prahova. Repere monografice, comentarii, amintiri*, 2012.

III. ISTORIE ȘI CULTURĂ UNIVERSALĂ

- **Gheorghe Buzatu** – *Hitler. Stalin. Antonescu*, 2005;
- **Cristian Petru Bălan** – *Enciclopedia imnurilor de stat ale țărilor lumii*, 2008;
- **Gheorghe Marinică** – *Muntele Athos, oază a liniștii celeste. Popas în istoria și realitățile Muntelui Sfânt*, 2009.

IV. VOLUME DE BELETRISTICĂ

- **Ioan Groșescu** – *Poeme*, 2002;
- **Mihai Nedelcu** – *Teatru. Maxima libertate, Capcana, Șaua Dracului*, 2006;
- **Ion Th. Grigore** – *Viața și eu – confrăți umoriști*. Epigrame, colecția integrală, 2007;
- **Gheorghe Marinică** – *Cântec românesc pentru China milenară*. Versuri, 2008;
- **Mihai Nedelcu** – *Crepuscul*, poeme, 2008;
- **Gheorghe Marinică** – *Un om mai bun*, poezii, 2009;
- **Adrian Voica** – *Dicționar cu distihuri*. Vol. I, 2009. Vol. II, 2010;
- **Filip Köllö**, *Plasa de platină*. Poeme, 2010;
- **Gheorghe Marinică**, *Pescuitorii în stropul de rouă*. Poezii, 2011.

V. PUBLICAȚII PERIODICE

- **Prahova eroică**, Societatea „Cultul Eroilor” și Societatea Culturală „Ploiești-Mileniul III”, nr. 1/august 2011;
- **Prahova eroică**, Societatea „Cultul Eroilor” și Societatea Culturală „Ploiești-Mileniul III”, nr. 2/decembrie 2011;
- **Prahova eroică**, Societatea „Cultul Eroilor” și Societatea Culturală „Ploiești-Mileniul III”, nr. 3/martie 2012.